2010

Grupul de Acţiune Locală Făgăraşul de Sud – Ţinutul Posadelor
JUD. ARGEŞ

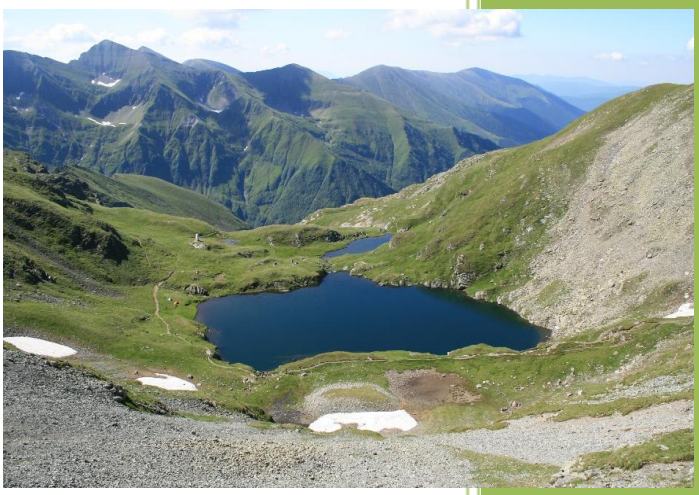

Planul de dezvoltare locală a teritoriului

Făgăraşul de Sud-Ţinutul Posadelor

2010-2013

Acest document este realizat în cadrul proiectului **„Născut LEADER”**, iniţiat de către Grupul de Acţiune Locală Făgăraşul de Sud – Ţinutul Posadelor şi finanţat de către Programul Naţional de Dezvoltare Rurală 2007-2013, Măsura 431 - Sub-măsura 431.1, Faza 3 - Sprijin financiar pentru pregătirea dosarelor pentru selecţia GAL.

Grupul de Acţiune Locală Făgăraşul de Sud - Ţinutul Posadelor este un parteneriat public-privat constituit conform Programului Leader, Axa 4, PNDR. GAL-ul este iniţiat de către Comuna Nucşoara, judeţul Argeş, şi reuneşte 49 de parteneri şi anume: Comunele Nucşoara, Domneşti, Corbi, Pietroşani, Muşăteşti, Brăduleţ, Arefu, Corbeni, Albeşti de Argeş, Cicăneşti, Tigveni, Sălătrucu, Valea Iaşului, Valea Danului din jud. Argeş şi comuna Runcu din jud. Vâlcea, Asociaţia Valea Soarelui, S.C. Carpatica Turism Srl, Asociaţia Horticola 2009, Fundaţia „Petre Ionescu Muscel”, S.C. Consum Coop SA, Asociaţia Crescătorilor de Ovine şi Caprine, S.C. Maritza SRL, S.C. Vype Prod Trade SRL, Asociaţia Şoimii Tigveni, SC Dracula Prodimpex, S.C. Amadeus Park S.R.L., , Asociaţia Paraschiva, I. I. Şuşală Gheorghe, C.M.I. Dr. Radu Elena, , Fundatia Eco Montan 2000, Asociaţia Salvamont Nucşoara, Spital Teritorial Dr. Teja Papahagi, S.C. Pantis S.R.L.,Obstea Pojarna,S.C. Daniki Comimpex 94 S.R.L.,S.C. maritza Cominstal S.R.L. si 5 persoane reprezentante ale societatii civile.

Acest document este redactat de către consultant extern, PFA Gaidoş Ana-Maria, cu o echipă formată din:

Roxana Florescu, consultant dezvoltare locală

Mara Sescu, consultant politici publice şi dezvoltare organizaţională

Sorina Bunescu, consultant procese de planificare participativă

Oana Muşuroaea, consultant protecţia mediului şi managementul deşeurilor

Corectură şi design – Sabina Lionte

Echipa redacţională îi mulţumeşte domnului Tudor Radu, animator local Primăria Nucşoara pentru consecvenţa şi profesionalismul cu care a condus procesul de formare a Grupului de Acţiune Locală şi de consultare a partenerilor în privinţa realizării strategiei. De asemenea, mulţumim tuturor celor care ne-au asistat în procesul de culegere a datelor din teritoriu.

Iulie 2010

II.1 LISTA LOCALITATILOR

Anexa nr.2- Lista localităţilor

Teritoriu: Fagarasul de Sud-Tinutul Posadelor

Codul comunelor INSSE	Numele localităţii			Nr. locuitori		Suprafaţa totală	Densitate
	Comune	Oraşe	Sate	Din oraşe	Total teritoriu iulie 2009	km^2	loc./km^2
13819	Albestii de Arges	nu		nu	5902	43.40	135.99
14049	Arefu	nu		nu	2586	420.20	6.15
14753	Brădulet	nu		nu	1906	48.50	39.30
15741	Corbeni	nu		nu	5768	61.80	93.33
15830	Corbi	nu		nu	4161	56.50	73.65
15448	Cicănesti	nu		nu	2136	29.00	73.66
16454	Domnesti	nu		nu	3275	19.80	165.40
17619	Musătesti	nu		nu	3995	98.90	40.39
17771	Nucsoara	nu		nu	1519	437.10	3.48
17851	Pietrosani	nu		nu	5907	49.90	118.38
17281	Runcu	nu		nu	1087	51.60	21.07
18554	Sălătrucu	nu		nu	2260	137.90	16.39
19249	Tigveni	nu		nu	3393	49.30	68.82
19631	Valea Danului	nu		nu	2984	31.40	95.03
19695	Valea Iasului	nu		nu	2745	20.30	135.22
Total				**0**	**49624**	**1,555.6**	31.90
% locuitori oraşe din total locuitori (≤25%)	-	-	-	0	-	-	-

Sursa: *www.insse arges/Populatie/Populatia pe unitati administrative la 1 iulie 2009*

II.2 Planul de dezvoltare locala

PARTEA I.

PREZENTAREA TERITORIULUI – ANALIZA DIAGNOSTIC

II.2.1 Prezentarea fizică şi geografică

II.2.1.1 Caracteristici geografice

Amplasare
Teritoriul Ţinutul Posadelor se află în partea de nord-vest a Judeţului Argeş şi cuprinde 15 comune, dintre care 14 sunt în Judeţul Argeş şi una este în judeţul Vâlcea: Albeştii de Argeş, Arefu, Brăduleţ, Cicăneşti, Corbi, Corbeni, Domneşti, Muşăteşti, Nucşoara, Pietroşani, Sălătrucu, Tigveni, Valea Danului, Valea Iaşului şi comuna Runcu din judeţul Vâlcea.

Vecinătăţi
Partea de nord a Teritoriul are graniţă comună cu Judeţul Sibiu, la nord vest cu Judeţul Vâlcea, la nord-est se învecinează cu comunele Rucăr, Lereşti, Albeştii de Muscel din Judeţul Argeş, la est cu comunele Berevoeşti, Aninoasa şi Vlădesti, la sud cu comunele Coşeşti, Mălureni, oraşul Curtea de Argeş şi comuna Ciofrângeni, iar la vest cu comunele Şuici şi Cepari şi judeţul Vâlcea. Cel mai apropiat oraş este Curtea de Argeş cu care se şi învecinează.

Suprafaţa totală
Suprafaţa totală a teritoriului Ţinutul Posadelor este de **155.560 ha** (1.555,6 km^2), din care fondul forestier ocupă o suprafaţă de **94.481 ha**, iar luciul de apă ocupă o suprafaţă de **1.997 ha.**

Altitudine
Datorită reliefului înalt care combină deopotrivă relieful muntos cu cel de deal, altitudinea din teritoriu este cuprinsă între 500–2.000 m. Punctele cele mai înalte ale teritoriului sunt reprezentate de cele două vârfuri ale Munţilor Făgăraş, Vârful Negoiu 2.535 m şi Vârful Moldoveanu 2.544 m, iar altitudinea cea mai scăzută din teritoriu se regăseşte pe văile Râurilor Doamnei în zona Pietroşani şi Argeşului în zona Valea Danului.

Latitudine şi longitudine
Poziţionarea teritoriului în funcţie de latitudine şi longitudine se prezintă astfel: La Nord, 45° 37’ latitudine nordică, la Sud 45° 07’ latitudine nordică, la Est 25°04’ longitudine estică, iar la Vest 24° 26’ longitudine estică.

Căi de comunicaţii
Teritoriul Ţinutul Posadelor este traversat de două drumuri naţionale DN 7C Piteşti - Curtea de Argeş – Albeştii de Argeş – Baraj Vidraru şi DN 73C Râmnicu Vâlcea – Curtea de Argeş - Domneşti - Câmpulung Muscel.
Reţeaua drumurilor judeţene este bine reprezentată în teritoriu prin DJ 731A – Sălătrucu - Brădetu – Nucşoara, DJ 704G Albeşti – Cicăneşti - Şuici, DJ 678A care face legătura între comunele Sălătrucu şi Morăreşti, DJ 731 Piscani – Domneşti – Corbi - Nucşoara şi DJ 703F leagă satele comunei Runcu din judeţul Vâlcea de DN 7.
Teritoriul nu dispune de infrastructură feroviară, ultima staţie fiind la Curtea de Argeş (ruta Piteşti - Curtea de Argeş), care este de altfel oraşul cel mai apropiat de teritoriu.

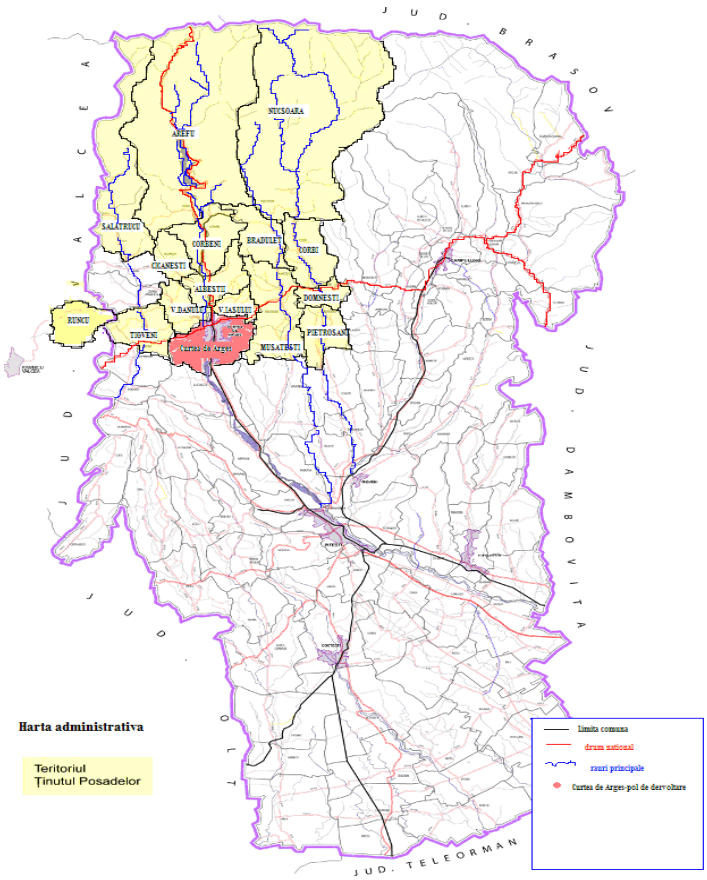

Figura 1-Harta administrativa *– Teritoriul Ţinutul Posadelor*

Relief

Formele de relief şi altitudinile întâlnite în teritoriu sunt condiţionate de structura geologică, de existenţa lanţului muntos Făgăraş şi zona subcarpatică, depresionară cu dealuri înalte şi văi adânci create de reţeaua hidrografică.

Munţii Făgăraş se află la extremitatea nordică a teritoriului şi a judeţului constituind şi limita cu Judeţele Sibiu şi Braşov. Desfăşurându-se pe direcţia est-vest, culmea principală a Munţilor Făgăraş ce se constituie dintr-o succesiune de vârfuri piramidale, cu altitudini care depăşesc 2.000 m, domină relieful ţinutului atât prin structura geomorfologică cât şi prin semeţia priveliştilor. Ca urmare a trecutului lor geologic, în Munţii Făgăraş de disting două tipuri de relief: glaciar şi fluvio - torenţial. Relieful glaciar prezintă forme bine conservate, circuri sau căldări glaciare, despărţite de creste ascuţite din care îşi trag obârşia lacurile Buda, Capra, izvorul Negoiului.

În cadrul reliefului fluvio - torenţial, dezvoltat la altitudini mai joase, se întâlnesc forme domoale, modelate de torenţi, ape curgătoare şi văi înguste. Munţii Făgăraş sunt brăzdaţi de una din cele mai bogate reţele de hidrografice din ţară, cu multe izvoare situate la altitudini ce depăşesc 2.200 m.

Spre sudul teritoriului, relieful îşi pierde din altitudine lăsând culmea muntoasă în zona Arefului şi intrând treptat în zona Subcarpaţilor Getici, unde relieful ia formă deluroasă înaltă. Este şi zona unde Topologul, Argeşul şi Vâlsanul au săpat chei adânci şi spectaculoase.

Climă
Clima este temperată, influenţată de formele de relief de deal, munte sau depresiune, cu temperaturi mai scăzute decât media naţională, cu veri răcoroase şi ierni reci. Temperaturile medii anuale sunt cuprinse între 5-10°C. Cele mai scăzute temperaturi sunt în partea de nord a teritoriului unde predomină relieful muntos.
În general intensitatea vânturilor este redusă, aerul fiind în cea mai mare parte a anului calm, cu o viteza de 3-5 m/s, pe perioada iernii însă, în sudul teritoriului, în Masivul Făgăraş, vântul poate atinge viteze foarte mari. Precipitaţiile, printre cele mai bogate din ţară, ajung până la 1.400 mm în zona alpină, iar la altitudine de peste 1.900, ele cad sub formă de zăpadă. De altfel, zona Bâlea Lac este cunoscută pentru stratul gros de zăpadă care durează până în luna iunie-iulie.

Resurse naturale şi energetice
O mare suprafaţă a teritoriului este acoperită de păduri, aceasta favorizând exploatarea forestieră şi prelucrarea lemnului. O altă resursă importantă din teritoriu o reprezintă nisipurile, pietrişurile, bolovănişurile şi piatra din albia râurilor şi a văilor.
În zona Corbi şi Nucşoara sunt depozite de gips şi rocă de precipitaţie chimică. De asemenea, în Nucşoara există resursă de marmură, neexploatată la momentul de faţă.
Teritoriu dispune şi de:

- cărbune în cantitatea mica în Muşăteşti.
- zăcăminte de sare în straturi subţiri şi cărbuni în comuna Runcu.
- izvoare minerale sulfuroase în comunele Corbi, Nucşoara, Brăduleţ şi Runcu.

De altfel, pe teritoriul comunei Brăduleţ, sunt localizate izvoare sulfuroase, dintre care două sunt folosite permanent pentru tratament în cadrul complexului balnear Brădet.

Tipuri de sol
Tipurile de soluri întâlnite în teritoriul Ţinutul Posadelor sunt:

- **solurile silvestre submontane**, soluri brune podzolice, asociate cu solurile podzolice argiloiluviale pseudogleizate, soluri brune şi brune acide (în funcţie de relief şi rocă).
- **pseudorendzine şi soluri negre de fâneaţă** umedă dezvoltate pe sedimente argiloase (marne şi argilomarne) cunoscute şi sub numele de soluri negre „de muscele".
- pe terasele joase ale râului sunt **soluri aluviale** folosite ca teren arabil, pe care se cultivă legume, zarzavaturi, sfeclă, cartofi, porumb.

Vegetaţie
Vegetaţia teritoriului se încadrează în zona pădurilor de foioase ce ocupă zona de munte (sub 1.200 – 1.000 m) şi partea dealurilor subcarpatice înalte. La limita sudică a acestui sector se întinde subetajul gorunului. Mai sus, spre limita superioară a etajului, fagul se amestecă cu bradul sau cu molidul, formând pădurile de amestec din etajul montan superior, iar la altitudini mai mici formează păduri în amestec cu mesteacănul, ulmul, fagul, carpenul.
Pe pajiştile teritoriului predomină: iarba vântului, păiş, trifoi, lucerna, păpădie, firuţă, golomat, festucă.
Întâlnim în teritoriu şi arbuşti cu valoare economică ridicată: alunul, socul roşu, cornul,

sângerul, murul, zmeurul, cătinul, afinul, lemnul câinesc, păducelul, rugul, măceşul.

Vegetaţie pomicolă cultivată: prun, măr, păr, vişin, cireş, nuc, gutui.

Floră şi faună
Flora este specifică zonei de munte şi de deal. Flora de deal este reprezentată de plante precum ochiul boului, mălaiul cucului, traista ciobanului, osul iepurelui, iar flora specifică zonei de munte este reprezentată de bujorul de munte, floarea de colţ, sângele voinicului, ienupărul pitic, firuţa alpina, clopoţeii alpini, cele mai multe dintre acestea fiind considerate monumente ale naturii.
În ceea ce priveşte arborii ocrotiţi, întâlnim în teritoriul Ţinutul Posadelor **zâmbrul** (relict terţiar) şi **tisa** în zona Nucşoara, Scărişoara Galbena[1].

De asemenea, regăsim din belşug plante medicinale precum sunătoarea, muşeţelul, trei fraţi, păpădia, romaniţa, măcrişul, urzica, pătlagina, coada şoricelului, porumbar, pelin, tei, soc.
Fauna sălbatică din teritoriu este reprezentată de monumente ale naturii precum capra neagră, acvila, cocoşul de munte, găinuşa de munte, râsul, dar şi de animale precum ursul carpatin, cerbul carpatin, mistreţul, lupul, pisica sălbatică.
Dintre păsări amintim: corbul, vrabia, gaiţa, cioara, mierla, coţofana, ciocănitoarea, piţigoiul, scatiul, graurul, prigoria, dumbrăveanca, codobatura, rândunica, pupăza, cucul, cinteza.
Fauna acvatică. În apele râului Argeş trăiesc mrene, clean, caras, murgoi, verdete, nisiparniţă. În apele Râului Doamnei trăiesc păstrăvul, lipanul, zglăvoaca[2], nisiparniţa, molanul, latiţa, ţiparul. În Vâlsan, pe cursul mijlociu, trăieşte aspretele, de asemenea monument al naturii care a contribuit la declararea Văii Vâlsanului ca sit Natura 2000.

Hidrologie
Teritoriul Posadelor este traversat de cele mai importante râuri din judeţ atât ca debit de apă cât şi ca lungime a cursului de apă.

- Râul Argeş cu o lungime totală de 350 km, dintre care 142 Km sunt pe teritoriul Judeţului Argeş străbate următoarele comune din teritoriu: Arefu, Corbeni, Cicăneşti, Albeştii de Argeş, Valea Danului.
- Râul Doamnei cu o lungime totală de 107 km străbate comunele Nucşoara, Corbi, Domneşti şi Pietroşani.
- Râul Vâlsan cu o lungime totală de 79 km, afluent al Argeşului de ordinul I, străbate comunele Brăduleţ şi Muşăteşti.
- Râul Topolog cu o lungime totală de 89 km străbate comuna Sălătruc.
- Râurile Capra şi Buda, aflate la o altitudine de peste 2000 m, îşi au obârşia între Vârfurile Negoiu şi Modolveanu, ambele fiind izvoarele Râului Argeş. Cele două râuri se varsă în lacul de acumulare Vidraru.

Râurile din teritoriu au debite permanente destul de mari, acestea crescând la sfârşitul primăverii, când topirea zăpezilor şi ploile sunt mai abundente.
Potenţialul hidroenergetic al ţinutului Posadelor este valorificat prin lacurile de acumulare, cel mai mare fiind cel de la Vidraru, aflat pe teritoriul comunei Arefu şi care are 100 m adâncime, 8-9 Km lungime, un volum de 564 milioane mc şi o suprafaţă de 870 ha.
În teritoriul Ţinutul Posadelor, apele freatice se găsesc, în general, la mari adâncimi (peste 100 m), datorită ponderii reliefului şi structurii sale.

Lacuri
În teritoriul Ţinutul Posadelor, în cea mai mare parte în Masivul Făgăraş, întâlnim următoarele lacuri glaciare: Iezer, Zarna, Jgheburoasa, Mioarele, Roşu, Podul Giurgiului, Buda, Capra, Călţun. Cea mai mare suprafaţa o are Lacul Jgheburoasa (12 ha) şi se regăseşte la altitudinea de 1.956 m, iar cea mai mica suprafaţa o are Lacul Mioarele (0,12 ha), regăsit la altitudinea de 2.282 m. Cel mai adânc lac este Călţun (11,80 m), urmat de lacul Capra (8,00 m), iar

[1] Potrivit interviului acordat de Mircea Bezdedeanu, Agenţia pentru Protecţia Mediului Argeş
[2] Specie ocrotită, fiind pe cale de dispariţie

adâncimea cea mai mică o are lacul Zarna (0,25 m).

DENUMIRE	LOCALIZARE (masivul muntos)	ALTITUDINE (m)	SUPRAFAŢA (ha)	ADÂNCIMEA MAXIMĂ (m)	VOLUM (mc)
Iezer	Iezer-Păpuşa	2130	0,38	5,10	7550
Zarna	Făgăraş	1980	0,48	0,25	680
Jgheburoasa	Făgăraş	1956	12,00	0,80	6380
Mioarele	Făgăraş	2282	0,12	0,40	316
Roşu	Făgăraş	2130	0,96	2,50	10937
Podul Giurgiului	Făgăraş	2264	0,22	3,00	3800
Buda	Făgăraş	2056	0,87	2,20	8885
Capra	Făgăraş	2230	1,83	8,00	73600
Călţun	Făgăraş	2175	0,78	11,80	32240

Tabel 1[3] – Lacuri din Ţinutul Posadelor

Lacuri antropice. Lacuri de acumulare.

- Lacul Vidraru (baraj artificial) aflat pe teritoriul Comunei Arefu
- Lacul Oeşti (baraj artificial al Hidrocentralei Oeşti) în Albeştii de Argeş
- Lacul Cerbureni (baraj artificial al Hidrocentralei Cerbureni) în Albeştii de Argeş
- Lacul Cernat şi Lacul Baciu din Nucşoara

De asemenea, există şi **lacuri naturale** în afara celor glaciare cum ar fi:

- Lacul de pe Valea Muscelului în Muşăteşti
- „Lacul cu bani" din satul Corbşori comuna Corbi
- „Lacul cu Ochiu" sat Stroeşti comuna Muşăteşti
- Lacul Urloaia, Lacul Galbena – Nucşoara
- Lacul Vulpoaia, Lacul „La Ferma", lacul „La Măgura", Lacul "Lui Motor" din comuna Nucşoara. Cel mai interesant lac de pe raza comunei Nucşoara este lacul Învârtita, singurul lac de origine tectonica din ţară a cărui cuvetă este săpată în gipsuri.
- Lacul lui Bogdan, Lacul fără fund comuna Runcu.

Monumente ale naturii

- Floarea de colţ (monument al naturii), numită şi „floarea reginei" se găseşte pe păşunile alpine – în Albeştii de Argeş, în zona Valea Rea din Munţii Făgăraş, Gălăşescu şi Buduri
- Bujorul de munte regăsit din belşug in zona Nucşoara şi Corbi
- Capra neagră, acvila de munte şi cocoşul de munte – în zona alpină a teritoriului (Munţii Făgăraş)
- Aspretele, o specie de peşte, relict terţiar, unicat mondial, întâlnit în Rezervaţia Văii Vâlsanului.

„Denumirea şi-a primit-o de la localnici datorită aspectului său, aspru la pipăit, este un peştişor unic în lume, are o lungime de circa 12 cm, o greutate de 50 grame şi o vechime de aproximativ 50 milioane de ani. Corpul său relativ gros, cu solzi aspri la pipăit, are o culoare gri. Trăieşte circa 7 ani şi constituie o valoare de patrimoniu naţional pentru România. Reprezintă un unicat mondial atât prin caracteristicile sale, cât şi prin faptul că este localizat

[3] Agenţia pentru Protecţia Mediului Argeş, Raport Starea factorilor de mediu 2008, pag. 14

pe un perimetru extrem de redus (aprox. 5 km), în zona Brădet, pe râul Vâlsan"[4].

- Lacul Galbena din Comuna Nucşoara
- Arborii de tisa şi zâmbrul, localizaţi în apropierea Lacului Galbena din Zona Nucşoara
- Arborii seculari din Comuna Pietroşani, sat Pietroşani (ulmi care datează de circa 150 de ani)
- Arborele Ginkgo Biloba, unul dintre cele mai cunoscute remedii naturiste, monument al naturii, rar întâlnit în România. Un exemplar de Ginkgo Biloba se găseşte în curtea bisericii Brădet.

Dincolo de aceste monumente ale naturii, consacrate şi ocrotite prin lege, există monumente naturale cu valoare locală care, fireşte, contribuie la accentuarea potenţialului natural al teritoriul Ţinutul Posadelor:

- Peştera Piscu Negru din Arefu
- Râpa Balii situată în apropierea Hidrocentralei Oeşti în Albeştii de Argeş
- Ansamblul monumental rupestru "Biserica din Stâncă", satul Jgheaburi unde există într-un cadru pitoresc o mică cascadă formată natural şi, de asemenea, „Uriaşul din Stâncă" – Comuna Corbi
- Fântâna de leac de la Mănăstirea Robaia cu valoare terapeutică şi arbori seculari în satul Costeşti, comuna Muşăteşti
- Comuna Nucşoara deţine o serie de monumente ale naturii cu valoare locală: Gorunul bisericii Nucşoara, Balta Pojarnei, Piatra Doamnei.

[4] Interviu acordat de geodesde ea. Mircea Bezdedeanu, Agentia de Protectie a Mediului Arges

II.2.1.2 Hărţi

Harta 1: Harta teritoriului Ţinutul Posadelor

Harta reprezintă delimitarea celor 15 comune în cadrul teritoriului, reţeaua principalelor căi de comunicare, principalele centre urbane din vecinătate. Teritoriul reprezentat cuprinde 14 comune din judeţul Argeş - Albeştii de Argeş, Arefu, Brăduleţ, Cicăneşti, Corbi, Corbeni, Domneşti, Muşăteşti, Nucşoara, Pietroşani, Sălătrucu, Tigveni, Valea Danului, Valea Iaşului şi 1 din judeţul Vâlcea - comuna Runcu.

Teritoriul este traversat de o reţea de căi de comunicaţii rutiere (două drumuri naţionale şi 6 drumuri judeţene)

- DN 7C Piteşti - Curtea de Argeş – Albeştii de Argeş – Baraj Vidraru
- DN 73C Râmnicu Vâlcea – Curtea de Argeş - Domneşti - Câmpulung Muscel.

Drumurile judeţene fac legătura între diverse puncte ale teritoriului, astfel:

- DJ 731A – Sălătrucu - Brădetu – Nucşoara
- DJ 704G Albeşti – Cicăneşti - Şuici
- DJ 678A care face legătura între comunele Sălătrucu şi Morăreşti
- DJ 731 Piscani – Domneşti – Corbi - Nucşoara
- DJ 703F leagă satele comunei Runcu din judeţul Vâlcea de DN 7
- DJ 703H asigură comunicarea rutieră între Sălătrucu, Şuici, Valea Danului, Curtea de Argeş şi face legătura cu DN 7 şi DN 7C.

Teritoriul nu dispune de infrastructură feroviară, însă este în apropierea căii ferate Piteşti - Curtea de Argeş, cea mai mică distanţă de staţia feroviară Curtea de Argeş fiind la circa 5 Km.

Harta prezintă şi principalele râuri care traversează teritoriul: Râul Argeş, Râul Doamnei, Râul Vâlsan şi Râul Topolog.

Harta prezintă de asemenea principalele puncte de concentrare economică a teritoriului şi anume, grupate în localităţile Pietroşani, Corbi, Albeştii de Argeş şi Domneşti. După cum se indică şi pe hartă, industriile predominante în zonă sunt: exploatarea şi prelucrarea lemnului în Corbi, Domneşti, Pietroşani, Albeştii de Argeş, Valea Danului, procesare alimentară în zona Corbi, Valea Danului si Domneşti, transporturi şi turism în Pietroşani, construcţii în Albeştii de Argeş şi Valea Danului.

Harta 2- Harta localizării teritoriului în cadrul judeţului.

Aşa cum este reprezentat şi pe hartă, teritoriul Ţinutul Posadelor se situează în partea de nord-vest a judeţului Argeş şi are graniţă comună cu judeţul Sibiu şi cu Judeţul Vâlcea. Cea mai mare parte a teritoriului este dominată de Munţii Făgăraş, urmată de zona Subcarpaţilor Getici. Relieful imprimă teritoriului un pronunţat potenţial turistic.
Cel mai apropiat oraş de teritoriul reprezentat este Curtea de Argeş, punct care deschide de altfel traseul turistic către ţinutul Posadelor.

Cele două hărţi se regăsesc în Anexa 1.

Teritoriul este limitrof orasului istoric Curtea de Arges ce constituie un pol de dezvoltare urbana ;densitatea retelelor de comunicare este bine reprezentata si este de remarcat distanta relativ scurta a accesului rutier din autostrada Bucuresti-Pitesti,de aproximativ 35 km dar si a accesului feroviar,respectiv orasul Curtea de Arges.Masterplanul turistic al judetului Arges delimiteaza 3 din cele 4 porti de intrare turistica ale judetului in teritoriu si urmareste crearea unei centuri de acces submontane(Arefu,Bradulet,Nucsoara-Rucar,jud. Brasov)

II.2.1.3 Populaţie, demografie

Teritoriul "Ţinutul Posadelor" avea la 1 iulie 2009, o populaţie totală de **49.624 de locuitori**, distribuită în 15 comune, pe baza datelor statistice cele mai recente furnizate de Direcţia Judeţeană de Statistică a judeţului Argeş şi Vâlcea.

Populaţia localităţilor care compun teritoriul vizat variază într-un interval cuprins între 1.087 (comuna Runcu) şi 5.907 locuitori (comuna Pietroşani). Astfel, din punct de vedere al distribuţiei populaţiei, la nivelul teritoriului sunt un număr de 3 comune cu populaţie cuprinsă între 1.000 şi 2.000 locuitori (Brăduleţ, Nucşoara, Runcu), 8 comune cu un număr de locuitori între 2.000 şi 4.000 (Arefu, Cicăneşti, Domneşi, Muşăteşti, Sălătrucu, Tigveni, Valea Danului şi Valea Iaşului) şi un număr de 4 comune a căror populaţie variază între 4.000 şi până la 6.000 locuitori (Pietroşani, Corbi, Corbeni, Albeştii de Argeş).

În ceea ce priveşte densitatea populaţiei la nivelul teritoriului, calculată pe baza datelor la 1 iulie 2009, aceasta este, în medie, de **31,9 locuitori/km^2**, adică mai puţin de o treime din media calculată la nivel judeţean de 93,9 loc./km^2. Densitatea scăzută la nivelul teritoriului se explică prin faptul că aceasta face parte din zona de munte, în care teritoriul unităţilor administrativ teritoriale se întinde pe suprafeţe mari, în timp ce localităţile sunt răsfirate pe aceste suprafeţe.

Dinamica populaţiei

Teritoriul "Tinutul Posadelor" are, pe baza datelor disponibile pentru anul 2009, o populatie în descrestere, cu o structură demografică comparabilă cu nivelul national. Din totalul celor 49.624 locuitori, 76 % reprezintă populaţie de până în 60 de ani, cea mai îmbătrânită populaţie regăsindu-se în comunele Runcu, cu un procent de 40% populaţie de peste 60 de ani din total populatie si Brădulet cu 35%. Comunele cu cel mai ridicat procent de persoane tinere, cu vârste de până în 15 ani sunt Tigveni – 18%, Corbeni – 17 %, Albestii de Arges si Cicănesti cu cu 15%.

Dinamica populaţiei teritoriului arată o scădere constantă începând din anul 1992, încadrându-se în tendinta de scădere a natalităţii la nivel national, fiind usor ponderată prin sporul migratiei interne, numărul persoanelor care se stabilesc cu domiciliul în localităţile din teritoriu fiind mai mare în ultimii ani decât al celor care pleacă cu domiciliul din teritoriu.

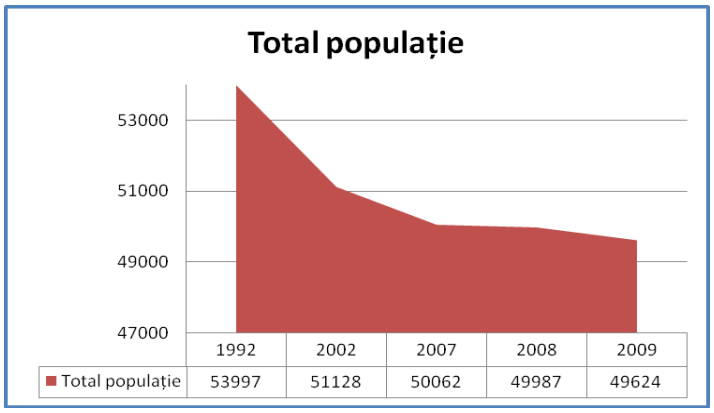

Figura 2 *– Dinamica populaţiei în Ţinutul Posadelor pentru perioada 1992-2009*

Sursa*: Direcţia Judeţeană de Statistică Argeş*

Deşi rata sporului natural al populaţiei la nivelul teritoriului (diferenţa dintre numărul nou născuţilor şi numărul persoanelor decedate) pentru anul 2008 se menţine negativă (-1,4 $^{0/00}$), comparată cu unităţile superioare este semnificativ mai ridicată decât rata sporului natural de la nivel judeţean (-2,3$^{0/00}$) şi la nivel regional (-3,4 $^{0/00}$) şi aproximativ egală cu rata naţională (-1,5 $^{0/00}$).[5]

Comunele din teritoriu cu cel mai ridicat spor natural, potrivit datelor disponibile pentru anii 1992, 2002, 2007 şi 2008 sunt: Corbeni, Tigveni, Sălătrucu. La polul opus se află comunele Muşăteşti, Brăduleţ şi Pietroşani.

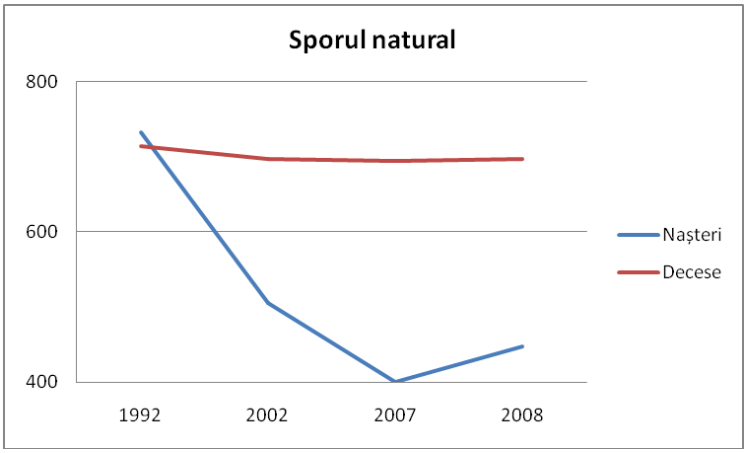

Figura 3 *– Sporul natural în Ţinutul Posadelor pentru perioada 1992 – 2008*

Sursa*: Direcţia Judeţeană de Statistică Argeş*

Din punct de vedere al soldul migraţiei interne, acesta se înregistrează negativ pentru 1992 şi negativ, dar în creştere pentru 2002. Pentru perioada cuprinsă între 2002 şi 2008, numărul persoanelor sosite cu domiciliul în aceste localităţi a fost mai mare decât numărul celor plecate. Din cele 15 localităţi ale teritoriului cinci au un raport de peste 1,5 persoane sosite la o persoană plecată din localitate, iar celelalte patru demonstrează un raport echilibrat între stabiliri de domiciliu în teritoriu şi plecări cu domiciliul din teritoriu (Corbeni, Brăduleţ, Albeştii de Argeş şi Pietroşani).

Analiza mobilităţii spaţiale a populaţiei la nivelul teritoriului are un rol important, aceasta fiind, alături de natalitate, unul dintre factorii creşterii sau descreşterii numărului populaţiei. Cauzele care determină mobilitatea spaţială a populaţiei sunt variate şi implică întotdeauna existenţa unor factori de respingere în regiunea de plecare (factori reprezentaţi în cadrul teritoriului prin lipsa confortului de tip urban şi prin lipsa oportunităţilor de dezvoltare personală, mai ales pentru populaţia tânără), precum şi a unor factori de atracţie în regiunea de sosire (reprezentaţi de cadrul natural favorabil şi de un anumit stil de viaţă liniştit, în special pentru populaţia de vârsta pensionării).

La nivelul anului 2008, cel mai recent pentru care avem date oficiale, toate localităţile aparţinând teritoriului înregistrau o migraţie internă pozitivă.

[5] http://www.arges.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=861

Cele mai atractive localităţi din teritoriu, în care populaţia îşi stabileşte domiciliul sunt: Domneşti, Muşăteşti, Sălătrucu, Valea Danului şi Tigveni. La nivelul comunei Brăduleţ, pentru 2007 şi 2008, soldul rămâne constant, în timp ce pentru opt localităţi, în 2008 se manifestă o scădere a numărului persoanelor care se stabilesc în localitate faţă de 2007, iar pentru două (Valea Iaşului şi Runcu) pentru 2008 soldul migraţiei interne devine pozitiv.

LOCALITATE	SOLD 1992	SOLD 2002	SOLD 2007	SOLD 2008
Corbi	-31	-26	-13	-3
Corbeni	-27	-17	14	6
Cicăneşti	0	-6	-14	-8
Brăduleţ	-19	-22	7	5
Arefu	-41	-15	2	-6
Albeştii de Argeş	-6	13	61	6
Domneşti	-13	6	25	48
Muşăteşti	-44	6	44	30
Nucşoara	-15	-9	-9	8
Pietroşani	-61	-13	19	5
Sălătrucu	-27	-9	20	35
Valea Iaşului	-24	28	-4	2
Valea Danului	-33	-3	27	21
Tigveni	-23	-3	53	14
Runcu	6	9	-11	3

Tabel 2 *– Soldul migraţiei în Ţinutul Posadelor pentru perioada 1992 - 2008*

Sursa: Direcţia Judeţeană de Statistică Argeş

Pentru teritoriul "Ţinutul Posadelor", ca de altfel pentru întreg judeţul, nu au putut fi analizate date privind migraţia internaţională (deoarece datele statistice disponibile nu surprind cu acurateţe această evoluţie) deşi la nivel local aceasta este o realitate.

Comuna	Populaţie 1992	Populaţie iulie 2009	Evoluţie/ Regresie	Soldul migrării 2008	Soldul natural[6] 2008	Sub 14 ani iulie 2009	Peste 60 ani iulie 2009	Populaţia de vârstă activă[7] iulie 2009	Şomaj[8] 2009
TOTAL	**53997**	**48248**	**-5749**	**11.8**	**-15**	**7091**	**11813**	**29344**	**2030**
	100%	**100%**	**Regresie**	**-**	**-**	**15%**	**24%**	**61%**	**6.9%**
Albeştii de Argeş	6000	5902	-98	6	-32	904	1193	3805	323
	11%	12%	Regresie			15%	20%	64%	8.5%
Arefu	3238	2586	-652	-6	-8	367	675	1544	95
	6%	5%	Regresie			14%	26%	60%	6.2%
Brăduleţ	2390	1906	-484	5	-27	224	658	1024	55
	4%	4%	Regresie			12%	35%	54%	5.4%
Cicăneşti	2556	2136	-420	-8	-21	318	481	1337	135
	5%	4%	Regresie			15%	23%	63%	10.1%
Corbeni	5829	5768	-61	6	3	990	1143	3635	263
	11%	12%	Regresie			17%	20%	63%	7.2%
Corbi	4953	4161	-792	-3	-11	584	1083	2494	105
	9%	9%	Regresie			14%	26%	60%	4.2%
Domneşti	3402	3230	-172	48	-10	240	467	1192	114
	6%	4%	Regresie			13%	25%	63%	9.6%
Muşăteşti	4565	3995	-570	30	-41	500	1241	2254	166
	8%	8%	Regresie			13%	31%	56%	7.4%
Nucşoara	1922	1519	-403	8	-17	208	444	867	56
	4%	3%	Regresie			14%	29%	57%	6.5%
Pietroşani	6203	5907	-296	5	-20	903	1405	3599	213
	11%	12%	Regresie			15%	24%	61%	5.9%
Sălătrucu	2296	2260	-36	35	-2	349	487	1424	77
	4%	5%	Regresie			15%	22%	63%	5.4%
Tigveni	3436	3393	-43	14	-3	613	799	1981	118
	6%	7%	Regresie			18%	24%	58%	6.0%
Valea Danului	3144	2984	-160	21	-15	420	630	1934	129
	6%	6%	Regresie			14%	21%	65%	6.7%
Valea Iaşului	2727	2745	18	14	-14	353	669	1723	151
	5%	6%	Evoluţie			13%	24%	63%	8.8%
Runcu	1336	1087	-249	3	-13	118	438	531	30
	2%	2%	Regresie			11%	40%	49%	5.6%

Tabel 3 *– Indicatori demografici pentru Ţinutul Posadelor*

Sursa: Direcţia Judeţeană de Statistică Argeş

[6] Soldul natural calculat ca diferenţa dintre natalitate şi mortalitate
[7] Populaţia cu vârste între 14 -60 de ani
[8] Şomajul a fost calculat ca procent al şomerilor înregistraţi din total populaţie de vârstă activă la 2009

II.2.1.3.1. Populaţia pe grupe de vârstă şi etnii

Din analiza populaţiei pe grupe de vârstă reiese că, la nivelul teritoriului, ponderea populaţiei tinere, cu vârsta sub 15 ani este comparabilă cu situaţia la nivel naţional şi regional, şi este chiar mai ridicată decât nivelul judeţean. Populaţia de vârstă activă, care ar putea fi încadrată pe piaţa muncii reprezintă un procent de 61%, în timp ce populaţia cu o vârstă de peste 60 de ani reprezintă 24% din populaţia totală a teritoriului.

Astfel, populaţia de peste 60 de ani are o cotă ridicată în structura demografică pe vârste, cu patru procente mai mult faţă de nivelul naţional şi judeţean şi cu două procente mai ridicată decât la nivelul regiunii Sud-Muntenia. De asemenea, populaţia de peste 15 ani şi până la 60 de ani este mai scăzută decât la nivel naţional, regional şi judeţean, cu 5 până la 2 procente).

Populaţia pe categorii de vârste	**Naţional**	**%**	**Regional (Sud Muntenia)**	**%**	**Judeţean (Argeş)**	**%**	**Teritoriul Ţinutul Posadelor**	**%**
0-14 ani	3.265.476	15%	488.053	15%	93.034	14%	7.253	15%
15-60 ani	14.034.289	65%	2.085.408	63%	424.753	66%	30.241	61%
60 ani şi peste	4.204.677	20%	711.064	22%	125.975	20%	12.130	24%
Total	**21.504.442**	100%	**3.284.525**	100%	**643.762**	100%	**49.624**	100%

Tabel 4 *– Structură demografică pe vârste: comparaţie nivel naţional – regional - judeţean – local*

Sursa: Direcţia Judeţeană de Statistică Argeş

Evoluţia populaţiei din perspectiva grupelor de vârstă între 1992 – 2009, pe baza datelor oficiale, arată o scădere a populaţiei tinere în procente de la 20% în 1992 la doar 15% în 2009, încadrându-se în tendinţele naţionale şi europene. Scăderea populaţiei tinere, generată de scăderea natalităţii, este acompaniată de creşterea populaţiei de vârstă activă (15-60 de ani) cu cca. 2 procente şi de creşterea cu 3 unităţi a procentului populaţiei cu vârste de peste 60 de ani.

Un aspect important este că, în ultimii 3 ani, procentele populaţiei pe grupe de vârstă se menţin constante, deşi, din punct de vedere numeric se constată o diminuare a scăderii populaţiei (de la aproximativ 1.000 de persoane anual la sub 400 în 2009 faţă de 2008).

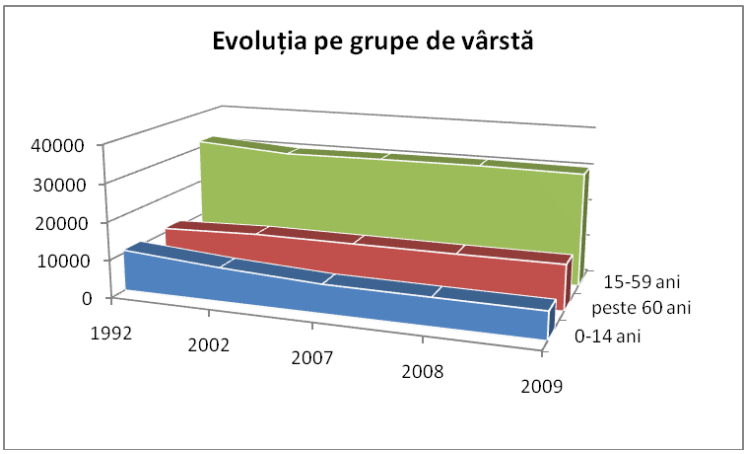

Figura 4 *– Evoluţia populaţiei din Ţinutul Posadelor pe grupe de vârstă, în perioada 1992 - 2009*

Sursa: Direcţia Judeţeană de Statistică Argeş

Etnii

Din punct de vedere al etniilor care conlocuiesc la nivelul teritoriului, se constată o populaţie majoritar română, şi existenţa unor mici comunităţi de etnici romi: un total de 67 de locuitori la nivelul întregului teritoriu în 1992 şi într-un număr **de trei ori mai mare**, de 237 de persoane la nivelul recensământului din 2002.
Localităţile din teritoriu care la nivelul anului 2002 aveau în componenţă comunităţi semnificative de romi sunt Pietroşani şi Tigveni.

Pe baza studiilor recente privind etnia romă, este posibil ca numărul persoanelor care se recunosc ca fiind de etnie romă să fie mai ridicat, cunoscută fiind reticenţa etnicilor romi de a se declara ca atare în perioada realizării recensământului, când politicile publice antidiscriminare nu erau implementate. "Se ştie că datele recensământului din 2002 (ca şi cele de la recensămintele anterioare) subestimează masiv dimensiunea reală a minorităţii romilor, prin calitatea declaraţiilor " (Gheţău, „O perspectivă din anul 2007 asupra populaţiei României în secolul 21", 2007, pg. 47). Din discuţiile care au avut loc pe marginea acestui studiu la nivelul judeţului, cu participarea liderilor romi, reiese că numărul estimat prin această cercetare este de fapt, chiar mai mic decât în realitate[9].

Conform datelor pentru anul 2010 puse la dispoziţie de la Biroul Judeţean pentru Romi este semnalată o distribuţie aproximativă a populaţiei de etnie romă la nivelul teritoriului astfel: Pietroşani – cca. 250 de persoane, Muşăteşti, cca. 210-240 de persoane, Albeştii de Argeş – cca. 376-400 de persoane, Corbeni – cca. 1500 persoane, Tigveni – cca. 500-600 persoane, Sălătrucu cca. 495-550 de persoane, cu un total de aproximativ 3.500 persoane la nivelul întregului teritoriu.

Locuitori de alte etnii sunt menţionaţi la recensăminte în număr nesemnificativ la nivelul teritoriului.

[9] http://www.bitpress.ro/articole/dezvaluiri/5297/haoleo-romii-se-inmultesc-de-25-ori-mai-repede-decat-romanii-.html

II.2.1.3.2. Populaţia activă şi inactivă

Potrivit datelor statistice disponibile, pentru anul 2002, la nivelul teritoriului se înregistra un număr de 23.543 de persoane active – cuprinzând aici atât persoanele care desfăşurau o activitate economică retribuită, cât şi populaţia aflată în căutarea unui loc de muncă (salariaţii, muncitorii independenţi, dar şi şomerii sau tinerii în căutarea primului loc de muncă) din care ponderea celor ocupate[10] era de peste 92 %.

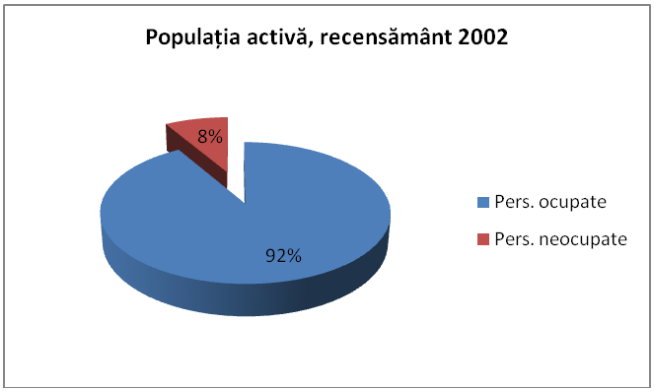

Figura 5 *– Populaţia activă din Ţinutul Posadelor, anul 2002*

Sursa: Agenţia Judeţeană pentru Ocuparea Forţei de Muncă

În ce priveşte populaţia inactivă, aceasta cuprinde persoanele care nu au atins încă vârsta adultă sau care sunt în curs de formare (elevii, studenţii, militarii în termen pentru anul de referinţă), femeile casnice, pensionarii. La nivelul datelor din 2002, situaţia se prezenta astfel: din totalul de 27.654, un număr de 7.927 reprezentau elevii şi studenţii, 11.387 pensionari, iar restul de 8.340 alte situaţii.

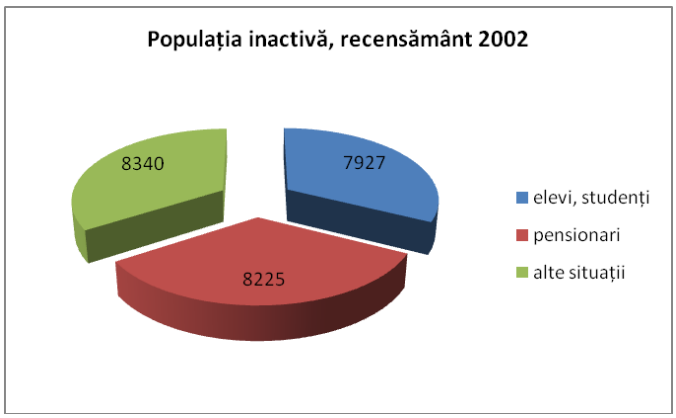

Figura 6 *- Populaţia inactivă din Ţinutul Posadelor, anul 2002*

Sursa: Agenţia Judeţeană pentru Ocuparea Forţei de Muncă

10 Populaţia ocupată - toate persoanele de 15 ani şi peste care au desfăşurat o activitate economică producătoare de bunuri sau servicii de cel putin o oră în perioada de referinţă (o săptămână), în scopul obţinerii unor venituri sub formă de salarii, plată în natură sau alte beneficii. Pentru lucratorii pe cont propriu şi lucrătorii familiali neremuneraţi care lucrează în agricultură, durata minimă este de 15 ore.

Din analiza datelor privind populaţia ocupată, pe sexe şi statut profesional, la recensământul din 2002, reiese faptul că, la nivelul teritoriului, cel mai mare număr de persoane active erau salariaţi. Localităţile cu numărul cel mai mare de salariaţi erau Albeştii de Argeş şi Corbeni. Celelalte categorii care înregistrau un număr semnificativ al populaţiei erau: lucrători în gospodăria proprie şi lucrători pe cont propriu.

Localitate	SEX	Salariat	Patron	Lucrător pe cont propriu	Societate cooperatistă	Lucrător în gospodăria proprie	Altă situaţie	Total
ALBEŞTII DE ARGEŞ	fem	627	5	155		443		1230
	masc	791	13	193		200	4	1201
Total		**1418**	**18**	**348**		**643**	**4**	**2431**
AREFU	fem	186	1	131		253	1	572
	masc	401	4	66		107	5	583
Total		**587**	**5**	**197**		**360**	**6**	**1155**
BRĂDULEŢ	fem	145	3	18		238		404
	masc	188	2	86	1	158	2	437
Total		**333**	**5**	**104**	**1**	**396**	**2**	**841**
CICĂNEŞTI	fem	191	3	63	1	217	1	476
	masc	341		56	1	54	1	453
Total		**532**	**3**	**119**	**2**	**271**	**2**	**929**
CORBENI	fem	476	2	74		500	121	1173
	masc	736	10	100	1	143	61	1051
Total		**1212**	**12**	**174**	**1**	**643**	**182**	**2224**
CORBI	fem	161	7	93	1	661	3	926
	masc	294	17	408	1	384	5	1109
Total		**455**	**24**	**501**	**2**	**1045**	**8**	**2035**
DOMNEŞTI	fem	308	8	31		42	1	390
	masc	401	29	154	2	54	6	646
Total		**709**	**37**	**185**	**2**	**96**	**7**	**1036**
MUSĂTEŞTI	fem	254	5	73		658	2	992
	masc	403	6	200		323	6	938
Total		**657**	**11**	**273**		**981**	**8**	**1930**
NUCŞOARA	fem	54	1	79	2	333	2	471
	masc	140	1	175	2	136	3	457
Total		**194**	**2**	**254**	**4**	**469**	**5**	**928**
PIETROŞANI	fem	272	10	145		1146	44	1617
	masc	684	42	267	1	302	44	1340
Total		**956**	**52**	**412**	**1**	**1448**	**88**	**2957**
SĂLĂTRUCU	fem	131	3	79		271	15	499
	masc	212	15	242		163	26	658
Total		**343**	**18**	**321**		**434**	**41**	**1157**
TIGVENI	fem	266		90	1	87	1	445
	masc	333	2	182		117	2	636
Total		**599**	**2**	**272**	**1**	**204**	**3**	**1081**
VALEA DANULUI	fem	393	3	99	1	139		635
	masc	471	11	137	1	61		681
Total		**864**	**14**	**236**	**2**	**200**		**1316**
VALEA IAŞULUI	fem	391	5	110		36		542
	masc	422	17	95		48		582
Total		**813**	**22**	**205**		**84**		**1124**
TOTAL TERITORIU		**9672**	**225**	**3601**	**16**	**7274**	**356**	**21144**
Notă: Pentru comuna Runcu nu au fost disponibile date în acelaşi format.								

Tabel 5 *– Populaţia ocupată pe sexe şi statut profesional, la nivelul anului 2002*

Sursa: Agenţia Judeţeană pentru Ocuparea Forţei de Muncă

Şomajul la nivelul teritoriului

În urma analizei datelor puse la dispoziţie de către Agenţia Judeţeană pentru Ocuparea Forţei de Muncă a judeţelor Argeş şi Vâlcea începând cu anul 2002 (AJOFM colectând astfel de date doar începând cu acest an) se observă la nivelul teritoriului o tendinţă de scădere a numărului şomerilor înregistraţi între anii 2002 şi 2008, explicată prin perioada de creştere economică pe care am traversat-o la nivel naţional. Această perioadă este urmată de o creştere considerabilă, începând cu 2009, cauzată de criza economică puternică la nivel naţional şi european, astfel că, pentru 2009, numărul şomerilor înregistraţi era aproape dublul numărului de şomeri din 2008 (respectiv 2030 faţă de 1097).

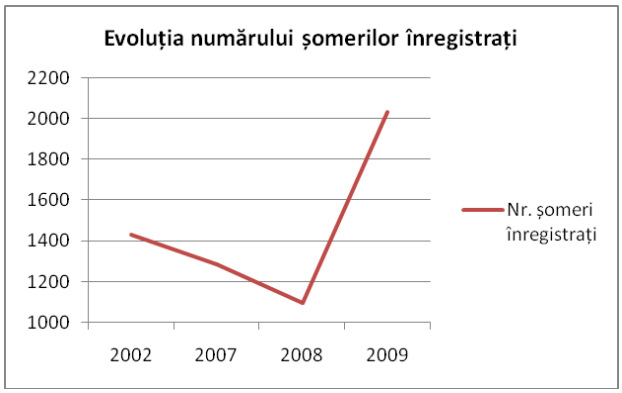

Figura 7 *– Evoluţia numărului de şomeri înregistraţi pentru perioada 2002 - 2009*

Sursa: Agenţia Judeţeană pentru Ocuparea Forţei de Muncă

Comparativ cu evoluţia şomajului la nivelul judeţului şi la nivel naţional, numărul total al şomerilor înregistraţi în teritoriu urmează o dinamică diferită, de scădere până în 2008 şi de creştere începând cu 2009, încadrându-se mai degrabă în tendinţele la nivelul regiunii.

Pornind de la datele disponibile la Agenţia Naţională de Ocupare a Forţei de Muncă şi la Direcţia Judeţeană de Statistică Argeş şi Vâlcea, în cifre, teritoriul Ţinutul Posadelor şi judeţul Argeş înregistrau în decembrie 2009 un număr mai mare de şomeri faţă de cel din 2002, în timp ce, la nivel regional şi naţional, pentru anul 2009 numărul de şomeri este încă mai mic decât cel înregistrat în 2002.

Număr şomeri înregistraţi	**2002**	**2007**	**2008**	**2009**
Teritoriul Ţinutul Posadelor	1.430	1.283	1.097	2.030
Judeţ Argeş	18.627	12.985	13.131	25.229
Regiune Sud Muntenia	123.577	65.517	65.518	120.303
Naţional	760.623	367.838	403.441	709.383

Tabel 6 *– Număr de şomeri înregistraţi în perioada 2002-2009 la nivel local, judeţean, regional şi naţional*

Surse: Agenţia Naţională de Ocupare a Forţei de Muncă şi Direcţia Judeţeană de Statistică Argeş şi Vâlcea

Ponderea persoanelor de gen feminin în totalul persoanelor înregistrate ca şomeri a crescut în ultimii ani, cu un vârf de creştere în 2008.

Nr. şomeri înregistraţi	din care femei	Nr. şomeri înregistraţi	din care femei	Nr. şomeri înregistraţi	din care femei
anul 2007		anul 2008		anul 2009	
1283	633	1097	560	2030	884
100.0%	49.3%	100.0%	51.0%	100.0%	43.5%

Tabel 7 *– Ponderea femeilor în totalul persoanelor înregistrate ca şomeri pentru perioada 2007-2009*

Sursa: Agenţia Judeţeană pentru Ocuparea Forţei de Muncă

Pentru anul 2009, comparând numărul şomerilor femei la nivelul teritoriului cu datele privind numărul total al acestora la nivel judeţean, regional şi naţional, constatăm că procentul femeilor înregistrate ca şomeri este uşor mai scăzut decât cel înregistrat la nivelul întregului judeţ (44%), însă este mai mare decât cel înregistrat la nivelul regiunii Sud Muntenia, unde procentul şomerilor femei era de 41%, şi uşor mai crescut faţă de nivelul naţional, unde procentul este de 43%. [11]

[11] Agenţia Naţională pentru Ocuparea Forţei de Muncă - http://www.anofm.ro/1811_evolutia-numarului-de-someri-in-perioada-1991-2010

II.2.1.4 Patrimoniu de mediu

Natura 2000. Situaţia ariilor protejate în Teritoriul Ţinutul Posadelor.

Natura 2000 este o reţea ecologică de arii naturale constituită la nivel european şi, ca atare, principalul instrument al Uniunii Europene pentru conservarea naturii. Scopul Reţelei Natura 2000 este conservarea valorilor naturale de importanţă comunitară printr-o dezvoltare durabilă, fără a aduce prejudicii comunităţii locale. Reţeaua ecologică Natura 2000 are în vedere respectarea celor două Directive Europene: Directiva Păsări (SPA-Arii de Protecţie Specială Avifaunistică) şi Directiva Habitate (SCI- Situri de Importanţă Comunitară[12]).

Potrivit Ordinului Nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanţă comunitară ca parte integrantă a reţelei ecologice europene Natura 2000 în România, în **Teritoriul Ţinutul Posadelor**, **se remarcă 11 zone protejate** care aparţin celor **două mari situri de importanţă comunitară (Munţii Făgăraş şi Valea Vâlsanului)**. Cele 11 zone protejate cu suprafeţe considerabile sunt situate în comunele Arefu, Brăduleţ, Sălătrucu, Corbeni, Corbi, Nucşoara, Pietroşani şi Domneşti.

Sit-uri de importanţă comunitară-Natura 2000

- **ROSCI0122 Munţii Făgăraş**. În Argeş, are cuprinsă o suprafaţă de 54%. Aici işi au habitatul şase specii de mamifere care au arealul pe 23 de tipuri si subtipuri de habitat. De asemenea, în situl Făgăraş avem şapte specii de plante comunitare, numeroase specii de nevertebrate, peşti şi amfibieni.
- **ROSCI0268 Valea Vâlsanului**, devenită Rezervaţie din 1998. Zonele funcţionale ale Rezervaţiei Vâlsan au fost stabilite prin Hotărârea nr. 14/1998 a Consiliului Judeţean Argeş şi sunt în număr de trei:
    - zona de maximă protecţie, care cuprinde aria minoră a râului Vâlsan şi zona Cheile Vâlsanului;
    - zona tampon, din care face parte albia majoră pe o lungime de 50 km şi Poienile Vâlsanului;
    - zona economică cu o suprafaţă de aprox. 8000 ha unde se derulează activităţi economice tradiţionale.

Rezervaţia Vâlsan are o suprafaţă de 10.000 ha şi cuprinde un număr de 300 specii de plante şi animale ocrotite.

Aceste doua site-uri sunt administrate de Fundatia Eco Montan 2000 ,care a intreprins numeroase actiuni in zonele vizate .

[12] situri de importanţă comunitară reprezintă acele arii care, în regiunile biogeografice în care există, contribuie semnificativ la menţinerea sau restaurarea la o stare de conservare favorabilă a habitatelor naturale din anexa 2 a O.U.G. nr. 57/2007 sau a speciilor de interes comunitar din anexa 3 a O.U.G. nr. 57/2007 şi care pot contribui astfel semnificativ la coerenţa reţelei ''NATURA 2000'' şi/sau contribuie semnificativ la menţinerea diversităţii biologice în regiunile biogeografice respective.

Cele 11 zone protejate din sit-urile comunitare

Denumirea zonei protejate din situl comunitar	Unitatea administrativ teritorială	Suprafaţa unităţii administrativ - teritorială cuprinsă în sit (în procente)	Explicaţii
ROSCI0122 Munţii Făgăraş	Arefu	89%	**Munţii Făgăraş**[13] În Munţii Făgăraş, se regăsesc 3 specii de amfibieni, 3 specii de peşti şi 14 specii de nevertebrate cuprinse în Anexa 2 din Directiva Habitate. Situl Munţii Făgăraş cuprinde 7 specii de plante comunitare.
ROSCI0122 Munţii Făgăraş	Brăduleţ	7%	
ROSCI0122 Munţii Făgăraş	Nucşoara	85%	
ROSCI0122 Munţii Făgăraş	Sălătrucu	62%	
ROSCI0268 Valea Vâlsanului	Brăduleţ	81%	**Valea Vâlsanului** [14] Se situează 100% în judeţul Argeş şi cuprinde un singur tip principal de habitat. Acesta e reprezentat de "păduri aluviale cu Alnus glutinosa şi Frasinus excelsior". Aici regăsim o singură specie de mamifere şi una de amfibieni alături de cele 7 de nevertebrate.
ROSCI0268 Valea Vâlsanului	Corbeni	1%	
ROSCI0268 Valea Vâlsanului	Corbi	10%	
ROSCI0268 Valea Vâlsanului	Muşăteşti	50%	
ROSCI0268 Valea Vâlsanului	Nucşoara	1%	
ROSCI0268 Valea Vâlsanului	Pietroşani	4%	
ROSCI0268 Valea Vâlsanului	Domneşti	2%	

Tabel 8 *– Zone protejate din situl comunitar*

Arii protejate de interes naţional (conform legii nr. 5/2000)

NUME ARIE PROTEJATĂ	COMUNA	TIPUL	SUPRAFAŢA	ANUL DECLARĂRII
Lacul Valea Rea	Nucşoara	Zonă umedă[15]	1,26	1994
Lacul Buda	Nucşoara	Zonă umedă	1,47	1994
Lacul Izvorul - Muşeteică	Arefu	Zonă umedă	0,3	1994
Lacul Scărişoara Galbena	Nucşoara	Zonă umedă	1,92	1994
Lacul Galbena IV	Nucşoara	Zonă umedă	0,2	1994
Rezervaţia Vâlsan	Brădet	Mixtă (fauna şi flora)	11899	1972
Peştera Piscul Negru	Arefu	Geologică	1937	1994
Moldoveanu Capra	Arefu	Mixtă	4074	1994

Tabel 9 *– Arii protejate de interes naţional*

[13] Agenţia de Protecţia Mediului Argeş, Raport Starea factorilor de mediu 2008 pag. 133
[14] Idem, pag 133
[15] In cazul de faţă, zona umedă este reprezentată de lacurile glaciare din teritoriu

Există însă în teritoriu şi **arii protejate de interes local** cu valoare peisagistică deosebită protejate prin hotărârea 18/1994 a Consiliului Judeţean Argeş modificată şi completată de Hotărârea nr. 14/1999. Astfel, avem **18 arii naturale de interes local** în teritoriu.

ARIA PROTEJATĂ	COMUNA	SUPRAFAŢA ÎN HA	TIPUL	LEGISLAŢIE/ ANUL DECLARĂRII
Nemţoaica	Nucşoara	88,8	Forestier	Prin Hotărâre CJ-1994
Bahna Rusului	Nucşoara	12,8	Forestieră	Prin Hotărâre CJ-1994
Papău	Nucşoara	27,3	Forestieră	Prin Hotărâre CJ-1994
Golul Alpin Valea Rea - Zarna	Nucşoara	6480	Forestieră	Prin Hotărâre CJ-1994
Zona carstică Măgura Nucşoara	Nucşoara	15,8	Forestieră	Prin Hotărâre CJ-1994
Negomiru	Nucşoara	20	Forestieră	Prin Hotărâre CJ-1994
Zoruleasa	Brăduleţ	235	Forestieră	Prin Hotărâre CJ-1994
Brădet	Brăduleţ	607	Forestieră	Prin Hotărâre CJ-1994
Colţul Vânător	Brăduleţ	165	Forestieră	Prin Hotărâre CJ-1994
Robaia	Muşăteşti	160	Forestieră	Prin Hotărâre CJ-1994
Ruginoasa	Valea Iaşului	1,6	Forestieră	Prin Hotărâre CJ-1994
Poienari	Corbeni	27,7	Forestieră	Prin Hotărâre CJ-1994
Negoiu	Sălătrucu	1000	Forestieră	Prin Hotărâre CJ-1994
Molivis	Arefu - Cicăneşti	48,1	Forestieră	Prin Hotărâre CJ-1994
Rezervaţia naturală Făgăraş	Arefu	37556,6	Mixtă	2004
Corbi	Corbi	21,8	Forestieră	Prin Hotărâre CJ-1994
Corbi Mo	Corbi	12,8	Forestieră	Prin Hotărâre CJ-1994
Corbi La	Corbi	100,4	Forestieră	Prin Hotărâre CJ-1994

Tabel 10 *– Arii protejate de interes local*

Conform raportului elaborat de Agenţia pentru Protecţia a Mediului Argeş, biodiversitatea din teritoriul Ţinutul Posadelor este reprezentată atât de habitate de „păduri mature virgine, gen Iedu-Cernat" cât şi de habitate de „turbării în formare (zona Iezerul Moldoveanului) sau de specii care sunt pe cale de dispariţie din fauna Europei, cum este ursul brun sau râsul"[16].

De asemenea, pe Valea Vâlsanului, pe cursul mijlociu, în zona Brăduleţ şi Muşăteşti, regăsim o specie de peşte unic în Europa, aspretele, descoperit în jurul anului 1950 de studentul naturalist Petre Stoica şi studiat de M. Dumitrescu, P. Bănărescu şi N. Stoica;aceasta zona este declarata site Natura 2000.
Aspretele a fost declarat monument al naturii prin Ordinul 90/1998.

Habitate de ape dulci (mreana, clean, asprete), habitate de pajişti şi tufărişuri (pajişti calcaroase alpine şi subalpine), habitate de turbări şi mlaştini (mlaştini cu surse de apă bogată în săruri minerale), habitate de pădure (reprezentate atât de etajul alpin şi subalpin cât şi de etajul deluros de amestec de gorunete, făgete şi gorneto-fagete), habitate acvatice (reprezentate de apele curgătoare care izvorăsc de la altitudini mari şi lacuri naturale) constituie fondul dezvoltării biodiversităţii din teritoriu care necesită o protecţie specială.

[16] Agenţia pentru Protecţia Mediului Argeş, Raport Starea factorilor de mediu 2008, pag. 112

II.2.1.5 Patrimoniul arhitectural şi cultural

Aşa cum se arată în Strategia Naţională pentru Patrimoniul Cultural, patrimoniul este un factor important pentru păstrarea identităţii valorilor culturale şi naţionale, de dezvoltare durabilă, coeziune şi incluziune socială" [17]. Patrimoniul cultural se împarte în patrimoniu imobil reprezentat de patrimoniu construit (monumente arheologice şi arhitecturale), patrimoniu cultural mobil (muzee, arhive şi colecţii) şi patrimoniu imaterial (toate acele aspecte culturale diferite ale vieţii moştenite din trecut care definesc modul de viaţă al diferitelor societăţi).

Patrimoniu cultural imobil (patrimoniu construit)

Conform aceleaşi strategii „patrimoniul cultural imobil constituie cea mai valoroasă componentă a patrimoniului cultural, atât în ceea ce priveşte valoarea materială directă, cât şi în raport cu posibilitatea de inserţie a unor componente extraculturale (pag. 16). Patrimoniul cultural imobil este reprezentat de monumentele istorice care, potrivit legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice sunt monumentele, ansamblurile şi siturile istorice (aşa cum fiecare dintre aceste categorii este definită în lege), clasate în două grupe: grupa A (monumente istorice de valoare naţională şi universală) şi grupa B (monumente reprezentative pentru patrimoniul cultural local).

În teritoriul Făgăraşul de Sud – Ţinutul Posadelor se regăsesc 117 monumente istorice, dintre care 68 sunt de categoria A (de importanţă naţională şi universală) şi 49 de monumente sunt de categoria B (de importanţă locală)[18]. Pentru o listă completă a monumentelor din teritoriu, vă rugăm consultaţi Anexa 2.

Distribuţia monumentelor pe localităţi este ilustrată în tabelul de mai jos:

LOCALITATE	NUMĂR DE MONUMENTE		TOTAL
	Categoria A	Categoria B	
Albeştii de Argeş	2	-	2
Arefu	6	2	8
Brăduleţ	5	-	5
Corbeni	5	4	9
Corbi	13	8	21
Domneşti	4	7	11
Muşăteşti	7	5	12
Nucşoara	2	1	3
Pietroşani	8	8	16
Sălătrucu	9	2	11
Tigveni	6	5	11
Valea Danului	-	4	4
Valea Iaşului	1	2	3
Runcu	-	1	1
Total	**68**	**49**	**117**

Tabel 11 *– Monumente istorice din Făgăraşul de Sud – Ţinutul Posadelor*

Sursa: Lista monumentelor istorice, www.inmi.ro/lista.html

Se observă astfel o distribuţie inegală a monumentelor istorice în localităţile din teritoriu.

[17] Strategia Naţională pentru Patrimoniu Cultural, pg. 5, disponibilă la http://www.cultura.ro/Files/GenericFiles/MCC-StrategiaPCN.pdf

[18] Conform listei monumentelor istorice întocmită în 2004 de către Institutul Naţional al Monumentelor Istorice, disponibilă la http://www.inmi.ro/lista.html. Cifrele utilizate în acest material desemnează totalitatea elementelor componente ale monumentelor, ansamblurilor şi siturilor istorice.

Există localităţi foarte bogate în monumente istorice cum ar fi Corbi şi Pietroşani, în care sunt prezente 21, respectiv 16 monumente istorice şi localităţi precum Albeştii de Argeş, Runcu sau Cicăneşti în care sunt prezente două, unu sau niciun monument istoric. De altfel, localităţile Arefu, Brăduleţ, Corbi, Domneşti, Muşăteşti, Petroşani şi Tigveni sunt listate în Legea 5/2000 privind aprobarea planului de amenajarea a teritoriului naţional, printre unităţile administrativ teritoriale cu o concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes naţional.

Monumentele existente în teritoriu pot fi încadrate în mai multe categorii şi anume:

- monumente medievale, din sec. XIII - XV, cum ar fi Ansamblul Cetăţii Poenari în Arefu sau Ansamblul curţilor boiereşti de la Domneşti
- cruci de piatră din sec. XVI - XIX, în localităţile Albeştii de Argeş, Arefu, Brăduleţ, Corbi, Domneşti Nucşoara, Pietroşani, Sălătrucu
- biserici şi schituri din sec. XIV - XX, cele mai reprezentative fiind Mănăstirea Corbii de Piatră şi Schitul Robaia (comuna Muşăteşti)
- arhitectură civilă din sec. XVIII - XX, Ansamblul Culei Drugănescu (sat Retevoieşti, comuna Pietroşani) sau Ansamblul Conacului Teodor Brătianu (comuna Tigveni).

Cetatea Poenari, situată în comuna Arefu este cel mai cunoscut ansamblu istoric din zonă, propusă recent a fi inclusă pe lista Patrimoniului UNESCO[19].

Cetatea a fost construită în secolul al XIV, ca loc de refugiu în faţa otomanilor. Popularitatea cetăţii se datorează în primul rând asocierii ei cu legenda contelui Dracula, cetatea fiind reşedinţă secundară a lui Vlad Ţepeş.
Cetatea se află momentan într-o stare de relativă ruină şi un grad de popularitate în creştere.

Cetatea Poenari

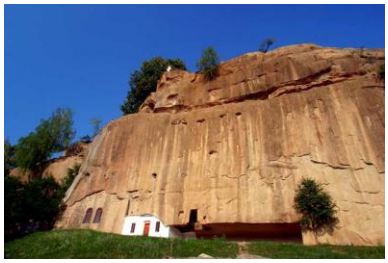
Corbii de Piatră

Renumit în teritoriu este şi Schitul rupestru Corbii de Piatră care împreună cu Biserica rupestră de la Nămăieşti, Valea Mare Pravăţ şi Schitul Negru Vodă de la Cetăţeni (situate în teritoriul Leader Muscelean şi European) se spune că ar face parte dintr-un "triunghi tainic" sau "Altar al Domnului".

Mănăstirea datează din secolul XVI, fiind săpată într-un masiv stâncos de gresie din satul Jgheaburi. Pictura bisericească este considerată cel mai vechi ansamblu de pictură din Ţara Românească, mănăstirea fiind de asemenea şi primul schit de călugăriţe.

Remarcabilă în teritoriu este şi prezenţa crucilor de piatră care sunt de altfel specifice întregii zone a Argeşului şi Muscelului, cele mai vechi datând din secolul al XVI-lea. Crucile conţin informaţii preţioase cu privire la viaţa socială şi economică a zonei, informaţii despre unii

19 http://www.cjarges.ro/obj.asp?id=23401

oameni însemnaţi din istoria comunei, despre evenimente petrecute pe teritoriul localităţii, delimitări de moşii, jaloane de drumuri. Prezenţa acestor cruci se datorează în principal meşteşugului sculpturii pietrei dezvoltat în vecinătatea teritoriului, la Albeştii de Muscel.

De asemenea, în teritoriu se regăsesc două din cele cinci cule situate în judeţul Argeş - Cula Drugănescu din Retevoieşti (comuna Pietroşani), Cula Teodor Brătianu din Tigveni, Cula Sultănica din Şuici. Culele sunt construcţii boiereşti fortificate, cu caracter de apărare, specifice zonei de sud a României, în special zonei Olteniei. Culele din judeţul Argeş sunt mai puţin cunoscute şi foarte puţin puse în valoare, cu excepţia culei Racoviţa din Mioveni, restaurată şi transformată într-un muzeu al satului. Cula Retevoieşti şi Cula Sultănica sunt abandonate de decenii şi se află într-un stadiu avansat de degradare. Cula Tigveni este într-o stare relativ bună, dar arhitectonic mutilată de diverse modificări, funcţionând de mai multă vreme ca centru de ocrotire pentru persoane cu handicap.

Cu privire la regimul de proprietate al acestor monumente, conform Strategiei Naţionale pentru Patrimoniu Cultural, majoritatea monumentelor se află în proprietatea publică sau în proprietatea structurilor bisericeşti (pag. 17). În ceea ce priveşte starea fizică a monumentelor, 80% dintre monumente există, dar asupra lor nu au fost făcute niciun fel de intervenţii de restaurare, 17% sunt restaurate sau în curs de consolidare, iar restul de 3% nu mai există (idem, pagina 51). Această situaţie este confirmată punctual şi de către reprezentanţii din teritoriu care reclamă starea deosebit de proastă în care se află monumentele, inclusiv faptul că anumite monumente sunt dispărute. De altfel, specialiştii care lucrează în domeniul conservării monumentelor istorice, atât cei angajaţi în instituţiile publice cu responsabilităţi în domeniu, cât şi cei independenţi, reclamă inerţia deosebit de puternică la actualizarea datelor din lista monumentelor istorice, situaţia fiind generalizată la nivel naţional.

Arhitectura rurală

Teritoriul Ţinutul Posadelor se află la confluenţa a două zone etnografice distincte, Vâlcea şi Muscel. În ceea ce priveşte arhitectura rurală, teritoriul face legătura între foişorul vâlcean şi prispa musceleană înaltă cu parapet zidit.

Zona etnografică Muscel este una dintre cele mai bine conturate zone etnografice din ţară, impunându-se în primul rând printr-o remarcabilă arhitectură civilă, atât rurală, cât şi orăşenească. Acest lucru se poate explica prin faptul că "fiind zonă de aşezări domneşti şi mănăstireşti cu îndepărtate legături, a devenit de timpuriu o vastă piaţă de schimburi de tot felul, care a determinat apariţia a importante aşezări şi construcţii şi deci o arhitectură şi plastică proprii" (Stănculescu, Gheorghiu, Petrescu, 1958, pag. 106).

Arhitectura ţărănească din zona Muscelului este apreciată de etnografi renumiţi precum Stahl drept "poate, cea mai interesantă şi mai bogată arhitectură populară românească, marcată în special prin case cu două caturi (...) care servesc în chip adecvat necesităţilor localnicilor, dau naştere unei mari varietăţi de faţade şi a unui decor bogat şi reprezintă unul din rarele puncte de unitate între arhitectura de ţară şi de oraş" (Florescu, Stahl, Petrescu, 1967, pag. 74.)

Casa ţărănească musceleană are o serie de caracteristici importante şi anume:

- elevaţie înaltă; etajul de locuit al casei muscelene se ridică de obicei până la înălţimea de 2 m, soclul foarte înalt fiind cel mai adesea ocupat de pivniţă
- faţadele sunt zidite, pline şi tencuite în alb, ornamentica este minimalistă
- casa este orientată spre sud, cu axul prispei orientat est - vest
- fiind situată într-o zonă de deal, casa este de obicei aşezată pe teren denivelat, diferenţele de nivel fiind rezolvate din temelie
- la nivelul de locuit, casele pot avea una, două sau trei odăi.

Materialele utilizate în construcţie sunt lemnul (preponderent la casele foarte vechi, de secol

XIX), la care s-au adăugat ulterior piatra şi cărămida. De altfel, specifice zonei sunt temeliile construite din piatră combinată cu cărămidă. O tehnică de construcţie destul de răspândită este cea a paiantelor, ceea ce presupune realizarea unui cofrag de lemn în care se aşează cărămidă sau altă umplutură de zidărie. Perioada de construcţie la care facem referire este de aproximativ un secol, între 1860-1960.

Casa vâlceană este destul de asemănătoare celei muscelene, întâlnindu-se ca şi în Muscel case înalte, întărite, construite pe fundaţie de piatră în amestec cu cărămidă, pe schelet de lemn, cu pereţii tencuiţi şi văruiţi în var. Ceea ce este specific acestei zone este existenţa foişorului, o zonă de prispă mai lată, situată de obicei pe partea stângă a faţadei şi ieşită în afara liniei acesteia. Foişorul joacă un rol important în economia gospodăriei rurale, aici se instala cel mai adesea războiul de ţesut sau se organizau alte activităţi gospodăreşti într-un spaţiu semiînchis. La casele înalte cu pivniţă dezvoltată, intrarea în beci se face prin soclul foişorului.

Patrimoniu cultural mobil (muzee, arhive şi colecţii) este slab reprezentat în teritoriu, incluzând case memoriale mai puţin cunoscute, precum Casa Memorială George Stephănescu din satul Căpăţâneni, comuna Arefu sau Casa Memorială Ion Popa Argeşanu de la Verneşti.

Casa memorială a compozitorului George Stephănescu (1843 – 1925), autorul primei simfonii româneşti şi fondatorul unor societăţi lirice premergătoare Operei Române, adăposteşte documente şi obiecte care au aparţinut compozitorului, împreună cu o colecţie de obiecte de istorie şi artă populară argeşeană. Casa era frecventată de figuri importante ale culturii româneşti precum Vasile Alecsandri, B.P. Haşdeu, I.L. Caragiale sau dr. Carol Davila. De altfel, în această casă, I.L. Caragiale a scris nuvela „Năpasta".

Din păcate ceea ce este mai semnificativ pentru istoria recentă a acestei zone şi anume **mişcarea de rezistenţă anticomunistă din Munţii Făgăraş** nu este marcată nici la 20 de ani după căderea comunismului de niciun monument, casă memorială sau muzeu în zonă.

În acest areal, pe versantul sudic al munţilor Făgăraş, un grup de 15 bărbaţi şi femei, numiţi şi „Haiducii Muscelului" au luptat timp de 10 ani (1948-1958) împotriva instaurării regimului comunist. Grupul, condus de Gheorghe Arsenescu şi fraţii Arnăuţoiu se ascundea în munţii şi pădurile din apropiere, fiind ajutat de rudele şi sătenii din Nucşoara, printre care şi de cea care a devenit mai târziu legendă, Elisabeta Rizea. În urma trădării unui localnic, în 1959 grupul a fost prins şi toţi membrii grupului au fost condamnaţi la moarte şi executaţi la Jilava.

Dacă în ultimii ani se aşternuse o tăcere completă peste toată această perioadă de istorie românească, în 2010 a început să fie din nou revocată prin eforturile d-nei Ioana Voicu - Arnăuţoiu, care, cu sprijinul ICR, organizează evenimente internaţionale pe această temă la Budapesta sau Londra[20]. În tot acest timp, în zona Nucşoara este păstrată tăcerea, iar casa

[20] http://www.evz.ro/detalii/stiri/expozitie-dedicata-miscarii-de-rezistenta-anticomunista-891936.html

familiei Arnăuţoiu, confiscată şi utilizată ca sediul al represaliilor Securităţii nu a fost retrocedată familiei funcţionând şi în prezent ca sediu al Poliţiei comunei Nucşoara.

Patrimoniu cultural imaterial cuprinde ansamblul de practici, reprezentări, expresii, cunoştinţe, abilităţi pe care comunităţile, grupurile şi indivizii le recunosc ca făcând parte din moştenirea lor culturală, transmisă din generaţie în generaţie şi recreată în permanenţă. Patrimoniul cultural imaterial se regăseşte în special în următoarele domenii: tradiţii şi expresii orale, artele spectacolului, practici sociale, ritualuri şi evenimente festive, cunoştinţe şi practici legate de natură şi univers, artizanatul tradiţional ş.a. În continuare vom analiza ocupaţiile şi meşteşugurile tradiţionale şi obiceiurile şi tradiţiile locale din teritoriu.

Ocupaţiile şi meşteşugurile tradiţionale

În ceea ce priveşte ocupaţiile tradiţionale ale populaţiei din teritoriu, distingem, conform clasificării propuse de Valer Butură, între **ocupaţiile principale** (agricultura şi creşterea animalelor, ocupaţii de bază care asigură venitul principal al gospodăriei) şi **ocupaţii secundare** sau anexe (acele ocupaţii casnice şi meşteşugăreşti care se ocupa de traiul de zi cu zi, organizarea gospodăriei, prelucrarea hranei, vestimentaţia, construirea de adăposturi pentru oameni şi animale etc.). (Butură, 1978).

În acest sub-capitol ne vom ocupa de cel de-al doilea tip de ocupaţii şi anume ocupaţiile casnice şi meşteşugăreşti. În urma procesului de culegere de date realizat în teritoriu în perioada februarie - aprilie 2010 s-a realizat un inventar al principalelor ocupaţii şi meşteşuguri tradiţionale ale zonei, prezentat în tabelul de mai jos:

MEŞTEŞUG	LOCALITATE	DESCRIEREA SITUAŢIEI PREZENTE
Împletituri nuiele	Satele Tigveni, Momaia (comuna Tigveni), satele Sboghiţeşti şi Slatina (comuna Nucşoara), satele Oeşti şi Rotunda (comuna Corbeni)	Numărul persoanelor care practică acest meşteşug este în scădere (aproximativ 30), iar meşteşugul tinde să se piardă. Volumul comenzilor este foarte mic, piaţa de desfacere exclusiv în zonă. (fişă de date Tigveni).
Prelucrarea lemnului - tâmplărie, dulgherie, sculptură	Sat Momaia (comuna Tigveni), satele Sboghiţeşti, Nucşoara şi Slatina (Nucşoara), comuna Muşăteşti, comuna Domneşti, comuna Corbi, sat Bărăşti (comuna Cicăneşti), satele Albeştii Ungureni, Dumireşti, Albeştii Pământeni, Brăteşti, Doblea, Dobroţu (comuna Albeştii de Argeş)	Persoanele vârstnice, număr aproximativ 30 persoane, volum scăzut de comenzi, piaţă de desfacere locală (fişă de date Tigveni). În prezent lucrează un singur meşter care îşi promovează lucrările în târguri şi pieţe din judeţ şi chiar din ţară (Nucşoara).
Prelucrarea lemnului – şiţă	Nucşoara şi Slatina (comuna Nucşoara)	Mai mulţi meşteri care lucrează pe plan local.
Ţesături şi împletituri din lână	Comunele Tigveni, Runcu, Nucşoara, Corbi, Cicăneşti	Persoanele vârstnice, în mare parte pentru uz propriu şi membrii familiei. Numărul persoanelor este de aproximativ 60. Meşteşugul se pierde odată cu reducerea numărului de persoane vârstnice (Tigveni). Nu se promovează, se foloseşte doar în gospodăriile personale (comuna Runcu). Produsele sunt comercializate doar în

http://www.rgnpress.ro/content/view/44116/33/

		comună (comuna Nucşoara).
Prelucrarea lutului-cărămidă şi teracotă	Comunele Muşăteşti, Domneşti, Corbi	Se mai practică foarte rar.
Prelucrarea metalelor	Satul Albeştii Pământeni	În prezent mai există un atelier de fierărie.

Tabel 12 *– Inventarul principalelor ocupaţii şi meşteşuguri tradiţionale ale zonei*

Sursa: Fişe de date localităţi

Analizând datele din teritoriu şi lucrările de etnografie studiate, tragem concluzia că cele mai importante meşteşuguri ale zonei sunt prelucrarea lemnului, realizarea de ţesături şi împletiturile de lână şi împletiturile de nuiele.

Prelucrarea lemnului - tâmplărie, dulgherie, sculptură, şiţă este o ocupaţie străveche, derivată direct din existenţa unui fond forestier generos situat în teritoriul Ţinutul Posadelor. Lemnul a fost utilizat din cele mai vechi timpuri la construcţia caselor, grajdurilor, anexelor gospodăreşti, a porţilor şi a mobilierului de interior. Astfel, tehnicile de dulgherit, sculptură în lemn şi traforaj erau bine cunoscute în zonă. Din păcate, odată cu introducerea noilor tehnici şi materiale de construcţii, aceste meşteşuguri se diminuează drastic sau sunt pe cale de dispariţie.

Ţesăturile şi împletiturile din lână au constituit ocupaţii tradiţionale importante ale zonei, asigurând atât îmbrăcămintea, cât şi cele necesare interiorului ţărănesc. Prelucrarea lânii în mod tradiţional este un obicei complex care începe cu trecerea lânii prin dârstă, piua sau vâltoare, scărmănarea şi toarcerea. După care se realizează ţesăturile cu miţe (plocada, sarica) sau ţesăturile obişnuite pentru acoperit patul sau învelit corpul (cuverturi, cergi, mintene, cioareci)[21].

Meşteşugul împletiturilor de nuiele s-a dezvoltat în zonă în special datorită specificului pomicol al teritoriului. Specifice sunt coşurile largi, cu mânere, folosite la strângerea fructelor. Obiceiul este practicat în principal în comunităţi de rudari, aşezaţi pe malurile râurilor, având acces direct la materia primă, nuielele de salcie sau mesteacăn.

Obiceiurile şi tradiţiile locale

Datele culese din teritoriu arată că cele mai întâlnite obiceiuri şi tradiţii locale sunt obiceiurile de iarnă, iordănitorii şi focul lui Sumedru. În tabelul de mai jos se regăseşte o descriere a acestora.

[21] Conform Florescu, Stahl, Petrescu, 1976, pg. 111-116

OBICEI/ TRADIŢIE	SAT	DESCRIERE
Colindul	Sat Sboghiţeşti (comuna Nucşoara), satele Bîrseştii De sus, Bîrseştii de Jos, Vlădeşti, Bădislava, Bălileşti, Blaj şi Tigveni (comuna Tigveni), Sălătrucu şi Văleni (comuna Sălătrucu), satele Muşăteşti, Costeşti, Stroeşti, Vîlsăneşti (comuna Muşăteşti), comuna Corbeni, comuna Cicăneşti, satele Galeşu,Brăduleţ, Brădetu (comuna Brăduleţ), comuna Albeştii de Argeş, Valea Iaşului.	Cu o seară înainte de Ajunul Crăciunului, copiii satului se adună în cete, într-un anumit punct al satului şi de aici pornesc în alai de la prima până la ultima casă. La fiecare casă cântă anumite colinde închinate Naşterii Domnului Iisus Hristos, cum ar fi: "În seara de Moş ajun, Toţi copiii se adun, Şi ascultă cu folos, Ce se spune de Hristos.....". În dar pentru colindul închinat, gospodarii împart copiilor dulciuri şi bani.
Colindeţele	Satele Nucşoara, Sboghiţeşti, Slatina (comuna Nucşoara), comuna Albeştii de Argeş	În dimineaţa de Ajunul Crăciunului, copiii se adună cu noaptea în cap la un capăt al satului şi, cum se crapă de ziuă, pornesc din poartă în poartă strigând : "Bună dimineaţa la Moş Ajun! Ne daţi ori nu ne daţi? ". Gospodarii ies la poartă cu coşuri pline cu fructe şi covrigi şi le împart copiilor. O veche superstiţie spune că dacă primul colindător este fată, atunci în anul acela oile vor face mai multe miele, iar dacă este băiat, atunci vor fi mai mulţi berbecuţi.
Steaua	Satele Nucşoara, Sboghiţeşti, Slatina (comuna Nucşoara), satele Bîrseştii de sus, Bîrseştii de Jos, Vlădeşti, Bădislava, Bălileşti, Blaj şi Tigveni (comuna Tigveni) Sălătrucu şi Văleni (comuna Sălătrucu), comuna Corbeni, comuna Cicăneşti, satele Galeşu, Brăduleţ, Brădetu (comuna Brăduleţ), comuna Albeştii de Argeş.	Copiii împărţiţi în cete confecţionează în zilele premergătoare Crăciunului steaua, care reprezintă steaua minunată ce a apărut pe cer în noaptea Naşterii Mântuitorului, după care s-au călăuzit cei trei Magi. Copiii merg din casa în casă, în ziua Crăciunului şi cântă: "Steaua sus răsare, Ca o taină mare, Steaua străluceşte şi lumii vesteşte ...." .
Irozii	Satele Nucşoara, Sboghiţeşti, Slatina (comuna Nucşoara), satele Bîrseştii de sus, Bîrseştii de Jos, Vlădeşti, Bădislava, Bălileşti, Blaj şi Tigveni (comuna Tigveni)	Tot în ziua Crăciunului se formează una-două cete de băieţi, îmbrăcaţi în costume specifice care reprezintă: un preot, pe Irod, cei trei magi, un ostaş, etc. Fiecare dintre aceştia interpretează un rol religios din care reiese cum Irod intenţiona să afle unde se află Pruncul.
Pluguşorul	Satele Nucşoara, Sboghiţeşti, Slatina (comuna Nucşoara), comuna Albeştii de Argeş	În seara Anului Nou copiii împărţiţi în cete, cu bice, buhai şi clopoţei pornesc din casă în casă urând gospodarilor un an nou fericit, multă sănătate în anul ce va urma. În general toate acestea se regăsesc în strofele poeziei "Pluguşorul". După fiecare strofă copiii încep să pocnească din bice, să sune din zurgălăi, iar oratorul îi îndeamnă să facă acestea prin cuvintele: "Ia mai mânaţi, măi flăcăi, Hăi, hăi, hăi..."
Sorcova	Satele Nucşoara, Sboghiţeşti, Slatina (comuna Nucşoara), comuna Albeştii de Argeş	În dimineaţa zilei de Anul Nou, fetiţele, ţinând în mână o sorcovă, merg pe la rude şi prieteni ca să-i sorcovească.

Iordănitorii	Satele Nucşoara, Sboghiţeşti, Slatina (comuna Nucşoara), comuna Corbeni, satele Galeşu,Brăduleţ, Brădetu (comuna Brăduleţ)	În dimineaţa zilei de Sf. Ion, tinerii din sat care au organizat de Sărbători bal în sat, merg pe la cei ce poartă numele de Ion cu "Iordanul". Tinerii sunt însoţiţi şi de un lăutar. În timp ce iordănesc (ridică pe sus) pe cel sărbătorit, ceilalţi din casă cântă un cântec religios. Sunt apoi invitaţi în casă, cinstiţi cu bucate şi băutură, lăutarul cântă şi toţi se bucură împreună. În dar primesc bani, băutură şi afumătură pe care le folosesc seara când fac un mare ospăţ la care sunt invitate şi fetele din sat. Tot în dimineaţa zilei de Sf. Ion tinerii merg şi la biserică să primească binecuvântarea preotului şi să-i iordănească şi pe cei care au participat la slujba din ziua respectivă.
De Paşti "Masa Împăcării"	satele Galeşu, Brăduleţ, Brădetu (comuna Brăduleţ)	La biserică se pune masa, unde sunt bineveniţi toţi localnicii împreună cu prieteni şi rude.
Focul lui Sumedru	Satele Nucşoara, Sboghiţeşti, Slatina (comuna Nucşoara), satele Muşăteşti, Costeşti, Stroeşti, Vâlsăneşti (comuna Muşăteşti).	În ajunul zilei de Sfântu' Dumitru există obiceiul numit Focul lui Sumedru. Este un ceremonial de toamnă care simbolizează înnoirea timpului calendaristic şi alungarea spiritelor rele. Este un eveniment prin care se marchează încheierea anului agricol. În ajunul Sfântului Dumitru se aprind focuri - copiii îngroapă un prepeleac înalt de câţiva metri pe care îl împodobesc cu snopi de coceni, frunze şi, mai nou, cauciucuri. După lăsarea întunericului şi în timp ce strigă " Hai la focul lui Sumedru, Cu mere, Cu pere, Cu nuci că sunt mai dulci, Cu alune că sunt mai bune..." dau foc prepeleacului. În jurul imensului foc ce se aprinde de obicei în cel mai înalt loc al satului, se adună toţi sătenii, iar femeile împart covrigi, nuci, mere şi chiar câte un pahar cu ţuică. După stingerea focului, fiecare localnic ia acasă un tăciune, pe care îl aruncă apoi în propria livadă.

Tabel 13 *– Descrierea obiceiurilor şi tradiţiilor locale*

Sursa: Fişe de date localităţi

Cele două obiceiuri - focul lui Sumedru şi Iordănitul sunt descrise în lucrările de etnografie astfel:

Focul lui Sumetru (cunoscut şi ca „focul lui Sâmedru") este un „un ceremonial nocturn desfăşurat în noapte de 25/26 octombrie în satele din nordul judeţelor Argeş, Dâmboviţa şi parţial Vâlcea. În preajma unui imens rug aprins de tineri într-un loc înalt al satului (munte, deal, movilă) se adună întreaga suflare a aşezării. În forme vechi, în mijlocul grămezii de lemne şi a cetinii de brad se împlânta, pentru a fi incinerată, tulpina unui arbore tăiat din pădure, substitut al Zeului fitomorf care moare şi renaşte anual. În jurul rugului funerar întreţinut cu lemne uscate, paie şi spuldării de la meliţatul cânepei, se striga în cor formula consacrată „Hai la focul lui Sâmedru". Femeile împărţeau la moartea anului pastoral covrigi, fructe şi băutură. Acolo se mânca, se bea, se glumea, se juca, în timp ce butucul sau buşteanul, cadavru fitomorf, era mistuit de flăcări" (Ghinoiu, 2008, pag. 122).

Iordănit „obicei al cetei de feciori, structurat după modelul colindelor, practicat în ziua de Sfântul Ion (7 ianuarie). Membrii cetei constituite în preajma bobotezei (numiţi iordănitori)

merg din casă în casă, ridică în sus persoanele întâlnite, în special fetele de măritat şi copiii în timp ce strigă *„Hăp! Hăp! Hăp!”* (...) În unele sate persoanele întâlnite pe uliţe sunt udate ori duse la fântână, iar fetelor de măritat li se iau basmalele de pe cap, semn ca sunt invitate seara la masa comună. Iordănitorii primesc în dar băutură, carne de porc, colaci şi bani, cu care organizează o masă comună, unde excesele de băutură şi de distracţie sunt tolerate.” (idem, pag. 147). Iată cum este descris acest obicei practicat în Stâlpeni „Un grup de 9 flăcăi umblă cu „Iordanul'”, mai ales pe la casele cu fete mari cântând „În Iordan botezându-te Tu, Doamne…''. După aceasta sunt ridicaţi toţi cei din casă. A doua zi, de Sf. Ion, grupul aşteaptă la uşa bisericii şi după slujbă, cei prezenţi în biserică sunt ridicaţi. Aceştia pun bani în căldăruşa de la biserică.”

În teritoriul Făgăraşul de Sud – Ţinutul Posadelor , ca de altfel în toată ţara, mediul rural sărbătoreşte din ce în ce mai des evenimente moderne, precum ziua comunei. Astfel printre localităţile care sărbătoresc ziua comunei se regăsesc Runcu (iulie - august), Corbi (Sf. Petru şi Pavel), Cicăneşti (a treia duminică a lunii iunie), Arefu (30 august), Valea Iaşului (24 mai - Sfinţii Împăraţi Constantin şi Elena), Domneşti (30 mai) sau Tigveni. Ziua comunei reuneşte manifestări artistice şi culturale (cel mai adesea muzică şi dansuri populare), întâlniri ale fiilor satului, discursuri ale oamenilor politici din localitate, judeţ sau de la nivel naţional, decernări de diplome şi premii către cuplurile care au împlinit 50 de ani de căsnicie, întreceri sportive, târguri şi bâlciuri.

De asemenea, în zonă se organizează o serie de **târguri şi festivaluri** cum ar fi:

- Rapsodia păstorească - comuna Corbi - festival folcloric anual, naţional, cu specific păstoresc, are loc la sfârşitul lunii mai şi semnifică urcatul oilor la munte. Este un festival longeviv şi binecunoscut în zonă; în anul 2010, festivalul a ajuns la cea de-a 40-a ediţie şi s-a bucurat de prezenţa prefectului judeţului Argeş şi a unui deputat din zonă. În programul festivalului este inclusă şi o paradă de costume populare.

- Festivalul Caşcavalului - sat Galeşu, comuna Brăduleţ - organizat începând cu 2008, festivalul reprezintă o piaţă de desfacere a produselor lactate, în special caşcaval.
- Festivalul Florile Dalbe - este un festival anual şcolar interjudeţean de datini şi obiceiuri de Crăciun şi Anul nou.
- Festival turistic dedicat lui Vlad Ţepeş - este un festival de dată recentă, care se

organizează la sfârşitul lunii august, pe 30 august fiind şi ziua localităţii Arefu. Festivalul urmăreşte cultivarea din punct de vedere turistic a mitului Dracula şi promovarea zonei văii Argeşului.

II.2.1.6 Economie locală

II.2.1.6.1 Repartizarea populaţiei salariate

După o scădere considerabilă a populaţiei între anii 1992 şi 2002, populaţia teritoriului Ţinutul Posadelor s-a menţinut constantă, înregistrând chiar o uşoară tendinţă de creştere. La o populaţie activă de 23.500 de locuitori, salariaţii care lucrează exclusiv în unităţile din teritoriu reprezintă o pondere de 14%.

Din evidenţele INS privind structura populaţiei ocupate, reiese o cifră de 9.672 - salariaţi şi o pondere de 41% a salariaţilor în populaţia ocupată. Acest lucru se explică prin faptul că un procent important din populaţia activă lucrează în unităţile publice sau economice din Curtea de Argeş. Deci, mai mult de jumătate din persoanele salariate se deplasează către centre urbane pentru locul de muncă. Dacă ţinem cont de statisticile pe mediul rural, care arată că ponderea salariaţilor în populaţia ocupată este de 36% avem, la nivelul teritoriului, o cifră peste media naţională.

Figura 8 *– Evoluţia populaţiei salariate în perioada 1992-2008*

Sursa*: Agenţia Judeţeană pentru Ocuparea Forţei de Muncă*

Sectoarele cu o rată a populaţiei salariate mai ridicată sunt sectorul bugetar (43% în 2008), urmat de sectorul industrial şi construcţii (35% în 2008). În sectorul bugetar sunt incluşi salariaţii din administraţia locală, învăţământ, sănătate şi asistenţă socială. Cele mai slab reprezentate sectoare sunt cele din servicii (4,5%) şi comerţ (5%).

Anul	Populaţie salariată	Salariaţi în agricultură, silvicultură şi pescuit	Salariaţi în sectorul industrial şi construcţii	Salariaţi în comerţ	Salariaţi în servicii	Salariaţi în sistemul de stat
1992	4770	636	1128	214	230	1543
2002	3203	55	1240	53	200	1162
2007	3540	36	1448	167	101	1304
2008	3395	408	1201	167	156	1464

Sursa: Institutul Naţional de Statistică

Tabel 14 *– Populaţie salarizată pe sectoare de activitate*

În ansamblu, din punct de vedere al distribuţiei pe sectoare de activitate, teritoriul Ţinutul Posadelor reflectă o situaţie generalizată pentru mediul rural din România, cu o pondere majoritară şi semnificativă a salariaţilor în sectorul bugetar.

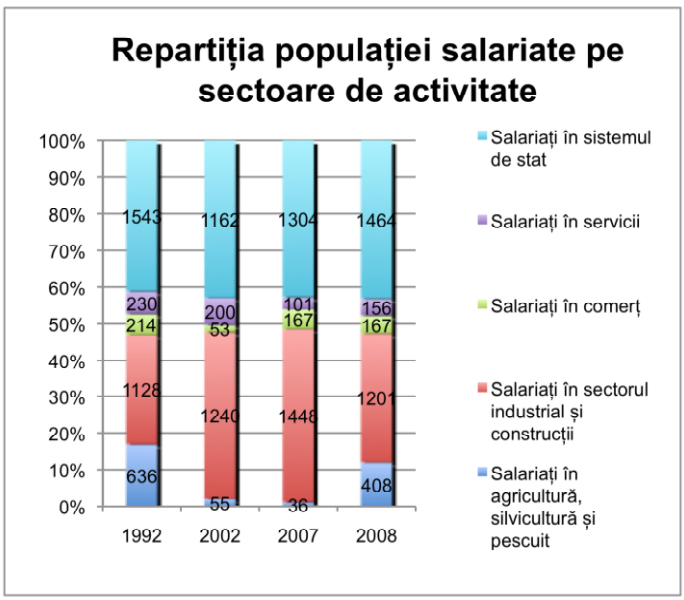

Figura 9 *– Repartiţia populaţiei salariate pe sectoare de activitate*

Sursa*: Agenţia Judeţeană pentru Ocuparea Forţei de Muncă*

II.2.1.6.2 Agricultură

Agricultura este ramura economică care absoarbe o mare parte a populaţiei ocupate din teritoriu[22]: un procent de 31% din populaţia ocupată este înregistrată ca lucrător în gospodăria proprie iar încă 15% ca lucrător pe cont propriu sau în societate cooperativă. Cu toate acestea, agricultura practicată în microregiune este una de subzistenţă. În marea majoritate a cazurilor, exploatarea terenurilor agricole se face pentru uz propriu, în aşa numitele ferme de subzistenţă sau semisubzistenţă. Rentabilitatea şi competitivitatea în agricultură sunt în scădere. În prezent, circa 85% dintre agricultori muncesc doar pentru necesităţile proprii.

Dimensiunea exploataţiilor
Majoritatea covârşitoare a exploataţiilor agricole din teritoriul Ţinutul Posadelor au dimensiuni mici şi nu pot face faţă cerinţelor pieţei: 94% din exploataţiile agricole au sub 5 ha. Nici o exploataţie agricolă din teritoriu nu depăşeşte 10 ha. Prin comparaţie, în Uniunea Europeană, doar 61,9% dintre exploataţiile agricole au suprafaţa sub 5 ha iar dimensiunea medie a exploataţiei agricole este de 15,8 ha.

CLASA DE MĂRIME	NUMĂR EXPLOATAŢII	PROCENT DIN NUMĂRUL TOTAL
sub 1 ha	996	45,5%
între 1- 2 ha	1061	48,5%
între 2- 5 ha	121	5,5%
între 5 si 10 ha	10	4,5%
între 10 si 50 ha	0.0	0%
între 50 si 100 ha	0.0	0%
peste 100 ha	0.0	0%
TOTAL exploataţii	2188.0	100%

Tabel 15 *– Numărul exploataţiilor agricole pe clase de mărime*

Sursa*: Fişe de date localităţi*

Probleme asociate dimensiunii mici a exploataţiilor agricole:

- Atât terenurile, cât şi forţa de muncă sunt folosite sub potenţialul lor economic. Dotarea tehnică necorespunzătoare, ponderea ridicată a muncii manuale, metodele tradiţionale mai puţin ştiinţifice de cultivare a pământului sau de creştere a animalelor, caracteristicile solului (care necesită fertilizări şi lucrări mecanizate intense) sunt o serie de factori care determină o productivitate agricolă scăzută şi o evidentă lipsă de competitivitate.
- Nivelul scăzut al veniturilor agricultorilor nu le permite să se asigure împotriva condiţiilor climatice nefavorabile şi a atacului de boli şi dăunători, fapt ce cauzează fluctuaţia producţiei agricole de la un an la altul, rezultatul final fiind o producţie redusă destinată comercializării şi venituri reduse şi fluctuante pentru agricultori. La acestea se adăugă caracterul accidentat al reliefului, care face ca majoritatea lucrărilor agricole să se efectueze în condiţii dificile, necesitând costuri mai mari.
- Un alt aspect care afectează agricultura în teritoriu este competiţia cu oferta agroalimentară europeană, piaţa locală şi naţională fiind invadată de produse importate, care au un preţ mai mic decât cel pe care şi-l permite fermierul în

[22] Este de precizat ca cele mai multe persoane ocupate în agricultură lucrează în gospodării familiale, neavând statut de angajat, ca urmare ele nu obţin salarii (venituri) constante şi stabile.

exploataţiile de (semi)subzistenţă.

- Experienţa negativă a colectivizării forţate determină încă reticenţa fermierilor faţă de înfiinţarea unor asociaţii agricole de producători sau parteneriate, ceea ce i-ar putea ajuta în eficientizarea producţiei sau penetrarea pieţei.

Aspecte pozitive asociate fermelor mici:

Prin faptul că asigură mijlocul de trai al categoriilor vulnerabile ale populaţiei, exploataţiile de subzistenţă joacă un rol socio-economic esenţial. Fermele de subzistenţă sunt, de obicei, conduse de proprietari, persoane care fie au trecut, fie se apropie de vârsta pensionării. Majoritatea acestor persoane nu au niciun nivel de pregătire sau deţin un nivel de competenţă sau cunoştinţe limitat. De obicei, aceste persoane optează pentru structuri de producţie mixte: granivore (păsări şi porci), în combinaţie cu culturile de câmp. Având în vedere acest tip de combinaţie a producţiei şi conectarea lor foarte slabă cu piaţa, această categorie de agricultori nu este afectată de fluctuaţiile nefavorabile ale preţurilor.

O soluţie pentru acest tip de exploataţii agricole ar fi de creştere a valorii lor economice prin transformarea în exploataţii agricole de tip ecologic urmând tendinţa de imigrare cu persoane venite de la oraş. În Uniunea Europeană, tot mai mulţi pensionari, orăşeni, încep să se ocupe de aşa zise "hobby-ferme". Acestea îndeplinesc o funcţie economică prin practicarea agriculturii biologice cu investiţii mici şi folosind timpul de muncă fragmentar, asigurând o sursă suplimentară de venit dar şi o funcţie socială, prin popularea comunităţilor.

Distribuţia suprafeţelor de teren pe teritoriu

Din datele furnizate de primăriile din teritoriu, reiese că distribuţia suprafeţelor este următoarea:

Zone de relief	Terenuri arabile (Ha)	din care:				Păduri
		Productive	Neproductive	Păşuni şi fâneţe	Livezi	
Deal	49.835	151	4.144	31.008	14.532	94.481
Câmpie	6.448	4.916		1.532		
Total	56.283	5.067	4.144	32.540	14.532	94.481

Tabel 16 *– Terenuri arabile pe zone de relief*

Sursa*: Fişe de date localităţi*

Suprafaţa arabilă a teritoriului este mai mică decât cea forestieră, impunând limitări clare agriculturii. Din această suprafaţă, mai puţin de 10% este productivă, iar din aceasta un sfert rămâne anual necultivată.

Cultivarea terenurilor

Majoritatea terenurilor agricole se încadrează la categoria păşuni, fâneţe şi plantaţii de pomi fructiferi. Dispunerea teritoriului în zonă de deal/munte, clima şi caracteristicile implicite ale solurilor nu permit cultivarea unor plante cerealiere sau leguminoase. De altfel, 8 din cele 15 unităţi administrative ale teritoriului se regăsesc în anexa 10 PNDR – zone montane defavorizate din România.

Tip cultură	Val UDE	Suprafaţă cultivată[23]	Producţie (tone)	Valoare totală (UDE)
Grâu comun şi spelt	0.28	70	252	19.6
Ovăz	0.085	30	41	2.6
Porumb boabe	0.213	1973	121092	420.2
Mazăre, fasole de câmp şi lupini dulci	0.287	7	6005	2.0
Cartofi	1.174	733	10277	860.5
Rădăcini furajere şi napi	0.486	121	920	58.8
Legume proaspete, pepeni, căpşuni - câmp	2.257	180	2643	406.3
Plante furajere – pajişti temporare	0.168	344	5544	57.8
Plante furajere – alte furajere verzi – porumb verde	0.352	40	840	14.1
Plante furajere – alte furajere verzi – leguminoase	0.128	117	2010	15.0
Zarzavat de gradina	0.85	153	1644	130.1
Fâneţe permanente şi păşuni	0.05	14097	55781	704.9
Plantaţii de pomi şi arbuşti fructiferi	2.125	14718	103026	31275.8
Plantaţii de pomi şi arbuşti fructiferi – nuci	0.81	219	1625	177.4
Viţă de vie – soiuri nobile pentru vin	1.749	2	6	3.5
Flori şi plante ornamentale – în câmp	64.337	0.5	2	32.2
Flori şi plante ornamentale – în spaţii protejate	94.337	6	4000	566.0
Total				**34746.6**

Tabel 17 *– Valoarea producţiei agricole*

Sursa*: Fişe de date localităţi*

Cea mai bună valoare a producţiei agricole o au aşadar pentru acest teritoriu plantaţiile de pomi fructiferi şi arbuşti, demonstrată şi de o productivitate ridicată, în anul 2009, înregistrându-se o producţie medie de 7 tone/ha, în condiţiile în care producţia medie la ha la culturile de meri este de 8 tone.

Plantaţiile de pomi şi arbuşti fructiferi s-au micşorat an de an ca suprafeţe şi din punct de vedere al producţiilor obţinute şi al calităţii produselor, pe de o parte datorită defrişărilor care au avut loc în primii ani ai aplicării Legii fondului funciar, iar pe de altă parte datorită îmbătrânirii şi distrugerilor provocate de calamităţi şi imposibilităţii acţionării la timp pentru îndepărtarea acestor efecte şi întreţinerii plantaţiilor ca urmare a lipsei resurselor financiare.

[23] Nu includ datele de la Sălătrucu şi Valea Danului

În prezent, pe aproape 25% din suprafaţa arabilă totală se practică pomicultura, în special meri. Pomicultura oferă şi cea mai mare valoare economică – 31.278 UDE, echivalentul a 37.533.600 euro la nivelul cantităţii obţinute în anul 2009.

La producţia de 103.026 tone fructe (mere în majoritate), valoarea aproximativă a lor pe piaţă a fost de aproape 50 milioana euro.

Fondul forestier

Teritoriul Ţinutul Posadelor dispune de un fond forestier important, cu o suprafaţă de **94.481** ha, reprezentând 60% din suprafaţa teritoriului (media la nivelul ţării este de 27%).

Structura de proprietate a fondului forestier este formată din: proprietate publică a statului; proprietate publică a unităţilor administrativ - teritoriale (comune, oraşe), proprietatea privată a obştilor, unităţilor de cult (parohii, schituri, mânăstiri), şi proprietate privată a persoanelor fizice. În teritoriul Ţinutul Posadelor, ROMSILVA rămâne în continuare cel mai mare proprietar şi administrator de păduri, urmată însă îndeaproape de composesorate şi obşti.

Producţia lemnoasă este dată de speciile ce compun pădurile, pe diferite trepte: foioase ce ocupă zona de munte (sub 1.200 – 1.000 m) şi partea dealurilor subcarpatice înalte. La limita sudică a acestui sector se întinde subetajul gorunului. Mai sus, spre limita superioară a etajului, fagul se amestecă cu bradul sau cu molidul, formând pădurile de amestec din etajul montan superior, iar la altitudini mai mici formează păduri în amestec cu mesteacănul, ulmul, fagul, carpenul.

Întâlnim în teritoriu şi arbuşti cu valoare economică ridicată: alunul, socul roşu, cornul, sângerul, murul, zmeurul, cătinul, afinul, lemnul câinesc, păducelul, rugul, măceşul.

Producţia nelemnoasă este reprezentată de ciuperci, fructe de pădure, seminţe, taninuri, plante medicinale etc., cu excepţia produselor rezultate din activitatea de vânătoare.

Creşterea animalelor

Suprafaţa mare a terenurilor agricole care se încadrează la categoria "păşune şi fâneţe" – 32.540 ha, reprezentând 58% din totalul suprafeţelor de teren agricol, creează premise pentru dezvoltarea activităţilor de tip zootehnic (bovine, ovine, caprine).

La nivelul teritoriului se înregistrează scăderi mari ale efectivelor de animale de tip de bovine datorită restrângerii numărului şi capacităţii unităţilor de procesare a laptelui. Restrângerea fermelor de animale din sistemul colectivist şi dificultatea desfacerii produselor animaliere au condus la diminuarea producţiei zootehnice la nivelul teritoriului.

Singurele creşteri mai notabile sunt înregistrate la categoria ovine, găini ouătoare, capre şi stupi. De altfel, în comuna Corbi se găseşte aproape 25% din efectivul de ovine al teritoriului, aici fiind extrem de răspândită creşterea ovinelor. De curând a fost înregistrată şi o Asociaţie a Crescătorilor de Ovine iar activitatea este în dezvoltare.

Tip animal	Val UDE	Capete 2002	Val UDE 2002	Capete 2009	Val UDE 2009	Diferenţă capete	Diferenţă valoare UDE
Ecvidee (cai, măgari, catari etc.)	0.071	2100	149.1	2377	168.8	277.00	19.67
Bovine sub 1 an	0.061	4727	288.3	4017	245.0	(710.00)	(43.31)
Bovine sub 2 ani – masculi	0.095	750	71.3	727	69.1	(23.00)	(2.19)
Bovine sub 2 ani – femele	0.069	1696	117.0	1636	112.9	(60.00)	(4.14)
Bovine de 2 ani şi mai mari – masculi	0.089	1406	125.1	872	77.6	(534.00)	(47.53)
Juninci, 2 ani şi mai mari	0.114	994	113.3	865	98.6	(129.00)	(14.71)
Vaci de lapte	0.261	8706	2272.3	8705	2272.0	(1.00)	(0.26)
Bovine 2 ani şi mai mari – alte categorii de bovine	0.028	6	0.2	2	0.1	(4.00)	(0.11)
Oi – femele pentru reproducere	0.008	41061	328.5	50341	402.7	9280.00	74.24
Oi – alte categorii (miei, berbeci)	0.008	15558	124.5	17902	143.2	2344.00	18.75
Capre – femele pentru reproducere	0.033	3196	105.5	4645	153.3	1449.00	47.82
Capre – alte categorii	0.011	873	9.6	2761	30.4	1888.00	20.77
Porci – purceluşi sub 20 kg	0.057	2411	137.4	2550	145.4	139.00	7.92
Scroafe pentru reproducere peste 50 kg	0.243	1930	469.0	2323	564.5	393.00	95.50
Porci – alte categorii	0.14	29465	4125.1	30297	4241.6	832.00	116.48
Păsări, pui de găina	0.005	49330	222.0	47310	212.9	(2020.00)	(9.09)
Găini ouătoare	0.006	64762	386.0	69278	412.9	4516.00	26.92
Curcani	0.006	2747	15.8	2039	11.7	(708.00)	(4.08)
Raţe	0.003	2841	9.3	2888	9.5	47.00	0.15
Gâşte	0.009	6930	60.9	12597	110.7	5667.00	49.81
Alte păsări	0.002	1814	3.9	2348	5.0	534.00	1.14
Iepuri, femele pentru reproducere	0.001	1726	1.7	1599	1.6	(127.00)	(0.13)
Stupi	0.083	3299	273.8	5537	459.6	2238.00	185.75
TOTAL			**9409.6**		**9949.0**		**539.38**

Tabel 18 *– Creşterea animalelor*

Sursa*: Fişe de date localităţi*

Valoarea economică a fermelor

În Uniunea Europeană, mărimea exploataţiilor agricole este caracterizată prin 2 indicatori: *dimensiunea fizică,* exprimată prin numărul de hectare suprafaţă agricolă utilizată (**SAU**) şi *dimensiunea economică,* exprimată prin numărul de unităţi de dimensiune europene (**UDE**). O unitate de dimensiune europeană corespunde unei anumite sume de marjă brută standard (**MBS**), exprimată în moneda unică (ECU sau EURO). Această sumă se actualizează periodic la

inflaţie. De exemplu, în anul 1980 o UDE valora 1.000 ECU, în 1982, 1.100 ECU, iar în prezent, 1.200 Euro. Practic, o UDE echivalează cu aproximativ 1,5 hectare cultivate cu grâu.

Din analiza făcută pe dimensiunea fizică a exploataţiilor agricole din teritoriu reiese în mod clar că acestea sunt mici, 94% fiind sub 5 ha. Doar 3,5% din suprafeţe sunt lucrate în sistem de arendă, restul fiind în sistem privat, arătând fărâmiţarea mare a terenurilor şi a modului de lucru al acestora.

Anchetele efectuate de Reţeaua de Informaţii Contabile Agricole (RICA) în fiecare an în ţările membre ale UE demonstrează clar că *exploataţiile agricole mai mari sunt mai eficiente*. Rezultatele economice obţinute de exploataţiile care se situează în clasele superioare de dimensiune economică (mai mult de 40 UDE) sunt categoric mai mari decât cele obţinute de exploataţiile din clasele inferioare (mai puţin de 8 UDE). Este posibil ca acest adevăr să fie valabil şi în teritoriul nostru.

Într-un document de analiză realizat de dl. Alexandru Tofan (*Dimensiunea economică a exploataţiilor agricole*), se subliniază că politica de concentrare a producţiei agricole trebuie axată îndeosebi pe creşterea dimensiunii economice a exploataţiilor. Cum măsurile de sporire a dimensiunii fizice sunt dificil de aplicat în România, rămâne varianta intensificării producţiei şi sporirii randamentelor obţinute.

O soluţie pentru eficientizarea producţiei agricole din teritoriu este comasarea exploataţiilor agricole sau constituirea de asociaţii agricole sau grupuri de producători care să se concentreze pe creşterea productivităţii. Un exemplu îl constituie orientarea creşterii bovinelor către cele de carne. În România se impune implementarea raselor de carne, în condiţiile în care rasele de vaci de carne aduc profit mai mare în zonele de munte, faţă de vacile de lapte.

Produse tradiţionale

Deşi in teritoriu este înregistrată o singura marcă locală-Cascavalul de Bradet, zona este cunoscută si pentru alte produse tradiţionale:

- Caşcavalul de Galeşu;
- Caşcavalul de Brăduleţ (foto);
- Ţuică, telemea, urdă sărată şi pastramă de Corbi.

Producătorii pot fi încurajaţi să se asocieze şi să creeze lanţuri de vânzare a produselor locale, tradiţionale pentru a avea acces mai facil la piaţa de desfacere.

II.2.1.6.3 Industrie – IMM – Micro-întreprinderi

Pe teritoriul Ţinutul Posadelor sunt înregistrate 711 firme, cu distribuţie destul de echilibrată la nivel de comune. La nivel de teritoriu, media firmelor la 10.000 de locuitori este de 148, ceea ce situează teritoriul sub media judeţului, care este de 274 firme/10.000 locuitori, dar suficient de bine pentru mediul rural.

Majoritatea covârşitoare a firmelor sunt din categoria microîntreprinderi (aproape 90%) şi nu există nicio societate comercială cu mai mult de 250 de salariaţi.

Cifra de afaceri medie a unei firme cu până la 10 angajaţi a fost în anul 2008 de 51.064 euro, iar a societăţilor comerciale cu peste 50 de angajaţi a fost de 398.455 – cifre foarte mici în comparaţie cu media naţională sau pe mediul rural. Cifra de afaceri la nivel de teritoriu este 41.637.571 euro – mai mică decât cea a unui teritoriu vecin, comparabil ca profil economic dar care înregistrează mai puţin de 500 de unităţi economice.

	Total întreprinderi	Micro-întreprinderi cu 1-10 salariaţi	Întreprinderi cu 10 - 50 salariaţi	Întreprinderi cu 50 - 250 salariaţi	Întreprinderi cu peste 250 salariaţi
Nr.	397	350	41	6	0
%	100%	88%	11%	1%	0%

Sursa : www.listafirme.ro (doar 397 din cele 711 înregistrate au depus declaraţii financiare în anul 2008)

***Tabel 19** – Întreprinderi după numărul de angajaţi*

Analizele economice ale teritoriului relevă un sector economic mai slab, care se bazează aproape în exclusivitate pe microîntreprinderile locale, care nu au o capitalizare prea mare şi nu pot investi în dezvoltarea afacerii.

Întreprinderile cu cel mai mare număr de salariaţi sunt: Marco Polo Ve SRL din Tigveni, cu domeniu de activitate Fabricarea produselor din cacao, a ciocolatei şi a produselor zaharoase (105 salariaţi), Textil Production SRL, din Corbi, cu domeniu de activitate Comerţ cu amănuntul al îmbrăcămintei, în magazine specializate (86 de angajaţi), Aromet Stand Prod SRL, din Corbi cu domeniu de activitate Fabricarea pâinii (cu 75 de salariaţi).

Structura economiei

Din punct de vedere al distribuţiei domeniilor de activitate, cele mai practicate în teritoriul Ţinutul Posadelor sunt:

- **Comerţ** – 26% dintre firme activează în domeniul comerţului – magazine sătești dar şi societăţi comerciale care activează în domeniul intermedierii şi comercializării produselor nealimentare.
- **Industria prelucrătoare** – cu un procent de 16% din totalul firmelor active la nivelul teritoriului, industria prelucrătoare este bine reprezentată. Întâlnim domenii precum: fabricarea produselor din minerale nemetalice, industria construcţiilor metalice şi a produselor din metal, exclusiv maşini, utilaje şi instalaţii, industria alimentară, textilă şi chiar a calculatoarelor şi a produselor electronice şi optice.
- **Exploatare forestieră şi prelucrarea lemnului –** cele două domenii de activitate, cumulează 10% din numărul firmelor din teritoriu, demonstrând un specific al zonei şi folosirea unei resurse importante pe suprafaţa teritoriului – lemnul.
- **Unităţi de cazare, restaurante şi activităţi de alimentaţie publică** – 11,5% societăţi comerciale oferă servicii turistice de tip cazare şi masă, fiind al treilea domeniu de activitate important al teritoriului. Luând în considerare că domeniul comerţului este unul comun mediului rural, reiese un interes evident al comunităţilor

pentru practicarea acestor activităţi economice.

- **Agricultura –** este reprezentată de un procent important de societăţi comerciale – 12,3%. Într-o zona în care relieful şi solul nu sunt cele mai propice pentru practicarea agriculturii, este de apreciat păstrarea interesului sectorului economic pentru acest domeniu de activitate.

Cei mai importanţi cinci agenţi economici ai teritoriului, cu cifre de afaceri care au depăşit 1.000.000 Euro în anul 2008 sunt:

LOCALITATE	NUME	NUMĂR ANGAJAŢI	CIFRĂ DE AFACERI 2008 (EURO)	DOMENIU DE ACTIVITATE
Tigveni	Marco Polo Ve SRL	105	2.491.048	Fabricarea produselor din cacao, a ciocolatei şi a produselor zaharoase
Pietroşani	Doi Brazi Verzi	61	2.154.864	Tăierea şi rindeluirea lemnului
Brădetu	Brădet SRL	44	1.439.306	Fabricarea produselor lactate şi a brânzeturilor
Valea Danului	Multi Mobila SRL	56	1.157.223	Fabricarea de mobilă
Valea Danului	Electroutil 2002 SRL	14	1.048.938	Comerţ cu amănuntul al articolelor şi aparatelor electrocasnice

Tabel 20 *– Agenţi economici cu cifra de afaceri de peste 1.000.000 Euro în 2008*

Sursa*: www.listafirme.ro*

Structura teritorială a economiei

Aşezarea geografică a teritoriului, la nordul judeţului Argeş, în zona submontană, influenţează structura economiei, un procent important al firmelor activând în domeniul silviculturii, prelucrării lemnului şi fabricării de mobilă. Din punct de vedere al concentrării activităţilor economice, majoritatea societăţilor comerciale sunt înregistrate în localităţile din jurul oraşului Curtea de Argeş.

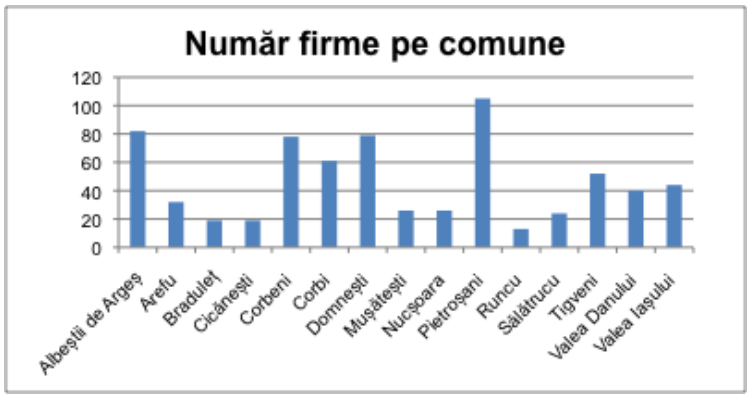

Figura 10 *– Număr de firme pe comune*

Sursa*: www.listafirme.ro*

Cele mai multe firme se găsesc în comuna Pietroşani (105), urmată de comunele Albeştii de Argeş (82), şi Domneşti (78). Cele mai puţine societăţi comerciale sunt înregistrate în comunele Runcu (13) şi Brăduleţ şi Cicăneşti (19).

În Pietroşani principalele activităţi economice sunt în domeniul: prelucrării lemnului, comerţului şi agriculturii. În Albeştii de Argeş predomină firmele care se ocupă de comerţ, construcţii şi agricultură dar există o varietate de firme prelucrătoare. La Domneşti întâlnim întreprinderi din domeniul comerţului şi fabricării altor produse din materiale nemetalice.

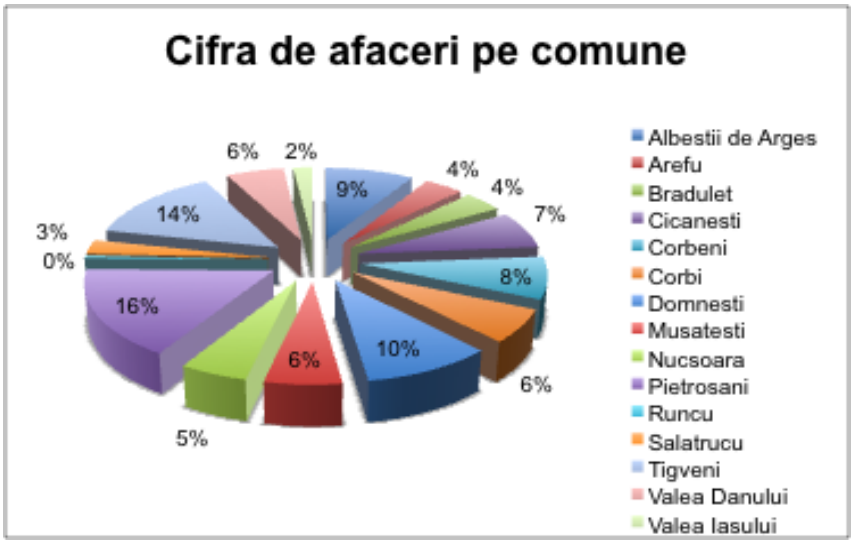

Figura 11 – Cifra de afaceri pe comune

***Sursa**: www.listafirme.ro*

Distribuţia echilibrată a economiei în teritoriu este reflectată şi de cifra de afaceri a unităţilor economice de pe raza fiecărei comune. Doar Runcu, din judeţul Vâlcea, nu are pondere în economia teritoriului Ţinutul Posadelor.

II.2.1.6.4 Comerţ şi sector de servicii

În tabelul de mai jos sunt prezentate principalele tipuri de comerţ şi servicii practicate pe teritoriul Ţinutul Posadelor.

TIPURI DE COMERŢ	NR.	% DIN NUMĂRUL TOTAL	ÎNTREPRINDERI DIN SECTORUL TERŢIAR (SERVICII)	NR.	% DIN NUMĂRUL TOTAL
Comerţ cu amănuntul, întreţinerea şi repararea autovehiculelor şi a motocicletelor	99	77%	Hoteluri, servicii de cazare, restaurante	51	52%
Comerţ cu ridicata, cu excepţia comerţului cu autovehicule şi motociclete	27	21%	Transporturi de persoane şi de mărfuri	18	19%
Comerţ cu ridicata şi amănuntul, întreţinerea şi repararea autovehiculelor şi motocicletelor	2	2%	Activităţi ale agenţilor tur-operatori	5	5%
			Servicii administrative	9	9%
			Arhitectura, peisagistică	9	9%
			Alte activităţi de servicii (cate o firmă)	6	6%
Total	**128**	**100%**	**Total**	**98**	**100%**

Tabel 21 *– Tipuri de comerţ şi servicii*

Sursa*: www.listafirme.ro*

Comerţ

Activitatea de comerţ este răspândită în teritoriu, aproape toate localităţile dispunând de unităţi alimentaţie publică (magazine mixte, baruri), specifice mediului rural. Cea mai intensă activitate comercială se înregistrează în comunele Albeştii de Argeş şi Corbeni, unde 27 şi respectiv 30 de firme au domenii de activitate specifice comerţului. În restul comunelor media este de 12-15 societăţi comerciale. Există şi comune unde activitatea de comerţ este mai slabă: Sălătrucu, Runcu, Nucşoara.

Cea mai mare pondere o au magazinele nespecializate (ABC-urile) cu vânzare predominantă de produse alimentare sau nealimentare. Societăţi comerciale care desfăşoară comerţ cu ridicata, mai specializat, sunt întâlnite în comunele Albeştii de Argeş, Domneşti, Corbeni, comercializând cărţi, îmbrăcăminte, încălţăminte, produse chimice.

Produsele comercializate în aceste magazine sunt achiziţionate de piaţa naţională, fiind produse în alte zone ale ţării sau chiar importate. Produsele de consum obţinute şi comercializate pe plan local se rezumă la produsele de panificaţie şi a produselor de carne.

În concluzie, putem spune că activitatea comercială în Ţinutul Posadelor este echilibrat distribuită în teritoriu. Populaţia are acces la magazine de desfacere a produselor alimentare şi

nealimentare, dar nu există o mare diversitate de produse care sunt comercializate în magazine. Pentru aprovizionare mai specială, populaţia rurală merge la Curtea de Argeş.

Servicii

Ca pondere, cele mai bine reprezentate servicii pentru populaţie sunt cele de hoteluri, restaurante şi de transporturi rutiere. Mai întâlnim o serie de servicii utile pentru populaţie precum poştă, servicii veterinare, activităţi culturale, sănătate şi asistenţă socială, activităţi profesionale precum contabilitate, arhitectură, peisagistică, intermedieri financiare şi tranzacţii imobiliare.

În afară de magazinele săteşti, domeniul serviciilor pentru populaţie este slab reprezentat, în doar patru comune din cele 15 fiind înregistrat un număr mai ridicat de persoane care lucrează în domeniul serviciilor (este vorba de comunele Arefu, Corbi, Domneşti şi Valea Danului). Per total, la nivel de teritoriu, populaţia salariată în domeniul serviciilor este de doar 4,6% din totalul salariaţilor şi un număr relativ mic (156 persoane).

Turism

În datele Institutului Naţional de Statistică figurau în anul 2008 un număr de 20 de unităţi de cazare pe întreg teritoriul, din care 14 erau pensiuni, 4 cabane şi 2 tabere pentru copii. Acestea, împreună, oferă 1.120 de locuri de cazare cu variate regimuri de confort. Pe parcursul anului 2008 au fost cazaţi peste 17.000 de turişti în creştere cu 44% faţă de anul anterior. Acesta reprezintă, cel puţin din punct de vedere statistic, o rată de ocupare de 16% din potenţialul anual al unităţilor de cazare. Cea mai bună rată de ocupare au avut-o cabanele – 23%, arătând preocupările montane ale turiştilor care vizitează zona.

Agroturismul

- sunt 6 gospodării şi pensiuni agroturistice care atrag un număr de aproximativ 300 turişti anual în Albeştii de Argeş.
- 5 pensiuni agroturistice cu o capacitate de cazare de 100 locuri in Brăduleţ.
- Exista cca. 23 de gospodarii care practică agroturismul, cu un număr de aproximativ 600 de clienţi pe an la Corbeni.
- Corbi - 10 gospodarii care practică agroturismul şi o pensiune turistică în faza de construcţie. Gospodăriile amintite au anual un număr de cca. 300 de clienţi.
- La Sălătrucu - pensiuni agro-turistice: Pensiunea Georgiana, Pensiunea Topologu, Casa Eugen.
- Tigveni - 17 gospodării desfăşoară agroturismul, acestea având între 3 şi 5 paturi la dispoziţia turiştilor şi aproximativ 180 clienţi pe an.
- Nucsoara- exista 3 pensiuni cu o capacitate de 60 locuri si tabara de tineret cu o capacitate de 200 locuri.

Atracţii turistice

- Schitul de la Brătăşeşti în Albeştii de Argeş
- Biserica monument istoric din satul Urecheşti, zona de Nord a comunei Cicăneşti (Zona Tămaşului) precum şi monumentele eroilor aflate in centrul comunei Cicăneşti
- Ansamblul monumental rupestru Biserica din Stâncă, râpa, grota şi crucea ultimilor luptători ai rezistentei anticomuniste din Munţii Făgăraş, situate în satul Poenari, Bisericile monumente din satele Corbi si Stăneşti, Căminul Cultural şi Şcoala primara din satul Stăneşti şi numeroasele cruci de piatra –Comuna Corbi
- Poienile Vâlsanului, zona "Ferma Slatina", Valea Râului Doamnei, Lacul "Învârtita", precum şi două cruci de piatra care datează din anul 1760, situate in satul Nucşoara - Comuna Nucşoara

- Valea Topologului şi Mănăstirea Văleni la Sălătrucu
- Necropolă tubulară din a II - a epocă a fierului, protejată pe o rază de 200 m din comuna Tigveni, Ruinele bisericii şi a culei Brătienilor, construcţii ridicate înainte de 1700, Dispensarul uman, construcţie neo-românească, Biserica Sf. Nicolae, Biserica Sf. Voievozi, Puţul lui Păcală (locul unde au fost filmate scene din filmul Păcală, regizat de Geo Saizescu), Muzeul satului Comuna Tigveni.

Zona alpină şi zona mai joasă împădurita a teritoriului prezintă o atracţie turistică recunoscută la nivel judeţean şi nu numai. Lacurile glaciare ca Urlea, Capra, Bâlea, înălţimile Făgăraşului unde zăpezile persista pana la începutul verii, abisurile şi crestele ascuţite care poarta denumiri locale - „custuri" (Lespezi, Capra si Arpaşu), „ace" ori „colţi" (cum sunt Acele Cleopatrei, Colţii Viştei Mari), mesele de grohotiş atrag din ce in ce mai mulţi turişti.

Printre traseele turistice amintim:

- Valea Zârna – Munţii Dara – Bândea – Valea Rea – Moldoveanu – Culmea Galbenă – Munţii Scărişoara mare (bandă roşie);
- Lacul Bâlea – Şaua Capra - Vf. Vânătoarea lui Buteanu – Podragu – Moldoveanu – Viştea – Scărişoara – Valea Vâlsanului – Brădet;
- Valea Argeşului – Moliviş – Cabana lui Buzdugan – Şaua Zănoguţa – Stâna Zănoguţa – Basa – Valea Cernat – Nucşoara
- Poienile Vâlsanului prin cheile Vâlsanului după 10 km de drum forestier
- Valea Argeşului – Vidraru - Transfăgărăşan[24]

Potenţialul turistic al teritoriului este foarte mare, părţi din acesta fiind cuprinse în Masterplanul de Turism al Consiliului Judeţean Argeş, cu puncte de interes în zona montană a teritoriului. Dintre masurile turistice judeţene cu relevanţă pentru teritoriul de faţă, Masterplanul de Turism menţionează: reabilitarea sitului istoric de la Arefu, complex muzeal la Arefu, telecabina Arefu- Vidraru, pista de schi în zona Cumpăna, facilitarea activităţilor de creastă, alpinismului şi teren de golf in zona Nucşoara, promovarea si realizarea „sat tradiţional" în zona Nucşoara, punct de informare turistică în zona Arefu, constituirea unui „drum verde" de promenada de la Cumpăna pana la Vidraru etc.

Pe suprafaţa teritoriului, în funcţie de cadrul natural sau cultural, se preconizează dezvoltarea unor servicii specifice în turism: agrement, turism de aventură, agroturism, turism cultural.

[24] unul dintre drumurile de munte situate la cea mai mare altitudine din România (2.055m) şi care străpunge creasta Munţilor Făgăraş printr-un tunel lung de 887 m

II.2.1.7 Servicii pentru populatie şi infrastructură medico-socială

II.2.1.7.1 Educaţie

În cele 15 comune, respectiv 87 de sate, funcţionează 50 grădiniţe, 42 şcoli primare, 27 şcoli gimnaziale, 3 şcoli de artă şi meserii respectiv 3 licee. În fiecare comună există grădiniţe, şcoli primare şi gimnaziale[25], şcolile gimnaziale fiind amplasate, în cele mai multe cazuri, în centrele de comune.
Şcolile de artă şi meserii funcţionează în centrele comunelor Corbeni, Corbi şi Domneşti. În aceleaşi comune funcţionează şi cele 3 licee.

Din punctul de vedere al acoperirii geografice a sistemului educaţional, cea mai bine situată este comuna Domneşti, unde funcţionează grădiniţe, şcoli primare şi şcoli gimnaziale în fiecare sat, respectiv o şcoală de artă şi meserii şi un liceu.
Cu excepţia comunelor Cicăneşti, Domneşti, Pietroşani şi Sălătrucu, care au câte o grădiniţă în fiecare sat, restul comunelor au câte o grădiniţă la 2 – 3 şi chiar 4 sate (comuna Brăduleţ). În ceea ce priveşte accesul la învăţământul primar, doar comunele Domneşti, Pietroşani şi Sălătrucu au câte o şcoală cu clasele I-IV în fiecare sat.
Trebuie menţionat că mare parte din comunele care alcătuiesc teritoriul analizat au o structură administrativă complexă, cuprinzând chiar şi câte 9, 10 sate. Comunele care constituie excepţia sunt: Arefu cu 3 sate, Sălătrucu cu 2 sate respectiv Domneşti cu 1 sat. Restul comunelor au mai mult de 4 sate.

Limba de predare a tuturor unităţilor de învăţământ din teritoriu este limba română.

La nivelul teritoriului, în anul 2009, au absolvit diverse forme de învăţământ: 1.289 copii preşcolari, 1.596 elevi de şcoală primară, 1.569 elevi şcoală gimnazială, 166 elevi şcoală de artă şi meserii şi 253 elevi de liceu. În tabelul următor este prezentată, pentru fiecare tip de instituţie în parte, structura reţelei din teritoriu, raportată la numărul de elevi înscrişi.

COMUNĂ	NUMĂR INSTITUŢII EDUCAŢIONALE	NUMĂR ABSOLVENŢI (2009)
GRĂDINIŢE		
Albeştii de Argeş	4	60
Arefu	2	20
Brăduleţ	2	16
Cicăneşti	4	76
Corbeni	7	217
Corbi	5	133
Domneşti	2	34
Muşăteşti	4	105
Nucşoara	3	17
Pietroşani	5	215
Runcu	2	7
Sălătrucu	4	88
Tigveni	4	156
Valea Danului	2	64

[25] cu excepţia comunei Valea Danului care nu are şcoală gimnazială

COMUNĂ	NUMĂR INSTITUŢII EDUCAŢIONALE	NUMĂR ABSOLVENŢI (2009)
Valea Iaşului	5	81
ŞCOLI PRIMARE		
Albeştii de Argeş	5	251
Arefu	2	26
Brăduleţ	2	18
Cicăneşti	2	97
Corbeni	2	232
Corbi	3	156
Domneşti	1	29
Muşăteşti	5	154
Nucşoara	3	10
Pietroşani	5	253
Runcu	2	6
Sălătrucu	3	104
Tigveni	2	132
Valea Danului	2	60
Valea Iaşului	3	68
ŞCOLI GIMNAZIALE		
Albeştii de Argeş	2	252
Arefu	2	24
Brăduleţ	2	25
Cicăneşti	1	68
Corbeni	2	252
Corbi	3	183
Domneşti	1	30
Muşăteşti	3	153
Nucşoara	2	13
Pietroşani	3	278
Runcu	1	5
Sălătrucu	1	71
Tigveni	2	150
Valea Danului	0	0
Valea Iaşului	2	65
ŞCOLI DE ARTE ŞI MESERII		
Corbeni	1	40
Corbi	1	26
Domneşti	1	100
ŞCOLI POSTLICEALE		
Corbeni	1	120
Corbi	1	30
Domneşti	1	103

Tabel 22 *– Instituţii educaţionale şi număr de absolvenţi în 2009*

Sursa*: Fişe date localităţi*

Analizele datelor din perioada 2000 – 2009 arată o scădere în timp a numărului absolvenţilor diverselor forme de învăţământ, tendinţă caracteristică pe întreg spaţiului rural al României.

Această tendinţă e cauzată de natalitatea scăzută şi migraţia populaţiei tinere din localitate.

În ceea ce priveşte procentul elevilor care urmează nivelul superior de educaţie, acesta este de 100% la nivel preşcolar şi şcolar (inclusiv ciclul gimnazial), scăzând până la 50% la nivel de liceu (de exemplu în comuna Corbeni).

La nivelul Teritoriului Ţinutul Posadelor, în anul 2010, sunt 502 de cadre didactice, din care mai mult de jumătate (256) fac naveta pentru a ajunge la unitatea de învăţământ.

CADRE DIDACTICE	NUMĂR	DIN CARE NAVETIŞTI
Educatori	87	30
Învăţători	137	64
Profesori învăţământ gimnazial	240	141
Profesori şcoli meserii	5	2
Profesori postliceale	33	19
Total	**502**	**256**

Tabel 23 *– Cadre didactice pe ciclu de învăţământ*

Sursa*: Fişe date localităţi*

Raportând numărul personalului didactic la numărul absolvenţilor, rezultă că la 15 copii revine un educator, respectiv la 12 copii revine un învăţător. Acest raport este mai mare în cazul ciclului gimnazial, fiind un profesor la 6 elevi, respectiv 1 profesor la 8 elevi în cazul liceului.

În teritoriu nu există instituţii de învăţământ private.

II.2.1.7.2 Sănătate

În ceea ce priveşte serviciile medicale, în teritoriu funcţionează trei spitale (în comunele Brăduleţ, Domneşti şi Valea Iaşului) şi un serviciu de ambulanţă (Domneşti), 23 cabinete medicale (cu excepţia comunelor Albeştii de Argeş, Nucşoara, Runcu şi Tigveni), 9 dispensare umane (în comunele Albeştii Argeş, Brăduleţ, Cicăneşti, Corbeni, Nucşoara, Pietroşani, Tigveni şi Valea Danului), 7 puncte sanitare (comunele Cicăneşti, Corbi, Pietroşani, Runcu şi Valea Danului), 6 cabinete stomatologice (câte unul în Albeştii de Argeş, Brăduleţ, Corbi, Domneşti, Muşăteşti şi Pietroşani), 13 farmacii umane (câte una în comunele Albeştii de Argeş, Arefu, Cicăneşti, Corbeni, Muşăteşti, Tigveni, Valea Danului şi Valea Iaşului, două în comuna Brăduleţ respectiv trei farmacii in comuna Domneşti).

Spitalul de pneumoftiziologie Sfântul Andrei aflat în comuna Valea Iaşului asigură asistenţă medicală specifică, unitatea dispunând de 306 locuri.

Spitalul Dr. Teja Papahagi, care este şi partener în proiect deserveşte 8 comune din teritoriu, în cadrul lui funcţionând şi un centru de ambulanţă.

Unităţi servicii medicale	Număr total	din care oferă servicii gratuite	Număr total personal medical
Cabinete medicale	23	18	47
Puncte sanitare	7	6	22
Dispensare	9	9	30
Cabinete stomatologice	6	1	8
Spitale	3	3	136
Servicii de ambulanţă	1	1	6
Farmacii	13	2	14

***Tabel 24** – Unităţi care oferă servicii medicale*

***Sursa**: Fişe date localităţi*

În total, în teritoriu îşi desfăşoară activitatea 263 de cadre medicale (inclusiv farmacişti), ceea ce însemnă că unui cadru medical îi revin 188 locuitori.

În teritoriu nu funcţionează cămine pentru vârstnici, policlinici sau servicii SMURD.

În urma analizei datelor de mai sus, se pot formula următoare concluzii:

- populaţia comunelor limitrofe municipiului Curtea de Argeş (Albeştii de Muscel, Valea Iaşului, Valea Danului şi Tigveni) beneficiază de serviciile medicale asigurate de unităţile existente (spital municipal, cabinete medicale, policlinică, servicii ambulanţă etc.);
- 8 din cele 15 comune investigate au dispensare – la acest nivel există un deficit, problema fiind şi a calităţii serviciilor oferite, mai ales în condiţiile în care, în mediul rural, dispensarul reprezintă o unitate medicală etalon care asigură personalul medical calificat;
- deşi cabinetele stomatologice nu sunt foarte bine reprezentate la nivelul teritoriului (6 cabinete în 15 comune), situaţia nu este foarte gravă ţinând cont de particularităţile ariei (în totalitate rurală, populaţie mai puţin numeroasă, dispersată în sate şi cătune, nivel economic scăzut etc.);

- farmaciile sunt relativ bine reprezentate în teritoriul analizat – 13 farmacii în 10 comune;
- evident, lipsesc celelalte utilităţi sanitare sau de asistenţă socială (serviciu SMURD, policlinici, cămine pentru vârstnici).

II.2.1.7.3 Infrastructura cultural - sportivă

În cele 15 comune din teritoriu există 109 de unităţi recreative, după cum urmează:

	TIPUL UNITĂŢII/ CATEGORII DE UNITĂŢI RECREATIVE	TOTAL UNITĂŢI/ CATEGORIE
1	Terenuri de sport	41
2	Cămine culturale	38
3	Spaţii de joacă în aer liber sau în interior	14
4	Săli de sport	9
5	Parcuri	3
6	Cluburi sportive	3
7	Alte tipuri de cluburi (menţionate)	1
8	Cluburi ale copiilor	0
9	Centre comunitare	0
10	Bazine de înot	0
	TOTAL	**109**

***Tabel 25** – Tipuri şi număr de unităţi recreative*

***Sursa**: Fişe date localităţi*

Datele din tabelul de mai sus arată că, cele mai multe unităţi recreative sunt reprezentate, în ordine, de terenurile de sport, urmate de căminele culturale şi spaţiile de joacă. Practic aceste trei categorii însumează circa 85% din totalul categoriilor de unităţi recreative. Se poate afirma că majoritatea comunelor au câte 1, 2, 3, 4 sau chiar 5 şi 6 terenuri de sport, respectiv de la 1 până la 4 cămine culturale.

Terenuri de sport există în fiecare din cele 15 comune. Sunt localităţi unde numărul terenurilor de sport se situează peste medie (în Domneşti sunt 6 terenuri de sport iar în comuna Corbi sunt 5). Mare parte din terenurile de sport aparţin şcolilor (63%) iar în general accesul este gratuit. De subliniat, în circa 70% din cazuri starea lor este bună/acceptabilă (29 terenuri).

Căminele culturale aparţin primăriei şi în general fiecare Primărie administrează câte 2 - 3 cămine culturale (comunele Albeştii de Argeş, Arefu, Brăduleţ, Corbeni, Corbi, Nucşoara, Runcu, Sălătrucu, Tigveni, Valea Danului şi Valea Iaşului). Totuşi, trebuie remarcat că există comune care administrează doar un singur cămin cultural (Cicăneşti şi Domneşti) şi faptul că în comunele Muşăteşti şi Pietroşani există câte 4 cămine culturale.

Studiile de referinţă în domeniul infrastructurii culturale[26] arată că, în aproximativ 5-7% din comunele României, nu există locaţii pentru căminele culturale sau, dacă există, acestea sunt uneori impracticabile. În aproximativ 40% din comunele României există câte o singură locaţie pentru căminul cultural. Circa 53-55% dintre comune dispun de 2, 3 sau 4 locaţii.

[26] Instituţia Căminului cultural – o vedere de ansamblu, Centrul de Studii şi Cercetări în Domeniul Culturii, Bucureşti, 2006 (http://www.culturadata.ro/).

Din această perspectivă am putea spune că în teritoriul analizat *instituţia Căminului cultural* este relativ bine reprezentată, iar starea acestora este de rareori necorespunzătoare (3 din 38 cămine au o stare neadecvată destinaţiei sau sunt nefuncţionale).

Potrivit Raportului Centrului de Studii şi Cercetări în Domeniul Culturii, în circa 35% dintre comunele României, discoteca organizată în incinta Căminului cultural este activitatea cea mai frecventă, profitabilă şi, în acelaşi timp, controversată. De asemenea, în aproximativ 55% din comune incinta principală a căminului cultural este închiriată periodic, pentru organizarea ceremoniilor locale (nunţi, botezuri, mese de pomenire). Aceasta poate şi pentru faptul că, alături de discoteci, ceremoniile locale sunt cele mai vizibile, frecvente şi profitabile activităţi organizate în căminele culturale. Aceasta nu înseamnă că nu sunt organizate şi activităţi şi evenimentele culturale, acţiuni comunitare (Ziua comunei, Festival folcloric local etc.). Asemenea evenimente, chiar dacă nu sunt neapărat spectaculoase (pentru că nu depăşesc graniţele localităţii), mobilizează întreaga comunitate şi asigură coeziunea şi participarea comunitară.

Accesul locuitorilor este contracost în cazul evenimentelor recreative/ de divertisment (discotecă, spectacole cu invitaţi din exteriorul comunităţii etc.) şi gratuit numai în cazul evenimentelor culturale locale şi/ sau acţiunilor comunitare.

În privinţa **spaţiilor de joacă**, cu excepţia comunelor Muşăteşti, Arefu şi Tigveni, Cicăneşti şi Runcu (unde există câte 4, 3, respectiv 2 spaţii de joacă), în celelalte localităţi aceste facilităţi nu se mai regăsesc. Practic, chiar dacă per ansamblu această categorie recreativă are 14 unităţi, în realitate ea este neuniform distribuită – concentrată preponderent în o treime din localităţile din teritoriul Ţinutul Posadelor.
Toate spaţiile de joacă aparţin şcolilor şi toate permit accesul gratuit. În fine, 5 dintre ele au un nivel de dotare slab, nesatisfăcător, restul aflându-se într-o stare bună sau acceptabilă.

Cele 9 **săli de sport** sunt concentrate în 7 din cele 15 comune ce compun teritoriul: Brăduleţ şi Muşăteşti (2 săli) şi Cicăneşti, Corbeni, Runcu, Sălătrucu şi Tigveni (1 sală). Dintre toate, doar una nu aparţine şcolii (în Sălătrucu) şi peste 6 permit accesul gratuit. Toate au o stare de dotare şi funcţionare bună/acceptabilă.

Doar 3 comune beneficiază de **parcuri**: Domneşti (2) şi Sălătrucu (1). Doar parcurile din Domneşti aparţin şcolii. În toate accesul este gratuit. Două dintre parcuri se află într-o stare bună/acceptabilă şi unul este nefuncţional.

În aria analizată există doar 3 *cluburi sportive* (Corbi, Muşăteşti şi Tigveni). Numărul acestor unităţi recreative este foarte mic (prin comparaţie cu spaţiile de joacă sau parcurile) şi este evidentă distribuţia neuniformă în teritoriu. Practic o cincime din localităţile analizate au cluburi sportive. În două din cluburile menţionate accesul este gratuit, starea acestora fiind în general acceptabilă.

În teritoriul analizat nu se regăsesc cluburi ale copiilor, centre comunitare si bazine de înot.

Se observă că în localităţi precum Muşăteşti, Tigveni, Brăduleţ, Corbi şi Domneşti, unităţile recreative sunt cel mai bine reprezentate (prin raportare la teritoriul analizat). După acest criteriu dat de numărul total de unităţi recreative, se poate obţine un „clasament" de genul:

LOCALITĂŢI	NUMĂR UNITĂŢI RECREATIVE
Muşăteşti	14
Tigveni	11
Brăduleţ	9
Corbi	9
Domneşti	9
Arefu	8
Cicăneşti	8
Runcu	7
Sălătrucu	6
Valea Iaşului	6
Corbeni	5
Nucşoara	5
Pietroşani	5
Albeştii de Argeş	4
Valea Danului	3

Tabel 26 *– Clasamentul localităţilor după numărul de unităţi recreative*

Sursa*: Fişe date localităţi*

În contextul strategiilor de dezvoltare locală, relevant este însă nu numai acest număr de unităţi, ci şi intervenţiile pentru:

- Conservarea şi menţinerea funcţionalităţii acestora – pentru acele unităţi care au o stare foarte bună/ bună/ acceptabilă.
- Modernizarea şi dotarea celor care au o stare nefuncţională.
- Revitalizarea/ refacerea acelor unităţi care în prezent sunt total nefuncţionale.

II.2.1.8 Activităţi sociale şi instituţii locale

II.2.1.8.1 Administraţie locală

Denumirea serviciilor, birourilor şi compartimentelor care alcătuiesc organigrama primăriilor comunelor este tipică pentru orice primărie din România (impozite şi taxe, registru agricol, fond funciar, asistenţă socială etc.). Faptul că ele sunt organizate uneori ca servicii, alteori ca birouri depinde de complexitatea sarcinilor şi activităţilor, precum şi de viziunea decidenţilor organizării activităţii asupra acestora.

La nivelul anului 2010, în teritoriul Ţinutul Posadelor, personalul angajat în structurile administrative este de 342, din care 117 funcţionari publici (34%) şi 225 personal contractual (66%).

Distribuţia personalului, după numărul de locuitori şi sate arondate, arată următoarea situaţie:

COMUNĂ	TOTAL PERSONAL	FUNCTIONARI PUBLICI	PERSONAL CONTRACTUAL	NUMĂR SATE	POPULAŢIE COMUNĂ	NUMĂR DE LOCUITORI / FUNCŢ. PUBLIC
Albeştii de Argeş	15	8	7	7	5.902	738
Arefu	19	9	10	3	2.586	287
Brăduleţ	21	6	15	9	1.906	318
Cicăneşti	11	6	5	4	2.136	356
Corbeni	16	10	6	8	5.768	577
Corbi	55	6	49[27]	6	4.161	694
Domneşti	32	17	15	1	3.275	193
Muşăteşti	29	6	23	10	3.995	666
Nucşoara	14	5	9	4	1.519	304
Pietroşani	15	6	9	5	5.907	985
Runcu	15	9	6	7	1.087	121
Sălătrucu	15	6	9	2	2.260	377
Tigveni	39	5	34	8	3.393	679
Valea Danului	25	8	17	5	2.984	373
Valea Iaşului	21	10	11	8	2.745	275
TOTAL/MEDIE	**342**	**117**	**225**	**87**	**49.624**	**424**

Tabel 27 *– Distribuţia personalului în administraţia locală*

Sursa*: Fişe date localităţi*

Primăriile comunale din aria teritoriului Ţinutul Posadelor au, în medie, 22 de salariaţi, variind între 11 salariaţi la Cicăneşti şi 55 salariaţi la Corbi.

Distribuţia acestora nu este însă echilibrată. La extreme se evidenţiază comune în care există un angajat la 985 de locuitori (Pietroşani) până la comune în care unui angajat îi corespund 121

[27] inclusiv asistenţii personali

locuitori (Runcu).

Analizând aceste cifre, rezultă că Primăriile comunale din aria investigată au circa 22 de angajaţi, în condiţiile în care instituţiile publice menţionate gestionează:

- populaţie medie de 2.924 de locuitori;
- un număr mediu de 5,8 sate aparţinătoare comunei de referinţă.

În ultimii 3 ani, 28 angajaţi din cadrul Primăriilor analizate au urmat un număr de 8 programe de instruire. Aceasta înseamnă că 8% din personalul de execuţie a urmat o formă de instruire în ultimii 3 ani.

Cursuri la care a participat personalul din primărie în ultimii 3 ani (ierarhizare în ordinea desemnărilor):

Management de proiect	9
Management financiar	9
Elaborarea de strategii şi planuri de dezvoltare	6
Scriere de proiecte	4

***Sursa**: Fişe date localităţi*

II.2.1.8.2 Comunicare instituţională şi transparenţă decizională

Şase din Primăriile analizate au pagină web (Albeştii de Argeş, Brăduleţ, Muşăteşti, Nucşoara, Runcu şi Valea Iaşului), patru dintre acestea indicând de fapt un domeniu ce le-a fost alocat pe pagina web administrată de Consiliul Judeţean Argeş (www.cjarges.ro).

Există trei publicaţii tipărite cu frecvenţă de apariţie lunară, şi anume:

- "Foaia de ştire" în comuna Domneşti;
- "Gazeta Vâlsanului" în comuna Muşăteşti;
- "Buletinul informativ" al comunei Valea Iaşului.

Nu există nicio publicaţie electronică.

Accesul la sursele de informare, indiferent de suport (web, email, publicaţii tipărite sau electronice) reprezintă o importantă resursă de dezvoltare comunitară. Extinderea acestui model ar putea potenţa capacităţile existente.

Consiliul local: activităţi şi rezultate

În cifre, această secţiune ar putea arăta astfel:

- 9-15 consilieri locali, potrivit legii, în funcţie de populaţia şi structura localităţii; raportat la numărul de locuitori, numărul de consilieri locali variază între 1 consilier la 394 de locuitori (Pietroşani) la 1 consilier la 121 de locuitori (Runcu).
- 15 evenimente derulate periodic (de regulă anual) de două treimi din localităţile

investigate. Sunt fie evenimente religioase (Crăciun, Sărbători ale Sfinţilor), fie evenimente comunitare relativ recente (Ziua Comunei). Aniversările comunale sunt raportate la evenimentele istorice (atestarea documentare), sau tot la tradiţie/cutuma locală. Exceptând pe cele tradiţionale, majoritatea sunt raportate la calendarul agricol şi de aceea ele se desfăşoară în sezonul de bilanţ agricol (vară-toamnă). Pentru detalii vă rugăm consultaţi capitolul „Patrimoniu cultural".

- Cu 3 excepţii (Pietroşani, Sălătrucu şi Valea Danului), toate comunele au aderat la cel puţin o structură asociativă, cele mai cunoscute/frecventate fiind ACOR (Asociaţia Comunelor din România) şi Federaţia Consiliilor Locale "Transparenţa". Cu excepţia ACOR-ului, recunoscută la nivel naţional şi afiliată internaţional, celelalte au în general reprezentare regională/locală.
- Doar 5 din cele 11 comune (Brăduleţ, Domneşti, Muşăteşti, Nucşoara şi Valea Iaşului) sunt înfrăţite cu o unitate administrativ teritorială din alte ţări. Ţările din care provin aceste unităţi teritoriale aparţin spaţiului comunitar european (Italia, Franţa) sau extra comunitar (Elveţia).

Buget

În tabelul de mai jos sunt prezentate bugetele celor 11 comune în anul 2008, respectiv 2009.

Se observă că alocarea bugetară pe locuitor diferă foarte mult de la o comună/oraş la alta, variind în intervalul 281, respectiv 2.830 lei.

COMUNĂ/ORAŞ	BUGET 2008 (LEI)	BUGET 2009 (LEI)	BUGET 2009 (LEI/LOCUITOR)
Albeştii de Argeş	8.076.000	6.237.630	1.057
Arefu	2.100.000	2.400.000	928
Brăduleţ	3.720.000	4.100.000	1.744
Cicăneşti	500.000	600.000	281
Corbeni	6.706.000	6.095.000	1.057
Corbi	7.407.500	5.209.000	1.250
Domneşti	6.400.000	4.700.000	1.435
Muşăteşti	6.045.000	4.971.000	1.148
Nucşoara	3.603.000	4.299.000	2.830
Pietroşani	6.609.000	5.549.000	939
Runcu	2.226.810	982.500	904
Sălătrucu	1.100.000	1.300.000	575
Tigveni	3.940.000	4.120.000	1.214
Valea Danului	2.842.000	2.803.000	939
Valea Iaşului	6.330.493	4.655.681	1.696

Tabel 28 *– Bugetul anual al localităţilor din teritoriu*

Sursa*: Fişe date localităţi*

II.2.1.8.3 Organizaţii neguvernamentale

În aria Teritoriului Ţinutul Posadelor au fost identificate doar 9 organizaţii neguvernamentale distribuite ca arie geografică în 6 dintre cele 15 comunităţi ale teritoriului.

NR.	COMUNĂ - SEDIU	ORGANIZAŢIE NEGUVERNAMENTALĂ	DOMENIU DE ACTIVITATE	ARIA DE ACŢIUNE
1	Albeştii de Argeş	Organizaţia oamenilor de afaceri din Albeştii de Argeş	comerţ, agricultură şi industrie, prestări servicii	locală
2	Domneşti	Fundaţia Petre Ionescu Muscel	social şi cultural	locală
3	Nucsoara	Asociatia Salvamont	turism	judeteana
4	Nucsoara	Asociatia Valea Soarelui	turism	judeteana
5	Nucsoara	Asociatia Magura	agricol	locala
6	Tigveni	AS Şoimii Tigveni	sport	comunală
7	Corbi	Asociatia Argesul de Nord	agricol	locala
8	Corbi	Asociatia Horticola Corbi 2009	pomicultura	locala
9	Bradulet/Curtea de Arges	Fundatia Eco Montan 2000	mediu	judeteana

Tabel 29 *– Organizaţii neguvernamentale*

Sursa*: Fişe date localităţi*

Dintre cele 8 asociaţii neguvernamentale doar Asociatia Valea Soarelui are un plan de acţiune pentru anul 2010 si anume dezvoltarea unui sat de vacanta.

De asemenea, unităţile administrativ teritoriale analizate sunt parte componentă a cinci Asociaţii de Dezvoltare Intercomunitară, asociaţii constituite în vederea implementării unor proiecte la nivel local şi judeţean în domeniul gestionării deşeurilor, alimentării cu apă, canalizării şi epurării şi infrastructură rutieră, şi anume:

- Asociaţia de Dezvoltare Intercomunitară *SERVSAL Argeş;*
- Asociaţia de Dezvoltare Intercomunitară Valea Babei – Bădislava;
- Asociaţia de Dezvoltare Intercomunitară Rurală Topolog;
- Asociaţia de Dezvoltare Intercomunitară Valea Frasinului – Blaj;
- Asociaţia de Dezvoltare Intercomunitară Muşăteşti – Brăduleţ.

Cu 3 excepţii (Pietroşani, Sălătrucu şi Valea Danului), toate comunele au aderat la cel puţin o structură asociativă, cele mai cunoscute/frecventate fiind ACOR (Asociaţia Comunelor din România) şi Federaţia Consiliilor Locale "Transparenţa".

II.2.1.9 Bilanţul politicilor de dezvoltare locală

Pentru prezentarea bilanţului politicilor de dezvoltare locală asupra teritoriului până la momentul analizei, am realizat o analiză a contextului general în care aceste politici activează, pornind de la nivelul european şi traversând toate eşaloanele către nivelul local, comunal.
Am constatat că cele mai relevante influenţe le-au avut până acum nivelurile local, judeţean şi naţional, prin intermediul iniţiativelor concrete de dezvoltare şi prin sprijinul financiar pe care l-au pus la dispoziţie.
Începând cu 2008 se constată creşterea influenţei politicilor regionale, pentru alinierea la obiectivele comune europene.

Contextul general al politicilor de dezvoltare locală a comunităţilor locale
Există planificate şi implementate intervenţii de natură strategică pe mai multe niveluri, toate corelându-se cu obiectivele strategice europene privind reducerea disparităţilor interregionale la nivelul celor 27 state membre.

La momentul elaborării documentelor strategice naţionale privind dezvoltarea (2005-2006), nu s-a avut în vedere nivelul microregional reprezentat astăzi de teritoriile care îşi creionează propriile strategii de dezvoltare locală. Totuşi, strategiile şi planurile dezvoltate de până la acest moment au un impact semnificativ asupra gradului actual de dezvoltare locală şi, mai mult, vor avea influenţe majore asupra elementelor de strategie pe care acestea le schiţează cu sprijinul financiar al PNDR, din nevoia de a corela strategiile teritoriilor cu strategiile de la eşaloanele superioare deja existente.

Nivelul European
Politica de Coeziune Economică şi Socială (PCES) reprezintă politica fundamentală a UE, reformulată pentru perioada 2007-2013, căreia, adăugându-i-se o dimensiune teritorială, prevede că:

- tuturor zonelor Comunităţii trebuie să li se asigure posibilitatea de a contribui la dezvoltarea europeană;
- orientările strategice trebuie să ţină cont de: necesităţile de investiţii atât pentru zonele urbane, cât şi pentru zonele rurale, având în vedere rolul acestora în dezvoltarea regională, în promovarea unei dezvoltări echilibrate, a unor comunităţi stabile şi a integrării sociale.

Pentru zonele **rurale**, inclusiv asocieri ale teritoriilor, există politici complementare de dezvoltare: *1) Politica Agricolă Comună*, pilonul 2 Politica de Dezvoltare Rurală care îşi propune creşterea dinamismului economic al zonelor rurale, prin menţinerea dinamismului social, a agriculturii durabile şi asigurarea conservării şi îmbunătăţirii resurselor naturale, privind in mod exclusiv zonele rurale si periurbane şi 2) *Politica Comună de Pescuit*.

Aceste politici sunt susţinute prin intermediul Fondurilor Structurale şi al Fondului European pentru Dezvoltare Rurală si Fondului European pentru Pescuit, disponibile şi gestionate la nivelul statelor membre, prin programe operaţionale.

În procesul de elaborarea a documentelor strategice de dezvoltare la nivel naţional, regional, judeţean şi local, orientările strategice relevante ale Uniunii Europene trebuie luate în calcul ca linii directoare cărora trebuie să li se subscrie şi să li se alinieze orice măsură întreprinsă.

De asemenea, la nivel european se conturează în ultima perioadă un nou concept, cel de dezvoltare policentrică, ce îşi propune sprijinirea competitivităţii regionale şi dezvoltării teritoriale

la nivel european prezentat prin Agenda teritorială a Uniunii Europene. Acesta este un document de politici publice care îşi propune mobilizarea potenţialului regiunilor europene şi al oraşelor şi utilizarea diversităţii teritoriale pentru o creştere economică şi a locurilor de muncă sustenabilă printr-**o dezvoltare spaţială integrată**[28].

Astfel, polii de creştere urbană şi polii de dezvoltare urbană specializată realizează "ţesutul" integrat care va cuprinde şi influenţa zonele rurale adiacente.

În perioada elaborării strategiei se discută la nivel european dar şi al fiecărui stat membru reformarea Politicii Agricole Comune pentru perioada de programare de după 2013, precum şi a Politicii de Coeziune, cu şanse mari ca abordarea integrată, bazată pe dezvoltarea teritorială (unul dintre principiile de bază ale LEADER) să capete un ascendent mai mare la nivelul noilor politici.

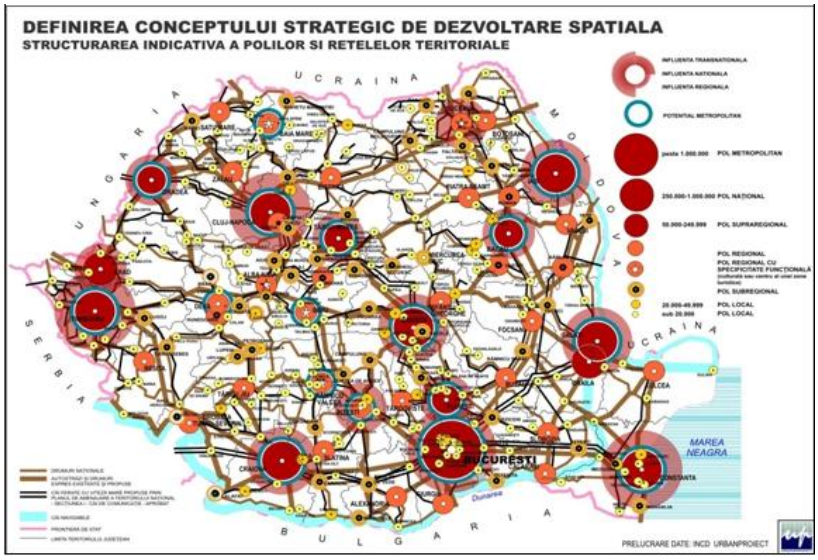

Figura 12 *– Structurarea polilor şi reţelelor teritoriale*

Nivelul Naţional

Pentru alinierea politicilor naţionale de dezvoltare la obiectivele europene, a fost elaborat un document sinteză - Cadrul Naţional Strategic de Referinţă (CNSR). Acesta prevede priorităţile României şi modalităţile de alocare la nivel naţional a surselor financiare europene structurale, prin programe operaţionale. Documentele similare pentru Agricultură şi Pescuit sunt Planul Naţional Strategic de Dezvoltare Rurală, respectiv Planul Naţional Strategic pentru Pescuit şi Acvacultură.

28 http://www.eu-territorial-agenda.eu

Pe lângă CSNR există programe naţionale guvernamentale care vizează sprijinirea dezvoltării locale:

- OG 7/2006 privind instituirea **Programului de dezvoltare a infrastructurii din spaţiul rural**;
- Legea 350/2007 privind **finanţările nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activităţi nonprofit** de interes general;
- HG 577/1997 privind **Programul de pietruire, reabilitare, modernizare şi/sau asfaltarea drumurilor de interes local clasate şi alimentarea cu apă a satelor**.

Agenda teritorială agreată la nivelul Uniunii Europene urmează să fie transpusă în politici naţionale prin intermediul **Conceptului Strategic de Dezvoltare Teritorială *România 2030***, aflat în proces de elaborare. Unul dintre obiectivele strategice ale acestui are în vedere "stimularea solidarităţii funcţionale urban-rural şi dezvoltarea rurală adecvată diferitelor categorii de teritorii".[29]

Sursa: prezentare Mihaela Vrabete, conferinţa Dezvoltare regională şi finanţare municipală, 26 Iunie, 2008

Nivel regional

Coborând de la nivelul naţional către cel local, traversăm palierul dedicat strategiilor cu impact regional. Astfel, la nivelul Regiunii Sud Muntenia, în care este încadrat teritoriul analizat, a fost elaborată strategia care vizează o arie geografica formată din alte 6 judeţe pe lângă judeţului Argeş.
Este important să cunoaştem strategia regiunii în care este încadrat teritoriul "Ţinutul Posadelor", deoarece, pe durata actualei perioade de programare multianuală, până în 2013, o parte din fondurile structurale disponibile pentru România (de exemplu POR) vor fi accesate la nivel regional, iar proiectele propuse vor trece printr-o evaluare regională. Sunt considerare prioritare acele proiecte care propun soluţii la probleme locale şi regionale care contribuie la îndeplinirea obiectivelor strategice ale regiunii.

Programul Operaţional Regional instituie strategia de dezvoltare bazată pe poli de creştere şi poli de dezvoltare urbană[30]. Astfel, pentru teritoriul "Ţinutul Posadelor" cel mai important pol de dezvoltare urbană care poate influenţa semnificativ strategia de dezvoltare a teritoriului este municipiul **Piteşti**, la care se poate adăuga şi municipiul **Râmnicu Vâlcea**, deoarece pentru polii de dezvoltare urbană, urmează sa se realizeze cu prioritate investiţii din axa prioritară 1 „Sprijinirea dezvoltării durabile a oraşelor - poli urbani de creştere" a Programului Operaţional Regional 2007 - 2013.

De asemenea, sunt vizate prin POR **centrele urbane**, reprezentate de oraşe/municipii cu peste 10.000 de locuitori, altele decât polii de creştere şi polii de dezvoltare urbană. Pentru teritoriul vizat, cel mai relevant este oraşul **Curtea de Argeş**.

La nivel strategic dezvoltarea Regiunii Sud Muntenia în perioada 2007-2013 se bazează pe următoarele priorităţi:

Prioritatea 1 – Dezvoltarea infrastructurii locale şi regionale

---

[29] http://www.worldbank.org.ro/WBSITE/EXTERNAL/COUNTRIES/ECAEXT/ROMANIAEXTN/0,,contentMDK:21823565~pagePK:1497618~piPK:217854~theSitePK:275154,00.html

[30] HG nr.998/2008 pentru desemnarea polilor naţionali de creştere în care se realizează cu prioritate investiţii din programele cu finanţare comunitară şi naţională, cu modificările şi completările ulterioare, publicată în M.Of.nr.641/08.09.2008.

Prioritatea 2 – Sprijinirea afacerilor
Prioritatea 3 – Dezvoltarea rurală şi eficientizarea agriculturii
Prioritatea 4 – Dezvoltarea resurselor umane

Un aspect important pentru procesul de elaborare a strategiei teritoriului, care derivă din strategia regională, se referă la evidenţierea ca principiu de aplicare a elementelor de strategie a **caracterului inovator**:" Strategia se va baza pe o abordare care să permită încurajarea şi dezvoltarea la nivelul regiunii a unei culturi inovative şi să susţină dezvoltarea de idei şi iniţiative, în special promovarea unei societăţi informaţionale pentru beneficiul socio-economic al regiunii." (Planul de Dezvoltare al Regiunii Sud Muntenia, 2006, pag. 87).

Acest principiu se transpune la nivel de priorităţi prin **atenţia acordată domeniului Tehnologiilor Informatice şi Comunicării**, ca obiectiv orizontal, care să conducă la creşterea nivelului de competitivitate şi atractivitate al regiunii. De asemenea, TIC este menţionată ca măsură prioritară şi în cadrul obiectivelor regionale 2 şi 3 - Creşterea capacităţii inovatoare şi competitivităţii mediului de afaceri al regiunii, respectiv Dezvoltarea economică, socială şi culturală durabilă şi echilibrată a comunităţilor rurale, însă **nu** şi în cadrul obiectivului 4 - Creşterea stabilităţii sociale şi eficientizarea potenţialului forţei de muncă al regiunii.

Nivel judeţean

Pentru perioada de programare 2007-2013 la nivelul judeţului a fost elaborat Programul Operaţional Multianual al Judeţului Argeş, care are ca scop să asigure cadrul strategic pentru „dezvoltarea echilibrată a tuturor zonelor judeţului printr-o abordare integrată, bazată pe o combinare a investiţiilor publice în infrastructura locală, politici active de stimulare a activităţilor de afaceri şi sprijinirea valorificării resurselor locale, pe următoarele axe prioritare tematice:

Axă prioritară	Cost prevăzut pentru intervenţii (în Euro)
1. Îmbunătăţirea infrastructurii publice locale	522.971.000
2. Consolidarea mediului de afaceri local	162.177.000
3. Dezvoltarea turismului local	97.471.000
4. Dezvoltarea urbană şi rurală durabilă	133.000.000
5. Asistenţă tehnică	10.000.000
Total	**925.619.000**

Tabel 30 *– Axe prioritare tematice din Programul Operaţional Multianual al Judeţului Argeş*

Sursa: Programul Operaţional Multianual al Judeţului Argeş

Obiectivele, priorităţile şi măsurile propuse sunt corelate cu direcţiile strategice abordate la nivel regional, însă „Strategia locală va da prioritate zonelor rămase în urmă şi zonelor mai puţin dezvoltate din cadrul judeţului. Scopul este de a aloca fonduri acelor domenii de intervenţie, măsuri şi proiecte care au o influenţă directă şi puternică asupra dezvoltării locale, pentru:

- Creşterea competitivităţii diverselor localităţi ale judeţului ca locaţii pentru noi afaceri;
- Dezvoltarea infrastructurii economice a judeţului;
- Reabilitarea centrelor urbane cu potenţial de creştere economică."

Din nou **TIC reprezintă un aspect de specificitate**, transferat la nivelul dezvoltării judeţene din strategia de dezvoltare regională, mai ales pentru Axa prioritară 2 – consolidarea mediului de afaceri.

În documentul care conturează strategia judeţeană sunt identificate şi proiectele considerate prioritare la nivelul judeţului, pe domeniile respective pentru perioada cuprinsă între 2007-2013 precum şi sursele de finanţare **potenţial disponibile** prin proiecte de relevanţă locală pentru judeţul Argeş: POR, POS Transport şi POS Mediu, POS Dezvoltarea Resurselor Umane, la care se adaugă contribuţia naţională, incluzând aici şi resursele private.

Complementar strategiei judeţene integrate, au fost dezvoltate strategii sau planuri pentru sectoarele relevante, care influenţează deciziile strategie pe care le poate adopta teritoriul "Ţinutul Posadelor":

- **Strategia judeţeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilităţi publice;**
- **Masterplanul pentru turism;**
- **Planul judeţean de gestionare a deşeurilor din Judeţul Argeş 2008-2013;**
- **Masterplanul pentru serviciile de apă-canal la nivelul întregului judeţ.**

Există, de asemenea, premisele pentru elaborarea unei strategii de dezvoltare în domeniul pomiculturii la nivelul judeţului.

Nivel local

Pentru modelarea iniţiativelor de dezvoltare locală, la nivelul localităţilor membre ale teritoriului au fost elaborate începând cu anul 2007 strategii şi planuri de dezvoltare locală.

În principal, direcţiile strategice urmează modelele existente la nivel judeţean şi regional, ale căror linii strategice le preiau şi încorporează, orientându-se exclusiv către finanţările disponibile din fondurile europene.

Totuşi, este de menţionat importanţa acestor documente din perspectiva procesului de elaborare a strategiei de dezvoltare a teritoriului, pornind de la conţinutul lor. Aceste strategii reprezintă experienţe utile la nivel local, în privinţa analizei situaţiei locale, cu puncte forte şi puncte slabe existente, dar şi a colaţionării de date statistice relevante (chiar dacă neaduse la zi). De asemenea, ele pun la dispoziţia factorilor locali (în principal administraţii locale) liste privind intervenţiile necesare pentru dezvoltarea la nivel local.

Majoritatea documentelor analizate menţionează iniţiativa de dezvoltare a teritoriului prin intermediul Axei LEADER a PNDR.

Toate acestea urmează să fie armonizate la nivelul teritoriului, pentru a asigura că investiţiile şi proiectele propuse prin strategia de dezvoltare a teritoriului se vor realiza în acord cu necesităţile locale dar şi cu oportunităţile de dezvoltare.

Analiza politicilor de dezvoltare – nivelul judeţean şi local

În cadrul POMJ Argeş 2007-2013 sunt menţionate unele proiecte care vizează direct teritoriul „Ţinutul Posadelor".

INTERVENŢIE PROPUSĂ	AXA PRIORITARĂ	COST ESTIMAT (EURO)	TERMEN DE REALIZARE ESTIMAT
Dezvoltarea infrastructurii turistice în zona lacului Vidraru - Cumpăna	3. Dezvoltarea turismului local	2.000.000	2010
Marketing turistic în judeţul Argeş	3. Dezvoltarea turismului local	14.000.000	2013
Proiectarea şi realizarea unui sistem turistic specializat în sectorul sporturilor de iarnă din munţii Carpaţi	3 .Dezvoltarea turismului local	6.882.000	2012

Sursa: Programul Operaţional Multianual al Judeţului Argeş, septembrie 2006

Tabel 31 *– Politicile de dezvoltare la nivel judeţean*

La nivelul Consiliului Judeţean Argeş a fost dezvoltat **Masterplanul privind dezvoltarea turismului în zona montană a judeţului** – elaborat în anul 2008 cu sprijinul regiunii franceze Savoia.

Prin intermediul acestuia sunt definite direcţii strategice de investiţie în domeniul dezvoltării turismului, pe baza lor putându-se lua decizii privind tipul de turism care ar avea cele mai mari şanse de reuşită la nivelul teritoriului.
Sunt cuprinse în masterplan fişe de acţiuni, prin care se propune exploatarea pe cât posibil a specificului montan: panta, relieful şi clima care, dacă sunt puse în valoare, pot reprezenta atuuri într-un cadru de concurenţă cu alte teritorii. Cel puţin 5 dintre aceste fişe vizează direct localităţi cuprinse în teritoriu (baraj Vidraru, Cumpăna, Corbi, Arefu, Nucşoara, etc.).

Sunt avute în vedere valorizarea perioadei de iarnă, pentru care masterplanul menţionează o concurenţă scăzută, dar şi oferte alternative pentru turiştii care nu schiază (activităţi culturale, de relaxare, balneoterapie, piscine, ciclism, golf, etc.), aşa încât să poată fi elaborată o ofertă turistică de-a lungul tuturor sezoanelor.

La nivelul judeţului funcţionează o filială judeţeană a ANTREC – Asociaţia Naţională pentru Turism Rural, Ecologic şi Cultural – filială care îşi planifică anual activităţi de promovare şi marketing pentru potenţialul şi capacităţile turistice din regiune, organizarea de evenimente cu specific turistic.

Din 2007 s-a realizat prin intermediul Consiliului Judeţean, un studiu care să definească planul unei Strategii de dezvoltare durabilă a serviciului de a transportului public **judeţean**. Strategia determină distribuţia din punct de vedere instituţional, a accesibilităţii şi a mobilităţii judeţene. Vor fi luate în considerare: infrastructura (dreptul de proprietate şi responsabilitate, capacitate locală şi finanţare, planificarea si criteriile de dezvoltare, întreţinere şi finanţarea întreţinerii), nevoile de transport pe distanţe mari şi mijloacele intermediare de transport pe distanţe scurte (transportul local), precum şi localizarea facilităţilor fizice (şcoli, clinici, pieţe de desfacere, întreprinderi care oferă locuri de muncă, zone turistice, etc.).

Administraţiile publice locale din judeţ ”sunt obligate să-şi elaboreze strategii locale de dezvoltare a serviciilor de utilităţi publice şi planuri de implementare a acestora” (Strategia judeţeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilităţi, 2007, cap.9.2, pag. 84).

În domeniul agriculturii există propus un proiect privind ***”Înfiinţarea unor loturi demonstrative***

cu livezi de înaltă valoare biologică şi comercială, premisă pentru refacerea principalelor bazine pomicole ale judeţului Argeş şi studiul condiţiilor necesare valorificării producţiei de fructe" iniţiat de către Institutul de Cercetare şi Dezvoltare Pomicola Mărăcineni în parteneriat cu CJ Argeş, Oficiul Judeţean pentru Consultanţă Agricolă Argeş şi Societatea Naţională a Pomicultorilor din România, care vizează bazinul pomicol al judeţului Argeş, implicit localităţile din teritoriu. Proiectul îşi propune:

- Elaborarea de studii pedoclimatice şi socio-economice pentru zonele din judeţul Argeş unde urmează a fi înfiinţate loturile demonstrative (amplasamente, fermieri privaţi, structura sortimentului, suprafeţe, etc.);
- Producerea materialului săditor pomicol destinat înfiinţării loturilor demonstrative, din categoria biologică „CERTIFICAT", (soiuri, portaltoi creaţi în ţară şi în UE, care să se preteze condiţiilor studiate pentru culturi intensive şi superintensive);
- Înfiinţarea loturilor demonstrative pentru prun, măr, păr, cireş/vişin, căpşun, afin;
- Elaborarea de tehnologii privind înfiinţarea, întreţinerea şi exploatarea acestor loturi demonstrative, conform specificului zonei, tip de plantaţie, sortiment, etc.;
- Studii privind organizarea formelor de exploatare (gruparea, asocierea) a fermierilor privaţi pentru achiziţionarea şi valorificarea profitabilă a producţiei de fructe.

La nivel judeţean, Planul Operaţional judeţean nu face referire la corelarea intervenţiilor propuse cu măsura LEADER aferentă PNDR, de aceea, după finalizare, strategia privind teritoriul "Ţinutul Posadelor" şi direcţiile strategice aferente pot fi inserate în strategia judeţeană.

Experienţa existentă la nivelul teritoriului în implementarea de proiecte de dezvoltare locală

La nivelul teritoriului, în perioada pentru care s-a făcut analiza datelor (2004-2009), au fost dezvoltate şi implementate **27 de proiecte** care au ca obiectiv dezvoltarea la nivel local. Toate 27 sunt dedicate investiţiilor în infrastructură - modernizare drumuri, reţele de alimentare cu apă, reţele de canalizare şi managementul apelor uzate, servicii de gestionare a deşeurilor, reabilitări şcoli comunale, baze sportive, reabilitări clădiri de interes local (cămine culturale, dispensare, centre de tip "after school" etc.).

9 dintre acestea au fost iniţiate în perioada 2004 şi 2007, iar un număr dublu (adică 18 proiecte) începând cu anul 2008, an în care au fost deschise şi competiţiile de proiecte pentru majoritatea fondurilor post-aderare disponibile la nivelul României. Deşi un număr considerabil mai mare de proiecte au fost elaborate, depuse şi implementate începând cu anul 2008, doar 6 din cele 15 localităţi membre ale teritoriului au **experienţă în accesarea de fonduri post-aderare (PNDR - Măsura 322**, **Programul Operaţional de Mediu, Programul Operaţional Regional)** celelalte bazându-se până la momentul analizei exclusiv pe fondurile de preaderare (PHARE; SAPARD) şi pe cele guvernamentale (OG 7/2006, HG 577/1997, HG 1285/2007).

La nivelul teritoriului, suma totală atrasă de către administraţiile locale prin intermediul surselor de finanţare existente (la care se adaugă şi bugetele locale) este de **27.490.736 Euro**.

Comuna	Proiecte de dezvoltare locală derulate şi în curs de implementare *) de către administraţiile locale
Albeştii de Argeş	Sistem centralizat de canalizare în satele Dobroţu, Brăteşti şi Doblea, sistem centralizat alimentare cu apă în satele Dobroţu, Brătesti şi Doblea, reabilitare drumuri de interes local satele Dobroţu, Pământeni şi Ungureni, centru îngrijire copii sat Albeştii Pământeni şi dotare cămin cultural sat Dobroţu; Reabilitarea şi Modernizarea Şcolii cu clasele I-VIII Brăteşti;
Arefu	Reabilitare drum comunal 12 km;cămin de bătrâni; înfiinţare after school; renovare grădiniţă;
Brăduleţ	Complex turistic Ghitu-parteneriat public-privat(comunele Arefu,Bradulet,Musatesti)
Cicăneşti	Sistem centralizat de canalizare satele Bărăşti şi Cicăneşti, Alimentare cu apă în satele Bărăşti şi Cicăneşti, Reabilitare uliţa Onceştii de Jos şi uliţa Onceştii de Sus în satul Bărăşti, Centru îngrijire copii sat Urecheşti şi Dotare cămin cultural sat Cicăneşti;
Corbeni	Alimentarea cu apă a familiilor din satele: Berindeşti, Poenari, Corbeni, Bucseneşti şi Rotunda; Colectarea deşeurilor menajere de pe teritoriul comunelor Corbeni, Arefu, Cicăneşti şi Albeştii de Argeş;
Corbi	Reabilitarea şi modernizarea sistemelor de alimentare cu apă şi canalizare pentru localităţile Domneşti, Corbi şi Pietroşani;
Domneşti	Reabilitarea şi modernizarea sistemelor de alimentare cu apă şi canalizare pentru localităţile Domneşti, Corbi şi Pietroşani;
Muşăteşti	Centrală termică, termosistem, pardoseli, tâmplărie PVC, refacere acoperiş Şcoala cu Clasele I-VIII Costeşti - Vâlsan;
Nucşoara	Lucrări sistem informatic specific domeniului imobiliar-edilitar (MDLPL); Sistem centralizat de canalizare - 20 km;OG 7/2006; Alimentare cu apă sat Nucşoara, sat Slatina, sat Gruiu, sat Sboghiţeşti; Extindere şi reabilitare şcoala Nucşoara; Extindere şi modernizare reţea iluminat public; Baza sportivă sat Sboghiţeşti;
Pietroşani	Reabilitarea şi modernizarea sistemelor de alimentare cu apă şi canalizare pentru localităţile Domneşti, Corbi şi Pietroşani-M322;
Runcu	Modernizare drumuri săteşti şi comunale 6 km; reabilitarea clădirii Căminului Cultural Runcu; alimentare cu apă potabilă , reţea canalizare şi staţie epurare în satele Runcu, Gropeni şi Vărateci; înfiinţarea şi dotarea unui spaţiu pentru "after school" în centrul comunei;
Sălătrucu	Sistem de gestionare al deşeurilor în zona de N-V a judeţului (comunele Cepari, Tigveni, Şuici, Sălătrucu); Reabilitare reţea de apă;
Tigveni	Sistem de gestionare al deşeurilor în zona de N-V a judeţului (comunele Cepari,Tigveni, Şuici, Sălatrucu); Modernizare bază Sportivă în sat Tigveni; Proiectare şi execuţie canalizare menajeră în sistem centralizat şi staţie de epurare în Comuna Tigveni; Alimentare cu apă a satului Bîrseştii de Jos; Alimentare cu apă a satului Bîrseştii de Sus;
Valea Danului	Măsura 322- proiect integrat
Valea Iaşului	Amenajare şi modernizare sistem de drumuri (asfaltarea a 7 km de drum comunal), construcţia unui "after school" şi dotarea căminelor culturale; construcţia unui dispensar uman în satul Ungureni; Construcţie dispensar uman sat Muşăteşti;

Sursa: primării locale

Tabel 32 *– Proiecte de dezvoltare locală*

Sursa*: Fişe de date localităţi*

Fişele de date completate la nivelul primăriilor nu au menţionat proiecte derulate de către organizaţii nonguvernamentale la nivelul teritoriului. A fost menţionat doar un proiect privind dezvoltarea resurselor umane (calificare/recalificare inclusiv în meserii din domeniul serviciilor turistice) implementat la nivelul comunei Corbi, de care beneficiază şi persoane interesate din comunele adiacente. Proiectul este demarat în 2010.

Deşi în fişele de date completate la nivelul primărilor au fost menţionate doar câteva proiecte derulate de către antreprenorii locali (de ex. comuna Muşăteşti - 4 proiecte dedicate fermierilor de subzistenţă finanţate prin măsura 141 PNDR şi comuna Albeştii de Argeş - pensiune agroturistică finanţată prin fonduri europene în valoare de 250.000 Euro), în urma cercetărilor şi consultărilor au fost identificate un număr de **8 proiecte** iniţiate recent de către mediul de afaceri la nivelul teritoriului. Acestea vizează fonduri post-aderare aferente liniilor de finanţare disponibile prin PNDR (3 dintre ele instalarea tinerilor fermieri şi 5 încurajarea activităţilor turistice).

Suma totală atrasă la nivelul teritoriului prin aceste proiecte este de **1.091.409 Euro**, la care se adaugă şi contribuţiile beneficiarilor finanţărilor, de aproximativ jumătate din totalul fondurilor atrase.

Experienţa teritoriului în dezvoltare locală prin intermediul parteneriatelor

Din analiza datelor puse la dispoziţie de către primăriile din teritoriu se evidenţiază o bună experienţă în dezvoltarea de relaţii parteneriale între administraţiile locale – prin intermediul participării în cadrul a mai multe Asociaţii de Dezvoltare Intercomunitară (ADI), unele reprezentând iniţiative la nivelul Consiliului Judeţean Argeş, iar altele la nivelul teritoriului.

Astfel, la nivelul teritoriului, majoritatea localităţilor fac parte din una sau două Asociaţii de Dezvoltare Intercomunitară – structuri de cooperare cu personalitate juridică, de drept privat, înfiinţate, în condiţiile legii, de unităţile administrativ-teritoriale pentru realizarea în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes local sau regional ori furnizarea în comun a unor servicii publice[31] - printre care:

- ADI – Asociaţia "Molivişul", având ca scop înfiinţarea unei staţiuni montane pentru sporturi de iarnă în asociere între comunele Albeştii de Argeş, Brăduleţ şi Corbeni (în cadrul ei a fost realizat un proiect ce a primit finantare);
- ADI Muşăteşti – Brăduleţ (proiect iniţiat);
- ADI Valea Babei - Bădislava (asociere între comunele Runcu şi Tigveni, cu istoric în ce priveşte finanţarea şi realizarea în comun a unor proiecte de dezvoltare a infrastructurii rutiere şi proiect privind dezvoltarea capacităţii administrative - „Strategii de dezvoltare locală"),proiect finantat pe masura 3.2.2;
- Asociaţia de Dezvoltare Intercomunitară Rurală "Topolog" (asociere între comunele Runcu şi Cepari - nemembră în teritoriu, cu experienţă de finanţare şi realizare în comun a unor proiecte de dezvoltare a infrastructurii rutiere, apă, canalizare şi infrastructură specifică de turism de interes local şi regional);
- ADI Valea Frasinului – Blaj;
- ADI SERVSAL (managementul integrat al deşeurilor solide în judeţul Argeş);
- ADI Argeş (alimentare cu apă);

[31] Cf. Legii nr. 251/2001 a administraţiei publice locale, cu modificările ulterioare

- ADI Transmetropolitan (serviciu de transport integrat de persoane).

A fost identificată o experienţă bogată în derularea de proiecte sau acţiuni comune punctuale între localităţile membre ale teritoriului înainte de constituirea Asociaţiilor de Dezvoltare Intercomunitară. Este vorba despre proiecte derulate în parteneriat, finanţate prin programul PHARE: gestionarea şi colectarea selectivă a deşeurilor menajere, (comunele Corbeni, Cicăneşti, Albeştii de Argeş) şi sistemul de gestionare a deşeurilor menajere în zona de nord-vest a judeţului (comunele Tigveni, Cepari, Şuici – nemembră a teritoriului - şi Sălătrucu).

Un proiect interesant aflat in curs de derulare in Comuna Corbi şi Tigveni este proiectul „Revitalizarea si dezvoltarea meşteşugurilor tradiţionale in zona Argeşului prin implicarea populaţiei rurale în viaţa comunitarilor locale" finanţat prin POS-DRU şi iniţiat de ARGCOMS iar partenerii locali au fost administraţiile publice locale din Corbi si Tigveni. Scopul proiectului este reintegrarea pe piaţa muncii a persoanelor inactive din cele două comune în sectorul de arta populara si artizanat. Cursurile de formare la care au participat 184 de persoane au avut următoarea tematica: tricotor manual, modelator ceramică şi împletitor nuiele.

Ca parteneri ai administraţiilor locale, sunt menţionate Consiliul Judeţean Argeş, SC Apă Canal 2000 SA.

Partenerii din sectorul nonguvernamental menţionaţi sunt: Asociaţia "Valea Soarelui" - pentru comuna Nucşoara ,Fundatia Eco Montan 2000 –pentru comunele Nucsoara si Bradulet şi Fundaţia Dan Voiculescu pentru Dezvoltarea României pentru comuna Valea Iaşului.

II.2.1.10 Elemente complementare privind prezentarea teritoriului

II.2.1.10.1 Protecţia mediului

Calitatea aerului

La nivelul judeţului Argeş măsurătorile sistematice privind concentraţiile de poluanţi în atmosferă se efectuează cu ajutorul unei reţele de monitorizare constituită din şase puncte de prelevare (2 puncte în Piteşti, 1 punct în Câmpulung şi 3 puncte în mediul rural – Budeasa, Călineşti, Oarja).

Calitatea aerului în Teritoriul Ţinutul Posadelor nu este monitorizată, dar, din analiza activităţilor desfăşurate în perimetrul teritoriului se constată că există trei categorii de surse de poluanţi atmosferici:

- *Surse de tip urban*, reprezentate în special de traficul rutier local şi de tranzit şi de încălzirea rezidenţială – poluanţi: NOx, CO, SO_2, compuşi organici volatili (COV) şi condensabili, particule cu conţinut de metale.

  În teritoriul analizat încălzirea rezidenţială se realizează covârşitor (procent de 98,8%) cu combustibili solizi (lemn, cărbune, coceni de porumb etc.). În comunele Muşăteşti, Sălătrucu şi Valea Iaşului se utilizează şi gazul natural în proporţie variabilă, de la 0,5% până la 15%. Din totalul locuitorilor teritoriului analizat, circa 1% utilizează gazul metan pentru încălzirea rezidenţială. Alţi combustibili (ex. energie electrică) sunt utilizaţi în proporţie nesemnificativă.

  Categoriile de activităţi care pot afecta la nivel local (şi nu regional) calitatea aerului din teritoriul analizat sunt:
  - debitare lemn şi/sau fabricare mobilă (Albeştii de Argeş, Arefu, Cicăneşti, Corbi, Domneşti, Muşăteşti, Nucşoara, Pietroşani, Sălătrucu, Valea Danului şi Valea Iaşului);
  - industria alimentară (Valea Iaşului şi Brăduleţ);
  - producere materiale ceramice şi sticlă (Muşăteşti şi Tigveni).
  - industria teracotei(Domnesti).

  Principalii poluanţi pot fi pulberi lemn, gaze de ardere, mirosuri, particule.

- *Surse asociate activităţilor agricole*: culturi de vegetale (desfăşurate în toate localităţile cuprinse în teritoriu), creşterea păsărilor şi a animalelor în sistem casnic – poluanţi principali: NH_3, CH_4, N_2O, particule, COV. În teritoriul analizat există ferme de creştere a animalelor în sistem industrial în comunele Albeştii de Argeş (ovine şi caprine) şi Domneşti (porci).
- *Gazele rezultate din descompunerea aerobă şi anaerobă a deşeurilor menajere* aflate în cele 2 spaţii de depozitare care au sistat depozitarea sunt evacuate liber, conducând astfel la afectarea calităţii atmosferei în perimetrul respectiv.

Având în vedere atât amplasarea comunelor ce alcătuiesc teritoriul, suprafaţa relativ ridicată acoperită cu pădure, reducerea până aproape de dispariţie a activităţilor industriale în teritoriu şi existenţa în principal de locuinţe individuale cu grad scăzut de confort, cât şi starea vegetaţiei din

zonă se apreciază calitatea aerului ca încadrându-se în limitele impuse de lege[32].

Calitatea apei

Teritoriul Ţinutul Posadelor face parte din bazinul hidrografic Argeş - Vedea, sub-bazinele râurilor Topolog (care drenează teritoriile comunelor Sălătrucu şi Tigveni), Argeş (care drenează teritoriile comunelor Arefu, Corbeni, Cicăneşti, Albeşti, Valea Iaşului şi Valea Danului), râul Vâlsan (Nucşoara – parţial, Brăduleţ şi Muşăteşti) şi râul Doamnei (Nucşoara – cea mai mare parte, Corbi, Domneşti şi Pietroşani).

O caracteristică a râului Argeş în judeţ este dată de numeroasele lacuri de acumulare. În teritoriul analizat găsim lacul Oeşti, lacul Cerbureni şi acumularea de la Vidraru. De asemenea, prin oprirea apelor Cernat şi a râului Doamnei s-au format lacurile Cernat şi lacul Baciu.

Pe teritoriul comunei Nucşoara se întâlnesc multe lacuri, de o frumuseţe deosebită, lacuri glaciare formate în urmă cu milioane de ani, odată cu topirea gheţarilor. Dintre acestea amintim lacul Urloaia, lacul Iezer, lacul Galbena, lacul Baciu şi lacul Roşu.

Evaluarea calităţii apelor de suprafaţă constă în monitorizarea parametrilor biologici, hidromorfologici, fizico-chimici, a poluanţilor prioritari şi altor poluanţi depăşiţi în cantităţi importante. Potrivit reglementărilor se disting 5 clase de calitate. În anul 2009 lungimea totală a râurilor supravegheate pe teritoriul judeţului Argeş a fost de 1.223 km[33].

Pentru teritoriul analizat, în secţiunile de control din areal, pentru toate cursurile de apă menţionate mai sus, în cursul anului 2009 starea de calitate a corespuns categoriei a II de calitate.

Această degradare parţială a calităţii apelor de suprafaţă în zona cursului superior (relativ aproape de izvoare, în zona muntoasă caracterizată de o bună capacitate de autoepurare) este cauzată de descărcările de ape urbane neepurate sau insuficient epurate şi depozitării necontrolate a deşeurilor.

Dintre lacurile din teritoriul analizat, doar lacurile Vidraru, Oeşti şi Cerbureni au fost expertizate în 2009 pentru a putea fi încadrate din punct de vedere fizico – chimic şi biologic[34]. Apa tuturor lacurilor corespunde la rândul ei categoriei a II-a de calitate din punct de vedere fizico-chimic, din punct de vedere al indicatorilor biologici, lacul Vidraru este oligotrof[35], lacurile Oeşti şi Cerbureni fiind unele mezotrofe[36].

Reţeaua de *monitorizare a apelor subterane* nu a pus în evidenţă, în general, contaminări sau degradări ale calităţii acestor ape la nivelul teritoriului, singurele depăşiri înregistrate fiind pentru Fe şi Mn.

Din cele 15 localităţi care alcătuiesc Teritoriul Ţinutul Posadelor, doar 6 beneficiază de *sisteme de alimentare cu apă* a locuitorilor, respectiv comunele Albeştii de Argeş, Arefu, Corbeni, Tigveni,

---

32 STAS 12574/87

33 Conform Raportului privind Starea Mediului în judeţul Argeş în anul 2009 elaborat în aprilie 2010 de către Agenţia de Protecţia Mediului Argeş

34 Caracterizarea calităţii apelor ecosistemelor lentice s-a făcut în conformitate cu prevederile Legii Apelor nr. 107/1996 cu modificările şi completările ulterioare şi prescripţiile tehnice stabilite prin "Normativul privind clasificarea calităţii apelor de suprafaţă în vederea stabilirii stării ecologice a corpurilor de apă" aprobat prin Ordinul 161/2006.

35 Lac oligotrof – lacuri cu apă curată, cu concentraţii reduse de substanţe organice

36 Lac mezotrof – lacuri cu apă cu concentraţie mai ridicată de substanţe organice decât lacurile oligotrofe

Valea Danului şi Valea Iaşului.

Numărul de locuitori racordaţi este 11.500, reprezentând 23% din numărul total de locuitori ai teritoriului şi 49% din numărul total de locuitori ai comunelor care beneficiază de sisteme de alimentare cu apă.
Tarifele în cazul persoanelor fizice variază între 1 leu/m^3 (Arefu) şi 3,2 lei/m^3 (Valea Iaşului). În comuna Corbeni consumul de apă potabilă se plăteşte per familie, fiind 50 lei/an.

Persoanele juridice plătesc pentru alimentarea cu apă între 1,35 lei/m^3 (Albeştii de Argeş) şi 3,2 lei/m^3 (Valea Iaşului). În comuna Corbeni, taxa pentru operatorii economici variază între 23 şi 666 lei/an pentru fiecare operator economic.

Niciuna din comunele analizate nu beneficiază de *sistem de canalizare*, respectiv *servicii de epurare* a apelor uzate menajere, situaţie care duce la poluare apelor de suprafaţă prin deversarea în emisar de ape neepurate.

În ultimii 5 ani, la nivelul teritoriului analizat nu au fost raportate cazuri de poluare accidentală a apelor de suprafaţă.

În 8 dintre comunele care alcătuiesc teritoriul au fost sau sunt încă în curs de implementare proiecte de alimentare cu apă (Albeştii de Argeş, Cicăneşti, Corbeni, Domneşti, Nucşoara, Runcu, Tigveni şi Valea Iaşului). Există 7 proiecte în domeniul canalizării apei uzate menajere, la Albeştii de Argeş, Cicăneşti, Domneşti, Nucşoara, Runcu, Tigveni şi Valea Iaşului. În ceea ce priveşte epurarea apei uzate, vor fi construite staţii de epurare în comunele Albeştii de Argeş, Runcu, Tigveni şi Valea Iaşului.
Proiectele menţionate sunt finanţate de la bugetul de stat[37], bugetele locale sau prin fonduri post-aderare (ex. PNDR măsura 3.2.2).

În perioada 2007 – 2009 a fost elaborat Masterplanul pentru reabilitarea şi modernizarea sistemelor de alimentare cu apă şi de canalizare din judeţul Argeş[38], proiect ce va fi finanţat din Fonduri de coeziune, prin POS Mediu - Axa 1.
În prezent se află în curs de elaborare aplicaţia de finanţare şi documentele aferente (Studiul de fezabilitate, Analiza cost-beneficiu etc.).
Compania actuală, SC APA CANAL 2000 SA, este în plin proces de regionalizare şi va deveni furnizor de servicii pentru alimentarea cu apă, canalizare şi epurare ape uzate pentru întreg judeţul Argeş.

Calitatea solurilor

Principalele tipuri de soluri ce apar în teritoriul analizat urmează întocmai etajele de vegetaţie ce se dezvoltă începând cu înălţimile Masivului Iezer şi până în zonele cele mai joase. Astfel se regăsesc soluri brune acide, soluri brune podzolice si cernoziomuri cambice.

În luncile cursurilor de apă, solul este de tip aluvionar, substratul litologic fiind alcătuit din aluviuni recente – pietrişuri şi nisipuri.

---

37 OG 7/2006 aprobată prin Legea 71/2006 privind instituirea Programului de dezvoltare a infrastructurii din spaţiul rural, cu modificările ulterioare şi HG 557/1997 pentru aprobarea programului privind pietruirea drumurilor comunale, alimentarea cu apă a satelor, conectarea satelor la reţeaua de electrificare şi la reţelele telefonice

38 document aprobat de Consiliul Judeţean Argeş prin HCJ nr. 72/29.04.2009

În ceea ce priveşte bonitatea terenurilor, mai puţin de 4% din suprafaţa agricolă (900 ha) sunt terenuri de clasă I, respectiv soluri cu fertilitate foarte bună, 6% sunt soluri cu fertilitate bună (terenuri de clasă II), 52% sunt soluri cu fertilitate mijlocie (terenuri de clasă III) şi 38% sunt soluri cu fertilitate slabă, respectiv terenuri clasa IV.

Suprafaţa de teren agricol necultivată în 2009 la nivelul Teritoriului Ţinutul Posadelor a fost de 5.328 ha, respectiv 23% din suprafaţa totală.

În ultimii 5 ani nu au fost identificate cazuri de poluare accidentală a solului.

Principalele cauze de degradare a terenurilor din teritoriu sunt alunecările de teren/erodarea, inundaţiile şi depozitarea necontrolată a deşeurilor menajere. Astfel, la nivelul anului 2009, au

fost identificate terenuri degradate în urma alunecărilor de teren în comunele Corbeni, Muşăteşti, Runcu şi Valea Iaşului, în suprafaţă totală de 236 ha. În comuna Muşăteşti au fost afectate 4 ha de teren în urma inundaţiilor.

În ceea ce priveşte contaminarea solului, din cele 8 de spaţii de eliminare a deşeurilor existente în septembrie 2009, au fost închise 6 spaţii cu o suprafaţă totală de 0,85 ha. După sistarea activităţii, masa de deşeuri a fost sistematizată şi acoperită cu un strat de pământ care a fost înierbat.
Restul de 2 spaţii de depozitare în cazul cărora s-a sistat depozitarea urmează a fi ecologizate ca urmare a implementării proiectului ISPA II în judeţul Argeş.
Principala problemă în cazul amplasamentelor pe care a avut loc depozitarea neconformă a deşeurilor municipale este contaminarea cu metale grele, care se acumulează şi se regăsesc ulterior de-a lungul întregului lanţ trofic.

În judeţul Argeş există două surse mari de poluare a solurilor în urma activităţilor industriale: schelele de extracţie a petrolului şi fabrica de ciment Holcim Câmpulung. În Teritoriul Ţinutul Posadelor, nu au fost înregistrate suprafeţe de terenuri contaminate în urma acestor activităţi.

II.2.1.10.2 Managementul deşeurilor

Generarea deşeurilor
La nivelul judeţului Argeş, în anul 2008 au fost generate circa 299.000 tone deşeuri (deşeuri municipale, deşeuri stradale, deşeuri din parcuri şi grădini şi deşeuri din construcţii şi demolări)[39], din care 201.000 tone deşeuri menajere. Din această cantitate, 31%, respectiv 62.700 tone au fost generate în mediul rural, restul de 138.300 tone fiind generate în mediul urban.

Deoarece în mediul rural procentul de acoperire a locuitorilor cu servicii de salubrizare este relativ scăzut, estimarea cantităţii totale de deşeuri menajere generate s-a realizat utilizând indicele de generare de 0,4 kg/locuitor/zi.
Utilizând indicele de generare menţionat, rezultă că la nivelul Teritoriului Ţinutul Posadelor, în anul 2009 au fost generate 4.800 tone deşeuri menajere.

Gestionarea deşeurilor
Din cele 15 comune care fac parte din Teritoriul Ţinutul Posadelor, 11 beneficiază de servicii de salubrizare. Comunele Brăduleţ, Cicăneşti, Corbi şi Runcu nu au implementat acest serviciu de utilitate publică.

Colectarea deşeurilor menajere este realizată la nivelului teritoriului de către 9 operatori de salubrizare, din care 5 sunt reprezentaţi de servicii organizate în cadrul primăriilor (în comunele Albeştii de Argeş, Corbeni, Muşăteşti, Sălătrucu şi Tigveni), fără licenţă ANRSCUP[40], şi patru operatori privaţi (în comunele Arefu, Domneşti, Nucşoara, Pietroşani, Valea Danului şi Valea Iaşului). Dintre operatorii privaţi, doar doi deţin licenţă ANRSCUP[41] (operează în comunele Domneşti, Nucşoara, Valea Danului şi Valea Iaşului).
În general, serviciile de salubrizare realizate de către primării nu corespund cerinţelor legislative, fie din cauza un număr de redus de recipienţi de colectare, fie prin prisma mijloacelor de transport neadecvate (în mare parte tractoare cu remorcă).

Din totalul locuitorilor teritoriul analizat, circa 24.100 locuitori (48,6%) beneficiază de servicii de salubrizare. Dintre aceştia, 41% sunt deserviţi de către operatori privaţi, restul de 59% fiind deserviţi de către primării, prin servicii special constituite. Trebuie menţionat că 22% din totalul locuitorilor conectaţi la serviciile de salubrizare, respectiv 5.435 locuitori, beneficiază de servicii conforme, servicii prestate de operatori licenţiaţi ANRSCUP.

Dintre locuitorii deserviţi, circa 20.000 locuitori (83%) plătesc serviciile de care beneficiază.

În ceea ce priveşte tarifele serviciilor de salubrizare prestate, acestea variază între 30 lei (Arefu şi Sălătrucu) şi 120 lei/persoană/an, tariful cel mai mare înregistrându-se în comuna Pietroşani. În comuna Tigveni locuitorii plătesc în funcţie de cantitatea de deşeuri produsă, respectiv 5 lei/pubelă.
Persoanele juridice plătesc serviciul de salubrizare sub forma unui tarif standard anual, care variază în limite largi, între 120 lei/an (Sălătrucu) şi 288 - 600 lei/an (Corbeni) sau în funcţie de

---

[39] Conform estimărilor prezentate în Masterplanul privind gestionarea deşeurilor în judeţul Argeş, document realizat în cadrul proiectului de Asistenţă tehnică EuropeAid/122694/D/SER/RO

[40] Autoritatea Naţională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilităţi Publice

[41] SC FINANCIAR URBAN SRL, Licenţă clasa 2, valabilă până la 18.12.2011 şi SC TRANSARG SRL, Licenţă clasa 3 valabilă până la 13.10.2011

volumul de deşeuri produs, respectiv între 7 lei/m^3 (Valea Danului) şi 60 lei/m^3 (Valea Iaşului).
Ca titlu de comparaţie, in municipiul Piteşti, o persoană fizică plăteşte 4,54 lei/lună pentru serviciul de salubrizare, în cazul persoanelor juridice tariful fiind de 37 lei/m^3.

În teritoriul analizat nu au fost implementate sisteme de colectare separată a deşeurilor reciclabile şi biodegradabile.

În prezent nu există în funcţiune nicio staţie de transfer şi/sau sortare a deşeurilor, şi nicio instalaţie de tratare a deşeurilor biodegradabile.

La nivelul lunii septembrie 2009[42], în Teritoriul Ţinutul Posadelor, existau 8 spaţii de eliminare neconformă a deşeurilor. Cu o suprafaţă totală de 1 ha, conform legii aceste spaţii trebuiau să sisteze activitatea şi să fie închise până cel târziu la data de 16 iulie 2009.
În realitate, 6 din spaţiile de depozitare existente au fost închise[43] (suprafaţă 0,85 ha) iar în cazul celorlalte două s-a sistat depozitarea. În funcţiune nu mai este niciun spaţiu de depozitare.

Autorităţile publice locale sunt în procedură de licitare a operării serviciilor de salubrizare, urmând ca operatorii aleşi să asigure atât colectarea cât şi eliminarea deşeurilor în depozite conforme.

În regiunea analizată nu există localităţi izolate, în sensul definiţiei din OM 775/2006[44].

În judeţul Argeş există în desfăşurare 5 proiecte privind gestionarea deşeurilor, 3 proiecte finanţate prin programul PHARE CES 2004 şi două proiecte ISPA.

Astfel, comunele Corbeni, Cicăneşti, Albeştii de Argeş şi Arefu au făcut obiectul unui proiect finanţat prin fonduri PHARE CES 2004[45], ale cărui principale rezultate au fost: achiziţionarea de recipienţi şi maşini pentru colectarea deşeurilor, construirea de platforme pentru recipienţi, închiderea spaţiilor de depozitare neconforme.

În comunele Sălătrucu şi Tigveni a fost implementat un alt proiect finanţat prin PHARE CES 2004[46], achiziţionându-se astfel pubele şi maşini pentru colectarea deşeurilor şi construindu-se platforme de pre-colectare.

Unităţile teritorial administrative care alcătuiesc Teritoriul Ţinutul Posadelor fac obiectul primului proiect ISPA, făcând parte din Zona 1 (Curtea de Argeş) şi Zona 2 (Domneşti), conform zonării propusă prin proiect.

Proiectul ISPA II prevede pentru zona analizată măsuri privind colectarea separată a deşeurilor reciclabile şi biodegradabile.

Astfel, în fiecare localitate, vor fi realizate platforme de colectare cu o suprafaţă de 25 m^2, respectiv 35 m^2 (în funcţie de numărul de locuitori deserviţi), pe care vor fi amplasate containere

---

42 Conform datelor prezentate în Master Planul privind gestionarea deşeurilor la nivelul judeţului Argeş, Anexa 2.8.1 şi în Master Planul privind gestionarea deşeurilor la nivelul judeţului Olt, Anexa 2.4

43 Depozitarea deşeurilor a fost sistată, masa de deşeuri a fost sistematizată pentru a acoperi o suprafaţă de teren cât mai redusă şi a fost acoperită cu un strat de pamânt care a fost însămânţat.

44 OM 775/2006 aprobă lista localităţilor izolate care pot elimina în continuare deşeurile colectate în depozitele existente, chiar dacă acestea nu sunt confome cu reglementările de mediu. Deoarece accesul către aceste localităţi este dificil, pentru a evita costurile excesive, deşeurile produse pe teritoriul acestora pot fi eliminate în depozitele neconforme existente.

45 Proiect RO 2004/16-772.04.01.04.01.01.22, valoare – 4.200.000 euro

46 Proiect RO 2004/16-772.04.01.04.01.01.29, valoare – 2.400.000 euro

de 1,1 m^3 pentru colectarea pe fracţii a deşeurilor (sticlă, hârtie şi carton, plastic, deşeuri biodegradabile) şi pubele de 240 l pentru colectarea deşeurilor electrice şi electronice.

Deşeurile colectate separat vor fi transportate către staţia de transfer de la Curtea de Argeş sau direct la staţia de sortare de la Albota, respectiv compostare de la Curtea de Argeş. Deşeurile reciclabile sortate vor fi transportate la operatorii de reciclare.
Din staţia de transfer, deşeurile reziduale vor fi transportate spre eliminare la depozitul de la Albota.

Proiectul ISPA II este în faza de realizare a aplicaţiei şi a documentelor de susţinere (Studiu de fezabilitate, Analiză cost – beneficiu, Avize şi acorduri), urmând ca implementarea să fie finanţată din fonduri FEDER, prin instrumentul POS Mediu – Axa 2.

PARTEA A II A

ANALIZA SWOT

Teritoriu - caracteristici geografice, patrimoniu de mediu, protecţia mediului

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
AMPLASARE. PATRIMONIUL DE MEDIU.	
✓ Teritoriul este aşezat în partea de nord a judeţului Argeş, cu altitudini ce variază între 500-2.500m, cu mare potenţial de dezvoltare turistică. ✓ Teritoriul se află la distanţe relativ mici faţă de oraşe importante din judeţ şi Bucureşti (45 minute până la Piteşti, 15-20 minute până la Curtea de Argeş, 40 minute până la Câmpulung Muscel şi 2 ore până la Bucureşti. ✓ Teritoriul este traversat de 2 drumuri naţionale care fac legătura, pe de o parte, cu culoarul Rucăr Bran, iar, pe de altă parte, cu Autostrada Bucureşti-Piteşti. ✓ Valea Argeşului a creat un culoar propice circulaţiei şi tranzitului către judeţul Vâlcea. ✓ Apropierea de Curtea de Argeş, centrul turistic, oraş istoric, cu notorietate foarte mare. ✓ Obiective care se constituie ca trasee turistice: Transfăgărăşanul, Barajul Vidraru, Cetatea Poenari, uzina Vidraru, Bâlea Lac, cascadele din Nucşoara, lacurile glaciare din Munţii Făgăraş. ✓ Există în teritoriu zone protejate Natura 2000 datorită masivului Făgăraş, ex: pădure seculară de conifere, rezervaţie naturală forestieră Iedu-Cernat în comuna Nucşoara sau 10% din suprafaţa comunei Corbi, specii protejate - floare de colţ, bujorul de munte, capra neagră, acvila, râsul. ✓ Solul de pe Valea Argeşului se pretează agriculturii pomicole. ✓ Zonă montană şi submontană, vegetaţie forestieră bogată	☒ Nu este promovat patrimoniul de mediu. ☒ Probleme de protecţia mediului. ☒ Lacurile din teritoriu, glaciare, naturale sau artificiale, nu sunt curăţate. ☒ Există poluarea datorită industriei de teracotă în zona Domneşti. ☒ Defrişări haotice. ☒ Deşeuri, gen peturi, pe albiile râurilor Argeş, Topologul şi Doamnei. ☒ Educaţia precară a cetăţenilor –locuitori ai teritoriului - şi turiştilor pentru protejarea mediului ☒ Lipsa proiectelor de educaţie pentru mediu în şcoli. ☒ Eficienţa scăzută a serviciilor de salubritate locală. ☒ Nerespectarea legislaţiei privind protecţia mediului. ☒ Cetăţenii nu-şi permit "financiar" plata serviciilor de colectare a deşeurilor. ☒ Neimplicarea autorităţilor locale în activităţi de ecologizare. ☒ Colectarea deşeurilor nu se realizează selectiv. ☒ Există unele zone unde deversarea apelor menajere se realizează în cursurile de apă. ☒ Distanţa între localităţile din teritoriu nu este tocmai mică,

oferă floră spontană şi plante medicinale care pot fi valorificate economic. ✓ Râpa Bali din Albeşti permite studierea structurii geologice. ✓ Zona este puţin afectată de "turismul de masă" fapt ce a permis păstrarea mediului în stare naturală "virgină". ✓ Climă plăcută, condiţii geografice şi hidrologice favorabile. ✓ Teritoriul nu este afectat de poluarea "mare" datorita lipsei unei industrii poluante. ✓ Există amenajări hidrotehnice, fapt ce reduce riscul inundaţiilor.	satele sunt răsfirate. ☒ Văile comunică puţin, infrastructura între văi deficitară.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
CULTURA	
✓ Monumente istorice în Valea Iaşului, Corbi, Sălătrucu. ✓ Monumente istorice în comuna Runcu: Biserica Sfinţii Voievozi. ✓ Casa memorială George Ştefănescu, întemeietorul Operei Române. ✓ 2 formaţii artistice în Arefu. ✓ Formaţia de folclor "Runceanca" în comuna Runcu. ✓ Formaţia "Mândruliţa" la Valea Iaşului. ✓ Cor de copii şi centru de pictură condus de Elena Stoica (renumită profesoară de desen) la Corbeni. ✓ Parteneriate cu Centrele Judeţene de Promovare a Culturii din Vâlcea şi Argeş. ✓ Cruci de piatră şi mănăstiri în teritoriu. ✓ Conacul Brătienilor la Tigveni. ✓ Necropolă tubulară, biserica Sf. Nicolae de la Tigveni.	☒ Interesul diminuat al tinerilor de a se implica în activităţi culturale. ☒ Tradiţii pe cale de dispariţie (meşteşugul cusutului de cergi, macate, împletituri). ☒ Nu există ateliere de procesare a lânii. ☒ Şcoala nu se mai implică în promovarea activităţilor meşteşugăreşti. ☒ Dezinteresul cetăţenilor în a-şi cunoaşte şi promova propriile obiceiuri, valori şi monumente culturale. ☒ Nu există piaţă de desfacere pentru produse tradiţionale. ☒ Lipsă de mediatizare a evenimentelor culturale atunci când se organizează la nivel local şi lipsa de mediatizare şi valorificare a monumentelor istorice din teritoriu. ☒ Interesul pentru tradiţiile şi obiceiurile satului a scăzut. ☒ A dispărut tradiţia de cultivare a cânepei care presupunea şi

✓ "Sărbătoarea mărului "organizată anual la Tigveni. ✓ Meşteşuguri în diferite puncte ale teritoriului: împletituri de nuiele şi ciorapi la Tigveni, Corbi. ✓ Experienţă locală în organizarea de evenimente culturale. Ansamblul folcloric „Tămăşel" de la Cicăneşti care se află la a 29 ediţie şi se desfăşoară în a treia duminică din iunie. ✓ Cea mai mică biserică din judeţ se află la Albeşti. ✓ Festivalul de la Corbi a împlinit 40 de ani. ✓ Au fost organizate cursuri de meşteşuguri.	obiceiurile legate de cultivarea plantei.

OPORTUNITĂŢI	RISCURI
✓ Potenţial de dezvoltare a energiei eoliene şi programe de finanţare pentru parcuri eoliene. ✓ Legislaţie în domeniul protecţiei mediului şi a zonelor care fac parte din reţeaua Natura 2000. ✓ Masterplan turistic judeţean care va asigura infrastructura mare turistică în zonă. ✓ Finanţări europene în domeniul protecţiei mediului. ✓ Programe de responsabilitate socială la nivelul marilor companii care finanţează proiecte de educaţie ecologică, plantări, ecologizări. ✓ Existenţa unor organizaţii neguvernamentale la nivel judeţean şi naţional care desfăşoară proiecte ecologice.	☒ Lipsa fondurilor pentru realizarea investiţiilor în infrastructură. ☒ Lipsa informaţiilor în ceea ce priveşte managementul proiectelor de finanţare. ☒ Fenomene de alunecare de teren în jurul teritoriului. ☒ Lipsa unor hărţi de risc la nivel judeţean. ☒ Nepromovarea potenţialului turistic al zonei. ☒ Migraţia tinerilor cu potenţial în zonele urbane. ☒ Creşterea poluării râurilor şi pârâurilor.

Populaţie

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
DEMOGRAFIE – POPULATIE ACTIVA - IMBATRANIRE	
✓ Rata sporului natural mai ridicată decât nivelul regional şi naţional. ✓ La nivelul teritoriului se stabilesc cu domiciliul persoane din afara teritoriului (migraţie internă ridicată).	☒ Natalitate scăzută. ☒ Populaţie îmbătrânită. ☒ Peste 50% din populaţia tânără migrează în afara ţării. ☒ Copiii migranţilor rămân singuri acasă, nesupravegheaţi şi nu beneficiază de servicii de sprijin, asistenţă. ☒ Nivel de trai scăzut, salarizare necorespunzătoare. ☒ Grupuri vulnerabile (ex. romi), în continuă sărăcire. ☒ Existenţa unei mentalităţi uşor nefavorabile proceselor de asociere a proprietarilor.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
EDUCATIE – NIVEL DE INSTRUIRE	
✓ Populaţia din teritoriu are ca ocupaţii principale: creşterea animalelor, pomicultura, apicultură, prelucrarea lemnului, creşterea florilor, cultivarea căpşunilor, prelucrarea lânii/tricotaje – mai puţin, legumicultură (mai degrabă pe terenurile din jurul gospodăriilor). ✓ Buni meşteşugari (teracotă, sculptori în lemn). ✓ Populaţia valorifică produsele tradiţionale locale în cadrul târgurilor săptămânale şi anuale. ✓ Există activitate agroturistică, însă sunt puţine persoane	☒ Lipsa specialiştilor (medici, cadre didactice) – acoperire doar 30% din necesar. ☒ Lipsa serviciilor de consultanţă (iar consultanţii existenţi nu sunt foarte calificaţi). ☒ Există grădiniţe, însă dotările şi funcţionalitatea lor sunt sub standard – de ex. fără locuri de joacă. ☒ Ocupaţiile tradiţionale în declin (tinerii nu se mai specializează în aceste meserii). ☒ Mai mult de 60% dintre cadrele didactice sunt navetiste şi

angajate/salariate în acest sector. ✓ La Pietroşani, în prelucrarea lemnului lucrează forţă de muncă din comunele limitrofe teritoriului. ✓ Mai mult de 80% din comune au angajat un Agent de Dezvoltare Locală/Promotor Local. ✓ Şcolile sunt reabilitate şi dotate cu computere (aprox. 90%). ✓ Existenţa liceului (Grup Şcolar industrial Domneşti).	peste 50% nu sunt titulari. ☒ Sistemul actual de educaţie nu mai creează ”talente” locale, specialişti. ☒ SAM-urile au fost desfiinţate.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
ACTIVITĂŢI RECREATIVE	
✓ Se derulează activităţi recreative şi există şi amenajări de bază – scene în aer liber, teatru de vară (Domneşti), baze sportive (unele în construcţie), terenuri de tenis deschise, zone ”aproape amenajate” pentru camping, trasee montane amenajate. ✓ Există cămine culturale reabilitate şi dotate în fiecare localitate. ✓ Există muzee amenajate. ✓ Există spaţii de divertisment pentru tineri (discotecă), competiţii sportive, cultural cu participare internaţională, competiţii şi serbări şcolare, zilele localităţilor, concurs de poezie.	☒ Lipsa de promovare a evenimentelor organizate la nivelul teritoriului, pentru a fi cunoscute şi de potenţialii turişti.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
INFRASTRUCTURĂ ŞI SERVICII SOCIO-MEDICALE	
✓ Trei spitale funcţionale la nivelul teritoriului. ✓ Centrul de plasament la Tigveni. ✓ Centru de recuperare pentru copii şi tineri cu dizabilităţi la Pietroşani.	☒ Lipsesc grădiniţele cu program prelungit. ☒ Lipsesc căminele pentru persoanele vârstnice.

OPORTUNITĂŢI	RISCURI
✓ Programe de finanţare pentru resurse umane şi dezvoltare capacităţii administrative. ✓ Masterplanul de turism (capacitate de absorbţie locuri de muncă în sectorul turism).	☒ Sistemul actual al administraţiei publice este demotivant pentru lucrătorii din administraţia publică. ☒ Influenţa politicului asupra finanţărilor.

Activităţi economice

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
INDUSTRIE - IMM	
✓ Resurse naturale: - 60% din suprafaţa teritoriul este acoperită de păduri, aceasta favorizând exploatarea forestieră şi prelucrarea lemnului. - în zona Corbi şi Nucşoara sunt depozite de ghips şi rocă de precipitaţie chimică precum şi izvoare minerale cu sulf. - în Nucşoara există resursă de marmură, neexploatată la momentul de faţă. - în Runcu se găsesc ape clorurate şi sulfuroase precum şi zăcăminte de sare. - lut pentru teracotă. ✓ Reprezentare bună a industriei prelucrătoare - 16% din totalul firmelor active la nivelul teritoriului. ✓ Distribuţia echilibrată a economiei în teritoriu – atât din punct de vedere al numărului de firme cât şi al cifrei de afaceri. ✓ Toate localităţile aparţinând teritoriului înregistrează o migraţie internă pozitivă păstrând astfel forţa de muncă tânără.	☒ Sector economic slab, care se bazează aproape în exclusivitate pe microîntreprinderile locale, care nu au o capitalizare prea mare şi nu pot investi în dezvoltarea afacerilor. ☒ Teritoriul nu dispune de infrastructură feroviară. ☒ Dispunerea teritoriului, pe trei văi care nu comunică una cu cealaltă impune costuri suplimentare de transport şi aduce dificultăţi în comunicarea şi realizarea schimburilor comerciale între comunele din teritoriu. ☒ Puţine întreprinderi în teritoriu – 711 la aproape 50.000 de locuitori. ☒ Lipsa locurilor de muncă.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
AGRICULTURĂ	
✓ Agricultura – o preocupare actuală pentru firmele din teritoriu: 12,3% activează în acest domeniu. Într-o zona în care relieful şi solul nu sunt cele mai propice pentru practicarea agriculturii, este de apreciat păstrarea interesului sectorului economic pentru acest domeniu de activitate. ✓ Pe aproape 25% din suprafaţa arabilă totală se practică pomicultura, în special meri. Pomicultura oferă şi cea mai mare valoare economică. La producţia de 103.026 tone fructe din anul 2008 (mere în majoritate), valoarea aproximativă a lor pe piaţă a fost de aproape 50 mil. euro. ✓ Arbuşti cu valoare economică ridicată: alunul, socul roşu, cornul, sângerul, murul, zmeurul, cătinul, afinul, lemnul câinesc, păducelul, rugul, măceşul. ✓ Producţia nelemnoasă semnificativă: ciuperci, fructe de pădure, seminţe, taninuri, plante medicinale, toate cu valoare economică ridicată. ✓ Suprafaţa mare a terenurilor agricole care se încadrează la categoria "păşune şi fâneţe" – 32.540 ha, reprezentând 58% din totalul suprafeţelor de teren agricol, creează premise pentru dezvoltarea activităţilor de tip zootehnic (bovine, ovine, caprine). ✓ Creşterea ovinelor răspândită şi în dezvoltare. De curând a fost înregistrată şi o Asociaţie a Crescătorilor de Ovine. ✓ Produse tradiţionale: caşcavalul de Galeşu, de Brădet, de Brăduleţ, pastramă de Corbi, urdă sărată. ✓ Tradiţie în cultivarea căpşunilor în Albeşti de Argeş.	☒ La nivel de exploataţii agricole private, agricultura practicată în microregiune este una de subzistenţă. 94% dintre exploataţiile agricole au sub 5 ha. Nici o exploataţie agricolă din teritoriu nu depăşeşte 10 ha. ☒ În marea majoritate a cazurilor, exploatarea terenurilor agricole se face pentru uz propriu, în aşa numitele ferme de subzistenţă sau semisubzistenţă. Rentabilitatea şi competitivitatea în agricultură sunt în scădere. ☒ Mai puţin de 10% din suprafaţa agricolă din teritoriu este productivă, iar din aceasta un sfert rămâne anual necultivată. ☒ 8 dintre cele 15 unităţi administrative ale teritoriului se regăsesc în anexa 10 PNDR – zone montane defavorizate din România. ☒ Scăderi mari ale efectivelor de animale de tip de bovine datorită restrângerii numărului şi capacităţii unităţilor de procesare a laptelui.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
SERVICII	
✓ Populaţia are acces la magazine de desfacere a produselor alimentare şi nealimentare, aproape toate localităţile dispunând de unităţi de alimentaţie publică (magazine mixte, baruri) specifice mediului rural.	☒ Nu există o mare diversitate de produse care sunt comercializate în magazine. Pentru aprovizionare mai specială, populaţia rurală merge la Curtea de Argeş. ☒ Domeniul serviciilor pentru populaţie este slab reprezentat, în doar patru comune din 15 (Arefu, Corbi, Domneşti şi Valea Danului), fiind înregistrat un număr mai semnificativ de persoane care lucrează în domeniul serviciilor. La nivel de teritoriu, populaţia salariată în domeniul serviciilor este de doar 4,6% ca pondere în totalul salariaţilor şi un număr relativ mic (156 persoane).

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
TURISM	
✓ 11,5% societăţi comerciale oferă servicii turistice de tip cazare şi masă, fiind al treilea domeniu de activitate important al teritoriului. ✓ Atracţii turistice deosebite pe tot teritoriul, atât naturale cât şi culturale: - cele mai înalte vârfuri din România, ale Munţilor Făgăraş sunt pe teritoriul Ţinutul Posadelor; - 11 situri de importanţă comunitară cu suprafeţe considerabile situate în comunele Arefu, Brăduleţ, Sălătrucu, Corbeni, Corbi, Nucşoara, Pietroşani şi Domneşti; - 18 arii naturale de interes local în teritoriu; - 117 monumente istorice, dintre care 68 sunt de categoria A (de importanţă naţională şi universală) şi 49 de monumente sunt de categoria B (de importanţă locală); - târguri şi festivaluri cum ar fi: Rapsodia păstorească - comuna Corbi, festival ajuns la cea de-a 40-a ediţie, Festivalul Caşcavalului – Brăduleţ, festival turistic dedicat lui Vlad Ţepeş ce urmăreşte cultivarea din punct de vedere turistic a mitului Dracula şi promovarea zonei văii Argeşului. ✓ Aproximativ 1.400 de locuri de cazare în teritoriu, cu diferite grade de confort, ofertă suficientă acum pentru numărul de turişti. ✓ Există la nivelul teritoriului infrastructură turistică: pensiuni, hoteluri, gospodării care practică agroturismul. ✓ Există trasee turistice marcate, în munţii Făgăraş.	☒ Ceea ce este mai semnificativ pentru istoria recentă a acestei zone şi anume mişcarea de rezistenţă anticomunistă din Munţii Făgăraş nu este marcată nici la 20 de ani după căderea comunismului de niciun monument, casă memorială sau muzeu în zonă. ☒ Servicii turistice puţine şi neadecvate cererilor actuale ale pieţei. ☒ Oferta şi pachete turistice foarte slab dezvoltate; în afară de cazare şi masă turiştii nu sunt atraşi de alte activităţi organizate pentru ei. ☒ Lipsă de specializare pentru persoanele care lucrează în activităţi turistice. ☒ Lipsa de interes pentru programe de formare a hotelierilor şi a personalului angajat. ☒ Nu există hărţi turistice. ☒ Nu avem spaţii amenajate de picnic şi nu există mecanisme de control a modului de folosire a locurilor/spaţiilor care la momentul de faţă sunt folosite ca spaţii de picnic. ☒ Accesul greoi la informaţie pentru cei interesaţi de derularea de proiecte sau de activităţi turistice în teritoriu.

OPORTUNITĂŢI	RISCURI
✓ Masterplanul de Turism al Consiliului Judeţean Argeş, cu puncte de interes în zona montană a teritoriului. Pe suprafaţa teritoriului, în funcţie de cadrul natural sau cultural se preconizează dezvoltarea unor servicii specifice în turism: agrement, turism de aventură, agroturism, turism cultural. ✓ Cererea de produse ecologice de către unităţi de procesare şi consumatori din afara regiunii. ✓ Bănci şi agenţii de microcreditare – oferte variate şi mai accesibil pentru credite. ✓ Credite şi programe de finanţare pentru turism, agricultură, silvicultura, PNDR. ✓ La nivel judeţean, prin Programul Operaţional Multianual al Judeţului Argeş se va sprijini crearea de microîntreprinderi si start –up-uri care desfăşoară activităţi productive şi/sau de servicii şi contribuie la diversificarea structurii economice a judeţului. Această abordare va facilita accesul micilor întreprinzători la resurse financiare pentru achiziţionarea de tehnologii şi comercializarea produselor. ✓ Scheme de finanţare, în derulare, prin Programul Naţional de Dezvoltare Rurală. ✓ Strategie de dezvoltare a pomiculturii - studiu a suprafeţelor, posibilităţi de comasare.	☒ Concurenţa cu produsele agricole importate din Uniunea Europeană – preţuri mai mici, calitate care se încadrează în standardele cerute pe piaţă. ☒ Dificultatea de a intra pe piaţă cu producţie în cantităţi mici. Principalele modalităţi de aprovizionarea a populaţiei cu produse alimentare şi agricole sunt prin sistemul supermarket-urilor şi hipermarket-urilor şi acestea solicită contracte la preţuri mici şi volume mari, constante. ☒ Criza economică care va reduce capacitatea financiară a IMM-urilor din teritoriu pentru a accesa fondurile Uniunii Europene prin PNDR. ☒ Localnicii nu conştientizează faptul că produse tradiţionale şi arhitectura ţărănească autentică sunt cele care atrag turiştii şi au tendinţa de a urbaniza comunităţile. ☒ Nu există susţinere în politicile naţionale pentru susţinerea produselor locale. ☒ Dificultăţi (birocraţie excesivă) în accesarea fondurilor nerambursabile.

Organizare socială şi instituţională

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
ORGANIZARE SOCIALĂ ŞI INSTITUŢIONALĂ	
✓ Există experienţă la nivelul administraţiilor locale în accesarea fondurilor europene şi implementarea proiectelor cu finanţare externă. În ultimii cinci ani au fost câştigate 27 de proiecte care au ca obiectiv dezvoltarea infrastructurii. ✓ Bună experienţă în dezvoltarea de relaţii parteneriale între administraţiile locale – prin intermediul participării în cadrul a mai multe Asociaţii de Dezvoltare Intercomunitară (ADI), unele reprezentând iniţiative la nivelul Consiliului Judeţean Argeş, iar altele la nivelul teritoriului. ✓ Cu 3 excepţii (Pietroşani, Sălătrucu şi Valea Danului), toate comunele au aderat la cel puţin o structură asociativă, cele mai cunoscute/frecventate fiind ACOR (Asociaţia Comunelor din România) şi Federaţia Consiliilor Locale "Transparenţa". ✓ 5 Asociaţii de Dezvoltare Intercomunitară, asociaţii constituite în vederea implementării unor proiecte la nivel local şi judeţean în domeniul gestionării deşeurilor, alimentării cu apă, canalizării şi epurării şi infrastructură rutieră, şi anume: - Asociaţia de Dezvoltare Intercomunitară SERVSAL Argeş; - Asociaţia de Dezvoltare Intercomunitară Valea Babei – Badislava; - Asociaţia de Dezvoltare Intercomunitară Rurală Topolog; - Asociaţia de Dezvoltare Intercomunitară Valea Frasinului – Blaj; - Asociaţia de Dezvoltare Intercomunitară Muşateşti – Brăduleţ.	☒ Doar 6 din cele 15 localităţi membre ale teritoriului au experienţă în accesarea de fonduri post-aderare (PNDR - Măsura 322, Programul Operaţional de Mediu, Programul Operaţional Regional) celelalte bazându-se până la momentul analizei exclusiv pe fondurile de preaderare (PHARE; SAPARD) şi pe cele guvernamentale (OG 7/2006, HG 577/1997, HG 1285/2007). ☒ În teritoriu nu se regăsesc cluburi ale copiilor, centre comunitare şi bazine de înot. ☒ Doar 8% din personalul de execuţie al administraţiilor locale a urmat o formă de instruire în ultimii 3 ani. ☒ Doar 6 din primăriile din teritoriu au pagină web, 4 dintre acestea indicând de fapt un domeniu ce le-a fost alocat pe pagina web administrată de Consiliului Judeţean Argeş (www.cjarges.ro). ☒ Doar 5 organizaţii neguvernamentale distribuite ca arie geografică în 4 dintre cele 15 comune ale teritoriului. ☒ Slabă implicare a sectorului civil în activităţile comunitare. Chiar şi festivalurile şi evenimentele locale sunt organizate de către administraţiile locale. ☒ Lipsesc mecanismele de informare şi consultare a populaţiei. ☒ Serviciile publice nu sunt descentralizate şi nu există experienţă în parteneriatul public – privat.

OPORTUNITĂŢI	RISCURI
✓ Existenţa unor strategii sectoriale la nivelul judeţului (mediu, gestionarea deşeurilor, utilităţi) şi a unei strategii judeţene cu viziune pe termen lung. ✓ Există o legislaţie stabilă de funcţionare a APL. ✓ Interesul Consiliului Judeţean de a dezvolta zona din care face parte teritoriul prin dezvoltarea turismului. ✓ Există numeroase programe de finanţare care pot fi accesate pentru dezvoltarea zonelor rurale (PNDR, POSDRU, POR, etc.). ✓ Posibilitatea de a obţine cofinanţare a proiectelor din partea Consiliului Judeţean.	☒ Noul proiect de lege care reglementează numărul de angajaţi în administraţia publică locală în funcţie de numărul de locuitori. ☒ Există foarte multe ingerinţe politice în actul administraţiei. ☒ Neaplicarea strategiilor regionale şi judeţene ar putea genera o neaplicare a strategiilor locale, cu influenţă asupra dezvoltării teritoriului.

PARTEA A III A -PRIORITĂŢI

Viziunea de dezvoltare a teritoriului este următoarea:

Teritoriul Făgăraşul de Sud- Ţinutul Posadelor va deveni una din zonele cele mai dezvoltate din punct de vedere economic şi social, prim mai buna valorificare a resurselor locale, revigorarea tradiţiilor, crearea/reabilitarea infrastructurilor de tip urban şi punerea în valoare a poziţionării geografice (agroturism, activităţi specific montane), în deplin respect faţă de mediul înconjurător"

Plecând de la analiza diagnostic şi în concordanţă cu Programul Naţional Strategic de Dezvoltare Rurală, Strategia de Dezvoltare Locală a teritoriului Ţinutul Făgăraşul de Sud - Ţinutul Posadelor este centrată pe trei aspecte cheie:

- Valorificarea potenţialului natural, cultural şi aşezării geografice a teritoriului, în scopul susţinerii dezvoltării turismului;
- Facilitarea transformării şi modernizării agriculturii pentru a o face mai competitivă şi pentru a contribui la creşterea economică din teritoriu;
- Susţinerea dezvoltării antreprenoriatului şi facilitarea tranziţiei forţei de muncă din domeniul agricol către sectoare economice din domeniul prelucrării materiilor prime locale.

Susţinerea celor trei priorităţi necesită o abordare complexă care să asigure complementaritatea şi coerenţa între Axele 1, 2 şi 3 din PNDR precum şi cu alte programe judeţene, naţionale sau europene.

Argumentele pentru cele trei priorităţi:

1. Teritoriul Făgăraşul de Sud - Ţinutul Posadelor se remarcă printr-o concentrare foarte mare a patrimoniului cultural de importanţă naţională: 117 monumente istorice, dintre care 68 sunt de importanţă naţională şi universală şi 49 de monumente sunt de importanţă locală. Cele mai cunoscute monumente din teritoriu sunt Ansamblul Cetăţii Poenari, Mănăstirea Corbii de Piatră şi Schitul Robaia. De asemenea, în teritoriu se regăsesc 2 din cele 5 cule situate în judeţul Argeş - Cula Drugănescu din Retevoieşti (comuna Pietroşani) şi Cula Teodor Brătianu din Tigveni.
În această zonă a fost organizată în perioada 1948-1959 mişcarea de rezistenţă anticomunistă din Munţii Făgăraş, grupul „Haiducii Muscelului" condus de Gheorghe Arsenescu şi fraţii Arnăuţoiu. Dacă mai adăugăm la acest patrimoniu cultural, pe cel natural: lacuri întinse, peisaje pitoreşti şi spectaculoase ale munţilor Făgăraş, arii protejate Natura 2000 (11 din cele 15 comune din teritoriu deţin arii protejate), putem să apreciem că acest teritoriu are un potenţial deosebit de mare în ceea ce priveşte turismul, iar includerea acestei priorităţi în strategia de dezvoltare ar putea oferi cadrul principal de creştere economică a teritoriului. Dezvoltarea turismului va fi susţinută pe trei direcţii de dezvoltare: (a) amenajarea şi includerea obiectivelor de patrimoniu şi natural în circuite turistice, (b) promovarea zonei şi sprijinirea eforturilor de atragere a turiştilor (c) revigorarea meşteşugurilor locale, ca element de turism cultural/educaţional.

2. Relieful teritoriului este muntos şi colinar înalt, prielnic doar fâneţelor, păşunilor şi pomilor fructiferi. Mai mult de 50% din suprafaţa teritoriului este ocupată de fondul forestier. Agricultura (în special pomicultura) şi silvicultura sunt resurse importante pentru populaţie şi pentru economia locală, însă practicarea lor se face cu o productivitate foarte scăzută. Majoritatea fermelor se încadrează la categoriile sub şi semi-subzistenţă, peste 90% dintre exploataţiile agricole având suprafeţe sub 2 ha. În acelaşi timp, teritoriul este recunoscut pentru produse tradiţionale precum: caşcaval afumat, din lapte de vacă şi/sau oaie, lapte de şteand, pastramă de oaie - uscată, afumată şi totuşi fragedă şi delicioasă pe grătar, păstrăv proaspăt şi păstrăv afumat în cobză, icre, miere de albine. Dezvoltarea agriculturii din teritoriu se poate face prin valoare adăugată

puţinelor produse agricole şi silvice locale. Astfel, chiar dacă o fermă rămâne la o exploataţie mică, va putea câştiga din procesarea materiei prime şi vânzarea produselor obţinute sub marca de tradiţional. Pentru a aborda cea de-a doua prioritate, Strategia de Dezvoltare Locală a teritoriului Ţinutul Făgăraşul de Sud - Ţinutul Posadelor se va concentra pe creşterea gradului de valorificare a produselor agricole şi silvice locale, prin dezvoltarea de ferme pilot/inovative care să demonstreze eficientizarea microfermelor, încurajarea activităţilor de procesare tradiţională a produselor agricole şi silvice, îmbunătăţirea capacităţii de marketing şi comercializare a produselor locale.

3. Cea de-a treia prioritate este impusă de numărul mic al societăţilor private şi al persoanelor salariate. Cu o medie de 148 firme la 10.000 de locuitori, aproape 90% fiind microîntreprinderi, teritoriul se situează sub media judeţului Argeş (271 firme/10.000 locuitori). Sectoarele economice cele mai dezvoltate sunt: comerţul şi serviciile. Sectorul industrial, de prelucrare are o pondere mică în totalul firmelor din teritoriu. Prin această prioritate, Strategia de Dezvoltare Locală a teritoriului urmăreşte dezvoltarea economiei din sectoarele non-agricole prin încurajarea antreprenoriatului şi atragerii de capital investiţional în zonă.

Dezvoltarea economică a teritoriului este susţinută astfel de trei piloni: turism, agricultură şi sector non-agricol.

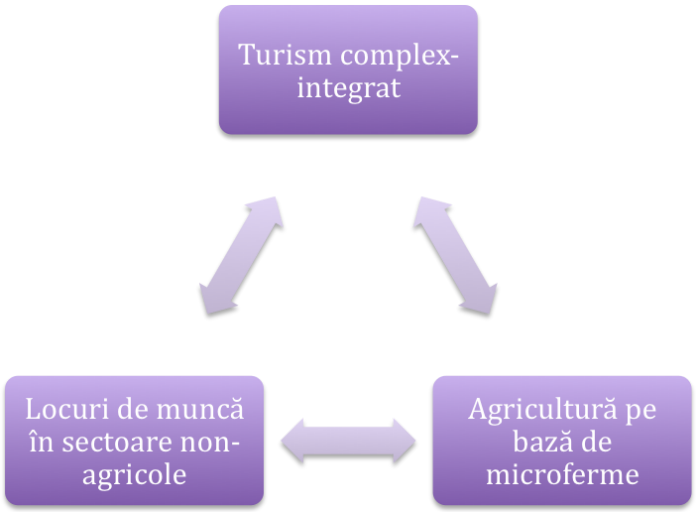

Figura 13 *– Pilonii dezvoltării economice în teritoriu*

Prin echilibrarea celor trei priorităţi, ţintim astfel abordarea unei probleme importante pentru teritoriu şi anume tendinţa de îmbătrânire şi depopulare, specifică zonelor rurale, predominant agrare. IMM-urile şi investiţiile străine oferă tinerilor şansa ocupării şi dezvoltării profesionale, atât ca antreprenori cât şi ca angajaţi. Turismul va aduce un număr de turişti care vor cheltui bani cumpărând servicii şi produse locale, contribuind la dezvoltarea economiei teritoriului.

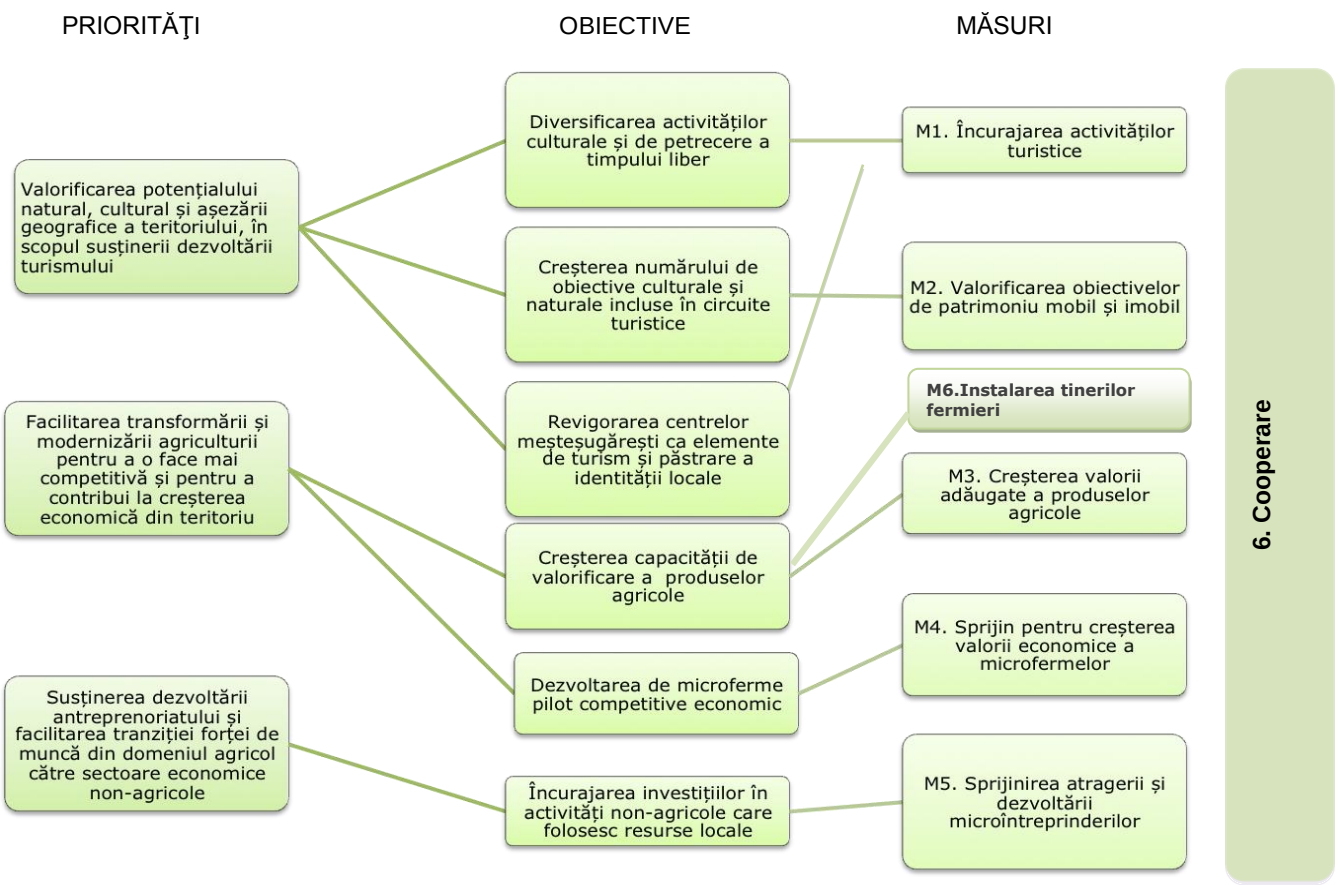

Figura 14 *– Priorităţi – obiective - măsuri*

PARTEA A IV A-MĂSURA

Măsura 3.1.3. Încurajarea activităţilor turistice

Obiectivul şi raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenţiei

Această măsură urmăreşte valorificarea unui potenţial natural şi cultural deosebit de bogat în teritoriu pentru a creşte atractivitatea zonei pentru turişti şi pentru a impulsiona activităţile economice din domeniul turismului.
În teritoriu există aproape 100 de gospodării care practică agroturismul. Acestea sunt vizitate de aproximativ 2.170 turişti/an. În partea de nord a teritoriului, spre Lacul Vidraru există un număr mare de gospodării care practică agroturismul în mod sporadic şi discret. De asemenea, un mare număr de persoane sunt interesate să înfiinţeze o pensiune agroturistică cu finanţare prin PNDR.
În afară însă de oferta de cazare şi masă, serviciile turistice sunt încă slab dezvoltate, profitând prea puţin de potenţialul cultural şi natural al zonei.

Odată cu elaborarea de către Consiliul Judeţean Argeş a unui masterplan de "Dezvoltare turistică a zonei montane Argeş", zona a re-intrat în atenţia investitorilor privaţi şi a autorităţilor de la toate nivelele şi s-au demarat o serie de proiecte care urmăresc revigorarea turistică a teritoriilor din nordul judeţului. În acest plan de dezvoltare turistică sunt incluse localităţi şi obiective din teritoriul Făgăraşul de Sud - Ţinutul Posadelor şi au început proiectele de amenajare şi reabilitare a cetăţii Poenari şi amenajarea drumurilor de interes turistic DJ 734 Voineşti - Lereşti - Voina şi DJ 703 I Muşăteşti – Brăduleţ - Brădetu - Poienile Vâlsanului.
Această măsură vine în întâmpinarea masterplanului de dezvoltare, completând şi susţinând proiectele mai mari, de infrastructură, susţinute de Consiliul Judeţean Argeş pentru a lărgi şi diversifica oferta culturală, recreaţională sau de agrement pentru turişti.

Obiectiv general

Valorificarea potenţialului natural, cultural şi aşezării geografice a teritoriului, în scopul susţinerii dezvoltării turismului.

Obiective specifice

- Creşterea numărului de persoane ocupate în sectorul serviciilor pentru turism.
- Creşterea numărului activităţilor şi serviciilor pentru turişti din domeniile cultural, agrement, recreaţional.

Descrierea intervenţiei – domeniul de acoperire a măsurii

Prin această măsură vor fi sprijinite investiţii în activităţi recreaţionale care valorifică patrimoniul cultural şi natural local, investiţii în infrastructură la scară mică precum centrele de informare sau marcajele turistice, după cum urmează:

Beneficiari

Tipuri de beneficiari:

- Microîntreprinderi
- Persoane fizice care se angajează să se autorizeze cu un statut minim de persoană fizică autorizată până la semnarea contractului de finanţare
- Autorităţi publice locale
- Asociaţiile de dezvoltare intercomunitare realizate între două sau mai multe comune
- ONG-uri

Evaluarea numărului de beneficiari
8 beneficiari din categoria celor de mai sus, dintre care 2 sunt entităţi publice şi 6 entităţi

private.

Criterii de selecţie locală

Va fi acordată prioritate pentru:

- persoane fizice până în 40 de ani care se angajează să se autorizeze până la data semnării contractului cu statutul de cel puţin PFA;
- microîntreprinderi conduse (acţionari principali) de tineri până la 40 de ani;
- proiectele care acoperă/se derulează pe teritoriul mai multor comune din teritoriu;
- proiectele inovative;
- proiectele care se derulează în cooperare/parteneriat alte GAL-uri;
- proiectele care includ acţiuni de protecţia mediului.
- gradul de participare la cofinantare al beneficiarului.
- complementaritatea cu masurile din Planul de Dezvoltare Locala/Programul National de Dezvoltare Rurala.
- proiecte ce demonstreaza impactul local/zonal.

Tipuri de investitii si cheltuieli eligibile

a) Investitii in infrastructura de primire turistică:

● construcţia, modernizarea, extinderea şi dotarea structurilor de primire turistică (structuri agroturistice şi alte tipuri de structuri de primire turistică realizate de o micro-întreprindere) având **până la 15 camere**;

● pentru investiţii în structuri de primire turistică altele decât cele de agroturism, nivelul de confort şi calitatea serviciilor propuse prin proiect, trebuie să atingă standardul de calitate6 de minimum 3 margarete/ stele;

● pentru investiţiile în agroturism, structura de primire turistică, nivelul de confort şi calitatea serviciilor propuse prin proiect, trebuie să atingă standardul de calitate de minimum o margaretă.

b)Investitii in activitati recreationale:

i. Investiţii private în infrastructura turistică de agrement independentă sau dependentă de structura de primire turistică precum: amenajări de ştranduri şi piscine, achiziţionare de mijloace de transport tradiţionale pentru plimbări, trasee pentru echitaţie, inclusiv prima achiziţie de cai în scop turistic (cu excepţia celor pentru curse şi competiţii) şi asigurarea adăposturilor acestora (ca parte componentă a proiectului), rafting, etc.

c) Investitii in infrastructura la scara mica precum centrele de informare,amenajarea de marcaje turistice,etc:

i. construirea, modernizarea şi dotarea centrelor locale de informare în scopul promovării, prezentării şi vizitării turistice;

ii. dezvoltarea de sisteme electronice locale de rezervare pentru structurile de primire turistică din spaţiul rural, conectate la sistemele regionale şi naţionale;

iii. amenajarea de marcaje turistice, refugii turistice de utilitate publică, etc.;

v. investiţii legate de înfiinţarea şi amenajarea de trasee tematice (ex: "drumul vinului", al ,,olăritului", al „cioplitorilor în lemn", etc.).

d) Dezvoltarea si/sau marketingul serviciilor turistice legate de turismul rural:

Elaborarea de materiale promoţionale, precum prima editare a materialelor în scopul promovării acţiunilor turistice: broşuri de prezentare, panouri de informare, hărţi, planuri ale localităţilor, ghiduri turistice, CD-uri, DVD-uri, postere, website-uri informare şi/ sau promovare.

Atenţie! *Investiţiile eligibile pentru această componentă se rezumă la materialele promoţionale enumerate anterior. Toate materialele promoţionale vor fi inscripţionate*

*cu textul: „**Acest material promoţional se distribuie gratuit**."*

Conform Art. nr. 55 din Regulamentul (CE) nr.1974/ 2006 pentru toate tipurile de acţiuni, vor fi susţinute cheltuielile cu:

- achiziţionarea de utilaje, echipamente, hardware, soft-uri, inclusiv achiziţionarea în leasing a acestora, costurile de instalare şi montaj;

- costurile generale legate de întocmirea proiectului precum: taxe pentru arhitecţi,ingineri şi consultanţi, Studii de Fezabilitate/ Memorii Justificative, taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor şi autorizaţiilor necesare implementării proiectelor, aşa cum sunt ele menţionate în legislaţia naţională, achiziţia de patente şi licenţe, în limita unui procent de 10% din valoarea totală a proiectului, iar pentru proiectele care nu prevăd construcţii, în limita a 5%.

Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile *(intensitatea sprijinului)*

i. Pentru investiţiile de interes public negeneratoare de profit, intensitatea sprijinului public nerambursabil va fi de până la 100% din totalul cheltuielilor eligibile.
ii. Pentru investiţiile generatoare de profit, intensitatea ajutorului public nerambursabil va fi de până la:
► 85%din totalul cheltuielilor eligibile în cazul proiectelor de investiţii în agroturism;
► 85%din totalul cheltuielilor eligibile, în cazul proiectelor de investiţii în activităţi recreaţionale;
► 50%din totalul cheltuielilor eligibile pentru alte tipuri de investiţii în turismul rural.

Număr de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuţia FEADR – măsură	Contribuţie publică naţională	Contribuţie privată
8,din care	**125.935**	**1.007.480**	**710.140**	**177.535**	**119.805**
2 proiecte cu intensitate a sprijinului public nerambursabil de pana la 100%	104.401	208.803	167.042	41.761	0
6 proiecte cu intensitate a sprijinului public nerambursabil de pana la 85%	133.113	798.677	543.098	135.774	119.805

Indicatori de realizare

Indicator	Tinta 2011-2013	Procent îndeplinire criterii de selecţie locală
Număr de activităti turistice noi sprijinite:	8	
- infrastructură la scară mică, precum centrele de informare turistică, amenajare marcaje/trasee turistice	2	
- dezvoltarea/marketing-ul serviciilor de turism rural	0	
Volumul total al investiţiilor:	887.675	
- infrastructura la scara mică precum centrele de informare turistică, amenajare marcaje/trasee turistice	208.803	
- dezvoltarea/marketing-ul serviciilor de turism rural	0	
Număr locuri de muncă create	10	
Numărul suplimentar de vizite turistice Împartite pe număr de înnoptări, număr de turisti pe zi	10.000	

Număr de activităti recreationale	1	
Număr de beneficiari, tineri – sub 40 de ani	**3**	**37,5%**
Număr de proiecte realizate în cooperare	**0**	**0%**
Număr de proiecte care cuprind actiuni de protectia mediului	**6**	**75%**
Numar de proiecte ce include actiuni inovative	**1**	**12,5%**

PISTA DE AUDIT PENTRU CERERILE DE FINANŢARE

Teritoriu: Fagarasul de Sud-Tinutul Posadelor
Măsura 3.1.3.-Incurajarea activitatilor turistice
Cererea de proiecte: 01/11

Număr de înregistrare al cererii de finanţare: .....

Titlul Proiectului: .....
Nume şi prenume/Denumire solicitant: .....

Activitatea	Instituţia	Cine a efectuat Nume şi semnătura Data	Cine a verificat Nume şi semnătura Data	Statut Cerere de finanţare	Documente completate/întocmite
1.	2.	3.	4.	5.	6.
EVALUARE- SELECTARE					
1. Înregistrarea Cererii de Finanţare şi a Dosarului Administrativ si verificarea conformităţii acestora	GAL			conformă	Fisa de înregistrare a CF (electronic) Fisa de conformitate (electronic) Lista cererilor de finantare eligibile Lista cererilor de finantare neeligibile
2.Întocmirea calendarului privind verificarea selectarii Cererii de finanţare	GAL				Calendar de verificare a cererilor de finantare
3.Întocmirea tabelului centralizator privind situaţia Cererilor de Finanţare depuse la nivelul GAL şi transmiterea acestuia către AM judetean	GAL				Scrisoare de înaintare Confirmare de primire
4.Intocmirea fisei cu criteriile de selectie a proiectelor	GAL			Eligibilă	Fisele individuale de evaluare Raportul de evaluare cu ierarhizarea proiectelor propuse spre finantare
5.Verificarea prin sondaj	AM Judetan			Eligibilă/Neeligibila	-
6. Proces –verbal pentru selectia proiectelor	GAL (Comitetul de Selectie)				Raportul de Selectie al Comitetului de Selectie Lista proiectelor propuse spre finantare
7. Transmiterea către AM Judetean Raportului de selectie al proiectelor propus de Comitetul de Selectie al GAL, a Listei cererilor de finanţare eligibile/neeligibile, a cererilor de finanţare originale şi a dosarelor administrative	GAL			Eligibilă / Neeligibilă	Scrisoare de Înaintare Raportul de Selectie al Comitetului de Selectie Lista proiectelor propuse spre finantare Lista cererilor de finantare eligibile Lista cererilor de finantare neeligibile

8. Evaluare/verificare a dosarelor administrative de către AM Judetean	AM Judetean			Selectată pentru finanţare/reportată/ne-finanţată	Lista cererilor selectate pentru finantare/eportate/nefinantate
9. Notificarea beneficiarilor cu rezultatul verificării cererilor de finanţare la nivelul AM Judeţean	AM Judetean			Selectată pentru finanţare/reportată/ne-finanţată	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinantate Notificare
10. Primirea şi soluţionarea contestaţiilor întocmirea şi transmiterea către AM Judetean Situaţiei proiectelor după soluţionarea contestaţiilor la nivelul GAL	GAL			Propuse pentru finanţare/ reportare/ne-finanţare	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinatate în urma contestatiilor
11. Primirea Raportului de contestaţii de la AM Judetean însoţit de Lista proiectelor selectate pentru finanţare, reportare, ne-finanţate în vederea notificării beneficiarilor	GAL			Selectat pentru finanţare/reportat/ne-finanţat	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinantate în urma contestatiilor
12. Notificarea beneficiarilor cu rezultatul verificării cererilor de finanţare stabilit în Raportul de contestaţii	AM Judetean			Selectată pentru finanţare/reportată/ne-finanţată	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinantate în urma contestatiilor Notificare
13. Finalizarea completării Dosarului administrativ şi transmiterea acestuia către APDRP	AM Judetean			Eligibilă/Selectată pentru finanţare	Dosarele administrative completate
14. Întocmirea borderourilor de transmitere a cererii de finanţare originale şi a dosarelor administrative către APDRP în vedera contractării	AM Judetean				Borderou de transmitere

Măsura 3.2.2. Valorificarea obiectivelor de patrimoniu cultural mobil şi imobil

Obiectivul şi raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenţiei

Teritoriul Ţinutul Făgăraşul de Sud - Ţinutul Posadelor se remarcă printr-o concentrare foarte mare a patrimoniului cultural de importanţă naţională.
În cele 15 comune care compun teritoriul se regăsesc 117 monumente istorice, dintre care 68 sunt de importanţă naţională şi universală şi 49 de monumente sunt de importanţă locală. Unele dintre aceste obiective de patrimoniu sunt cu totul deosebite în peisajul cultural judeţean sau chiar naţional, astfel: Ansamblul Cetăţii Poienari (comuna Arefu), Mănăstirea Corbii de Piatră (comuna Corbi) şi Schitul Robaia. De asemenea în teritoriu se regăsesc 2 din cele 5 cule situate în judeţul Argeş - Cula Drugănescu din Retevoieşti (comuna Pietroşani), şi Cula Teodor Brătianu din Tigveni. Din punct de vedere al patrimoniului mobil, imaterial, teritoriul se află la confluenţa a două zone etnografice, Vâlcea şi Muscel şi păstrează, pe lângă obiceiurile creştine din timpul anului, obiceiuri pre-creştine precum focul lui Sumedru şi Iordănitul (denumit şi Hupuitul sau Ciurlezul), a căror sărbătorire este extrem de pitorească. La acestea s-au adăugat evenimente mai moderne precum Rapsodia Păstorească şi Festivalul Caşcavalului.
Toate aceste obiective de patrimoniu pot constitui puncte de atracţie turistică, iar valorificarea lor va permite în acelaşi timp păstrarea identităţii culturale, deosebit de valoroase pentru dezvoltarea comunitară.

Obiective generale

Menţinerea şi valorificarea patrimoniului cultural şi natural al teritoriului, în scopul creşterii atractivităţii şi potenţialului economic local.

Obiective specifice

- Creşterea numărului de obiective de patrimoniu introduse în circuitul turistic;
- Revigorarea meşteşugurilor tradiţionale.

Descrierea intervenţiei – domeniul de acoperire a măsurii

Prin această măsura vor fi sprijinite investiţiile care pun în valoare şi readuc în circuitul turistic obiective de patrimoniu, fie ele mobil sau imobil:

- Restaurarea, consolidarea şi conservarea obiectivelor de patrimoniu cultural - grupa B;
- Studii privind patrimoniul cultural (material si imaterial) din spaţiul rural cu posibilitatea de valorificare a acestora şi punerea acestora la dispoziţia comunităţii;
- Achiziţionare de echipamente pentru expunerea şi protecţia patrimoniului cultural;
- Dotarea şi echiparea spaţiilor culturale (pavilioane sau centre) prin care se pune în valoare moştenirea culturală imaterială (obiceiuri, meşteşuguri, ateliere tradiţionale).

Beneficiari

Tipuri de beneficiari

- Comunele prin reprezentanţii lor legali conform legislaţiei naţionale în vigoare;
- Asociaţiile de dezvoltare intercomunitare realizate între două sau mai multe comune
- ONG-uri, instituţii de învăţământ, aşezăminte culturale şi instituţii de cult
- Persoane fizice si juridice care deţin în proprietate sau administrează obiective de patrimoniu cultural de interes local

Evaluarea numărului de beneficiari:
18, dintre care 15 unităti administrative

Criterii de selecţie locală

Va fi acordată prioritate pentru
- proiectele care acoperă/se derulează pe teritoriul mai multor comune din teritoriu;
- proiectele inovative;
- proiectele care se derulează în cooperare/parteneriat alte GAL-uri;
- proiectele care includ acţiuni de protecţia mediului.
- localităţile rurale care nu au mai primit anterior sprijin comunitar pentru o investitii similară;
- proiectele care promovează investitii în scopul conservarii specificului local si a mostenirii culturale.
- gradul de participare la cofinantare al beneficiarului.
- complementaritatea cu masurile din Planul de Dezvoltare Locala/Programul National de Dezvoltare Rurala.
- proiecte ce demonstreaza impactul local/zonal.

Precizări privind acţiunile eligibile, cu titlu exemplificativ

A. Acţiuni imateriale:
- Onorarii pentru consultanţă în realizarea de studii de marketing, studii de fezabilitate, consultanţă de specialitate pentru restaurarea, consolidarea, conservarea obiectivelor de patrimoniu;
- Costuri generale pentru pregătirea proiectelor de reabilitare sau de construcţii: taxe pentru arhitecţi, ingineri, pentru eliberarea certificatelor, avizelor, autorizaţii, etc.;

B. Acţiuni materiale
- Restaurarea, consolidarea şi conservarea obiectivelor de patrimoniu cultural grupa B;
- Echipamente pentru expunerea şi protecţia patrimoniului cultural;
- Investiţii corporale (construcţia, modernizarea, extinderea spaţiilor meşteşugăreşti);
- Unelte, materiale, dotări pentru ateliere meşteşugăreşti;
- Echipamente şi dotări pentru gestionarea deşeurilor rezultate din activităţile de turism create (ex: pubele, echipamente de colectare a gunoiului de lângă obiectivele de patrimoniu);
- Mică infrastructură de acces şi de conectare la sistemele de apă-canalizare sau rezolvare pe cont propriu a acestor utilităţi (ex: toalete ecologice, fose septice, ţâşnitori/fântâni pentru apă potabilă);
- De asemenea, vor fi susţinute investiţiile de racordare la utilităţile publice, achiziţionarea de echipamente de producere a energiei din alte surse regenerabile decât bio-combustibili, ca parte componentă a proiectelor.

Finanţare

Ajutorul public acordat în cadrul acestei măsuri este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile. Beneficiarii finali nu vor suporta nici un fel de taxe pentru a participa la activităţile sprijinite prin această măsură.

Număr de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuţia FEADR – măsură	Contribuţie publică naţională	Contribuţie privată
18	29.817	536.700	429.360	107.340	0

Exemple de actiuni inovative,cu titlu exemplificativ:

● Crearea unui *ghid unic* al resurselor de patrimoniu în scopul creşterii vizibilităţii

teritoriului.
● Crearea,dotarea şi punerea în funcţiune a *,,Casei meşteşugului*".
● Punerea în valoare a unor trasee istorice : *Drumul domniţei Rusanda,De la Vlad Ţepeş la Matei Corvin,Mocăniţa-arc în timp.*
● Punerea în valoare a traditiilor şi obiceiurilor: *Festivalul tradiţiilor locale.*

Indicatori de realizare

Indicator	**Tinta 2011-2013**	**Procent îndeplinire criterii de selecţie locală**
Număr de unităti administrative sprijinite	18	
Volumul total al investitiilor	536.700	
Număr de actiuni de patrimoniu rural sprijinite	18	
Populatia care beneficiază de servicii îmbunătătite	48.248	
Număr de proiecte care cuprind actiuni de protectia mediului	**1**	**5%**
Număr de proiecte realizate în cooperare	**0**	**0%**

PISTA DE AUDIT PENTRU CERERILE DE FINANŢARE

Teritoriu: Fagarasul de Sud-Tinutul Posadelor
Măsura 3.2.2.-Valorificarea obiectivelor de patrimoniu cultural mobil si imobil
Cererea de proiecte: 01/11

Număr de înregistrare al cererii de finanţare: .....

Titlul Proiectului: .....
Nume şi prenume/Denumire solicitant: .....

Activitatea	Instituţia	Cine a efectuat Nume şi semnătura Data	Cine a verificat Nume şi semnătura Data	Statut Cerere de finanţare	Documente completate/întocmite
7.	8.	9.	10.	11.	12.
EVALUARE- SELECTARE					
1. Înregistrarea Cererii de Finanţare şi a Dosarului Administrativ si verificarea conformităţii acestora	GAL			conformă	Fisa de înregistrare a CF (electronic) Fisa de conformitate (electronic) Lista cererilor de finantare eligibile Lista cererilor de finantare neeligibile
2.Întocmirea calendarului privind verificarea selectarii Cererii de finanţare	GAL				Calendar de verificare a cererilor de finantare
3.Întocmirea tabelului centralizator privind situaţia Cererilor de Finanţare depuse la nivelul GAL şi transmiterea acestuia către AM judetean	GAL				Scrisoare de înaintare Confirmare de primire
4.Intocmirea fisei cu criteriile de selectie a proiectelor	GAL			Eligibilă	Fisele individuale de evaluare Raportul de evaluare cu ierarhizarea proiectelor propuse spre finantare
5.Verificarea prin sondaj	AM Judetan			Eligibilă/Neeligibila	-
6. Proces –verbal pentru selectia proiectelor	GAL (Comitetul de Selectie)				Raportul de Selectie al Comitetului de Selectie Lista proiectelor propuse spre finantare
7. Transmiterea către AM Judetean Raportului de selectie al proiectelor propus de Comitetul de Selectie al GAL, a Listei cererilor de finanţare eligibile/neeligibile, a cererilor de finanţare originale şi a dosarelor administrative	GAL			Eligibilă / Neeligibilă	Scrisoare de Înaintare Raportul de Selectie al Comitetului de Selectie Lista proiectelor propuse spre finantare Lista cererilor de finantare eligibile Lista cererilor de finantare neeligibile

8. Evaluare/verificare a dosarelor administrative de către AM Judetean	AM Judetean			Selectată pentru finanţare/reportată/ne-finanţată	Lista cererilor selectate pentru finantare/eportate/nefinantate
9. Notificarea beneficiarilor cu rezultatul verificării cererilor de finanţare la nivelul AM Judeţean	AM Judetean			Selectată pentru finanţare/reportată/ne-finanţată	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinantate Notificare
10. Primirea şi soluţionarea contestaţiilor întocmirea şi transmiterea către AM Judetean Situaţiei proiectelor după soluţionarea contestaţiilor la nivelul GAL	GAL			Propuse pentru finanţare/ reportare/ne-finanţare	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinatate în urma contestatiilor
11. Primirea Raportului de contestaţii de la AM Judetean însoţit de Lista proiectelor selectate pentru finanţare, reportare, ne-finanţate în vederea notificării beneficiarilor	GAL			Selectat pentru finanţare/reportat/ne-finanţat	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinantate în urma contestatiilor
12. Notificarea beneficiarilor cu rezultatul verificării cererilor de finanţare stabilit în Raportul de contestaţii	AM Judetean			Selectată pentru finanţare/reportată/ne-finanţată	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinantate în urma contestatiilor Notificare
13. Finalizarea completării Dosarului administrativ şi transmiterea acestuia către APDRP	AM Judetean			Eligibilă/Selectată pentru finanţare	Dosarele administrative completate
14. Întocmirea borderourilor de transmitere a cererii de finanţare originale şi a dosarelor administrative către APDRP în vedera contractării	AM Judetean				Borderou de transmitere

Măsura 1.2.3. Creşterea valorii adăugate a produselor agricole

Obiectivul şi raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenţiei

Relieful teritoriului este muntos şi colinar înalt, prielnic doar fâneţelor, păşunilor şi pomilor fructiferi. Mai mult de 50% din suprafaţa teritoriului este ocupată de fondul forestier. Agricultura (în special pomicultura) şi silvicultura sunt resurse importante pentru populaţie şi pentru economica locală, însă practicarea lor se face cu o productivitate foarte scăzută.
Majoritatea fermelor se încadrează la categoriile sub şi semi-subzistenţă, peste 90% dintre exploataţiile agricole având suprafeţe sub 2 ha.
Dezvoltarea agriculturii din teritoriu se poate face prin valoare adăugată puţinelor produse agricole şi silvice locale. Astfel, chiar dacă o fermă rămâne la o exploataţie mică, va putea câştiga din procesarea materiei prime şi vânzarea produselor obţinute sub marca de tradiţional.
Îmbunătăţirea marketingului reprezintă de asemenea o premisă a creşterii competitivităţii. Prin urmare, crearea şi dezvoltarea unui sistem de colectare, depozitare şi comercializare a produselor agro-alimentare devine o necesitate imediată în vederea obţinerii de produse corespunzătoare din punct de vedere cantitativ şi calitativ solicitărilor pieţei. La aceasta se adaugă necesitatea formării şi dezvoltării formelor asociative (grupuri de producători) pentru a creşte puterea de valorificare a produselor locale.

Obiectiv general

Facilitarea transformării şi modernizării agriculturii pentru a o face mai competitivă şi pentru a contribui la creşterea economică din teritoriu.

Obiective specifice

- Sprijin pentru investiţii care vizează creşterea capacităţii de valorificare a produselor locale.
- Încurajarea dezvoltării formelor asociative la nivelul teritoriului.

Descrierea intervenţiei – domeniul de acoperire a măsurii

Sprijinul pentru această măsură se acordă pentru realizarea de investiţii corporale şi necorporale pentru procesarea şi/sau marketingul produselor agricole tradiţionale, cu potenţial de a deveni mărci locale.
În cadrul acestei măsuri vor fi sprijinite proiectele în urma cărora vor beneficia un număr mai mare de fermieri, în special cei din fermele de semi-subzistenţă, din mai multe comune.
Măsura sprijină:

- Proiecte care urmăresc introducerea de noi tehnologii şi eficientizarea producţiei agricole.
- Proiecte care contribuie la îmbunătăţirea preluării, depozitării şi procesării primare a produselor agricole.
- Proiecte care urmăresc creşterea capacităţii de comercializare a produselor obţinute de fermieri, inclusiv de marketing şi promovare.

Beneficiari

- Tipuri de beneficiari
- Microîntreprinderi şi IMM-uri
- PFA/uri, II-uri, IF-uri
- Forme asociative

Evaluarea numărului de beneficiari
1entităţi juridice din categoria celor de mai sus vor fi aplicanţi direcţi

Beneficiari indirecţi, care vor avea acces la investiţiile realizate vor fi peste 200 de fermieri, din ferme de semi-subzistenţă.

Criterii de selecţie locală

Se va acorda prioritate pentru:

- forme asociative (cooperative, asociaţii de producători, etc.)
- microîntreprinderi conduse (ca acţionari principali) de către tineri până la 40 de ani;
- proiectele care includ acţiuni de protecţia mediului;
- proiectele de care beneficiaza ferme de semi-subzistentă.
- complementaritatea cu Planul de Dezvoltare Locala/Programul National de Dezvoltare Rurala.
- proiecte inovative.
- gradul de participare la cofinantare al beneficiarului.
- societatile care produc in mod traditional sau ecologic si care imbina procesul de productie cu procesarea.
- proiecte caredemonstreaza existenta materiei prime in zona si impactul prelucrarii acesteia pentru teritoriu.

Tipuri de investiţii si cheltuieli eligibile

INVESTITII IN ACTIVE CORPORALE

Construcţii noi şi/sau modernizarea clădirilor folosite pentru procesul de producţie, inclusiv construcţii destinate protecţiei mediului, **infrastructură internă şi utilităţi, precum şi branşamente şi racorduri necesare proiectelor;**
a) Construcţii noi şi/sau modernizări pentru depozitarea produselor, inclusiv depozite frigorifice en-gross;
b) Achiziţionarea sau achiziţionarea în leasing de noi utilaje, instalaţii, echipamente, aparate şi costuri de instalare;
e) Achiziţionarea sau achiziţionarea în leasing de noi mijloace de transport specializate, necesare activităţii de producţie şi marketing, identificate ca necesare prin studiul de fezabilitate sau memoriul justificativ

INVESTITII IN ACTIVE NECORPORALE

b) Cumpărarea de tehnologii (know-how), achiziţionarea de patente şi licenţe pentru pregătirea implementării proiectului;
c) Costurile generale ale proiectului conform articolului nr. 55 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006, cum ar fi: taxe pentru arhitecţi, ingineri şi consultanţi, studii de fezabilitate, taxe pentru eliberararea certificatelor, avizelor şi autorizaţiilor necesare implementării proiectelor, aşa cum sunt ele menţionate în legislaţia naţională, pentru pregătirea implementării proiectului (maxim 8% din valoarea totală eligibilă a proiectului, dacă proiectul prevede şi construcţii şi maxim 3% în cazul în care proiectul nu prevede realizarea construcţiilor);

Exemple de actiuni inovative,cu titlu exemplificativ:

● Înfiinţarea şi dotarea unor centre locale de achiziţionare,prelucrare şi desfacere a produselor pomicole şi fructelor de pădure.
● Încurajarea grupurilor de producători apicoli prin accesul la tehnologii superioare de procesare a mierii.

Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile **(intensitatea sprijinului)**

Prin Măsura 123 se pot acorda beneficiarilor eligibili şi selectaţi fonduri nerambursabile în procent de **până la 50%**, fondurile acordate reprezentând **cofinanţarea publică** (raportată la valoarea totală eligibilă a proiectului) la care trebuie să se **adauge cofinanţarea privată**.

Număr de proiecte prevăzute	**Cost total mediu**	**Estimarea costului total pe măsură**	**Contribuţia FEADR – măsură**	**Contribuţie publică naţională**	**Contribuţie privată**
1	250.000	250.000	100.000	25.000	125.000

Indicator	**Tinta 2011-2013**	**Procent îndeplinire criterii de selecţie locală**
Număr total întreprinderi, din care - microîntreprinderi - PFA/uri, IF/uri/II-uri	1 0 1	
Tipul de sector: - agricultură - silvicultură - industria alimentară	 1 0 0	
Tipul de activitate: - *procesare/marketing* - *dezvoltare*	 1 0	
Număr de beneficiari, tineri – sub 40 de ani	1	**100%**
Număr de proiecte care cuprind actiuni de protectia mediului	1	**100%**
Număr de proiecte care sun promovate de grupuri de producători, asociaţii, parteneriate, etc	0	**100%**

PISTA DE AUDIT PENTRU CERERILE DE FINANŢARE

Teritoriu: Fagarasul de Sud-Tinutul Posadelor
Măsura 1.2.3.-Cresterea valorii adaugate a produselor agricole
Cererea de proiecte: 01/11

Număr de înregistrare al cererii de finanţare: .....

Titlul Proiectului: .....
Nume şi prenume/Denumire solicitant: .....

Activitatea	Instituţia	Cine a efectuat Nume şi semnătura Data	Cine a verificat Nume şi semnătura Data	Statut Cerere de finanţare	Documente completate/întocmite
13.	14.	15.	16.	17.	18.
EVALUARE- SELECTARE					
1. Înregistrarea Cererii de Finanţare şi a Dosarului Administrativ si verificarea conformităţii acestora	GAL			conformă	Fisa de înregistrare a CF (electronic) Fisa de conformitate (electronic) Lista cererilor de finantare eligibile Lista cererilor de finantare neeligibile
2.Întocmirea calendarului privind verificarea selectarii Cererii de finanţare	GAL				Calendar de verificare a cererilor de finantare
3.Întocmirea tabelului centralizator privind situaţia Cererilor de Finanţare depuse la nivelul GAL şi transmiterea acestuia către AM judetean	GAL				Scrisoare de înaintare Confirmare de primire
4.Intocmirea fisei cu criteriile de selectie a proiectelor	GAL			Eligibilă	Fisele individuale de evaluare Raportul de evaluare cu ierarhizarea proiectelor propuse spre finantare
5.Verificarea prin sondaj	AM Judetan			Eligibilă/Neeligibila	-
6. Proces –verbal pentru selectia proiectelor	GAL (Comitetul de Selectie)				Raportul de Selectie al Comitetului de Selectie Lista proiectelor propuse spre finantare
7. Transmiterea către AM Judetean Raportului de selectie al proiectelor propus de Comitetul de Selectie al GAL, a Listei cererilor de finanţare eligibile/neeligibile, a cererilor de finanţare originale şi a dosarelor administrative	GAL			Eligibilă / Neeligibilă	Scrisoare de Înaintare Raportul de Selectie al Comitetului de Selectie Lista proiectelor propuse spre finantare Lista cererilor de finantare eligibile Lista cererilor de finantare neeligibile

8. Evaluare/verificare a dosarelor administrative de către AM Judetean	AM Judetean			Selectată pentru finanţare/reportată/ne-finanţată	Lista cererilor selectate pentru finantare/eportate/nefinantate
9. Notificarea beneficiarilor cu rezultatul verificării cererilor de finanţare la nivelul AM Judeţean	AM Judetean			Selectată pentru finanţare/reportată/ne-finanţată	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinantate Notificare
10. Primirea şi soluţionarea contestaţiilor întocmirea şi transmiterea către AM Judetean Situaţiei proiectelor după soluţionarea contestaţiilor la nivelul GAL	GAL			Propuse pentru finanţare/ reportare/ne-finanţare	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinatate în urma contestatiilor
11. Primirea Raportului de contestaţii de la AM Judetean însoţit de Lista proiectelor selectate pentru finanţare, reportare, ne-finanţate în vederea notificării beneficiarilor	GAL			Selectat pentru finanţare/reportat/ne-finanţat	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinantate în urma contestatiilor
12. Notificarea beneficiarilor cu rezultatul verificării cererilor de finanţare stabilit în Raportul de contestaţii	AM Judetean			Selectată pentru finanţare/reportată/ne-finanţată	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinantate în urma contestatiilor Notificare
13. Finalizarea completării Dosarului administrativ şi transmiterea acestuia către APDRP	AM Judetean			Eligibilă/Selectată pentru finanţare	Dosarele administrative completate
14. Întocmirea borderourilor de transmitere a cererii de finanţare originale şi a dosarelor administrative către APDRP în vedera contractării	AM Judetean				Borderou de transmitere

Măsura 1.2.1. Sprijin pentru creşterea valorii economice a microfermelor (modernizarea exploatatiilor agricole)

Obiectivul şi raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenţiei

Pe teritoriul Făgăraşul de Sud - Ţinutul Posadelor, 50% din exploataţiile agricole au sub 1ha şi cumulat, 99% au sub 5 ha. Suprafeţele cele mai întinse sunt destinate plantelor furajare. 25% din suprafaţa agricolă a rămas necultivată.

Atât terenurile, cât şi forţa de muncă sunt folosite sub potenţialul lor economic. Tipul de cultură, dotarea tehnică necorespunzătoare, ponderea ridicată a muncii manuale, metodele tradiţionale mai puţin ştiinţifice de cultivare a pământului sau de creştere a animalelor, caracteristicile solului (care necesită fertilizări şi lucrări mecanizate intense) sunt o serie de factori care determină o productivitate agricolă scăzută şi o evidentă lipsă de competitivitate.
Într-un document de analiză realizat de dl. Alexandru Tofan (Dimensiunea economică a exploataţiilor agricole), se subliniază că politica de concentrare a producţiei agricole trebuie axată îndeosebi pe creşterea dimensiunii economice a exploataţiilor. Cum măsurile de sporire a dimensiunii fizice sunt dificil de aplicat în teritoriul Ţinutul Făgăraşului de Sud - Ţinutul Posadelor, rămâne varianta intensificării producţiei şi sporirii randamentelor obţinute, prin culturi cu valoare economică ridicată, precum arbuşti fructiferi sau ornamentali, flori, plante medicinale, etc.
Pe lângă încurajarea asocierii, prin această strategie fermierii vor fi încurajaţi să treacă la culturi sau creşteri de animale cu valoare economică mai ridicată, care să se preteze la suprafeţele de teren pe care le deţin sau le arendează, ex: arbuşti fructiferi, rase mai productive, ferme bio.

Obiectiv general
Facilitarea transformării şi modernizării economiei rurale pentru a o face mai competitivă şi pentru a contribui la creşterea economică din teritoriu.
Obiective operaţionale
Dezvoltarea unor modele de microferme care pot oferi un exemplu pentru ceilalţi fermieri în modul de adaptare şi eficientizare a utilizării terenurilor.

Descrierea intervenţiei – domeniul de acoperire a măsurii

Sprijinul pentru această măsură se acordă pentru realizarea de investiţii corporale şi necorporale pentru conversia exploataţiilor vegetale şi de creştere a animalelor în unele cu valoare economică mai mare (fructe, arbuşti fructiferi, flori, ferme bio etc.).
În cadrul acestei măsuri vor fi sprijinite proiectele pilot, care pot deveni modele pentru fermele din teritoriu.

Beneficiari

Tipuri de beneficiari

- Microîntreprinderi şi IMM-uri
- PFA/uri, II-uri, IF-uri
- Forme asociative

Beneficiarii vor prezenta un plan de afaceri care trebuie să includă în mod obligatoriu creşterea valorii economice a exploataţiei agricole şi acordul pentru punerea la dispoziţie a fermei în scopuri pedagogice.

Evaluarea numărului de beneficiari -5

Criterii de selecţie locală

Va fi acordată prioritate pentru:

- Exploataţii agricole detinute de fermieri cu vârsta sub 40 de ani, la data depunerii

proiectului;
- Beneficiari constituiti ca forma asociativă sau membrii ai unei forme asociative, recunoscute conform legislatiei naţionale în vigoare;
- Exploataţii agricole de semisubzistenţă;
- Exploataţii vegetale şi de creşterea animalelor în sistem ecologic;
- Gradul de participare la cofinantare la beneficiarului.
- complementaritea cu Planul de Dezvoltare Locala/Programul National de Dezvoltare Rurala.
- Proiecte inovative.
- Proiecte care angajeaza constituirea unui brand local,care sa promoveze zona.

Tipuri de investiţii şi cheltuieli eligibile

Investitii necorporale

14. Costurile generale ale proiectului, conform articolului nr. 55 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006, cum ar fi: taxe pentru arhitecţi, ingineri şi consultanţi, studii de fezabilitate, taxe pentru eliberararea certificatelor, avizelor şi autorizaţiilor necesare implementării proiectelor, aşa cum sunt ele menţionate în legislaţia naţională, achiziţionarea de patente şi licenţe (maxim 8% din valoarea totală eligibilă a proiectului, dacă proiectul prevede şi construcţii, şi maxim 3% în cazul în care proiectul nu prevede realizarea construcţiilor);

Investitii corporale

4. Construirea şi/sau modernizarea serelor, inclusiv a centralelor termice şi instalaţiilor de irigat, asigurarea utilităţilor în vederea respectării condiţiilor de mediu;
5. Achiziţionarea sau achiziţionarea în leasing de tractoare noi, combine de recoltat, maşini, utilaje, instalaţii, echipamente şi accesorii, echipamente şi software specializate, identificate ca necesare prin studiul de fezabilitate sau memoriul justificativ;
8. Infiintarea plantatiilor de pomi,arbusti fructiferi si capsuni;
15. Investiţii necesare adaptării exploataţiilor pentru agricultura ecologică;
16. Investitii necesare realizarii conformitatii cu standardele comunitare.

Exemple de actiuni inovative,cu titlu exemplificativ:

- Înfiinţarea şi dotarea unor micro-ferme pilot pentru rasele de carne.
- Înfiinţarea unor module de livadă superintensive pe portaltoi de vigoare redusă.

Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului)

Prin Măsura 121 se acordă fonduri nerambursabile în proporţie de 40% – 70% (pentru perioada 2010 – 2013) din valoarea eligibilă a proiectului, fondurile reprezentând cofinanţarea publică, la care trebuie să se adauge contribuţia privată.

Număr de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuţia FEADR – măsură	Contribuţie publică naţională	Contribuţie privată
5 ,din care	**26.499**	**132.495**	**58.641**	**14.660**	**59.194**
3 *proiecte cu intensitatea sprijinului public nerambursabil de pana la 60%*	23.512	70.535	33.857	8.464	28.214
2 *proiecte cu intensitatea sprijinului public nerambursabil de pana la 50%*	30.980	61.960	24.784	6.196	30.980

Indicatori de realizare

Indicator	**Tinta 2011-2013**	**Procent îndeplinire criterii de selecţie locală**
Numar de exploatatii care primesc sprijin pentru investitii: - nou înfiintate - **conduse de tineri sub 40 ani** - conduse de femei	5 4 **4** 2	**80%**
Volumul total al investitiilor	132.495	
Numar de exploatatii de semi-subzistenta sprijinite	**4**	**80%**
Număr de proiecte care cuprind actiuni de protectia mediului	**0**	**0%**
Numar de exploatatii sprijinite apartinând membrilor formelor asociative	**0**	**0%**

PISTA DE AUDIT PENTRU CERERILE DE FINANŢARE

Teritoriu: Fagarasul de Sud-Tinutul Posadelor
Măsura 1.2.1.-Sprijin pentru cresterea valorii economice a microfermelor(modernizarea exploatatiilor agricole)
Cererea de proiecte: 01/11

Număr de înregistrare al cererii de finanţare: .....

Titlul Proiectului: .....
Nume şi prenume/Denumire solicitant: .....

Activitatea	Instituţia	Cine a efectuat Nume şi semnătura Data	Cine a verificat Nume şi semnătura Data	Statut Cerere de finanţare	Documente completate/întocmite
19.	20.	21.	22.	23.	24.
EVALUARE- SELECTARE					
1. Înregistrarea Cererii de Finanţare şi a Dosarului Administrativ si verificarea conformităţii acestora	GAL			conformă	Fisa de înregistrare a CF (electronic) Fisa de conformitate (electronic) Lista cererilor de finantare eligibile Lista cererilor de finantare neeligibile
2.Întocmirea calendarului privind verificarea selectarii Cererii de finanţare	GAL				Calendar de verificare a cererilor de finantare
3.Întocmirea tabelului centralizator privind situaţia Cererilor de Finanţare depuse la nivelul GAL şi transmiterea acestuia către AM judetean	GAL				Scrisoare de înaintare Confirmare de primire
4.Intocmirea fisei cu criteriile de selectie a proiectelor	GAL			Eligibilă	Fisele individuale de evaluare Raportul de evaluare cu ierarhizarea proiectelor propuse spre finantare
5.Verificarea prin sondaj	AM Judetan			Eligibilă/Neeligibila	-
6. Proces –verbal pentru selectia proiectelor	GAL (Comitetul de Selectie)				Raportul de Selectie al Comitetului de Selectie Lista proiectelor propuse spre finantare
7. Transmiterea către AM Judetean Raportului de selectie al proiectelor propus de Comitetul de Selectie al GAL, a Listei cererilor de finanţare eligibile/neeligibile, a cererilor de finanţare originale şi a dosarelor administrative	GAL			Eligibilă / Neeligibilă	Scrisoare de Înaintare Raportul de Selectie al Comitetului de Selectie Lista proiectelor propuse spre finantare Lista cererilor de finantare eligibile Lista cererilor de finantare neeligibile

8. Evaluare/verificare a dosarelor administrative de către AM Judetean	AM Judetean			Selectată pentru finanţare/reportată/ne-finanţată	Lista cererilor selectate pentru finantare/eportate/nefinantate
9. Notificarea beneficiarilor cu rezultatul verificării cererilor de finanţare la nivelul AM Judeţean	AM Judetean			Selectată pentru finanţare/reportată/ne-finanţată	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinantate Notificare
10. Primirea şi soluţionarea contestaţiilor întocmirea şi transmiterea către AM Judetean Situaţiei proiectelor după soluţionarea contestaţiilor la nivelul GAL	GAL			Propuse pentru finanţare/ reportare/ne-finanţare	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinatate în urma contestatiilor
11. Primirea Raportului de contestaţii de la AM Judetean însoţit de Lista proiectelor selectate pentru finanţare, reportare, ne-finanţate în vederea notificării beneficiarilor	GAL			Selectat pentru finanţare/reportat/ne-finanţat	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinantate în urma contestatiilor
12. Notificarea beneficiarilor cu rezultatul verificării cererilor de finanţare stabilit în Raportul de contestaţii	AM Judetean			Selectată pentru finanţare/reportată/ne-finanţată	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinantate în urma contestatiilor Notificare
13. Finalizarea completării Dosarului administrativ şi transmiterea acestuia către APDRP	AM Judetean			Eligibilă/Selectată pentru finanţare	Dosarele administrative completate
14. Întocmirea borderourilor de transmitere a cererii de finanţare originale şi a dosarelor administrative către APDRP în vedera contractării	AM Judetean				Borderou de transmitere

Masura 3.1.2. Sprijinirea atragerii şi creării de microîntreprinderi

Obiectivul şi raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenţiei

Cu o medie de 148 firme la 10.000 de locuitori, 87,5% fiind microîntreprinderi, teritoriul se situează sub media judeţului Argeş (271 firme/10.000 locuitori).
Având în vedere numărul mic al micro-întreprinderilor şi nivelul redus al veniturilor obţinute din activităţi non-agricole, se impune necesitatea creării de noi microîntreprinderi care vor revitaliza economia rurală prin crearea de locuri de muncă pentru populaţia în sectorul non-agricol şi creşterea veniturilor acesteia.
Sprijinul vizat prin această măsură se adresează micro-întreprinderilor, precum şi locuitorilor care doresc să desfăşoare o activitate economică devenind antreprenori. O atenţie deosebită se va acorda femeilor, dat fiind faptul că datele statistice arată că acestea dezvoltă afaceri într-un număr mult mai redus decât bărbaţii. De asemenea, este urmărită atragerea de investiţii din afara teritoriului care să compenseze slaba capitalizare a antreprenorilor locali.

Obiectiv general

Dezvoltarea durabilă a economiei prin încurajarea activităţilor non-agricole care să folosească resursele locale.

Obiective specifice

- Creşterea numărului microîntreprinderilor din teritoriu;
- Creşterea atractivităţii teritoriului pentru potenţiali investitori;
- Creşterea numărului locurilor de muncă.

Descrierea intervenţiei – domeniul de acoperire a măsurii

Prin această măsură vor fi sprijinite înfiinţarea de întreprinderi care prelucrează materia primă locală (ex: lemn, piatră, lână, marmură) pentru a o valorifica superior, şi care oferă locuri de muncă.

Beneficiari

Tipuri de beneficiari:

- Microîntreprinderi
- Persoane fizice care se angajează să se autorizeze cu un statut minim de persoană fizică autorizată până la semnarea contractului de finanţare

Evaluarea numărului de beneficiari
5

Criterii de selectie

Va fi acordată prioritate pentru:

- persoane fizice până în 40 de ani care se angajează să se autorizeze până la data semnării contractului cu statutul de cel puţin PFA;
- microîntreprinderi conduse (acţionari principali) de tineri/femei până la 40 de ani;
- proiecte care includ acţiuni de protecţie a mediului şi folosire a resurselor regenerabile;
- proiecte inovative;
- Proiectele care promoveaza activitati mestesugaresti, de artizanat;
- Start-up-uri (micro-întreprinderi nou înfiintate).
- Gradul de participare la cofinantare la beneficiarului.
- complementaritea cu Planul de Dezvoltare Locala/Programul National de Dezvoltare Rurala.
- Proiecte care se bazeaza pe utlizarea/prelucrarea resurselor locale.
- Proiecte ce contribuie la promovarea zonei si crearea unui brand local.

Tipuri de investitii si cheltuieli eligibile

b). Investiţii necorporale (software, patente, licenţe etc.), inclusiv achiziţionarea în leasing a acestora.
Conform articolului nr. 55 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006,vor fi susutinute costurile generale legate de intocmirea proiectuluiprecum taxe pentru arhitecţi, ingineri şi consultanta,, studii de fezabilitate/memorii justificative, taxe pentru eliberararea certificatelor, avizelor şi autorizaţiilor necesare implementării proiectelor, aşa cum sunt ele menţionate în legislaţia naţională, achiziţia de patente si licente,in limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile ale proiectelor,iar pentru proiectele care nu prevad constructii,in limita a 5%.

a). Investiţii corporale (construcţia, modernizarea, extinderea clădirilor în scop productiv -pentru efectuarea activităţii vizate de proiect- precum şi construcţia de clădiri pentru marketingul produselor proprii; dotarea aferentă cu echipamente, utilaje etc., inclusiv achiziţionarea în leasing a acestora);

În cadrul Măsurii 312 se pot realiza următoarele tipuri de investiţii:

i.Investitii in activitati non-agricole productive cum ar fi:
-Industria usoara(articole de pielarie,incaltaminte,lana,blana ,tricotaje,produse de uz gospodaresc,produse odorizante,etc);
-In activitati de procesare industriala a produselor lemnoase-incepand de la stadiul de cherestea(ex.mobila);
-Mecanica fina,asamblare de masini,unelte si obiecte casice,producerea de ambalaje,etc.

ii.Investitii pentru dezvoltarea activitatilor mestesugaresti,de artizanat si a altor activitati traditionale non-agricole cu specific local(prelucrarea fierului,lanii,olaritul, brodatul,confectionare instrumente muzicale traditionale,etc) precum si marketingul acestora(mici magazine de desfacere a propriilor produse obtinute din aceste activitati);

iii. Servicii pentru populatia rurala cum ar fi:
a. Servicii de croitorie,frizarie,cismarie;
b. Servicii de conectare si difuzare internet;
c. Servicii de mecanizare,transport(altele decat achizitia mijloacelor de transport),protectie fitosanitara, insamantare artificiala a animalelor,servicii sanitar-veterinare;
d. Servicii medicale;
e. Servicii reparatii masini,unelte si obiecte casnice.

Exemple de proiecte inovative,cu titlu exemplificativ
• înfiinţarea sau sprijinirea microîntreprinderilor ce folosesc ca resursă principală lăna şi o prelucrează în mod tradiţional şi ecologic.
• sprijinirea microîntreprinderilor ce folosesc ca resursă principală lemnul pentru diversificarea activităţii şi obţinerea de valoare adăugată-mobilier,etc.

Valoarea maxima a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului)

Ajutorul public FEADR + contribuţie publică naţională pentru această măsură va fi de pana la 85% din totalul cheltuielilor publice eligibile pentru Investitii in activitati non-agricole productive(Anexa 9B-,,Lista codurilor CAEN de productie de bunuri) si de pana 70% din

totalul cheltuielilor eligibile pentru celelalte tipuri de Investitii in activitati non-agricole(Anexa 9-Lista detaliata a actiunilor conform codurilor CAEN eligibile numai pentru dotarea cladirilor).

Număr de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuţia FEADR – măsură	Contribuţie publică naţională	Contribuţie privată
5 proiecte cu intensitate a sprijinului de pana la 70% (Anexa 9-servicii/dotari)	**94.235**	**471.177**	**263.859**	**65.965**	**141.353**

Indicatori de realizare

Indicator	Tinta 2011-2013	Procent îndeplinire criterii de selecţie locală
Număr de micro-întreprinderi sprijinite dintre care: - nou înfiintate - **conduse de tineri sub 40 ani**	5 2 **3**	 **60%**
Volumul total al investitiilor	471.177	
Număr de micro-întreprinderi dintre care: - investitii în activităti mestesugăresti si de artizanat - investitii în activităti care prelucrează materiile prime locale	2 0 2	
Număr de proiecte care cuprind actiuni de protectia mediului	**0**	**0%**

PISTA DE AUDIT PENTRU CERERILE DE FINANŢARE

Teritoriu: Fagarasul de Sud-Tinutul Posadelor
Măsura 3.1.2.-Sprijinirea atragerii si crearii de microintreprinderi
Cererea de proiecte: 01/11

Număr de înregistrare al cererii de finanţare: .....

Titlul Proiectului: .....
Nume şi prenume/Denumire solicitant: .....

Activitatea	Instituţia	Cine a efectuat Nume şi semnătura Data	Cine a verificat Nume şi semnătura Data	Statut Cerere de finanţare	Documente completate/întocmite
25.	26.	27.	28.	29.	30.
EVALUARE- SELECTARE					
1. Înregistrarea Cererii de Finanţare şi a Dosarului Administrativ si verificarea conformităţii acestora	GAL			conformă	Fisa de înregistrare a CF (electronic) Fisa de conformitate (electronic) Lista cererilor de finantare eligibile Lista cererilor de finantare neeligibile
2.Întocmirea calendarului privind verificarea selectarii Cererii de finanţare	GAL				Calendar de verificare a cererilor de finantare
3.Întocmirea tabelului centralizator privind situaţia Cererilor de Finanţare depuse la nivelul GAL şi transmiterea acestuia către AM judetean	GAL				Scrisoare de înaintare Confirmare de primire
4.Intocmirea fisei cu criteriile de selectie a proiectelor	GAL			Eligibilă	Fisele individuale de evaluare Raportul de evaluare cu ierarhizarea proiectelor propuse spre finantare
5.Verificarea prin sondaj	AM Judetan			Eligibilă/Neeligibila	-
6. Proces –verbal pentru selectia proiectelor	GAL (Comitetul de Selectie)				Raportul de Selectie al Comitetului de Selectie Lista proiectelor propuse spre finantare
7. Transmiterea către AM Judetean Raportului de selectie al proiectelor propus de Comitetul de Selectie al GAL, a Listei cererilor de finanţare eligibile/neeligibile, a cererilor de finanţare originale şi a dosarelor administrative	GAL			Eligibilă / Neeligibilă	Scrisoare de Înaintare Raportul de Selectie al Comitetului de Selectie Lista proiectelor propuse spre finantare Lista cererilor de finantare eligibile Lista cererilor de finantare neeligibile

8. Evaluare/verificare a dosarelor administrative de către AM Judetean	AM Judetean			Selectată pentru finanţare/reportată/ne-finanţată	Lista cererilor selectate pentru finantare/eportate/nefinantate
9. Notificarea beneficiarilor cu rezultatul verificării cererilor de finanţare la nivelul AM Judeţean	AM Judetean			Selectată pentru finanţare/reportată/ne-finanţată	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinantate Notificare
10. Primirea şi soluţionarea contestaţiilor întocmirea şi transmiterea către AM Judetean Situaţiei proiectelor după soluţionarea contestaţiilor la nivelul GAL	GAL			Propuse pentru finanţare/ reportare/ne-finanţare	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinatate în urma contestatiilor
11. Primirea Raportului de contestaţii de la AM Judetean însoţit de Lista proiectelor selectate pentru finanţare, reportare, ne-finanţate în vederea notificării beneficiarilor	GAL			Selectat pentru finanţare/reportat/ne-finanţat	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinantate în urma contestatiilor
12. Notificarea beneficiarilor cu rezultatul verificării cererilor de finanţare stabilit în Raportul de contestaţii	AM Judetean			Selectată pentru finanţare/reportată/ne-finanţată	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinantate în urma contestatiilor Notificare
13. Finalizarea completării Dosarului administrativ şi transmiterea acestuia către APDRP	AM Judetean			Eligibilă/Selectată pentru finanţare	Dosarele administrative completate
14. Întocmirea borderourilor de transmitere a cererii de finanţare originale şi a dosarelor administrative către APDRP în vedera contractării	AM Judetean				Borderou de transmitere

Axa IV-Leader.

Masura 4.2.1.Proiecte de cooperare

Obiectivul şi raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenţiei

Grupul de Acţiune Locală care a pregătit Strategia de Dezvoltare a teritoriului Făgăraşul de Sud - Ţinutul Posadelor a început să construiască experienţa derulării unor proiecte tip LEADER, cu ocazia implementării iniţiativei din faza 3. O parte dintre membrii GAL au participat la vizite de studiu în Franţa şi marea lor majoritate au luat parte la elaborarea strategiei.

Priorităţile propuse în cadrul strategiei sunt provocatoare, iar atingerea obiectivelor din strategie poate fi realizată şi prin colaborare cu alte teritorii din ţară sau din străinătate. De exemplu, obiectivele care ţin de dezvoltarea turismului şi valorificarea potenţialului cultural şi natural se regăsesc şi în strategiile teritoriilor din amonte, Teritoriul Muscelean şi European, Teritoriul La Poalele Iezerului iar prin proiecte de cooperare, circuitele turistice sau proiectele de promovare pot fi potenţate.

Această măsură vine să susţină obiective din strategia de dezvoltare a teritoriului, precum cele legate de turism sau de valorificarea superioară a producţiei agricole. Schimbul de bune practici, iniţiative comune, formare comună sunt câteva acţiuni care pot ajuta GAL Făgăraşul de Sud - Ţinutul Posadelor să continue dezvoltarea capacităţii proprii de implementare a programului LEADER şi să contribuie cu succes la realizarea obiectivelor proprii.

Obiectiv general

Extinderea experienţei locale a teritoriului Făgăraşul de Sud - Ţinutul Posadelor, pentru îmbunătăţirea gradului de implementare a strategiei locale.

Obiective operaţionale

Participarea Grupului de Acţiune Locală în două proiecte de cooperare.

Descrierea intervenţiei – domeniul de acoperire a măsurii

Măsura va susţine financiar proiecte de cooperare ale GAL Făgăraşul de Sud - Ţinutul Posadelor cu alte GAL-uri sau grupuri/parteneriate, care funcţionează după principiul şi metoda LEADER. Proiectele propuse vor trebui să susţină obiectivele din strategia de dezvoltare a teritoriului şi să corespundă Axelor 1 şi 3 din PNDR.

Proiectele de cooperare vor cuprinde următoarele aspecte:

- Parteneriatul: tipul actorilor implicaţi, legăturile dintre responsabilii de proiect şi GAL, implicarea partenerilor locali în operaţiunile prevăzute.
- Integrarea în strategia teritoriului: integrarea în strategia teritoriala, valoarea adăugata a proiectului, coordonarea cu alte acţiuni derulate, valorificarea experienţei cooperării din afara teritoriului.
- Tipul de proiect: Acţiuni comune concrete (mai mult decât o intenţie si/sau un schimb de experienţă).
- Aspecte tehnice: fezabilitate tehnică, calendar, mecanismul de implementare, aspecte practice, metodologie si organizare, indicatori de monitorizare, managementul proiectului.
- Aspecte financiare: buget realist si coerent, plan de finanţare, deviz, fezabilitate financiară, implicarea diverşilor actori.

Beneficiari

Tipuri de beneficiari

- GAL
- Grupuri/parteneriate, care funcţionează după principiul şi metoda LEADER

Evaluarea numărului de beneficiari 1

Criterii de selecţie locală

Deleted: ¶

Vor avea prioritate proiectele de cooperare care:

- implică mai mult de doua GAL-uri din România;
- implică un GAL din alt stat membru cu experienţă Leader +;
- includ activităţi inovative;
- combină obiectivele din diferite axe ale PNDR;
- se adresează fermierilor de semi-subzistenţă;
- se adresează tinerilor din zona rurală;
- respectă normele de mediu;
- urmăresc facilitarea implementării acelor masuri din PNDR care vor avea ca beneficiari grupuri de producători, asociaţii, parteneriate.
- au ca rezultat transferul de tehnologie si schimbul de bune practici intre paricipanti.

Precizări privind acţiunile eligibile, cu titlu exemplificativ

- cheltuieli pentru pregătirea proiectelor de cooperare – organizare misiuni tehnice, întâlniri, seminarii, activităţi de traducere şi interpretare, multiplicare documente;
- cheltuieli de investiţii pentru implementarea proiectelor comune

Exemple de proiecte inovative,cu titlu exemplificativ

- *Drumul partizanilor*
- *Vitrina produselor locale*
- *Cultură şi tradiţie,o punte între civilizaţii.*

Finanţare

Ajutorul public FEADR + contribuţie publică naţională se ridică la 100% din valoarea totală a proiectului, conform regulilor de finanţare din măsura 421 PNDR

Număr de proiecte prevăzute	**Cost total mediu**	**Estimarea costului total pe măsură**	**Contribuţia FEADR – măsură**	**Contribuţie publică naţională**	**Contribuţie privată**
1	12.500	12.500	10.000	2.500	0

Indicatori de realizare

Indicator	**Tinta 2011-2013**	**Procent îndeplinire criterii de selecţie locală**
Număr de proiecte de cooperare sprijinite - transnationale - interteritoriale	1 0 1	
Număr de GAL-uri care întreprind proiecte de cooperare	**1**	**100%**
Număr de proiecte de cooperare care implică mai mult de două GAL-uri	1	100%
Numar de proiecte ce include actiuni inovative	1	100%

PISTA DE AUDIT PENTRU CERERILE DE FINANŢARE

Teritoriu: Fagarasul de Sud-Tinutul Posadelor
Măsura 4.2.1.- Proiecte de cooperare
Cererea de proiecte: 01/11

Număr de înregistrare al cererii de finanţare: .....

Titlul Proiectului: .....
Nume şi prenume/Denumire solicitant: .....

Activitatea	Instituţia	Cine a efectuat Nume şi semnătura Data	Cine a verificat Nume şi semnătura Data	Statut Cerere de finanţare	Documente completate/întocmite
31.	32.	33.	34.	35.	36.
EVALUARE- SELECTARE					
1. Înregistrarea Cererii de Finanţare şi a Dosarului Administrativ si verificarea conformităţii acestora	GAL			conformă	Fisa de înregistrare a CF (electronic) Fisa de conformitate (electronic) Lista cererilor de finantare eligibile Lista cererilor de finantare neeligibile
2.Întocmirea calendarului privind verificarea selectarii Cererii de finanţare	GAL				Calendar de verificare a cererilor de finantare
3.Întocmirea tabelului centralizator privind situaţia Cererilor de Finanţare depuse la nivelul GAL şi transmiterea acestuia către AM judetean	GAL				Scrisoare de înaintare Confirmare de primire
4.Intocmirea fisei cu criteriile de selectie a proiectelor	GAL			Eligibilă	Fisele individuale de evaluare Raportul de evaluare cu ierarhizarea proiectelor propuse spre finantare
5.Verificarea prin sondaj	AM Judetan			Eligibilă/Neeligibila	-
6. Proces –verbal pentru selectia proiectelor	GAL (Comitetul de Selectie)				Raportul de Selectie al Comitetului de Selectie Lista proiectelor propuse spre finantare
7. Transmiterea către AM Judetean Raportului de selectie al proiectelor propus de Comitetul de Selectie al GAL, a Listei cererilor de finanţare eligibile/neeligibile, a cererilor de finanţare originale şi a dosarelor administrative	GAL			Eligibilă / Neeligibilă	Scrisoare de Înaintare Raportul de Selectie al Comitetului de Selectie Lista proiectelor propuse spre finantare Lista cererilor de finantare eligibile Lista cererilor de finantare neeligibile

8. Evaluare/verificare a dosarelor administrative de către AM Judetean	AM Judetean			Selectată pentru finanţare/reportată/ne-finanţată	Lista cererilor selectate pentru finantare/eportate/nefinantate
9. Notificarea beneficiarilor cu rezultatul verificării cererilor de finanţare la nivelul AM Judeţean	AM Judetean			Selectată pentru finanţare/reportată/ne-finanţată	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinantate Notificare
10. Primirea şi soluţionarea contestaţiilor întocmirea şi transmiterea către AM Judetean Situaţiei proiectelor după soluţionarea contestaţiilor la nivelul GAL	GAL			Propuse pentru finanţare/ reportare/ne-finanţare	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinatate în urma contestatiilor
11. Primirea Raportului de contestaţii de la AM Judetean însoţit de Lista proiectelor selectate pentru finanţare, reportare, ne-finanţate în vederea notificării beneficiarilor	GAL			Selectat pentru finanţare/reportat/ne-finanţat	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinantate în urma contestatiilor
12. Notificarea beneficiarilor cu rezultatul verificării cererilor de finanţare stabilit în Raportul de contestaţii	AM Judetean			Selectată pentru finanţare/reportată/ne-finanţată	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinantate în urma contestatiilor Notificare
13. Finalizarea completării Dosarului administrativ şi transmiterea acestuia către APDRP	AM Judetean			Eligibilă/Selectată pentru finanţare	Dosarele administrative completate
14. Întocmirea borderourilor de transmitere a cererii de finanţare originale şi a dosarelor administrative către APDRP în vedera contractării	AM Judetean				Borderou de transmitere

Masura 112<<Instalarea tinerilor fermieri >>,

(nou introdusa)

Obiectivul si raportul cu strategia de dezvoltare –miza interventiei

Exploatatiilor agricole din teritoriul GAL „Fagarasul de Sud-Tinutul Posadelor „ au dimensiuni mici si sunt fragmentate . Nu exista in teritoriu exploatatii agricole care sa depaseasca 10 ha . Majoritatea fermelor se încadrează la categoriile sub şi semi-subzistenţă, peste 90% dintre exploataţiile agricole având suprafeţe sub 2 ha iar 50% din exploataţiile agricole au sub 1ha şi cumulat, 99% au sub 5 ha. Suprafeţele cele mai întinse sunt destinate plantelor furajare. 25% din suprafaţa agricolă a rămas necultivată.

Atât terenurile, cât şi forţa de muncă sunt folosite sub potenţialul lor economic. Tipul de cultură, dotarea tehnică necorespunzătoare, ponderea ridicată a muncii manuale, metodele tradiţionale mai puţin ştiinţifice de cultivare a pământului sau de creştere a animalelor, caracteristicile solului (care necesită fertilizări şi lucrări mecanizate intense) sunt o serie de factori care determină o productivitate agricolă scăzută şi o evidentă lipsă de competitivitate.

Fermele de subzistenţă sunt, de obicei, conduse de proprietari, persoane care fie au trecut, fie se apropie de vârsta pensionării.

Inexistenta locurilor de munca in sectorul de productie si/sau servicii,obliga tinerii sa lucreze preponderent in domeniul agricol(mai ales in sectorul zootehnic).

In teritoriu exista un mare numar de tineri cu un nivel de calificare superior , pregatiti pentru a prelua exploatatiile agricole si pentru a le aduce la un nivel de competitivitate ridicat .

Reînnoirea generaţiei şefilor de exploataţii agricole devine o necesitate a sectorului agricol, având ca efect atât îmbunătăţirea competitivităţii acestuia, cât şi îmbunătăţirea vieţii sociale a comunităţilor rurale. Generaţia tânără de fermieri poate să îndeplinească mai uşor cerinţele pe care societatea le solicită profesiei de agricultor şi totodată şi pe cele cerute prin regulamentele Politicii Agricole Comune: securitate alimentară, igienă şi bunăstare a animalelor, diversificare, obţinere de produse locale de calitate superioară, conştientizare a rolului pe care îl joacă agricultura în combaterea schimbărilor de climă (utilizarea energiei regenerabile, biodiversitate, reducerea emisiilor de dioxid de carbon), creare de locuri de muncă şi creştere economică în mediul rural, conştientizare a efectelor negative determinate de abandonul terenurilor agricole.

Obiectivele măsurii 112
Obiectiv general

• Facilitarea transformarii si modernizarii economiei rurale pentru a o face mai competitiva si pentru a contribui la cresterea economica din teritoriu .
• Îmbunătăţirea şi creşterea competitivităţii sectorului agricol prin promovarea instalării tinerilor fermieri şi sprijinirea procesului de modernizare şi conformitate cu cerinţele pentru protecţia mediului, igiena şi bunăstarea animalelor, siguranţa la locul de muncă;
• Îmbunătăţirea managementului exploataţiilor agricole prin reînnoirea generaţiei şefilor acestora,fără creşterea populaţiei active ocupate în agricultură.

Obiective operaţionale
•Creşterea numărului de tineri agricultori care încep pentru prima oară o activitate agricolă ca şefi de exploataţii şi încurajarea tinerilor fermieri de a realiza investiţii.
•Dezvoltarea de microferme pilot competitive economic.
•Creşterea veniturilor exploataţiilor conduse de tinerii fermieri.

Domeniul de acţiune
Sprijinul acordat în cadrul măsurii, are ca scop:
a) Îmbunătăţirea managementului exploataţiei agricole;

b) Îmbunătăţirea performanţelor generale ale exploataţiei agricole;
c) Adaptarea producţiei la cerinţele pieţei;
d) Respectarea normelor comunitare, în special, cerinţele de eco-condiţionalitate, de protecţie a muncii, protecţia mediului şi sanitar-veterinare.

Definirea beneficiarilor
Sprijinul financiar prevăzut pentru această măsură, se acordă fermierilor care îndeplinesc la momentul solicitării sprijinului următoarele condiţii:
a) Au vârsta sub 40 de ani şi se instalează pentru prima dată în exploataţiile agricole, ca şi conducători (şefi) ai exploataţiei;
b) Deţin sau se angajează să dobândească1 competenţe şi calificări profesionale în raport cu activitatea pe care urmează să o desfăşoare.
c) Prezintă un Plan de afaceri pentru dezvoltarea activităţilor agricole din cadrul exploataţiei.
d) Sunt membri ai unei familii de fermier, care au lucrat mai mult de 50% din timpul lor de lucru în cadrul fermei (nu neapărat în ferma familiei) cu cel puţin 12 luni înaintea instalării sale pe cont propriu.

Nivelul minim de calificare solicitat este:
-absolvent de liceu sau de şcoală profesională/şcoală de arte şi meserii în domeniul agricol, veterinar şi economic cu profil agricol;
- absolvent de liceu sau de şcoală profesionala/şcoală de arte si meserii care prezintă un certificat de calificare sau un certificat de absolvire a unui curs de formare de minim 150 de ore în domeniul agricol, veterinar sau economic cu profil agricol.

O exploataţie agricolă nu poate primi sprijin prin această măsură decât o singură dată. Nu se acordă sprijin prin această măsură, persoanelor care nu au acte de proprietate sau contracte de arendă/concesionare încheiate în nume propriu, cu excepţia soţului sau soţiei. În acest ultim caz, un singur membru al familiei poate primi sprijin, chiar dacă ambii soţi îndeplinesc condiţiile prevăzute în măsură.

Definirea instalării
Instalarea tinerilor fermieri reprezintă activitatea de înfiinţare şi/sau preluare prin transfer de proprietate şi/sau arendă/concesionare a unei exploataţii agricole între 6-40 UDE care produce în principal produse agricole vegetale şi animale (materie primă) pentru consum uman si hrana animalelor, pentru prima dată în calitate de conducător (şef) de exploataţie.

Definiţii:
• **Exploataţia agricolă** este o unitate tehnico-economică ce îşi desfăşoară activitatea sub o gestiune unică şi are ca obiect de activitate exploatarea terenurilor agricole şi/sau activitate zootehnică.
• **Conducătorul exploataţiei** este acea persoană care administrează şi îşi asumă riscuri economice privind exploataţia agricolă (poate fi: persoană fizică sau acţionar unic).
• **Unitatea de dimensiune economică** (UDE) reprezintă unitatea prin care se exprimă dimensiunea economică a unei exploataţii agricole determinată pe baza marjei brute standard a exploataţiei (Decizia Comisiei nr. 85/377/CEE). Valoarea unei unităţi de dimensiune economică este de 1.200 Euro.

Contractele de arendare trebuie sa fie încheiate pe termen de minim 5 ani.
Exploataţia agricolă trebuie să fie înregistrată în Registrul Fermelor înainte de solicitarea sprijinului.
Tinerii fermieri care beneficiază de sprijin prin această măsură sunt obligaţi să urmeze, în primii trei ani de la primirea sprijinului, cursuri de formare profesională prin măsura 111 „Formare profesională,

informare şi difuzare de cunoştinţe" în cel puţin unul din domeniile: managementul exploataţiei agricole, contabilitatea fermei, protecţia mediului, agricultură ecologică etc.

Criterii de selecţie locală
Va fi acordată prioritate pentru:
• proiectele care includ actiuni de protectia mediului (mai putin utilizarea energiilor regenerabile)
• Exploataţii agricole de semi-subzistenţă;
• Proiectele care crează locuri de muncă la nivelul teritoriului;
• Proiectele care valorifică materie primă/produse locale;
• Proiecte care promoveaza utilizarea energiilor regenerabile
• Proiectele inovative.

Toate proiectele eligibile vor fi punctate în acord cu criteriile de selecţie mai sus menţionate.

Rezumatul cerinţelor Planului de afaceri
Pentru acordarea sprijinului prin această măsură Planul de afaceri trebuie să cuprindă:

• O scurtă descriere a situaţiei curente;
• Obiectivele restructurării;
• Detalierea investiţiilor necesare pentru atingerea obiectivelor, inclusiv date tehnice, parte desenată, dovada că a făcut demersurile pentru a obţine toate avizele şi autorizaţiile, în conformitate cu legislaţia în vigoare;
• Schimbările de management solicitate;
• Pregătirea profesională solicitată;
• Tipul şi cantitatea produselor obţinute în timpul şi după restructurare, inclusive oportunităţile de piaţă;
• Demonstrarea viitoarei viabilităţi economice: costuri, venituri şi cheltuieli realizate;
• Elemente referitoare la mediu;
• Evaluarea principalelor riscuri;
• Graficul de timp pentru restructurare, inclusiv obiective şi etape.

Planul de afaceri trebuie să includă detalii privind investiţiile care se realizează demonstrând că cel puţin 30% din sprijinul acordat va fi investit pentru realizarea conformităţii cu standardele comunitare,modernizarea şi dezvoltarea exploataţiei, astfel:

- construirea şi/sau modernizarea clădirilor utilizate pentru producţia agricolă la nivel de fermă, incluzându-le şi pe cele pentru protecţia mediului;
- achiziţionarea sau achiziţionarea în leasing de tractoare noi, combine de recoltat, maşini,
utilaje, instalaţii, echipamente şi accesorii, echipamente şi software specializate;
- achiziţionarea de animale şi după caz a cotei de producţie;
- plantarea şi replantarea plantelor perene;
- achiziţionarea de teren pentru activităţi agricole.

Planul de afaceri trebuie să includă toate detaliile privind investiţiile care se realizează atât din sprijinul acordat prin măsură cât şi/sau prin accesarea măsurii 121 „Modernizarea exploataţiilor agricole".

Volumul sprijinului
Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri va fi acordat sub formă de primă, în două tranşe.
Beneficiarul trebuie să demonstreze la data ultimei verificări că dimensiunea fermei este de peste 10 UDE şi a crescut cu minim 4 UDE de la data adoptării deciziei individuale de acordare a sprijinului de instalare a tânărului fermier.

Sprijinul pentru instalare este de 12.000 Euro pentru o exploataţie agricolă cu dimensiunea minimă de 6 UDE, iar peste această dimensiune sprijinul pentru instalare poate creşte cu 4.000 Euro/1 UDE dar nu va putea depăşi 40.000 Euro/exploataţie**.**

Modalitatea de plată
Sprijinul de instalare va fi acordat în două tranşe de plată:

• Prima tranşă se va acorda la data aprobării de către APDRP a solicitării pentru acordarea sprijinului şi va fi de 60% din valoarea sprijinului pentru instalare;
• A doua tranşă, de 40% din valoarea sprijinului pentru instalare se va acorda la îndeplinirea acţiunilor prevăzute în Planul de afaceri, obligatoriu conformitatea cu standardele comunitare.

Verificarea condiţiilor pentru acordarea celei de a doua tranşe nu va depăşi 36 luni de la data adoptării de către APDRP a deciziei pentru acordarea sprijinului.
Recuperarea primei tranşe nu va fi solicitată în cazul în care tânărul fermier nu îndeplineşte la data verificării, conformitatea cu acţiunile prevăzute în Planul de afaceri, din cauza unei situaţii *de forţă majoră*, iar a doua tranşă nu va mai fi plătită.
Tinerii fermieri trebuie să restituie întreaga sumă primită dacă îşi încetează activitatea agricolă mai devreme de trei ani de la data depunerii solicitării de plată pentru cea de a doua tranşă.

Finanţare
Ajutorul public acordat in cadrul acestei masuri (FEADR si public) este de 100%.

Nr. proiecte prevazute	Cost total mediu	Estimarea costului pe masura	Contributia FEADR – masura	Contributia publica nationala	Contributie privata
8	**40.000**	**320.000**	**256.000**	**64.000**	**0**

Indicatori de realizare

Indicator	Tinta 2011-2013	Procent indeplinire criterii de selectie
Numar total de tineri sprijiniti	8	100%
Numar de proiecte care cuprind actiuni de protectia mediului	6	75%
Numar de ferme de semi-subzistenta sprijinite	6	75%
Numar de actiuni inovative	5	62%
Volumul total al investitiilor	320.000	100%

II.3.Planul de finanţare. Alocare financiară pe măsuri – Total Euro

Măsura	Măsura corespondentă din PNDR	Număr de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuţia FEADR – măsură	Contribuţie publică naţională	Contribuţie privată
Instalarea tinerilor fermieri(nou introdusa)	Masura 112	8	40.000	320.000	256.000	64.000	0
Încurajarea activităţilor turistice	Măsura 313, excepţie unităţi de cazare	8	125.935	1.007.480	710.140	177.535	119.805
Valorificarea obiectivelor de patrimoniu cultural	Măsura 322, foarte specific	18	29.817	536.700	429.360	107.340	0
Creşterea valorii adăugate a produselor agricole	Măsura 123, mai specific	1	250.000	250.000	100.000	25.000	125.000
Sprijin pentru creşterea valorii economice a microfermelor	Măsura 121, foarte specific	5	26.499	132.495	58.641	14.660	59.194
Sprijin pentru crearea de microîntreprinderi din sectoare non-agricole	Măsura 312, mai specific	5	94.235	471.177	263.859	65.965	141.353
Cooperare	Măsura 421	1	12.500	12.500	10.000	2.500	0
Total alocare financiară		46		2.730.352	1.828.000	457.000	445.352

Tabel 33 *– Alocare financiară pe măsuri*

Total costuri pentru proiectele din strategie: 2.730.352 Euro
Din care: contribuţie FEADR + contribuţie publică: 2.285.000 Euro
Contribuţie privată: 445.352 Euro

III.REALIZAREA PRTENERIATULUI SI FUNCTIONAREA GAL-ULUI

PARTEA A V A-PARTENERIATUL

III.1 Prezentarea procesului de elaborare a Planului de Dezvoltare Locală

Metodologia consultării partenerilor locali aplicată la nivelul parteneriatului creat a fost conturată în jurul principiilor participative în dezvoltarea locală, prin implicarea factorilor interesati în procesele de informare, consultare, participare la luarea deciziilor si diseminare a rezultatelor obtinute. Consultările au vizat toate etapele majore ale procesului de elaborare a strategiei, de la stabilirea etapelor, continutului si calendarului de activităti aferent si a factorilor importanti care să fie implicati, la elaborarea proceselor de comunicare la nivelul actorilor din teritoriu cu privire la implementarea activităților de pregătie a strategiei.

Acestei etape i s-a adăugat cea de formare a echipei de lucru la nivelul parteneriatului si de trecere la pasii propriu zisi de elaborare a strategiei – culegere si analiză de date, analiza SWOT si diagnoza, elaborarea directiilor principale de dezvoltare si prioritizarea acestora. Etapa a treia a procesului de elaborare a strategiei a constat într-o discutare detaliată a obiectivelor si măsurilor propuse si de identificare si întelegere a mecanismelor necesare implementării lor – mecanismul de implementare a strategiei, mecanismul de comunicare-informare cu beneficiarii, structura organizatională a GAL-ului, sistemul de monitorizare, evaluare si control, precum si a resurselor existente si a celor necesare implementării strategiei.

Rezultatele procesului consultative au fost făcute publice în urma parcurgerii fiecărei etape prin diseminarea de informatii în presă si aparitia unui număr de articole în presa locală, inclusive online, organizarea de discutii cu grupuri de interes reprezentative - oameni de afaceri de la nivelul teritoriului, minorităti, cadre didactice, publicarea si distribuirea unui număr de brosuri cuprinzând propunerile de strategie.

Constituirea echipei de lucru
În cadrul procesului de elaborare a Planului de Dezvoltare Locală din Teritoriul Făgăraşul de sud - Ţinutul Posadelor s-au constituit două grupuri de lucru cu sarcini precise în elaborarea documentului strategic:

- Unul pentru elaborarea metodologiei de lucru şi conceperea strategiei de dezvoltare locală, constituit din 12 experţi: 5 reprezentând consultantul, 5 reprezentând organizaţia iniţiatoare a proiectului - echipa Primăriei Nucşoara (agentul de dezvoltare locală al comunei Nucşoara, ce a avut şi rolul de animator, contabilul, un referent de specialitate, secretarul şi primarul) - şi 2 reprezentând Direcţia Agricolă de Dezvoltare Rurală Argeş.
- Unul pentru procesul de culegere de date necesar în elaborarea analizei diagnostic format din 6 culegători de date, animatorul teritoriului şi 1 expert din partea

consultantului.

Pe tot parcursul procesului de culegere de date, schimbul de informaţii între membrii celor două grupuri de lucru s-a realizat în cadrul unor şedinţe tematice, întâlniri de grup şi discuţii.

Culegerea de date

În procesul de culegere de date, au fost implicaţi 6 culegători de date pentru cele 15 comune, alături de care au lucrat reprezentanţi din cadrul comunităţilor (reprezentanţi ai primăriilor): Albeştii de Argeş, Arefu, Brăduleţ, Cicăneşti, Corbi, Corbeni, Domneşti, Muşăteşti, Nucşoara, Pietroşani, Sălătrucu, Tigveni, Valea Danului, Valea Iaşului şi comuna Runcu din judeţul Vâlcea.

Echipa responsabilă cu elaborarea metodologiei de lucru a conceput pentru fiecare comună din Teritoriul Ţinutul Posadelor fişe de culegere de date[47] pentru următoarele domenii: geografie şi patrimoniul de mediu, patrimoniul cultural, agricultură, economie, educaţie, servicii de sănătate şi medico - sociale, activităţi recreative, administraţie locală, sectorul asociativ (ONG), bilanţul politicilor de dezvoltare şi protecţia mediului.
Fişele de culegere de date au fost prezentate şi discutate împreună cu culegătorii de date din Teritoriu în cadrul unei întâlniri de lucru ce a avut loc pe data de 29.01 2010 la sediul primariei Valea Iasului. În cadrul acestei întâlniri au fost discutate următoarele subiecte: prezentarea şi analizarea fişelor de culegere de date, stabilirea responsabilităţile culegătorilor de date, termenii de referinţă, modalităţile de comunicare şi consultare între membrii echipei, animator şi expert,rezultate asteptate.

În procesul de culegere de date, au fost folosite următoarele surse de informaţii:

- **Interviuri cu factori de interes din teritoriu** (autorităţi publice, funcţionari publici, cadre didactice, cadre medicale, cetăţeni, reprezentanţi ai structurilor asociative (ONG, asociaţii agricole, grupuri de iniţiativă), alţi lideri ai comunităţilor locale.
- **Interviuri individuale şi de grup cu persoane resursă, specialişti în anumite domenii**: reprezentanţi ai Agenţiei Judeţene pentru Protecţia Mediului, Consiliului Judeţean Argeş, Serviciilor Publice Judeţene (SERVSAL, Apă-Canal), Direcţia Judeţeană pentru Cultură, Culte şi Patrimoniu Cultural Naţional Argeş, Centrul Judeţean pentru Conservarea Tradiţiilor Argeş, Muzeul Judeţean Argeş, Universitatea Piteşti, Biroul Judeţean pentru Romi, Serviciul Proiecte Dezvoltare Consiliul Judeţean Argeş, Preşedinţi ai unor fundaţii şi asociaţii profesionale.
- **Discuţii cu Partenerii din Teritoriu**. Consultarea partenerilor în etapa de culegere de date din teritoriu s-a realizat atât în cadrul unor discuţii individuale cât şi cu prilejul întâlnirilor programate.
- **Consultarea documentelor strategice locale, judeţene şi naţionale[48]**: strategiile localităţilor din teritoriu, monografiile locale, hotărârile Consiliilor Locale, organigramele Primăriilor, registrele agricole, alte documente aflate în arhivele Primăriilor, planuri strategice de dezvoltare durabilă, planuri de dezvoltare locală, planuri de şcolarizare locale, strategiile judeţene, strategiile naţionale şi PNDR.
- **Consultarea altor surse de informare:** sit-urile Primăriilor şi altor instituţii publice judeţene şi naţionale, broşuri, publicaţii locale etc.
- **Solicitarea de date statistice centralizate** din partea Direcţiei de Statistică Argeş, Agenţia Judeţeană pentru Ocuparea Forţei de Muncă Argeş, www.listafirme.ro

[47] Fişa de culegere de date va fi ataşata ca anexă.
[48] Strategiile şi materialele ce au fost folosite ca sursă de informare vor fi precizate la Capitolul Bibliografie.

Elaborarea planului de dezvoltare locală. Organizarea Parteneriatului în Teritoriu

După centralizarea datelor din teritoriu, echipa de proiect responsabilă cu elaborarea documentului strategic a iniţiat procesul de scriere propriu-zisă a strategiei de dezvoltare a Teritoriului Ţinutul Posadelor, capitolul de analiză diagnostic. Informaţiile din teritoriul au fost corelate şi cu informaţii obţinute fie prin consultarea unor specialişti în domeniu de la nivel judeţean (specialişti ai Agenţiei Judeţene pentru Protecţia Mediului, Direcţiei Judeţene de Culte şi Patrimoniu, Consiliului Judeţean Argeş etc.) fie prin analiza documentelor strategice judeţene şi naţionale.

Întâlnirile Partenerilor din Teritoriu

Parteneriatul în Teritoriul Ţinutul Posadelor este constituit din 49 de actori reprezentativi din sectorul public şi privat şi ai societăţii civile din cele 15 comune: Albeştii de Argeş, Arefu, Brăduleţ, Cicăneşti, Corbi, Corbeni, Domneşti, Muşăteşti, Nucşoara, Pietroşani, Sălătrucu, Tigveni, Valea Danului, Valea Iaşului şi comuna Runcu din judeţul Vâlcea.

Pe principiul definit de Axa LEADER[49], în teritoriul de faţă, componenta privată este de 65,30%, iar componenta publică este de 34,70%. Parteneriatul real dintre actorii sociali, privaţi şi publici din teritoriul de faţă a presupus respectarea constantă a principiilor de bună practică ale oricărui parteneriat: informare, consultare, participare, responsabilitate, profesionalism, respect reciproc şi respectarea standardelor profesionale şi de etică.

Pe parcursul proiectului „Născut Leader", pe principiul "combinării competenţelor" au avut loc 5 întâlniri în Teritoriu:

- **O întâlnire între animator şi consultantul angajat pentru realizarea strategiei** în care s-au stabilit etapele de elaborare a Planului de dezvoltare locală, conţinutul acestora, rezultatele aşteptate, principiile, modalităţile şi calendarul de lucru. Întâlnirea a avut loc în data de 7 ianuarie 2010 şi s-a bucurat de prezenţa reprezentanţilor Direcţiei de Agricultură şi Dezvoltare Rurală.
- **O întâlnire iniţială de lansare a proiectului** şi prezentarea programului LEADER. Întâlnirea a fost organizată în sala de şedinţe a Consiliul Judeţean Argeş sub înaltul patronaj al Instituţiei Prefectului Judeţului Argeş în data de 19 ianuarie 2010. La această întâlnire au participat partenerii GAL-urilor din cele 5 teritorii înscrise în procesul de selecţie (GAL Ţinutul Posadelor; GAL Inelul Piteştiului, GAL La Poalele Iezerului, GAL Muscelean şi European, GAL Găvanu-Burdea), reprezentanţi ai DADR, Instituţiei Prefectului Judeţul Argeş, Consiliului Judeţean Argeş, cei 5 animatori, consultantul şi reprezentanţi mass-media.
- **O întâlnire în teritoriu** organizată la sediul Consiliului Local Valea Iaşului în data de 29.01.2010 la care au participat culegătorii de date, animatorul, partenerii din teritoriu şi consultantul. În cadrul acestei întâlniri a fost prezentată metodologia de culegere de date din teritoriu,responsabilitatile si asteptarile preconizate;a fost stabilita echipa de lucru si de culegatori de date.
- **O întâlnire de prezentarea şi îmbunătăţire a analizei diagnostic, analiza SWOT şi stabilirea priorităţilor de dezvoltare a teritoriului**. Întâlnirea ce a avut loc în perioada **13-14 mai 2010**- camin cultural Mustatesti,comuna Valea Iasului- a reunit partenerii din teritoriul, reprezentanţi ai DADR, experţii consultantului, animatorul, reprezentanţi ai Consiliului Judeţean Argeş, ai Universităţii Piteşti - facultatea de Protecţia Mediului, Asociaţiei Agricole a Fermierilor - Argeşul De Nord. În cadrul acestei întâlniri s-a realizat o prezentare a diagnosticului pe teme, a avut loc un schimb şi aport de idei noi şi informaţii suplimentare pentru completarea analizei diagnostic.Au fost luate in discutie propunerile partenerilor din sectorul medical,agricol si turism. De asemenea, au fost analizate punctele tari şi punctele slabe ale teritoriului şi, în baza acestora, au fost propuse priorităţile de dezvoltare.

[49] Peste 50% privat

- **O întâlnire de validare a strategiei** ce a avut loc la caminul cultural Mustatesti,comuna Valea Iasului pe data de 4 iunie 2010. Cele mai importante puncte ale acestei întâlniri discutate de partenerii din teritoriu au fost: planul final de dezvoltare a teritoriului Ţinutul Posadelor, modul de funcţionare a parteneriatului creat, organizarea Grupului de Acţiune Locală (GAL), procedura de selecţie a proiectelor ce urmează a fi finanţate prin intermediul strategiei. La întâlnire au participat şi reprezentanţii DADR, consultantul, reprezentanţi ai Consiliului Judeţean Argeş şi ai Universităţii Piteşti, Facultatea de Mediu.

Trebuie menţionat faptul că metodologia acestor întâlniri a combinat metode variate, inovatoare şi adaptate specificului participanţilor pentru prezentarea informaţiilor din teritoriu (analiza diagnostic) şi analizarea problemelor şi a direcţiilor de dezvoltare: prezentări Power Point, discuţii pe grupuri mici, discuţii în plen, brainstorming, formularea de viziuni şi scenarii şi cafeneaua publică. Dintre acestea cea mai inovativă este cafeneaua publică, metodă de dialog activ, schimb de informaţii şi găsire de soluţii creative de acţiune. Este şi o metodă foarte bună de consultare şi participare a publicului la luarea deciziilor. Dezbaterea sub această formă a avut ca temă analiza SWOT a teritoriului, partenerii la cafenea fiind aşezaţi la mese de câte 5-6 persoane, la fiecare masă dezbătându-se un aspect al problemei în discuţie şi, evident, servindu-se cafea şi răcoritoare. Discuţiile moderate de "gazdele" meselor au fost extrem de constructive şi logice,s-au bazat si pe sinteza discutiilor avute anterior de animator cu reprezentantii partenerilor din sistemul medical,agricol si turism(sintetizate in minute) iar atmosfera creată a avut şi rolul de a întări relaţiile dintre partenerii Grupului de Acţiune Locală - Ţinutul Posadelor.

III.2 Prezentarea parteneriatului decizional

III.2.1 Descrierea partenerilor

Grupul de Acţiune Locală Ţinutul Posadelor are o componenţă tripartită şi anume: Consiliile Locale din toate cele 15 comune, parteneri privaţi - reprezentativi pentru teritoriu (SRL şi SA) , ONG-uri şi asociaţii cu activitate în dezvoltare rurală, socială etc. - a se vedea lista partenerilor în Anexă.

Aceste instituţii/organizaţii au experienţă de lucru în parteneriat în scopul îmbunătăţirii calităţii vieţii locuitorilor prin accesarea fondurilor de preaderare şi structurale; amintim A.D.I. „Molivişu" (comunele Brădet – Arefu - Muşăteşti, ce au depus cerere de finanţare pe Măsura 3.2.2.din PNDR pentru înfiinţarea unei staţiuni montane) ; A.D.I. ,,Valea Babei - Bădislava", constituită în scopul obţinerii unor finanţări pentru infrastructură; Parteneriatul Public Privat dintre comuna Nucşoara şi Asociaţia Valea Soarelui, ce are ca obiectiv înfiinţarea unui sat de vacanţă.

Majoritatea partenerilor publici au în derulare investiţii în parteneriat cu Consiliul Judeţean Argeş. Este de remarcat implicarea acestuia în activităţile fundaţiilor din teritoriu (Fundaţia Paraschiva şi Petre Ionescu Muscel îndeosebi), interesul acordat aspectelor sociale, umanitare.

Parteneriatul local din teritoriu este "*deschis tuturor celor interesaţi*"- aşa cum este menţionat şi în *Manualul de procedură pentru implementarea contractelor de servicii aferente măsurii 431, Sub-măsura 431.1. Anexa 2 Ghidul Solicitantului*, astfel că la nivelul teritoriului Ţinutul Posadelor vor fi în cooptaţi noi parteneri reprezentând grupuri de iniţiativă de femei, tineri, reprezentanţi ai grupurilor de minorităţi.

III.2.2 Crearea şi funcţionarea GAL - ului

Pentru a putea beneficia de fondurile comunitare (FEADR) alocate pentru Axa 4 (LEADER) a PNDR, parteneriatul public - privat Ţinutul Posadelor va participa la procesul de selecţie pentru GAL-uri, organizat de către Autoritatea de Management pentru PNDR. Pentru a putea implementa strategia de dezvoltare a teritoriului, parteneriatul se va organiza din punct de vedere juridic şi va constitui o asociaţie în conformitate cu prevederile OG 26/2000 cu privire la asociaţii şi fundaţii.

La nivelul GAL-ului, organele asociaţiei sunt:

1) Adunarea generală;
2) Consiliul director;
3) Cenzorul sau, după caz, comisia de cenzori;
4) Comitetul de selecţie a proiectelor;
5) Compartimentul administrativ.

1) Adunarea generală

Este organul de conducere a Grupului de Acţiune Locală, alcătuit din totalitatea asociaţilor. Competenţa adunării generale cuprinde:

- Aprobarea strategiei şi a obiectivelor generale ale GAL;
- Aprobarea bugetului de venituri şi cheltuieli şi a bilanţului contabil;
- Alegerea şi revocarea membrilor Comitetului de selecţie;
- Alegerea şi revocarea cenzorului sau, după caz, a membrilor comisiei de cenzori.

Adunarea generală se întruneşte cel puţin o dată pe an şi are drept de control asupra celorlalte organe ale asociaţiei.

Hotărârile luate de adunarea generală în limitele legii, ale actului constitutiv şi statutului sunt obligatorii chiar şi pentru membrii asociaţi care nu au luat parte la adunarea generală sau au votat împotrivă.

2) Consiliul director

Consiliul director asigură punerea în executare a hotărârilor adunării generale. El poate fi alcătuit şi din persoane din afara asociaţiei, în limita a cel mult o pătrime din componenţa sa.

În exercitarea competenţei sale, consiliul director:

- prezintă adunării generale raportul de activitate pe perioada anterioară, executarea bugetului de venituri şi cheltuieli, bilanţul contabil, proiectul bugetului de venituri şi cheltuieli şi proiectele asociaţiei;
- încheie acte juridice în numele şi pe seama asociaţiei;
- aprobă organigrama şi politica de personal ale asociaţiei, dacă prin statut nu se prevede altfel;
- desemnează, din rândul membrilor săi, un preşedinte al asociaţiei;
- îndeplineşte orice alte atribuţii prevăzute în statut sau stabilite de adunarea generală.

Consiliul director îşi poate elabora un regulament intern de funcţionare. Nu poate fi membru al consiliului director, iar dacă era, pierde această calitate orice persoană care ocupă o funcţie de conducere în cadrul unei instituţii publice, dacă asociaţia respectivă are ca scop sprijinirea activităţii acelei instituţii publice.

3) Cenzorul sau după caz comisia de cenzori

Dacă numărul asociaţilor este mai mare de 15, numirea unui cenzor este obligatorie. Aceasta poate fi o persoană din afara asociaţiei. În cazul în care asociaţia nu are obligaţia numirii unui cenzor, fiecare dintre asociaţi care nu este membru al consiliului director poate exercita dreptul de control.

Dacă Grupul de Acţiune Locală are mai mult de 100 membrii înscrişi până la data întrunirii ultimei adunări generale, controlul financiar intern se exercită de către o comisie de cenzori. Comisia de cenzori este alcătuită dintr-un număr impar de membrii. Membrii consiliului director nu pot fi cenzori. Cel puţin unul dintre cenzori trebuie sa fie contabil autorizat sau expert contabil, în condiţiile legii. Regulile generale de organizare şi funcţionare a comisiei de cenzori se aprobă de adunarea generală. Comisia de cenzori îşi poate elabora un regulament intern de funcţionare.

În realizarea competenţelor sale cenzorul sau, după caz, comisia de cenzori:

- verifică modul în care este administrat patrimoniul asociaţiei;
- întocmeşte rapoarte şi le prezintă adunării generale;
- participă la şedinţele consiliului director, fără drept de vot;
- îndeplineşte orice alte atribuţii prevăzute în statut sau stabilite de adunarea generală.

4) Comitetul de selecţie a proiectelor

Procesul de selecţie a proiectelor depuse spre finanţare către Grupul de Acţiune Locală, în cadrul Axei 4 Leader a PNDR, va avea următorul parcurs:

- odată depuse la GAL, proiectele vor fi preluate de către un secretariat format din angajaţii asociaţiei, care le vor verifica din punct de vedere a eligibilităţii şi documentaţiei;
- un grup de lucru format din angajaţii GAL şi consultanţi externi va trece la evaluarea proiectelor în baza criteriilor de selecţie propuse în fişele de măsuri şi va elabora rapoarte de evaluare;
- rapoartele de evaluare împreună cu documentaţia suport va fi supusă deciziei finale către un comitet format din membrii GAL, denumit Comitet de selecţie a proiectelor.

Comitetul de selecţie a proiectelor va fi format din reprezentanţi ai partenerilor din Grupul de Acţiune Locală, propuşi şi votaţi de către Adunarea Generală. Comitetul de selecţie va avea următoarele responsabilităţi principale:

- se implică direct în promovarea programului de finanţare către potenţialii beneficiari;
- studiază rapoartele de evaluare şi decide cu privire la proiectele care vor fi finanţate în cadrul strategiei de dezvoltare a teritoriului;
- raportează Adunării Generale cu privire la stadiul implementării strategiei.

Componenţă

Comitetul va avea 15 membrii titulari şi 15 supleanţi, reprezentând diversele categorii de parteneri, astfel încât partenerii privaţi să fie reprezentaţi în proporţie de cel puţin 60%. Cei 15 membrii vor fi din următoarele categorii:

- 5 reprezentanţi ai administraţiei publice
- 1 reprezentant al serviciilor publice
- 4 reprezentanţi ai sectorului privat
- 5 reprezentanţi ai societăţii civile

Preşedintele asociaţiei este şi preşedintele comitetului de selecţie.

Organizarea şedinţelor de selecţie a proiectelor

Comitetul de selecţie se întruneşte de cel puţin 2 ori pe an, în funcţie şi de numărul de proiecte depuse pentru a fi evaluate. Şedinţele sunt convocate de către Preşedintele Comitetului de selecţie şi secretariatul este asigurat de către personalul asociaţiei.

Sunt invitaţi să participe la şedinţe cei 15 membrii titulari cu drept de vot, iar în condiţiile în care aceştia nu pot participa, vor informa Preşedintele şi vor delega membrii supleanţi. În situaţiile excepţionale în care nici membrul titular, nici supleantul său nu pot participa, ei pot delega, prin procură, dreptul lor de vot către un alt membru al Comitetului de selecţie. Procura este valabilă doar pentru şedinţa în cauză şi niciun membru al Comitetului nu poate deţine mai mult de o procură.

Conform fişei de măsură Leader, "Pentru transparenţa procesului de selecţie a proiectelor în cadrul GAL şi totodată pentru efectuarea activităţii de control şi monitorizare, la aceste selecţii va lua parte şi un reprezentant al Ministerului Agriculturii şi Dezvoltării Rurale de la nivel judeţean (DADR)".

Pot fi invitate la şedinţele comitetelor de selecţie şi alte persoane, cu statut de observator, cum ar fi:

- reprezentanţi ai unor instituţii judeţene;
- experţi externi;
- iniţiatori ai proiectelor;
- alte persoane, la propunerea membrilor Comitetului de selecţie.

În urma a 3 absenţe succesive nejustificate a membrului titular şi/sau supleantului său, Preşedintele poate propune GAL-ului excluderea membrului respectiv din comitetul de selecţie.

În situaţii excepţionale, membrii Comitetului de selecţie pot fi consultanţi şi în afara şedinţelor, în scris atunci când este nevoie urgent de un punct de vedere cu privire la un anumit proiect.

Luarea deciziilor

Pentru validarea deciziilor în comitetul de selecţie se aplică regula dublului cvorum şi anume:

- este necesară prezenţa a cel puţin 50% din membrii comitetului de selecţie (cel puţin 8 din membrii titulari şi în lipsa acestora supleanţii lor)
- din care peste 50% să fie mediul privat (societate civilă şi mediul de afaceri)

Dublul cvorum este verificat de către Preşedintele de şedinţă, în deschiderea acesteia.

Decizia cu privire la finanţarea proiectelor se ia prin consens sau vot cu majoritate simplă (50% plus unu dintre membrii prezenţi). În condiţiile în care unul sau mai mulţi membrii solicită votul secret, se poate trece la vot secret.

Pentru analiza proiectelor depuse se vor avea în vedere criterii generale ale programului de finanţare şi criterii specifice fiecărei măsuri. Printre criteriile generale amintim:

- proiectul se încadrează în priorităţile strategiei de dezvoltare a teritoriului;
- proiectul creează valoare economică durabilă;
- are un caracter inovator;

- combină obiectivele mai multor axe din PNDR;
- presupune ameliorarea unor probleme de mediu;
- încurajează asocierea, cooperarea, formarea de legături la nivel de teritoriu;
- se adresează tinerilor;
- se adresează grupurilor de producători, asociaţii, parteneriate.

Decizia cu privire la evaluarea proiectelor este comunicată beneficiarilor de către Preşedinte.

Conflictul de interese

Dacă unul dintre membrii comitetului se află în conflict de interese (de exemplu este iniţiatorul sau are o relaţie de rudenie cu iniţiatorul unuia dintre proiectele depuse spre finanţare etc.), în această situaţie persoana în cauză nu are drept de vot şi nu va participa la şedinţa respectivă. Comitetul de selecţie va propune şi agrea o politică a conflictului de interese.

5) Compartimentul administrativ

Compartimentul administrativ este format din totalul angajaţilor şi colaboratorilor Grupului de Acţiune Locală şi are următoarea componenţă.

a) Director executiv – coordonează activitatea GAL atât sub aspectul activităţilor, cât şi a resurselor umane şi financiare şi implementarea strategiei de dezvoltare a teritoriului, angajează asociaţia în relaţie cu terţi, administrează relaţia cu APDRP;

b) Manager financiar – contabil – se ocupă de supravegherea şi controlul gestiunii financiar – contabile a GAL-ului;

c) Animatori – desfăşoară activităţi de animare pentru promovarea acţiunilor GAL, menţine relaţia cu partenerii, beneficiarii;

d) Manager program de finanţare – administrează activitatea de finanţare a GAL-ului, lansarea măsurilor, primirea propunerilor de proiect, organizează procesul de evaluare şi şedinţele comitetului de selecţie;

e) Secretar - asigură suportul logistic şi de secretariat pentru toate activităţile GAL;

f) consultanţi externi care vor oferi consultanţă cu privire la organizarea activităţii, redactarea procedurilor, evaluarea proiectelor, activităţi de cercetare şi instruire şi altele, în funcţie de necesităţi.

PARTEA A VI A-ORGANIZAREA GAL-ULUI

III.3 Organizarea GAL-ului

III.3.1 Resurse umane

La nivelul GAL-ului urmează să se desfăşoare următoarele activităţi:

- **a)** informare – comunicare;
- **b)** lansare apeluri pentru propuneri de proiecte;
- **c)** sprijinirea potenţialilor aplicanţi;
- **d)** organizarea procesului de verificare a eligibilităţii, evaluare şi selecţie a proiectelor depuse;
- **e)** monitorizarea implementării proiectelor.

Pentru fiecare dintre angajaţii GAL-ului au fost întocmite fişe de post, în care au fost cuprinse toate activităţile la care participă şi atribuţiile lor în cadrul acestor activităţi. Pe baza acestor fişe de post, la nivelul GAL, se va realiza procedura de recrutare şi angajare a personalului.

Fisele posturilor personalului cheie de execuţie în cadrul Grupului de Acţiune Locală

Director Executiv

Poziţia:	**Director executiv**
Răspunde în faţa:	Consiliului Director
Descrierea pe scurt a postului:	Directorul executiv este responsabil cu coordonarea personalului angajat şi activitatea curentă a GAL (implementarea strategiei şi planului adoptate). Directorul executiv este direct responsabil de mobilizarea resurselor financiare necesare desfăşurării activităţii asociaţiei, de gestionarea acestor resurse, cu respectarea prevederilor statutare.
Responsabilităţi directe:	<u>Managementul activităţilor asociaţiei</u> - este responsabil de managementul activităţii organizaţiei (punerea în practică a Strategiei de Dezvoltare a Teritoriului, a proiectelor şi programelor organizaţiei), inclusiv prin iniţierea de noi programe, în conformitate cu strategia şi principiile elaborate de Adunarea Generală şi Consiliul Director. - este responsabil de managementul financiar-contabil şi al resurselor materiale ale organizaţiei (planificarea si administrarea bugetelor şi resurselor materiale, precum şi întocmirea rapoartelor financiare). - este responsabil de managementul administrativ al biroului GAL şi al oricăror altor locaţii de lucru ale asociaţiei. - este responsabil pentru modul de derulare al programelor asociaţiei; în acest scop, va monitoriza desfăşurarea acestora în funcţie de parametrii de eficienţă, cu precădere cei proiectaţi (scop, durata, buget), va evalua calitatea activităţilor prestate şi va lua măsurile care se impun. - furnizează Consiliului Director rapoarte narative şi informaţii la intervale stabilite de comun acord cu acesta şi ori de câte ori i se solicită. <u>Organizarea şi managementul resurselor umane</u> - este responsabil de managementul resurselor umane (supervizare, sprijin, monitorizare şi evaluare a activităţii angajaţilor organizaţiei), în special în ceea ce priveşte: • Supervizarea şi sprijinul personalului din departamentul administrativ • Selecţia, angajarea, instruirea, evaluarea, supervizarea şi sprijinirea personalului • Managementul conflictelor între salariaţi, precum si între salariaţi şi beneficiari • Managementul conflictelor de interese în care se poate afla personalul asociaţiei • Stabilirea sancţiunilor disciplinare şi concedierea personalului angajat. • Monitorizarea este procesul de colectare de informaţii cu privire la activităţile desfăşurate. Monitorizarea furnizează date necesare evaluării activităţii şi performanţei în muncă. <u>Managementul informaţiei şi comunicării</u> - este responsabil de managementul informaţiei şi comunicării în cadrul organizaţiei: evaluarea, direcţionarea, organizarea şi stocarea ideilor şi informaţiilor interne şi externe organizaţiei (inclusiv publicaţii şi pagina de internet a GAL).

	Managementul strategic - are, în numele executivului, rolul principal în coordonarea procesului de elaborare de politici ale organizaţiei şi în planificarea strategică şi are obligaţia supunerii acestora, pentru aprobare, Consiliului Director şi apoi Adunării Generale. - are rolul principal în obţinerea de fonduri prin identificarea surselor de finanţare şi coordonarea activităţii de mobilizare a fondurilor. - are rolul principal în identificarea oportunităţilor ivite pentru procurarea de noi fonduri şi pentru iniţierea de noi programe sau de promovare a programelor existente. - are un rol principal în identificarea riscurilor pentru asociaţie, cu precădere în privinţa imaginii sale, a siguranţei financiare şi dezvoltării. Managementul comunicării si relaţiilor externe - răspunde de strategia de comunicare şi promovare a asociaţiei, a misiunii şi a reuşitelor sale. - este responsabil de implementarea mecanismului de comunicare - informare privind implementarea strategiei de dezvoltare a teritoriului. - iniţiază acţiuni de cooperare cu alte teritorii şi parteneriate, naţionale şi internaţionale. - este responsabil de administrarea relaţia cu APDRP şi alte structuri teritoriale ale acesteia. - poate reprezenta asociaţia în alianţe, întruniri, conferinţe, şi stabileşte condiţiile în care personalul asociaţiei poate fi delegat să reprezinte asociaţia. De asemenea, poate stabili modul în care membrii GAL pot îndeplini aceeaşi misiune. - menţine şi dezvoltă relaţii cu factori cheie pentru asociaţie, cum ar fi: finanţatori, media, alte organizaţii neguvernamentale româneşti şi străine, organizaţii internaţionale, autorităţi publice. - elaborează şi/sau supervizează luările de poziţie ale asociaţiei, în condiţiile statutare - menţine o bună relaţie cu presa (supervizează elaborarea comunicatelor de presă şi materialelor pentru presă, articole şi interviuri). Managementul resurselor financiare - este responsabil pentru buna şi corecta gestionare a fondurilor asociaţiei, cu respectarea legislaţiei în vigoare şi a statutului asociaţiei. În acest sens va superviza aplicarea mecanismelor stabilite în acest scop, inclusiv a auditului anual. - răspunde de întocmirea bugetului şi de corecta sa aplicare, după aprobarea sa de către Consiliul Director. - are un rol principal în stabilirea strategiei de atragere de fonduri.
Pregătirea/ Experienţa/ Abilităţi:	- Absolvent al unei forme de învăţământ superioare (studiile postuniversitare reprezintă avantaj); - Experienţă de coordonare/management într-o organizaţie neguvernamentală; - Bune cunoştinţe privind programul LEADER şi/sau PNDR; - Corectitudine, seriozitate, atitudine principială în relaţiile cu oamenii; - Cunoştinţe bune de operare PC MS Office – Word, Excel, navigare internet - Foarte bune cunoştinţe de limbă engleză (scris/vorbit); - Bună capacitate de relaţionare cu reprezentanţi ai altor organizaţii instituţii.
Compartiment:	Administrativ
Locaţie:	Activităţile angajatului se vor desfăşura, de regulă, la sediul organizaţiei; presupune călătorii frecvente.

Manager program de finanţare

Poziţia:	**Manager program de finanţare**
Răspunde în faţa:	Directorului Executiv
Descrierea pe scurt a postului:	Administrează activitatea de finanţare a GAL, lansarea măsurilor, primirea propunerilor de proiect, organizează procesul de evaluare şi şedinţele comitetului de selecţie
Responsabilităţi directe:	- responsabil de gestionarea implementării activităţilor de finanţare a GAL; - responsabil pentru elaborarea şi utilizarea în procesul de comunicare a elementelor de identitate vizuală a GAL; - supervizează distribuirea materialelor informative către grupurile ţintă pentru care au fost concepute; - organizează baze de date privind partenerii media şi potenţiali participanţi la acţiunile de comunicare şi informare; - sprijină realizarea materialelor informaţionale ale GAL (conţinut) şi întreţinerea şi aducerea la zi a website-ului GAL ca principal instrument de comunicare online al GAL; - gestionează lansarea măsurilor şi a apelurilor de propuneri de proiecte conform calendarului stabilit la nivelul GAL; - Supervizează procesul de primire a propunerilor de proiect; - organizează şi supervizează derularea procesului de evaluare a propunerilor de proiect la nivelul GAL; - organizează şedinţele Comitetului de Selecţie conform calendarului de lucru stabilit; - supervizează transmiterea rapoartelor de selecţie către CDRPD; - este responsabil de înregistrarea informaţiilor în Sistemul Informatic de Management.
Pregătirea/ Experienţa/ Abilităţi:	- absolvent al învăţământului superior; - bune abilităţi de comunicare socială; - experienţă în activităţi de coordonare/management; - bune abilităţi de facilitare grupuri; - experienţă anterioară în gestionarea de programe de finanţare; - experienţă în derularea de proiecte care presupun comunicare directă cu beneficiarii; - gândire logică, memorie, capacitate de analiză şi sinteză; - capacitate de a prelucra informaţiile, de a le interpreta şi de a le valorifica prin luarea de decizii sau prin furnizarea de date prelucrate altor factori decizionali;
Compartiment:	Administrativ
Locaţie:	activităţile angajatului se vor desfăşura, de regulă, la sediul organizaţiei.

Animatori

Poziţia:	Animator
Răspunde în faţa:	Directorului Executiv
Descrierea pe scurt a postului:	Desfăşoară activităţi de animare pentru promovarea acţiunilor GAL, menţine relaţia cu partenerii, beneficiarii.
Responsabilităţi directe:	- asigură comunicarea şi informarea cât mai extinsă şi mai diversă la nivelul întregului teritoriu pentru promovarea conţinutului strategiei; - organizează şi derulează evenimentele de comunicare – informare a beneficiarilor; - elaborează comunicate de presă, materiale pentru presă, pregăteşte notele pentru articole, interviuri; - identifică soluţii de menţinere a unei atmosfere deschise de comunicare în cadrul GAL şi între GAL şi beneficiari şi parteneri; - informează în mod regulat Directorul Executiv despre activitatea locală de comunicare şi informare şi despre situaţiile de criză; - responsabil cu înregistrarea rapoartelor de comunicare – informare în SIM; - desfăşoară activităţi proactive de identificare a potenţialelor proiecte care să răspundă obiectivelor strategice; - acordă asistenţă/sprijin tehnic şi metodologic potenţialilor beneficiari pentru îmbunătăţire propunerilor de proiecte, elaborarea de propuneri de proiect solide din punct de vedere tehnic şi financiar; - realizează verificarea eligibilităţii şi conformităţii administrative a propunerilor de proiecte primite de către GAL; - utilizează SIM pentru producerea rapoartelor de verificare pe care le transmit managerului programului de finanţare. - este responsabil cu activitatea de monitorizare a proiectelor.
Pregătirea/ Experienţa/ Abilităţi:	- absolvent al învăţământului superior; - bune abilităţi de comunicare socială; - bune abilităţi de facilitare grupuri; - experienţă anterioară în facilitarea de întâlniri publice; - experienţă în derularea de proiecte care presupun comunicare directă cu beneficiarii; - capacitate de a prelucra informaţiile, de a le interpreta şi de a le valorifica prin luarea de decizii sau prin furnizarea de date prelucrate altor factori decizionali.
Compartiment:	Administrativ
Locaţie:	activităţile angajatului se vor desfăşura, la sediul organizaţiei şi la nivelul teritoriului, presupunând multă activitate de teren.

Manager financiar - contabil

Poziţia:	**Manager financiar - contabil**
Răspunde în faţa:	Directorului Executiv
Descrierea pe scurt a postului:	Organizarea activităţii financiar-contabile; gestionarea actelor contabile.
Responsabilităţi directe:	- contabilizează şi înregistrează extrasele de cont de la bănci; - contabilizează şi înregistrează salariile personalului şi deplasările in teritoriu şi externe; - efectuează închiderea conturilor de venituri, cheltuieli şi TVA, verifică şi reglează balanţele de verificare lunare; - listează şi îndosariază documentele contabile justificative; - efectuează toate operaţiile necesare închiderii exerciţiului financiar şi întocmeşte proiectul situaţiilor financiare semestriale şi anuale; - supraveghează arhivarea documentelor cu care lucrează, conform atribuţiilor; - tine legătura cu administraţia financiara şi colaborează cu directorul executiv în cazul controalelor ; - responsabil de ţinerea corectă şi la zi a evidenţei financiar-contabile.
Pregătirea/ Experienţa/ Abilităţi:	- absolvent al învăţământului superior economic de specialitate; - vechime de cel puţin 1 an în domeniu, cuprinzând toate aspectele activităţii financiar-contabile; - cunoştinţe temeinice privind sistemul organizatoric şi financiar-contabil; - cunoştinţe solide de legislaţie financiar contabilă în vigoare; - cunoştinţe solide de operare PC: Word, Excel, Power Point; - cunoştinţe de operare soft-uri contabile; - capacitate de a prelucra informaţiile, de a le interpreta si de a le valorifica prin luarea de decizii sau prin furnizarea de date prelucrate altor factori decizionali; - obiectivitate în aprecierea şi analiza situaţiilor economice, financiare şi sociale.
Compartiment:	Administrativ
Locaţie:	activităţile angajatului se vor desfăşura, de regulă, la sediul organizaţiei.

Secretar

Poziţia:	**Secretar**
Răspunde în faţa:	Directorului Executiv
Descrierea pe scurt a postului:	Secretarul acordă sprijin administrativ şi tehnic echipei executive a GAL (asigură comunicarea interna şi externă cu beneficiari/furnizori, clienţi, oferă sprijin în monitorizarea activităţilor, elaborează rapoarte, pregăteşte documentele pentru întâlnirile periodice ale GAL).
Responsabilităţi directe:	- îndeplineşte activităţile zilnice de secretariat; - preia şi direcţionează apelurilor telefonice; - primeşte vizitatorii şi anunţă persoanele de contact din organizaţie; - asigură protocolul în cadrul întâlnirilor, în conformitate cu cerinţele zilnice; - preia, înregistrează, distribuie la persoanele implicate, îndosariază şi pregăteşte pentru arhivare corespondenţa; - redactează corespondenţa necesară desfăşurării activităţii zilnice; - asigură transmiterea documentelor prin poştă/curier, fax, e-mail; - actualizează baza de date cu documente; - face eventuale aranjamente logistice pentru evenimentele organizate de GAL sau la care participa reprezentanţi/personal ala GAL; - elaborează şi redactează documente şi situaţii cerute de management; - asigură suportul administrativ pentru personalul GAL.
Pregătirea/ Experienţa/ Abilităţi:	- absolvent al unei forme de învăţământ superioare; - cunoştinţe foarte bune de operare PC MS Office – Word, Excel, navigare internet; - foarte bune cunoştinţe de limbă engleză (scris/vorbit); - capacitate de organizare a timpului, sarcinilor şi locului de muncă; - capacitatea de a se concentra pe realizarea mai multor sarcini în acelaşi timp; - capacitate de a respecta termene limită; - atenţie către detalii.
Compartiment:	Administrativ
Locaţie:	activităţile angajatului se vor desfăşura, de regulă, la sediul organizaţiei.

Consultanţi externi

Orientativ, se aşteaptă ca prin intermediul consultanţilor externi GAL să aibă acces, în funcţie de necesităţi, la servicii de:

- consultanţă cu privire la managementul organizaţional, managementul resurselor umane;
- consultanţă cu privire la organizarea activităţii de finanţare şi evaluarea proiectelor;
- consultanţă în realizarea de studii, analize şi sinteze;
- consultanţă în realizare baze de date, situri web şi promovare online;
- consultanţă în activităţile de cooperare şi dezvoltare de parteneriate;
- alte servicii de consultanţă.

Este de aşteptat ca serviciile de consultanţă pe termen scurt exprimate orientativ, să fie necesare preponderent în primii doi ani de implementare a strategiei.

Pentru fiecare dintre consultanţii externi pe care GAL îi va putea angaja vor fi elaboraţi

termeni de referinţă specifici, în care se vor regăsi responsabilităţile principale ale acestora precum şi termenele limită până la care vor fi îndeplinite sarcinile vizate.

Resurse umane disponibile şi implicate la nivelul parteneriatului

La nivelul partenerilor din Teritoriul Făgăraşul de Sud - Ţinutul Posadelor, la nivelul fiecărei comune au fost desemnate persoane resursă care să sprijine şi să fie implicate în derularea activităţilor de implementare a strategiei la nivelul fiecărui partener în parte, atât din sectorul public cât şi din sfera privată. Astfel, au fost desemnate 36 de persoane cu diferite ocupaţii (agenţi de dezvoltare locală, secretari ai primăriilor, administratori ai societăţilor comerciale, cadre didactice,directori de cămine culturale, bibliotecari, referenţi) şi cu diferite specializări (jurişti, economişti, profesori, specialişti în administraţie publică, specialişti tehnici).
Din totalul persoanelor resursă desemnate 83% au absolvit studii universitare, iar dintre acestea aproximativ 22% au studii postuniversitare. În ce priveşte experienţa fiecărei persoane resursă în domeniul dezvoltării si implementării de proiecte un număr de 22 persoane (adică 61 %) au între trei si cinci ani de experienţă, iar 39 % au o experienţă între unu si trei ani în domeniu. Mai mult de 27 % dintre persoanele resursă sunt femei.
Detaliile despre persoanele resursă se regăsesc în tabelul alăturat.

1.	**Radu Tudor**	Nucşoara	Comuna Nucşoara	Agent dezvoltare	Postuniversitare	5 ani
2.	**Sanda Maria**	Nucşoara	Comuna Nucşoara	Referent specialitate	Universitare	1 an
3.	**Tita Mihai**	Nucşoara	Comuna Nucşoara	Contabil/ economist	Postuniversitare	3 ani
4.	**Moisescu Mihail**	Corbi	Comuna Corbi	Secretar/jurist	Universitare	5 ani
5.	**Comandasu Lori**	Corbi	Comuna Corbi	Agent dezvoltare locala/ jurist	Postuniversitare	3 ani
6.	**Achim Adrian**	Domneşti	Comuna Domneşti	Viceprimar/ inginer	Universitare	3 ani
7.	**Hiru Angela**	Domneşti	Comuna Domneşti	Contabil/ economist	Postuniversitare	5 ani
8.	**Cavescu Marcela**	Pietroşani	Comuna Pietroşani	Contabil	Postliceale	1 an
9.	**Barbucescu Remus**	Pietroşani	Comuna Pietroşani	Preşedinte/ mecanic	postliceale	1 an
10	**Murareci Simona**	Muşăteşti	Comuna Muşăteşti	Agent dezvoltare	Universitare	3 ani
11.	**Simion Emil**	Brăduleţ	Comuna Brăduleţ	Primar/inginer	Universitare	5 ani
12.	**Calea Sorin**	Valea Iaşului	Comuna Valea Iaşului	Dir. cămin / inginer	Universitare	3 ani
13	**Titei Jeni**	Valea Iaşului	Comuna Valea Iaşului	Jurist	Postuniversitare	5 ani
14.	**Florea Dănuţ**	valea Danului	Comuna Valea Danului	Agent dezvoltare	Universitare	3 ani
15.	**Stefan Cristian**	Albeştii de Argeş	Comuna Albeştii de Argeş	Agent dezvoltare/ economist	Universitare	3 ani

16	**Nedelea Petre**	Corbeni	As. crescătorilor de ovine	Medic veterinar	Universitare	1 an
17	**Buzoiu Robert**	Arefu	Comuna Arefu	Secretar/ jurist	Universitare	3 ani
18	**Badea Gheorghe**	Cicăneşti	Comuna Cicăneşti	Secretar/ jurist	Universitare	3 ani
19	**Ghinescu Marian**	Sălătrucu	Comuna Sălătrucu	Agent dezvoltare	Universitare	3 ani
20	**Ghemerez Paula Cristina**	Nucsoara	Soc. civila	Economist	Postuniversitare	5 ani
21	**Tita Vasilica**	Runcu	Comuna Runcu	Secretar/ jurist	Postuniversitare	5 ani
22	**Sorescu Paul**	Nucşoara	ONG Valea Soarelui	Administrator	Postliceale	1 an
23	**Buceloiu Petruta**	Domneşti	SC Vype SRL/As. Femeilor	Preşedinte/ economist	Universitare	1 an
24	**Berevoianu Constantin**	Nucşoara	SC Carpatica Turism SRL	Asociat/ profesor	Universitare	1 an
25	**Moroiu Gheorghe**	Domneşti	SC Consum COOP SA	Preşedinte/ contabil	universitare	1 an
26	**Popa Gheorghe**	Sălătrucu	As cresc. de caprine	Preşedinte/ tehnician veterinar	Postliceale	1 an
27	**Retevoi Valentin**	Nucşoara	ONG Salvamont	Preşedinte/ profesor	Universitare	3 ani
28	**Radu Elena**	Domneşti	Cabinet Medical	Manager/ doctor	Universitare	1 an
29	**Serban Dumitru**	Domneşti	SC Dracula Prodimpex SRL	Manager	Universitare	1 an
30	**Susala Gheorghe**	Domneşti	I.I. Susala Gheorghe	Manager	Postliceale	1 an
31	**Baciu Virgil**	Corbi	ONG Argeşul de Nord	Preşedinte /inginer	Universitare	3 ani
32	**Savescu Ion**	Corbi	Pers. fizica	Medic veterinar	Universitare	3 ani
33	**Ungurenus Mihai**	Corbi	ONG Horticola 2009	Primar/ merceolog	Postuniversitare	5 ani
34	**Hiru Ion**	Domneşti	ONG Petre Ionescu Muscel	Preşedinte/ profesor	Universitare	1 an
35	**Slatineanu Liliana**	Tigveni	SC Amadeus Park SRL	Manager	Universitare	1 an
36	**Stoicescu Nicolae**	Valea Iaşului	Comuna Valea Iaşului	Agent dezvoltare	Postuniversitare	3 ani

Tabel 34 *– Lista persoanelor resursă din teritoriu*

III.3.2 Resurse materiale disponibile (echipamente, localuri disponibile)

La nivelul teritoriului au fost identificate principalele resurse materiale (echipamente, localuri disponibile etc.) care vor contribui, alături de resursele umane şi financiare, la implementarea acţiunilor din cadrul strategiei teritoriului. Partenerii publici au decis să pună la dispoziţia GAL resurse materiale: echipamente şi locaţii, în vederea implementării în manieră optimă a strategiei propuse. Astfel, la nivelul tuturor celor cincisprezece unităţi administrativ teritoriale vor fi puse la dispoziţie:

- locaţiile căminelor culturale – sălile de conferinţe cu capacităţi de minimum 80 de persoane si maximum 300 de persoane pentru întâlnirile publice care urmează să fie organizate la nivelul comunelor respective;
- săli de şedinţe cu capacităţi de cca. 20-30 de persoane pentru întâlniri organizate la nivelul comunelor;
- echipamente IT – computere, imprimante, acces la copiator şi la conexiune internet pentru persoanele resursă desemnate la nivelul respectivelor unităţi administrativ teritoriale precum şi staţii de sonorizare pentru buna derulare a evenimentelor publice organizate în vederea comunicării la nivelul teritoriului.

Tabelul care detaliază situaţia resurselor materiale identificate şi care pot fi puse la dispoziţie este prezentat mai jos.

Nr.	Partener	Echipamente	Posibilităţi de punere la dispoziţie	Locaţii	Posibilităţi de punere la dispoziţie
1	Comuna Nucşoara	computer,imprimantă, copiator, conexiune internet , staţii de sonorizare	În funcţie de solicitări / cu consumabile / comodat / 1 lună	Birou – 16mp, Cămin cultural – 200 persoane	În funcţie de solicitări / cu consumabile / comodat
2	Comuna Corbi	computer,imprimantă, copiator, conexiune internet , staţii de sonorizare	În funcţie de solicitări / cu consumabile / comodat / 1 lună	Birou – 12mp Cămin cultural – 300 persoane	În funcţie de solicitări / cu consumabile / comodat
3	Comuna Domneşti	computer,imprimantă, copiator, conexiune internet , staţii de sonorizare	În funcţie de solicitări / cu consumabile / comodat / 1 lună	Birou – 16mp, Cămin cultural – 300 persoane	În funcţie de solicitări / cu consumabile / comodat
4	Comuna Muşăteşti	computer,imprimantă, copiator, conexiune internet	În funcţie de solicitări / cu consumabile / comodat / 1 lună	Birou – 20mp, Cămin cultural – 150 persoane	În funcţie de solicitări / cu consumabile / comodat
5	Comuna Arefu	computer,imprimantă, copiator, conexiune internet	În funcţie de solicitări / cu consumabile / comodat / 1 lună	Birou – 12mp, Cămin cultural – 250 persoane	În funcţie de solicitări / cu consumabile / comodat
6	Comuna Albeştii de Argeş	computer,imprimantă, copiator, conexiune internet	În funcţie de solicitări / cu consumabile / comodat / 1 lună	Birou – 14mp, Cămin cultural – 400 persoane	În funcţie de solicitări / cu consumabile / comodat
7	Comuna Tigveni	computer,imprimantă, copiator, conexiune internet	În funcţie de solicitări / cu consumabile / comodat / 1 lună	Birou – 20mp, Cămin cultural – 200 persoane	În funcţie de solicitări / cu consumabile / comodat
8	Comuna Cicăneşti	computer,imprimantă, copiator, conexiune internet	În funcţie de solicitări / cu consumabile / comodat / 1 lună	Birou – 12mp, Cămin cultural – 150 persoane	În funcţie de solicitări / cu consumabile / comodat

9	Comuna Runcu	computer,imprimantă, copiator, conexiune internet	În funcţie de solicitări / cu consumabile / comodat / 1 lună	Birou – 12mp, Cămin cultural – 300 persoane	În funcţie de solicitări / cu consumabile / comodat
10	Comuna Sălătrucu	computer,imprimantă, copiator, conexiune internet	În funcţie de solicitări / cu consumabile / comodat / 1 lună	Birou – 16mp, Cămin cultural – 200 persoane	În funcţie de solicitări / cu consumabile / comodat

Tabel 35 *– Resurse materiale care pot fi puse la dispoziţie*

III.3.3 Buget indicativ de funcţionare a GAL-ului

Conform prevederilor sub-măsurii 431.2 din fişa tehnică a axei 4 (Leader), bugetul pentru cheltuielile de funcţionare a fiecărui GAL va fi de maxim 20% din totalul cheltuielilor publice eligibile din strategia de dezvoltare locală (pentru ***Componenta a*** – funcţionarea GAL – 16% şi ***Componenta b*** – instruire şi animarea teritoriului după selecţia GAL – 4%).

Astfel pentru perioada 2011 - 2015, bugetul propus pentru cheltuielile de funcţionare - **Componenta a** - pentru GAL "Ţinutul Posadelor" este prezentat în tabelul de mai jos:

NR.	TIPURI DE CHELTUIELI (LINII DE BUGET)	SUMA TOTALĂ
1	Salarii şi alte plăţi pentru personalul GAL;	243.000
2	Cheltuieli legate de plata experţilor şi pentru alte servicii de expertiză legate de implementarea strategiei de dezvoltare locală;	40.500
3	Cheltuieli pentru închirierea şi/sau renovarea unor locaţii, inclusiv plata utilităţilor (căldură, lumină, etc.);	50.600
4	Cheltuieli pentru închirierea/achiziţia de echipamente de birotică şi electronice, precum şi a altor echipamente necesare pentru desfăşurarea activităţilor GAL;	19.660
5	Cheltuieli pentru închirierea/achiziţia şi mentenanţa de mijloace de transport;	31.800
6	Cheltuieli pentru organizarea întâlnirilor;	2.154
7	Cheltuieli legate de comunicare (telefonie, internet, poştă şi servicii poştale);	23.200
8	Cheltuieli legate de transport;	16.200
9	Cheltuieli pentru participarea la activităţile reţelei naţionale şi europene de dezvoltare rurală, seminarii etc.;	16.500
10	Cheltuieli financiare şi juridice (audit financiar, comisioane bancare, gestiune cont, etc.);	6.400
11	Consumabile de birou.	5.400
	Total Euro	**455.414**

Tabel 36 *– Bugetul propus pentru cheltuielile de funcţionare a GAL*

Pentru **Componenta b - Cheltuieli de instruire şi animare** va fi repartizat un buget de **113.854 euro** care va acoperi cheltuieli precum:

- Studii ale zonei;
- Măsuri pentru furnizarea informaţiei cu privire la strategia de dezvoltare locală;
- Instruirea personalului implicat în implementarea strategiei de dezvoltare locală;
- Evenimente de promovare;
- Instruirea liderilor locali.

Activităţile de animare a teritoriului şi de instruire la nivelul GAL vor fi prezentate sub forma unor fişe de proiect sau de acţiuni, aşa cum se înţelege din prezentarea măsurii în PNDR, capitolul indicatori ”1 acţiune = 1 proiect”, acţiuni privind dobândirea de competenţe (1 acţiune = 1 sesiune de instruire), acţiuni privind animarea teritoriului (1 acţiune = 1 seminar de animare). Adiţional, vor mai fi introduse ca metode de animare întâlniri comunitare tematice, acţiuni privind marketingul teritoriului, participare la evenimente pe tema dezvoltării regionale etc.

III.3.4 Dispozitivul de comunicare şi informare

Informarea şi comunicarea reprezintă elemente esenţiale atât în etapele iniţiale, de constituire a parteneriatului public – privat cât şi ulterior, după selectarea parteneriatului ca GAL în acţiunile de sale de funcţionare, instruire şi animarea teritoriului.

Mecanismul de comunicare şi informare aferent strategiei de dezvoltare a teritoriului are ca scop principal dezvoltarea unui suport pentru diseminarea eficientă a informaţiilor relevante către beneficiari, în aşa fel încât aceştia să deţină informaţiile necesare implementării cu succes a strategiei, conform cadrului legislativ şi instituţional existent. Comunicarea şi informarea reprezintă o activitate importantă pentru asigurarea îndeplinirii obiectivelor strategice şi dezvoltarea teritoriului.

Obiectivele mecanismului de comunicare şi informare sunt:

- să ofere potenţialilor beneficiari informaţii complete, clare şi actuale, oferind astfel posibilitatea elaborării unor proiecte de calitate, care să răspundă cerinţelor tehnice şi strategice pentru obţinerea finanţării;
- să contribuie la conştientizarea, în rândul publicului larg, privind beneficiile pe care le oferă planul de dezvoltare a teritoriului, în special din punct de vedere al creionării direcţiilor de dezvoltare la nivel local;
- să crească încrederea beneficiarilor şi a potenţialilor beneficiari în măsurile cuprinse în PNDR şi strategie şi să îi motiveze pentru a iniţia şi derula proiecte de dezvoltare la nivelul teritoriului.

Mecanismul propus va sprijini furnizarea de informaţii cu privire la activităţile legate de implementarea proiectelor aferente strategiei (management, monitorizare, evaluare, etc.) şi, de asemenea, va garanta vizibilitatea şi transparenţa operaţiunilor co-finanţate. Prin acest mecanism, GAL va pune la dispoziţie informaţii clare şi folositoare despre măsurile de finanţare, activităţile pe care le derulează, criterii de eligibilitate ale beneficiarilor şi proiectelor, încurajează iniţiativa locală şi crearea de parteneriate. Indiferent de mijloacele de comunicare folosite, se vor promova principiile de bază ale participării şi implicării beneficiarilor la identificarea, elaborarea şi implementarea proiectelor.

Principiile care stau la baza strategiei Planului de comunicare sunt:

- *transparenţa* (capacitatea de a furniza informaţie obiectivă şi corectă referitoare la activităţile GAL pentru implementarea strategiei);
- *flexibilitatea* (capacitatea de a răspunde rapid la semnalele venite din mediul intern şi extern);
- *eficienţa* (utilizarea optimă a resurselor în vederea atingerii impactului maxim);
- *particularitatea* – suplimentar faţă de informaţiile cu caracter general, mesajele pot fi construite în funcţie de specificul fiecărui grup ţintă.

Grupurile ţintă ale mecanismului de comunicare - informare sunt:

- Potenţialii beneficiari aşa cum sunt ei definiţi în fişele de măsuri;
- Partenerii implicaţi în elaborarea şi implementarea strategiei (reprezentanţi ai instituţiilor administraţiei publice locale de la nivelul teritoriului, reprezentanţi ai partenerilor din sectorul economic şi de afaceri, reprezentanţi ai sectorului societăţii civile);
- Publicul general - atât la nivelul teritoriului cât şi la nivel judeţean şi regional (cetăţeni care pot fi afectaţi pozitiv sau negativ prin implementarea planului de dezvoltare locală).

Mijloacele de comunicare care vor fi utilizate în cadrul mecanismului de comunicare – informare vor cuprinde cel puţin următoarele, fără însă a se limita doar la acestea:

- Un web-site special dedicat GAL;
- Conferinţe, seminarii şi workshop-uri;
- Conferinţe de presă/comunicate de presă;
- Grupuri de lucru;
- Caravane în teritoriu;
- Listă cu întrebări frecvente postată pe site (FAQ);
- Materiale de prezentare tipărite şi audiovideo (buletine informative, afişe, filme documentare, broşuri, fluturaşi, cărţi de vizită etc.);
- Ghiduri, manuale şi alte documente operaţionale;
- Materiale de prezentare electronice;
- Sesiuni de instruire.

Pe măsură ce strategia este implementată, în baza monitorizărilor privind activitatea de comunicare, personalul GAL poate decide adăugarea de noi instrumente adecvate situaţiilor întâlnite sau reprioritizarea celor menţionate.

Multiplicatori ai informaţiilor relevante

Va fi conturată la nivelul teritoriului o reţea informală de multiplicatori de mesaje pentru a maximiza impactul diseminării informaţiilor asupra diferitelor grupuri ţintă. Principalii multiplicatori de informaţii sunt partenerii de la nivelul teritoriului. Prin intermediul mijloacelor de comunicare proprii, aceştia vor disemina informaţiile primite de la GAL către alţi membri ai grupurilor ţintă (de exemplu vor putea afişa pe propriile website-uri informaţiile primite sau link-uri către website-ul GAL, vor putea posta afişele referitoare la evenimentele organizate în cadrul implementării strategiei etc.).

Activităţi de comunicare - informare

Activităţile de comunicare se vor concentra în două direcţii:

- Furnizarea de informaţii privind implementarea strategiei;
- Informări cu privire la performanţele activităţii GAL referitoare la implementarea strategiei.

1. Elaborarea elementelor de identitate vizuală pentru Strategia de Dezvoltare a Teritoriului

Identitatea vizuală a GAL reprezintă firul roşu al mecanismului de comunicare – informare. Aceasta va asigura coerenţa mecanismului şi crearea la nivelul receptorilor informaţiilor o mai mare uşurinţă în reţinerea mesajelor legate de strategie. Astfel, toate mesajele transmise vor cuprinde cel puţin următoarele informaţii: numele Grupului de Acţiune Locală care implementează strategia, sintagma: ”Strategia de Dezvoltare a Teritoriului …” . Acestor informaţii minimale se pot adăuga elemente vizuale care să asigure crearea unei imagini proprii teritoriului – de exemplu logo, slogan etc., astfel încât comunicarea specifică să poată fi uşor de recunoscut la nivelul publicului ţintă.
Aceste elemente vor fi inserate în toate materialele tipărite sau electronice care vor fi făcute publice referitoare la Strategie după aprobare.

2. Crearea şi menţinerea la zi a unui website al GAL

Presupune crearea unei "biblioteci" a documentelor şi informaţiilor utilizate de-a lungul implementării strategiei. Tot prin intermediul website-ului pot fi puse la dispoziţia diferitelor tipuri de public ţintă rapoarte, sinteze interimare şi finale asupra rezultatelor implementării strategiei.

Acest instrument va oferi vizibilitate şi către diferite tipuri de public ţintă care nu sunt neapărat localizate la nivelul teritoriului.
Pentru crearea website-ului vor fi elaborate specificaţii tehnice şi de conţinut adecvate, printre care un minimum va cuprinde:

- home page – prezentarea generală a teritoriului (cu inserarea elementelor de identitate vizuală – logo);
- componenţa teritoriului (link către pagina oficială a fiecărei localităţi aparţinând teritoriului);
- harta regiunii cu marcarea localităţilor centru de comună/oraş;
- prezentare GAL (extras din statut, organigramă, echipă, contacte);
- prezentarea proiectului prin care a fost realizată strategia;
- strategia de dezvoltare a teritoriului (pe capitole), cu posibilitatea adăugării unui modul dedicat proiectelor gestionate – care să poată realiza rapoarte de căutare;
- media (upload galerie foto/video);
- link-uri utile (către instituţii relevante, PNDR etc.);
- finanţatori;
- parteneri;
- resurse utile – cu posibilitatea de upload documente;
- noutăţi;
- contact.

Diseminarea rezultatelor implementării strategiei

Va fi realizată atât la nivelul GAL – prin instrumentele şi mijloacele menţionate – cât şi al beneficiarilor cererilor de finanţare. Este de aşteptat ca printre clauzele contractuale să se regăsească şi una referitoare la obligaţiile de promovare a liniilor de finanţare prin care se implementează proiectele. Cel puţin formularea "GAL Făgăraşul de Sud - Ţinutul Posadelor, AXA4 - LEADER, finanţare PNDR" va fi regăsită pe toate materialele de comunicare ale viitorilor beneficiari ai GAL.

Monitorizarea şi evaluarea eficienţei mecanismului de comunicare şi informare

Vor fi realizate rapoarte privind comunicarea – informarea şi rapoarte trimestriale privind prezenţa în mass media.

PARTEA A VII A-MECANISMUL DE IMPLEMENTARE

III.4 Implementarea proiectelor în cadrul GAL-ului

În contextul implementării Strategiei de Dezvoltare a Teritoriului sunt prevăzute activităţi de gestionare de finanţări nerambursabile pe bază de propuneri de proiecte din partea beneficiarilor.
Astfel, proiectele pot trece prin mai multe faze, după cum urmează:

- asistenţă pentru pregătirea şi elaborarea proiectului: comunicare - informare, sprijin în întocmirea de proiecte (după caz);
- depunerea şi înregistrarea proiectelor;
- verificarea administrativă şi a eligibilităţii proiectelor;
- evaluarea tehnică şi financiară (poate conţine şi o sub-etapă de vizite de teren pentru evaluarea propunerii);
- ierarhizarea tuturor proiectelor primite la o anumită rundă, în funcţie de scorurile obţinute în procesul de evaluare şi de recomandările pentru aprobare;
- selecţia proiectelor în cadrul Comitetului de Selecţie;
- evaluarea tehnică şi financiară de către CRPDRP şi notificarea beneficiarilor;
- semnarea contractelor de finanţare şi deschiderea finanţărilor;
- finanţarea şi implementarea proiectelor;
- monitorizarea şi controlul implementării proiectelor;
- închiderea proiectelor;
- diseminarea rezultatelor.

III.4.1Cadrul instituţional de implementare a proiectelor

Pentru implementarea Strategiei de Dezvoltare a Teritoriului, este necesară cooperarea mai multor instituţii, entităţi în diferite faze ale acesteia, având fiecare roluri bine definite şi delimitate.

Astfel, principalii actori sunt: Grupul de Acţiune Locală – la nivelul teritoriului - ca responsabil principal de implementarea strategiei, DADR/CRPDRP la nivel judeţean, ca entitate implicată în gestionarea contractelor de finanţare şi în controlul, monitorizarea şi evaluarea implementării proiectelor şi Agenţia de Plăţi – la nivel naţional – cu rol important în gestionarea financiară a implementării proiectelor şi în controlul, monitorizarea şi evaluarea implementării proiectelor.

FAZE ALE IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI	GAL	DADR/ CRPDRP	AGENŢIA DE PLĂŢI
Gestionarea procesului identificare, primire si selecţie a proiectelor (până la momentul transmiterii rapoartelor	- Definitivarea procedurilor şi a documentelor operaţionale; - Lansarea apelurilor de propuneri de proiecte;	- Participare ca observator la şedinţele Comitetului de Selecţie	

de selecţie către CRPDRP).	- Comunicare – informare cu potenţialii beneficiari; - Primirea propunerilor de proiecte; - Verificarea eligibilităţii aplicanţilor şi a proiectelor şi a conformităţii administrative a propunerilor de proiecte primite; - Evaluarea tehnică şi financiară – din perspectiva criteriilor de selecţie la nivelul teritoriului; - Selectarea proiectelor propuse spre finanţare de către Comitetul de Selecţie al GAL; - Transmiterea rapoartelor de selecţie către CDRPDR/DADR şi a documentaţiei aferente; - Arhivare documente.		
Evaluarea proiectelor propuse spre finanţare de către gestionarul fondurilor.		- Controlul administrativ al dosarelor; - Evaluare tehnică/vizite de evaluare în teren; - Notificări către beneficiari.	- Controlul administrativ al dosarelor; - Notificări către beneficiari.
Monitorizare şi evaluare implementării proiectelor (control)	- Vizite de monitorizare proiecte în implementare; - Gestionarea informaţiilor primare privind numărul şi tipul proiectelor, durata lor şi parametrii tehnici şi financiari ai acestora în varianta finală, transmisă spre ştiinţă de către CRDPDR/DADR; - Înregistrare evidenţe ale progresului proiectelor în SIM; - Arhivare documente.	- Gestionare sistem de contractare; - Gestionarea amendamentelor la contractele de finanţare, a notificărilor referitoare la contracte; - Arhivare documente.	- Vizite de control/ monitorizare proiecte în implementare.
Gestionarea financiară a implementării proiectelor	GAL va fi co-semnatar al contractelor de finanţare între APDRP şi beneficiar – putând astfel monitoriza indirect derularea respectivelor contracte		- Gestionare sistem de prefinanţare; - Gestionarea dosarelor de rambursare/ cererilor de rambursare; - Plăţi către beneficiari; - Arhivare documente financiare.

Tabel 37 *– Cadrul instituţional de implementare a proiectelor*

III.4.2 Circuitul proiectelor

1. GAL lansează apelul de selecţie a proiectelor, folosind mecanismul de comunicare – informare propus;
2. Potenţialul beneficiar depune proiectul la secretariatul GAL;
3. GAL efectuează verificarea conformităţii proiectului şi respectarea criteriilor de eligibilitate;
4. Evaluarea şi selecţia proiectelor la nivelul GAL, pe baza strategiei, utilizând criteriile stabilite în fişele de măsuri aferente strategiei;
5. Transmiterea rapoartelor de selecţie şi a proiectelor selectate de către GAL la Centrul Regional de Păţi pentru Dezvoltare Rurală şi Pescuit (CRPDRP);
6. CRPDRP verifică eligibilitatea proiectelor şi se efectuează verificarea pe teren a potenţialului beneficiar de către structurile teritoriale ale APDRP;
7. CRPDRP transmite o notificare către beneficiar şi către GAL, de înştiinţare cu privire la aprobarea sau neaprobarea proiectului;
8. Încheierea contractului între beneficiar şi Centrul Regional de Plăţi pentru Dezvoltare Rurală şi Pescuit (CRPDRP).

III.4.3 Organizarea apelurilor de propuneri de proiecte

Luând în calcul fondurile disponibile, priorităţile şi măsurile stabilite prin Strategia de Dezvoltare a teritoriului, GAL va organiza apeluri de primire a propunerilor de proiecte pentru finanţare.
Se estimează că vor fi organizate două runde de astfel de apeluri în fiecare an calendaristic de implementare a strategiei, păstrându-se principiul n+2 aplicabil finanţărilor din fonduri europene pentru perioada 2007-2013.

Consiliul Director al GAL poate lua decizia organizării unei runde suplimentare în cazul în care fondurile disponibile nu au fost în totalitate alocate proiectelor aprobate în rundele precedente.

GAL va face publice termenele-limită stabilite pentru depunerea proiectelor, precum şi condiţiile de finanţare pentru fiecare apel de propuneri de proiecte, conform fişelor de măsuri aferente strategiei.
Proiectele se primesc din partea aplicanţilor eligibili - aşa cum sunt definiţi în cadrul fiecărei fişă de măsuri, pentru fiecare apel de propuneri de proiecte lansat de GAL, până la data şi ora limită anunţate.

III.4.3.1 Lansarea apelurilor pentru primirea propunerilor de proiecte

Se va realiza pe baza unei Fişe a apelului. Aceasta va conţine minimum următoarele informaţii:

- Codul apelului de proiecte pentru care se lansează apelul
- Măsura în cadrul căreia se primesc propunerile de proiecte
- Data limită până la care se primesc propunerile de proiecte
- Tipul/tipurile de aplicanţi eligibili
- Criteriile de eligibilitate ale propunerilor de proiecte
- Criteriile de evaluare a propunerilor de proiecte
- Sursa unde este disponibil ghidul solicitantului modelul dosarului de aplicaţie precum şi alte informaţii relevante pentru potenţialii aplicanţi (adresa, telefon, fax şi website)
- Calendarul estimativ al procedurilor de evaluare şi selecţie
- Calendarul estimativ al sesiunilor de informare, promovare, pregătire a propunerilor de proiecte
- Alte informaţii relevante
- Datele de contact ale persoanelor responsabile de comunicarea cu potenţialii beneficiari la nivelul GAL

III.4.3.2 Activităţile de informare/promovare

Pentru această activitate se va întocmi un raport de activitate care va conţine cel puţin următoarele informaţii (model în Anexa):

- Localizarea activităţii de informare (unde s-a derulat)
- Lista participanţilor la activităţi
- Obiectivul activităţii
- Durata activităţii
- Întrebări la care nu s-a putut răspunde pe durata activităţii
- Paşi următori planificaţi în urma activităţii (de ex. urmează să se obţină clarificări pe domeniul X şi se vor posta răspunsurile pe pagina web a GAL, etc.)
- Cine a derulat activitatea
- Fişa de evaluare a evenimentului de informare

III.4.3.3 Sprijin pentru potenţialii aplicanţi

Pe durata cuprinsă între lansarea apelului de primire a propunerilor de proiecte şi cu o săptămână înainte de termenul limită de primire a propunerilor de proiecte, personalul GAL responsabil de informare şi promovare va oferi clarificări potenţialilor beneficiari interesaţi. Toate răspunsurile date întrebărilor de clarificare primite la nivelul GAL în afara întâlnirilor publice de informare/promovare vor fi făcute publice cel puţin pe pagina web a GAL şi în format tipărit pus la dispoziţia potenţialilor beneficiari cu ocazia altor întâlniri la nivelul teritoriului. În măsura în care există o bază de date cu datele electronice de contact (adrese e-mail) ale potenţialilor beneficiari, răspunsurile vor fi transmise şi prin acest canal.

În măsura în care se constată la nivelul teritoriului nevoia de asistenţă tehnică de specialitate în elaborarea proiectelor (principii generale de elaborare a unui proiect), cu sprijinul unor consultanţi externi pe termen scurt, se pot organiza scurte sesiuni introductive pe tema elaborării proiectelor la nivelul teritoriului. Vor fi invitaţi toţi participanţii la evenimentele de informare promovare a apelurilor de proiecte din runda respectivă. Pot fi organizate maximum 2 astfel de sesiuni introductive în fiecare dintre primii 2 ani de implementare a strategiei.

III.4.3.4 Depunerea şi primirea propunerilor de proiecte

Proiectele pot fi depuse fie direct, la sediul GAL, cel mai târziu la data şi ora limită anunţate, fie pot fi expediate prin poştă, cu confirmare de primire (expedierea fiind înregistrată, prin ştampila poştei pe plic, cel mai târziu la data limită anunţată).
În momentul depunerii, proiectele depuse primesc un număr de înregistrare/cod de identificare şi intră în procesul de evaluare pentru finanţare.
Proiectele depuse sau expediate după data sau ora limită de depunere vor fi returnate aplicanţilor însoţite de o notă privind motivarea returnării.

Odată cu primirea proiectelor, datele relevante pentru mecanismul de monitorizare evaluare vor fi înregistrate în Sistemul Informatic de Management.

III.4.3.5 Verificarea eligibilităţii aplicanţilor şi a propunerilor de proiecte (conformitatea administrativă)

După depunerea şi înregistrarea lor în baza de date, propunerile de proiecte trec printr-un proces de verificare realizat de angajaţii GAL cu atribuţiuni în acest sens. Aceştia vor realiza

verificarea cu ajutorul Sistemului Informatic de Management.

În această etapă, se verifică dacă:

a) a fost respectat termenul limită anunţat (proiectele au fost primite la data şi ora limită anunţate);

b) propunerea de proiect este conformă şi completă şi include toate documentele solicitate; se va verifica dacă este completată pe formularul specific pus la dispoziţie de către GAL, dacă toate rubricile sunt completate şi dacă sunt ataşate la dosar toate documentele solicitate şi menţionate ca fiind obligatorii în Ghidul Solicitantului).

Proiectele care îndeplinesc ambele criterii mai sus menţionate vor trece în faza următoare: de verificare a eligibilităţii.

Proiectele care nu conţin toate documentele solicitate, completate corespunzător, pe formularele puse la dispoziţie de GAL, vor fi respinse în această etapă.

Verificarea eligibilităţii se referă atât la eligibilitatea aplicantului cât şi la cea a proiectului propus, pe baza criteriilor stabilite prin fişele de măsuri cuprinse în strategie.

Proiectele care nu întrunesc aceste criteriile de eligibilitate sunt respinse ca neeligibile şi nu intră în faza următoare de evaluare tehnică şi financiară.

Aplicanţilor care au depus proiecte neeligibile li se comunică motivele respingerii, în decurs de 1 lună de la termenul limită de depunere a proiectelor.

III.4.3.6 Evaluarea tehnică şi financiară la nivelul GAL a propunerilor de proiecte primite

Toate proiectele care sunt considerate eligibile trec într-o fază superioară de evaluare tehnică şi financiară.

Evaluarea urmăreşte analiza în detaliu a mai multor elemente care să conducă la realizarea unui proiect cu impact pozitiv asupra dezvoltării teritoriului. Echipa de evaluatori se va asigura că proiectele pentru care se solicită finanţarea sunt bine justificate, aduc beneficii măsurabile, abordează în mod integrat problemele identificate a nivelul teritoriului şi promovează parteneriatul în realizarea activităţilor specifice proiectelor. În măsura în care se constată că este necesar, GAL poate angaja consultanţi pe termen scurt, care să-i sprijine în activitatea de evaluare tehnică şi financiară a propunerilor de proiecte eligibile.

Metodologia de evaluare urmează a fi definitivată înainte de lansarea apelurilor de propuneri de proiecte, dar va conţine cel puţin următoarele aspecte:

- fiecare propunere de proiect va fi analizată independent de către 2 evaluatori.
- fiecare evaluator va întocmi o fişă de evaluare şi notare individuală.
- pe baza fişelor individuale, echipa de evaluatori se va întruni într-o şedinţă comună de evaluare şi va discuta fiecare propunere de proiect şi va face recomandări privind finanţarea, nefinanţarea sau returnarea către aplicant pentru îmbunătăţiri.
- echipa de evaluatori va stabili de comun acord o ierarhizare a proiectelor propuse spre finanţare, precum şi liste cu propunerile de proiect recomandate spre nefinanţare şi/sau returnare spre îmbunătăţire. Acestea, împreună cu motivaţiile pentru fiecare recomandare în parte vor constitui materialul de lucru al Comitetului de Selecţie a proiectelor.

III.4.3.7 Selectarea proiectelor de către Comitetul de Selecţie al GAL

Selecţia proiectelor va fi realizată de către un Comitet de Selecţie, format din membrii GAL. În ceea ce priveşte selecţia proiectelor în cadrul GAL, se va aplica regula „dublului cvorum”,

respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecţiei să fie prezenţi cel puţin 50% din parteneri, din care peste 50% să fie din mediul privat şi societate civilă.

Pentru transparenţa procesului de selecţie a proiectelor în cadrul GAL şi totodată pentru efectuarea activităţilor de control şi monitorizare, la aceste selecţii va lua parte şi un reprezentant al Ministerului Agriculturii şi Dezvoltării Rurale de la nivel judeţean (DADR).

III.4.3.8 Calendarul propus pentru implementarea măsurilor

Activitate	Perioada si durata popusă	Responsabil
Lansare apeluri pentru propuneri de proiecte (toate măsurile)	Luna 3, anul I de implementare a strategiei; Luna 9, anul I de implementare; Luna 2, anul II de implementare; Luna 5, anul II de implementare; Luna 3, anul III de implementare; Luna 8, anul III de implementare;	GAL
Informare, promovare, sprijin în initierea si dezvoltarea de proiecte	Luna 2-5, anul I de implementare; Luna 9-10, anul I de implementare; Luna 2, anul II de implementare; Luna 5-6, anul II de implementare; Luna 3-4, anul III de implementare; Luna 8-9, anul III de implementare;	GAL
Termene limită pentru primirea propunerilor de proiecte	Luna 5, anul I de implementare; Luna 10, anul I de implementare; Luna 3, anul II de implementare; Luna 6, anul II de implementare; Luna 4, anul III de implementare; Luna 9, anul III de implementare;	GAL, beneficiarii proiectelor
Verificarea eligibilităţii aplicantilor si a propunerilor de proiecte (conformitatea administrativă) la nivelul GAL	Luna 5, anul I de implementare; Luna 10, anul I de implementare; Luna 3, anul II de implementare; Luna 7, anul II de implementare; Luna 4, anul III de implementare; Luna 10, anul III de implementare;	GAL
Evaluare tehnică si financiară la nivelul GAL	Luna 6, anul I de implementare; Luna 10-11, anul I de implementare; Luna 3-4, anul II de implementare; Luna 7, anul II de implementare; Luna 4-5, anul III de implementare; Luna 10, anul III de implementare;	GAL
Întrunire comitet de selectie pentru analizarea si avizarea raportului de evaluare	Luna 6-7, anul I de implementare; Luna 11- 12, anul I de implementare; Luna 4, anul II de implementare; Luna 8, anul II de implementare; Luna 5, anul III de implementare; Luna 11, anul III de implementare;	GAL
Transmiterea către AM judetean a propunerilor de acordare a finantării	Luna 7, anul I de implementare; Luna 12, anul I de implementare; Luna 4, anul II de implementare; Luna 8, anul II de implementare; Luna 5, anul III de implementare;	GAL

	Luna 11, anul III de implementare;	
Controlul administrativ al dosarelor de către AM judetean CRPDRP	Luna 7-8, anul I de implementare; Luna 12, anul I de implementare-luna I, anul II de implementare; Luna 4-5, anul II de implementare; Luna 8-9, anul II de implementare; Luna 5-6, anul III de implementare; Luna 11-12, anul III de implementare;	AM judetean (CDRPDR)
Notificare aplicanti privind semnarea contractelor	Luna 8, anul I de implementare; Luna 2, anul II de implementare; Luna 5, anul II de implementare; Luna 9, anul II de implementare; Luna 6, anul III de implementare; Luna 12, anul III de implementare;	APDRP
Contractare*) **) timp estimat, timpul real depinzând de APDRP*	Luna 8, anul I de implementare; Luna 2, anul II de implementare; Luna 5, anul II de implementare; Luna 9, anul II de implementare; Luna 6, anul III de implementare; Luna 12, anul III de implementare;	APDRP
Implementarea proiectelor	Cel mult 12 luni de la semnarea contractelor de finantare	Beneficiarii proiectelor
Monitorizare implementare	Perioada de implementare a proiectelor	GAL si APDRP
Control implementare	Perioada de implementare a proiectelor	CDRPDR si APDRP

III.4.4 Monitorizarea şi evaluarea implementării strategiei

În cadrul GAL responsabilitatea monitorizării şi evaluării implementării strategiei revine conform statutului GAL Adunării Generale, şi, prin delegare Consiliului Director şi Departamentului Administrativ. Atât Consiliul Director cât şi departamentul administrativ raportează cel puţin de 2 ori pe an forurilor superioare privind calitatea si stadiul implementării strategiei. Adunarea Generală a GAL este cea care aprobă respectivele rapoarte şi care poate aproba propunerile corective.

III.4.3.1 Sistemul de monitorizare

Progresul, eficienţa şi eficacitatea Strategiei de Dezvoltare a Teritoriului în raport cu obiectivele stabilite, vor fi măsurate prin intermediul indicatorilor de realizare, de rezultat şi de impact. Indicatorii principali menţionaţi, la care se adaugă şi indicatori financiari, sunt elaboraţi la nivelul fişelor de măsuri în aşa fel încât să fie în concordanţă cu indicatorii PNDR şi cu direcţiile strategice prevăzute de strategie.

Sistemul de monitorizare asigură colectarea datelor statistice şi a indicatorilor de monitorizare conform prevederilor planului de dezvoltare locală. Atribuţiile în furnizarea de informaţii cu privire la progresul implementării strategiei prin intermediul indicatorilor financiari, de realizare şi de rezultat le au Directorul Executiv, Managerul Programului de Finanţare şi animatorul.

Adiţional faţă de indicatorii propuşi pentru fiecare măsură de finanţare, sistemul de monitorizare şi evaluare de la nivelul GAL va avea în vedere dezvoltarea de indicatori specifici pentru fiecare

fază a implementării strategiei în care este implicat.

Faze ale implementării strategiei	GAL	Indicatori
Gestionarea procesului identificare, primire si selecţie a proiectelor (până la momentul transmiterii rapoartelor de selecţie către CRPDRP)	- Definitivarea procedurilor şi a documentelor operaţionale; - Lansarea apelurilor de propuneri de proiecte; - Comunicare – informare cu potenţialii beneficiari; - Primirea propunerilor de proiecte; - Verificarea eligibilităţii aplicanţilor şi a proiectelor şi a conformităţii administrative a propunerilor de proiecte primite; - Evaluarea tehnică şi financiară – din perspectiva criteriilor de selecţie la nivelul teritoriului; - Selectarea proiectelor propuse spre finanţare de către Comitetul de Selecţie al GAL; - Transmiterea rapoartelor de selecţie către CDRPDR/DADR şi a documentaţiei aferente; - Arhivare documente.	Număr de apeluri de propuneri lansate. Număr de evenimente publice de comunicare – informare derulate la nivelul teritoriului. Număr de activităţi de sprijinire a potenţialilor beneficiari în elaborarea de proiecte. Procentul proiectelor eligibile din totalul proiectelor depuse. Număr de şedinţe de selecţie de proiecte.
Evaluarea proiectelor propuse spre finanţare de către gestionarul fondurilor	- GAL nu are responsabilitate directă (GAL poate fi însă observator-invitat pentru aceste vizite)	
Monitorizarea şi evaluarea implementării proiectelor	- Vizite de monitorizare proiecte în implementare; - Gestionarea informaţiilor primare privind numărul şi tipul proiectelor, durata lor şi parametrii tehnici şi financiari ai acestora în varianta finală, transmisă spre ştiinţă de către CRDPDR/DADR; - Înregistrare evidenţe ale progresului proiectelor în SIM; - Arhivare documente.	- Număr de vizite de monitorizare a implementării proiectelor; - Rapoartele semestriale privind programul de finanţare sunt aprobate de către Adunarea Generală a GAL; - Funcţionarea zilnică a SIM verificată de către CDRPDR/DADR prin accesarea paginilor dedicate rapoartelor sinteză.
Gestionarea financiară a implementării proiectelor	GAL va putea fi implicat indirect în activităţile de monitorizare a derulării financiare a contractelor, în calitate de cosemnatar al contractelor de finanţare.	

Tabel 38 *– Indicatori pentru fiecare fază de implementare a strategiei*

Sistemul de monitorizare propus asigură:

- Luarea deciziilor privind activităţile de gestionare a programului de finanţare sau depistarea problemelor în mod operativ;
- Executarea operativă şi corectă a procedurilor de gestionare a resurselor;
- Facilitarea coordonării între activităţile componentelor;
- Monitorizarea şi raportarea la timp despre rezultatele şi impactul implementării strategiei;
- Transmiterea informaţiilor privind rezultatele implementării strategiei este pusă la dispoziţia factorilor de decizie de la nivelele superioare.

Atribuţii privind monitorizarea implementării proiectelor implementate conform strategiei are şi APDRP (prin CRDRP) şi Agenţia de Plăţi, conform instrucţiunilor existente în modelul planului de dezvoltare pe baza căruia a fost elaborată prezenta strategie.

III.4.3.2 Monitorizarea şi evaluarea implementării strategiei la nivelul GAL

Departamentul administrativ are responsabilitatea colectării, înregistrării, şi stocării informaţiilor statistice necesare monitorizării în conformitate cu prevederile fişelor de măsuri, dar şi alte date/informaţii necesare monitorizării suplimentare.

În acest sens, GAL va dezvolta (achiziţiona) un instrument de management informatic privind monitorizarea şi evaluarea – Sistemul de Informatic de Management - şi va fi responsabil de utilizarea acestuia dar şi de întreţinerea şi dezvoltarea ulterioară (prin intermediul unor experţi specializaţi sau a unor servicii de specialitate) pentru a fi cât mai bine potrivit activităţilor GAL de implementare a strategiei. Informaţiile înregistrate în sistemul informatic de management constituie baza pentru întocmirea rapoartelor de monitorizare necesare urmăririi stadiului implementării şi a progresului planului de dezvoltare locală.

La nivelul GAL, informaţiile din rapoarte vor fi folosite de către personalul executiv, Comitetul Director şi Adunarea Generală în fundamentarea deciziilor privind implementarea strategiei.

Modalitatea în care va fi folosit Sistemul Informatic de Management (SIM) este descrisă orientativ, mai jos:

Activitate derulată de către GAL	Date înregistrate în SIM
Lansarea apelurilor pentru primirea propunerilor de proiecte	Toate datele cuprinse în fişă vor fi înregistrate în Sistemul Informatic de Management cel târziu la 2 zile după lansarea apelului de proiecte vizat.
Activităţile de informare - comunicare	Datele privind localizarea fiecărui eveniment public, participanţii (date minimale de identificare), obiectivul activităţii şi fişa de evaluare a evenimentului.
Sprijinirea potenţialilor aplicanţi	Numărul de întrebări/solicitări de clarificare primite la nivelul GAL pe fiecare apel de propuneri de proiecte, precum şi numărul persoanelor care au primit răspunsurile clarificatoare. Pentru sesiunile introductive realizate, se vor înregistra

	numărul participanţilor şi rezultatele evaluării participanţilor la finalul sesiunii.
Depunerea şi primirea de propuneri de proiecte	Date de identificare ale aplicantului (aşa cum au fost solicitate în formularul de aplicaţie), data şi ora primirii şi înregistrării propunerii de proiect; codul /numărul de înregistrare a propunerii.
Verificarea eligibilităţii aplicanţilor şi a proiectelor şi a conformităţii administrative a propunerilor de proiecte	Datele solicitate pentru aprobarea eligibilităţii se înregistrează şi pe baza lor SIM poate genera un raport de conformitate (tip da/nu).
Evaluarea tehnică şi financiară – din perspectiva criteriilor de selecţie la nivelul teritoriului	Scorurile obţinute conform fişelor de evaluare individuale.
Selectarea proiectelor propuse spre finanţare de către Comitetul de Selecţie al GAL	Se vor completa în sistem câmpuri de tipul ”recomandat spre finanţare”, ”respins”, ”returnat spre îmbunătăţire”.
Monitorizare implementare proiecte	Numărul contractului de finanţare, suma totală a proiectului, suma totală a sprijinului financiar public primit, durata estimată a proiectului, numărul amendamentelor la contract, numărul cererilor de rambursare transmise către Agenţia de Plăţi.

Tabel 39 *– Date înregistrate în Sistemul Informatic de Management*

Pentru monitorizarea şi evaluarea acţiunilor de animare a teritoriului şi de dobândire de competenţe vor fi elaborate pentru fiecare propunere de acţiune un set de indicatori specifici şi metode de monitorizare aferente.

Evaluarea la nivelul GAL a implementării strategiei se va realiza pe 2 paliere:

- evaluare internă, realizată de personalul GAL şi de organele statutare de conducere ale GAL pe baza metodologiei minimale prezentate anterior;
- evaluare externă independentă (realizată de către experţi externi independenţi) pe baza unei metodologii agreată de către GAL.

III.4.3.3 Corelarea actiunilor administrative cu pista de audit

III.4.3.3.1 Control şi audit

GAL se obligă să asigure accesul autorităţilor judetene si naţionale cu atribuţii de control şi audit, precum şi al serviciilor Comisiei Europene şi al Curţii Europene de Conturi, Departamentului pentru Luptă Antifraudă şi Oficiului European pentru Luptă Antifraudă în limitele competenţelor care le revin, la locul de implementare a strategiei, de a însoţi echipele de control şi de a pune la dispoziţia acestora, în timp util, toate informaţiile şi toate documentele aferente proiectului finanţat.
Activitatea de control şi audit se desfăşoară atât în perioada de implementare a proiectului cât şi în perioada de monitorizare (maxim 5 ani de la semnarea contractului de finanţare).

III.4.3.3.2 Pista de audit la nivelul GAL

În calitate de beneficiar al fondurilor publice (provenite din Fondul European pentru Agricultură si Dezvoltare Rurală si din fonduri nationale) GAL are obligaţia de a arhiva toate documentele referitoare la implementarea strategiei aprobate, cheltuielile de functionare, instruire si animare a teritoriului, precum si cele aferente actiunilor de cooperare. Documentele referitoare la implementarea proiectelor initiate de beneficiari în cadrul strategiei de dezvoltare locală a teritoriului vor face obiectul unei piste de audit distinct, care va fi detaliată prin relatiile contractual ce se vor stabili între Agentia de Plăti si beneficiarii fiecărui proiect în parte.

Documentele pe care GAL are obligatia să le păstreze în scopul asigurării unei piste de audit corespunzătoare a operaţiunilor efectuate vor fi arhivate în spatii special amenajate si destinate acestui scop, iar cheltuielile necesare activităților legate de arhivare vor fi cuprinse în bugetul de functionare al GAL.
GAL va arhiva toate documentele şi fişierele informatice privind gestiunea tehnică şi financiară a bugetului de functionare a GAL, actiunilor de instruire si animare a teritoriului precum si a actiunilor de cooperare pe o perioadă de 5 ani de la semnarea contractului de finanţare.
Documentele vor fi uşor accesibile şi arhivate astfel încât să permită verificarea lor cu usurintă.
GAL va informa Autoritatea de Management privind locul unde sunt arhivate documentele şi va permite accesul tuturor organismelor abilitate să efectueze controale şi verificări. Orice modificare intervenită în privinta locatiei unde se arhivează documentele va fi notificată Autorității de Management în termen de cel mult 5 zile de la data intervenirii ei.

Spaţiul destinat arhivarii va îndeplini următoarele caracteristici: să fie amenajat astfel încât să asigure păstrarea în bune condiţii a documentelor, să se evite distrugerea fie intenţionată fie accidentală sau iesirea neautorizată a documentelor din arhivă.

III.4.3.3.3. Documente pe care GAL le va arhiva în mod obligatoriu:

- documente referitoare la solicitarea finanţării strategiei si la aprobarea acesteia de către AM (documentatia de candidatură si anexele acestuia, contractul de finanţare şi anexele acestuia);
- documentele referitoare la procedurile de achiziţie publică derulate pentru desfăsurarea activităților de functionare a GAL, de instruire si animare a teritoriului precum si a actiunilor de cooperare, ca bază legală pentru efectuarea unor cheltuieli;
- documente referitoare la implementarea strategiei;
- documente referitoare la contractele pe care GAL le derulează cu furnizori/prestatori de servicii/consultanti externi pentru derularea activităților propuse în strategie, la verificările fizice efectuate, la rezultatele obţinute, la verificarea şi aprobarea acestora de către GAL;
- facturi şi documente justificative aferente acestora, liste de verificare, documente de plată;
- rapoarte de audit şi de control întocmite în urma misiunilor de control (interne sau externe);
- documentele contabile conform prevederilor legale;
- rapoartele transmise către si aprobate de către AM.

III.4.3.4 Pista de audit detaliată referitoare la implementarea proiectelor

GAL va arhiva si păstra în aceleasi conditii precizate mai sus toate dorumentele aferente tuturor apelurilor de proiecte lansate, asa cum au fost ele precizate în capitolul ”Mecanismul de implementare”. Astfel, lista documentelor va contine:

- Fisele privind lansarea apelurilor de proiecte;
- Rapoartele privind actiunile de comunicare-informare referitoare la apelul lansat;
- Rapoartele de verificare a eligibilităţii aplicantilor si a propunerilor de proiecte (conformitatea administrativă);

- Rapoartele de evaluare tehnică si financiară la nivelul GAL a propunerilor de proiecte primite ;
- Procesele verbale ale comitetului de selectie;
- Notificările prin care propunerile de proiect selectate sunt transmise către CDPDRP, Comunicările cu CDPDRP si AM.

Toate documentele vor fi arhivate într-una din următoarele forme:

- originale;
- fotocopii ale documentelor originale certificate „conform cu originalul";
- microfişe ale documentelor originale;
- versiuni electronice ale documentelor originale;
- documente care există doar în format electronic, caz în care se trebuie să se asigure securitatea sistemului informatic.

Pentru edificare a se vedea Anexa IX-Fisa pista de audit.

III.4.3.5 Monitorizarea şi evaluarea la nivelul CRPDRP/APDRP

Nivelele superioare implicate în procesul de monitorizare/evaluare vor putea accesa rapoartele generate prin intermediul SIM printr-o interfaţă web sau prin alte modalităţi uzuale de stocare/transport date.

Informaţiile necesare monitorizării implementării strategiei din punct de vedere al gestionării financiare vor fi colectate la nivelul CRPDRP, pe baza metodologiei interne de monitorizare şi evaluare, din cererile de finanţare, respectiv cererile de plată întocmite de către beneficiari.
Ele vor sta la baza calculării indicatorilor financiari, de realizare la nivel centralizat şi pentru o parte a indicatorilor de rezultat necesari monitorizării şi evaluării implementării strategiei.

CDRPDR şi Agenţia de Plăţi pot verifica respectarea planificării privind implementarea prin vizite de verificare pe teren şi elaborarea rapoartelor aferente. Programarea vizitelor (controalelor) va trebui să aibă în vedere anumite principii, cum ar fi: eficienţa unor astfel de demersuri, păstrarea bunelor relaţii contractuale, verificarea doar a aspectelor de ordin tehnic legate de proiect etc.

PARTEA A VIII A

COOPERARE SI CREAREA ŞI IMPLEMENTAREA REŢELEI

III.5 Implicarea GAL-ului în acţiunile de cooperare

III.5.1 Cooperare

Măsura 421 defineşte acţiunile de cooperare ca acele "proiecte de cooperare transnaţională (între România şi alte state membre sau nu) şi inter-teritorială (în cadrul României) între GAL-uri şi alte grupuri/parteneriate care funcţionează după principiul LEADER, parteneriate public - private selectate în cadrul Axei 3, conform art.59 e) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 sau oricăror altor grupuri rurale organizate după metoda LEADER (grupuri locale care sau aibă un rol activ în dezvoltarea rurală, să fie organizate pe baza parteneriatului actorilor locali, grupuri de iniţiativă locală, micro-regiuni şi alte parteneriate de tip LEADER, grupuri finanţate prin Axa 4 din FEP) şi recunoscute de statut membru". (Programul Naţional de Dezvoltare Rurală, pagina 335).

Nr. crt.	Partenerul/ partenerii	Tematica cooperării	Obiective	Valoarea proiectului/ proiectelor de cooperare (Euro)	Rezultate
1.	**Experiente de cooperare deja intreprinse**				
	GAL Pays du Cher et du Montluçon	Schimb experienţa implementare program Leader	- Înţelegerea cât mai bună a filozofiei şi modului de lucru în programul LEADER; - Dobândirea de cunoştinţe privind modul de organizare şi administrare a parteneriatului, implementarea strategiei şi identificarea de tipuri de proiecte şi proiecte punctuale realizate în cadrul programului LEADER.	14.000	Dobândirea de informaţii relevante privind modul de organizare şi funcţionare a GAL; Informaţii despre modalitatea de elaborare a unei strategii de dezvoltare în manieră participativă şi respectând specificul teritoriului; Vizitarea unui număr de 4 proiecte punctuale finanţate prin programul LEADER în cadrul strategiei teritoriului vizitat.
1.	**Intentii de cooperare**				
	GAL Pays du Cher et du Montluçon	Vitrina produselor locale; Cultură şi tradiţie-o punte între civilizaţii.	Facilitarea cunoasterii unei culturi prin intermediul produselor locale,a culturii şi tradiţiei.	25.000	Transfer de know-how in domeniul producerii/ prelucrarii resurselor locale,materiale si imateriale inclusiv culturale;Puncte de desfacere a produselor locale in scopul cresterii vizibilitatii teritoriilor.
	Microregiunea Valea Sambetei	Drumul partizanilor	Promovarea cultural-turistica a unui fenomen istoric-miscarea de rezistenta anti-comunista-Partizanii.	25.000	Refacerea unui traseu turistic de notorietate. Promovarea si extinderea ofertei turistice cu un nou segment-turismul istoric.

Tabel 40 *– Experienţe de cooperare*

Grupul de acţiune locală intenţionează să coopereze cu cel puţin 1 GAL din Uniunea Europeană (GAL Pays du Cher et du Montluçon) şi minim unul naţional, să fie activ în reţeaua naţională şi europeană de dezvoltare rurală, să participe la evenimente naţionale şi internaţionale. Domeniile prioritare de interes sunt revigorarea meşteşugurilor şi artei tradiţionale, turismul şi crearea de puncte de desfacere a produselor locale, tradiţionale.

III.5.2 Crearea şi implementarea reţelei

Conform Planului Naţional de Dezvoltare Rurală (varianta decembrie 2009, pag. 458), Reţeaua Nationala de Dezvoltare Rurală (denumită în continuare RNDR) are ca obiectiv general înrolarea energiei tuturor actorilor în procesul de dezvoltare rurală şi promovarea unui flux eficient de informaţii, schimburi de idei şi bune practici şi cooperarea dintre actori, grupând toate organizatiile şi instituţiile care sunt implicate în dezvoltarea rurală în vederea atingerii obiectivelor fixate prin PNDR.

În acest sens, principalele activităţi ale RNDR care sprijină dezvoltarea Grupurilor de Acţiune Locală sunt:

- Informare generală privind programul Leader şi activitatea Grupurilor de Acţiune Locală;
- Încurajarea activităţilor de studiu şi analiză ale teritoriului, măsuri pentru furnizarea informaţiei cu privire la strategia de dezvoltare locală;
- Furnizarea de servicii de formare pentru capacitatea de construcţie instituţională în vederea sprijinirii dezvoltării guvernanţei locale a GAL-urilor;
- Sprijin pentru GAL-uri şi alti posibili actori/parteneriate în vederea implementării proiectelor de cooperare intra-naţională şi transnaţională teritorială, inclusiv furnizarea accesului la baze de date pentru identificarea de parteneri;
- Furnizarea liniilor directoare privind modul de identificare a bunelor practici şi a inovaţiilor, catalogarea, diseminarea şi transferul acestora;
- Organizarea de întâlniri şi seminarii la nivel comunitar pentru cei activ implicaţi în dezvoltarea rurală, inclusiv Grupuri de Acţiune Locală;
- Asigurarea costurilor de participare la evenimentele Reţelei Rurale Europene, contacte cu alţi parteneri şi membri ai RNDR pentru organizarea activităţilor în teritoriu şi implementarea strategiei de dezvoltare a zonei.

Începând cu anul 2006, Ministerul Agriculturii şi Dezvoltării Rurale, prin Autoritatea de Management a PNDR a început facilitarea formării Reţelei Naţionale de Dezvoltare Rurală, prin organizarea de întâlniri de lucru şi consultare la care au fost invitaţi să participe diverşi actori în dezvoltare rurală. La momentul redactării acestui document, RNDR are peste 300 de membrii, entităţi persoane juridice reprezentative a diverselor sectoare, cum ar fi ministere şi agenţii guvernamentale naţionale, autorităţi locale, regionale şi asociaţii ale acestora, universităţi şi institute de cercetare, muzee, organizaţii ale societăţii civile cu misiune de dezvoltare locală şi socială, organizaţii de mediu şi pentru conservarea patrimoniului, organizaţii religioase, organizaţii pentru femei, tineret şi minorităţi etnice, Grupuri de Acţiune Locală, asociaţii ale producătorilor agricoli, cooperative şi asociaţii ale meşteşugarilor, asociaţii ale micilor proprietari de pământ, ferme comerciale, proprietari şi manageri de păduri.

Parteneriatul urmăreşte înfiinţarea unei reţele locale Leader care se va afilia şi sprijini RNDR(a se vedea acordul de cooperare).

4.BIBLIOGRAFIE

Butură, V. (1978), *Etnografia Poporului Român. Cultura Materială*, Editura Dacia, Cluj Napoca

Florescu, F. B., Stahl, P., Petrescu, P. (1967), *Arta populară din zona Argeş şi Muscel*", Ed. Acad. R.S.R., Bucureşti

Fundaţia Parteneri pentru Dezvoltare Locală (2008), *Microregiunea Horezu. Studiu integrat al potenţialului de dezvoltare economică*, nepublicat

Ghinoiu, I. (2008), *Mică enciclopedie de tradiţii româneşti*, Editura Agora, Bucureşti

Hera-Bucur, I.C. (1996), *Monografia Comunei Berevoeşti - Muscel*, Editura Tehnică, Bucureşti

Ministerul Culturii (2008), *Strategia Naţională pentru Patrimoniu Cultural*, disponibilă la http://www.cultura.ro/Files/GenericFiles/MCC-StrategiaPCN.pdf

Stănculescu, Fl., Gheorghiu Ad., Petrescu P., (1958), *Arhitectura populară românească. Regiunea Piteşti*, Editura Tehnică, Bucureşti

Alexandru Tofan, *Dimensiunea Economică a Exploataţiilor Agricole. Resumé*

Institutul Pomicol Mărăcineni, *Strategia de dezvoltare a Patrimoniului Pomicol Românesc în contextul integrării în Piaţa de Fructe a Uniunii Europene*

Programul Operaţional Multianual al Judeţului Argeş 2007-2013, septembrie 2006

Master Plan-ul „Dezvoltarea turistică a zonei montane", judeţul Argeş, Consiliul Judeţean Argeş

„Plan Judeţean de Gestionare a deşeurilor Judeţul Argeş 2005", Consiliul Judeţean Argeş

RAPORTUL STRATEGIC NAŢIONAL privind implementarea Fondurilor Structurale şi de Coeziune, ianuarie 2010

Planul Local de Acţiune pentru Mediu în Judeţul Argeş, Agenţia de Protecţie a Mediului Argeş

AUDIT TERITORIAL realizat în cadrul procesului de elaborare a Planului Integrat de Dezvoltare al Municipiului Piteşti

Plan Local de Acţiune Revizuit, Capitolul 2 - STAREA FACTORILOR DE MEDIU ÎN JUDEŢUL ARGEŞ, Agenţia pentru Protecţia Mediului

Pentru documentare au fost de asemenea consultate următoarele site-uri:

www.cjarges.ro
www.culturadata.ro
www.worldbank.org.ro
www.calificativ.ro
romaniainterbelica.memoria.ro
WWW.cultura.ro
www.inmi.ro/lista.html
www.arges.insse.ro
www.hotnews.ro
www.anofm.ro
www.listafirme.ro
www.culturadata.ro
www.eu-territorial-agenda.eu
www.apmag.ro
www.natura2000.ro

5.INDEX FIGURI

Figura 1 – Teritoriul Ţinutul Posadelor 5
Figura 2 – Dinamica populaţiei în Ţinutul Posadelor pentru perioada 1992-2009 11
Figura 3 – Sporul natural în Ţinutul Posadelor pentru perioada 1992 - 2008 12
Figura 4 – Evoluţia populaţiei din Ţinutul Posadelor pe grupe de vârstă, în perioada 1992 - 2009 16
Figura 5 – Populaţia activă din Ţinutul Posadelor, anul 2002 17
Figura 6 - Populaţia inactivă din Ţinutul Posadelor, anul 2002 17
Figura 7 – Evoluţia numărului de şomeri înregistraţi pentru perioada 2002 - 2009 19
Figura 8 – Evoluţia populaţiei salariate în perioada 1992-2008 33
Figura 9 – Repartiţia populaţiei salariate pe sectoare de activitate 34
Figura 10 – Număr de firme pe comune 42
Figura 11 – Cifra de afaceri pe comune 43
Figura 12 – Structurarea polilor şi reţelelor teritoriale 59
Figura 13 – Pilonii dezvoltării economice în teritoriu 90
Figura 14 – Priorităţi – obiective - măsuri 91

6.INDEX TABELE

Tabel 1 – Lacuri din Ţinutul Posadelor 8
Tabel 2 – Soldul migraţiei în Ţinutul Posadelor pentru perioada 1992 - 2008 13
Tabel 3 – Indicatori demografici pentru Ţinutul Posadelor 14
Tabel 4 – Structură demografică pe vârste: comparaţie nivel naţional – regional - judeţean - local 15
Tabel 5 – Populaţia ocupată pe sexe şi statut profesional, la nivelul anului 2002 18
Tabel 6 – Număr de şomeri înregistraţi în perioada 2002-2009 la nivel local, judeţean, regional şi naţional 19
Tabel 7 – Ponderea femeilor în totalul persoanelor înregistrate ca şomeri 20
Tabel 8 – Zone protejate din situl comunitar 22
Tabel 9 – Arii protejate de interes naţional 22
Tabel 10 – Arii protejate de interes local 23
Tabel 11 – Monumente istorice din Făgăraşul de Sud – Ţinutul Posadelor 24
Tabel 12 – Inventarul principalelor ocupaţii şi meşteşuguri tradiţionale ale zonei 29
Tabel 13 – Descrierea obiceiurilor şi tradiţiilor locale 31
Tabel 14 – Populaţie salarizată pe sectoare de activitate 34
Tabel 15 – Numărul exploataţiilor agricole pe clase de mărime 35
Tabel 16 – Terenuri arabile pe zone de relief 36
Tabel 17 – Valoarea producţiei agricole 37

Tabel 18 – Creşterea animalelor 39
Tabel 19 – Întreprinderi după numărul de angajaţi 41
Tabel 20 – Agenţi economici cu cifra de afaceri de peste 1.000.000 Euro în 2008 42
Tabel 21 – Tipuri de comerţ şi servicii 44
Tabel 22 – Instituţii educaţionale şi număr de absolvenţi în 2009 48
Tabel 23 – Cadre didactice pe ciclu de învăţământ 49
Tabel 24 – Unităţi care oferă servicii medicale 50
Tabel 25 – Tipuri şi număr de unităţi recreative 51
Tabel 26 – Clasamentul localităţilor după numărul de unităţi recreative 53
Tabel 27 – Distribuţia personalului în administraţia locală 54
Tabel 28 – Alocarea bugetară pe locuitor 56
Tabel 29 – Organizaţii neguvernamentale 57
Tabel 30 – Axe prioritare tematice din Programul Operaţional Multianual al Judeţului Argeş 61
Tabel 31 – Politicile de dezvoltare la nivel judeţean 63
Tabel 32 – Proiecte de dezvoltare locală 65
Tabel 33 – Alocare financiară pe măsuri 126
Tabel 34 – Lista persoanelor resursă din teritoriu 143
Tabel 35 – Resurse materiale care pot fi puse la dispoziţie 145
Tabel 36 – Bugetul propus pentru cheltuielile de funcţionare a GAL 146
Tabel 37 – Cadrul instituţional de implementare a proiectelor 152
Tabel 38 – Indicatori pentru fiecare fază de implementare a strategiei 160
Tabel 39 – Date înregistrate în Sistemul Informatic de Management 161
Tabel 40 – Experienţe de cooperare 164

7.ANEXE SI FORMULARE OBLIGATORII

Lista anexelor:

Anexa I. Hărţi din teritoriu
Anexa II. Lista monumentelor istorice din teritoriu
Anexa III. Planul financiar
Anexa IV. Tabel cu partenerii Grupului de Acţiune Locală
Anexa V . Acordul de parteneriat privind participarea la procesul de selectie a GAL

Anexa I. Hărţi din teritoriu

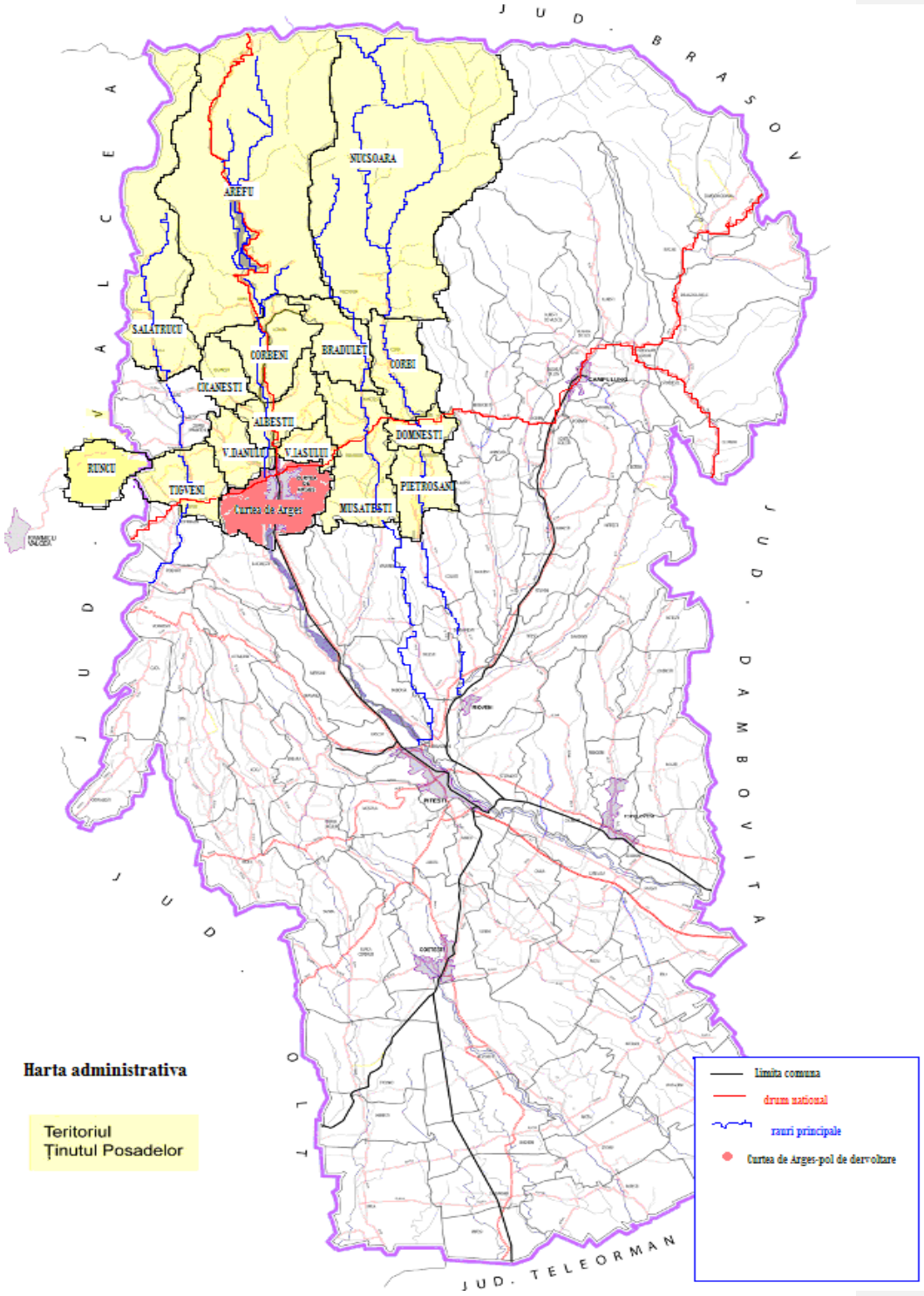
JUD. BRASOV
JUD. ALCEAUA
JUD. DAMBOVITA
JUD. OLTU
JUD. TELEORMAN
NUCSOARA
AREFU
SALATRUCU
CORBENI
BRADULET
COREI
CICANESTI
ALBESTII
DOMNESTI
V.DANULUI
V.IASULUI
RUNCU
TIGVENI
Curtea de Arges
MUSATESTI
PIETROSANI
Harta administrativa
Teritoriul Ţinutul Posadelor
limita comuna
drum national
rauri principale
Curtea de Arges-pol de dervoltare

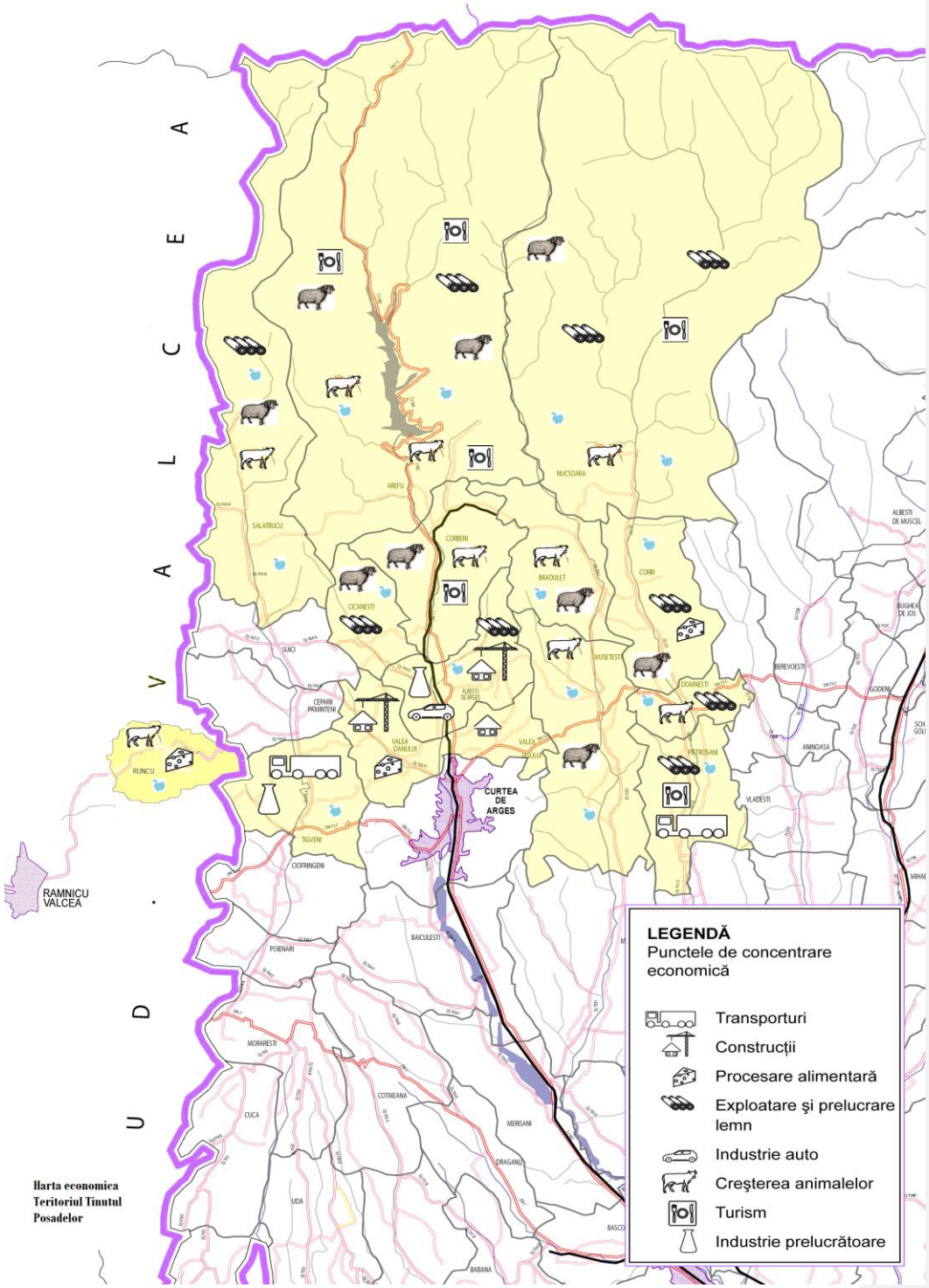

Harta economica
Teritoriul Tinutul
Posadelor

Anexa II. Lista monumentelor istorice din teritoriu

Conform **Listei Monumentelor istorice** aprobată prin Ordinul nr. 2314/8 iulie 2004 al Ministrului Culturii şi Cultelor

NR. CRT.	COD LMI 2004	DENUMIRE	LOCALITATE	ADRESA	DATARE
1	AG-II-m-A-13491	Biserica "Naşterea Sf. Ioan Botezătorul" a fostului Schit Brătăşeşti	sat BRĂTEŞTI; comuna ALBEŞTII DE ARGEŞ		1735 – 1795
2	AG-IV-m-A-13880	Cruce de piatră	sat ALBEŞTII PĂMÂNTENI; comuna ALBEŞTII DE ARGEŞ		1694
3	AG-II-a-A-13507	Ansamblul Cetăţii Poenari	sat CĂPĂŢÂNENII UNGURENI; comuna AREFU		sec. XIV – XV
4	AG-II-a-A-13507.01	Cetatea Poenari	sat CĂPĂŢÂNENII UNGURENI; comuna AREFU		sec. XIV – XV
5	AG-II-a-A-13507.02	Donjon	sat CĂPĂŢÂNENII UNGURENI; comuna AREFU		sec. XIV – XV
6	AG-II-a-A-13507.03	Amenajări defensive pe monticol	sat CĂPĂŢÂNENII UNGURENI; comuna AREFU		sec. XIV – XV
7	AG-II-a-A-13507.04	Anexă	sat CĂPĂŢÂNENII UNGURENI; comuna AREFU		sec. XIV - XV
8	AG-IV-m-B-13895	Casa Gheorghe Stephănescu	sat CĂPĂŢÂNENII UNGURENI; comuna AREFU		sf. sec. XIX
9	AG-IV-m-A-13896	Cruce de piatră	sat CĂPĂŢÂNENII UNGURENI; comuna AREFU		sec. XVII
10	AG-III-m-B-13866	Monumentul "Energia"	sat CĂPĂŢÂNENII UNGURENI; comuna AREFU	Lângă barajul Vidraru	1970
11	AG-IV-m-A-13891	Cruce de piatră	sat BRĂDULEŢ; comuna BRĂDULEŢ	În curtea bisericii	1595
12	AG-II-m-A-13490	Fostul schit Brădetu	sat BRĂDETU; comuna BRĂDULEŢ		sec. XV
13	AG-II-m-A-13490.01	Biserica "Înălţarea Domnului"	sat BRĂDETU; comuna BRĂDULEŢ		sec. XV
14	AG-II-m-A-13490.02	Turn-clopotniţă	sat BRĂDETU; comuna BRĂDULEŢ		sec. XVIII
15	AG-II-m-A-13490.03	Zid de incintă	sat BRĂDETU; comuna BRĂDULEŢ		sec. XV
16	AG-II-m-A-13493	Biserica "Adormirea Maicii Domnului"	sat BUCŞENEŞTI; comuna CORBENI		1748
17	AG-II-m-B-13494	Casa Maria Prunaru	sat BUCŞENEŞTI; comuna CORBENI		1912

18	AG-II-a-A-13602	Curtea boierilor Corbeanu	sat CORBENI; comuna CORBENI		1743
19	AG-II-m-A-13602.01	Ruine case	sat CORBENI; comuna CORBENI		sec. XVIII
20	AG-II-m-A-13602.02	Biserica "Sf. Dumitru", "Sf. Gheorghe" şi " Sf. Teodor Tiron"	sat CORBENI; comuna CORBENI		1743
21	AG-II-m-B-13603	Vila Bordenache	sat CORBENI; comuna CORBENI		1930
22	AG-II-m-B-13604 D	Casa Gheorghiţa Dănilă	sat CORBENI; comuna CORBENI		1915
23	AG-IV-m-A-13939	Cruce de piatră	sat CORBENI; comuna CORBENI	Pe şoseaua Curtea de Argeş-Căpăţâneni	1766
24	AG-II-m-B-13753	Biserica "Sf. Nicolae"	sat OEŞTII PĂMÂNTENI; comuna CORBENI		1840
25	AG-II-m-B-13605	Biserica "Sf. Treime"	sat CORBI; comuna CORBI		1830
26	AG-II-a-A-13710	Schitul rupestru "Sf. Apostoli" - Jgheaburi	sat JGHEABURI; comuna CORBI		sec. XIV - XV - sec. XVIII
27	AG-II-m-A-13710.01	Biserica rupestră "Sf. Apostoli"	sat JGHEABURI; comuna CORBI		sec. XIV - XV exonartex 1814
28	AG-II-m-A-13710.02	Ruinele chiliilor rupestre	sat JGHEABURI; comuna CORBI		sec. XIV - XV
29	AG-II-m-A-13710.03	Stânca schitului "Sf. Apostoli" - Jgheaburi	sat JGHEABURI; comuna CORBI		sec. XIX
30	AG-II-m-A-13710.04	Bisericuţă de lemn	sat JGHEABURI; comuna CORBI		sec. XIX
31	AG-IV-m-A-13710.04	Cimitir	sat JGHEABURI; comuna CORBI		sec. XIV - XV
32	AG-IV-m-A-13964	Cruce de piatră	sat JGHEABURI; comuna CORBI	Pe drumul spre biserica rupestră	1796
33	AG-I-s-A-13361	Aşezare	sat CORBŞORI; comuna CORBI	"Coasta Frumoasă-Cârstieneşti"	sec. XV Epoca medievală
34	AG-II-m-B-13766	Casa Grigore Constantinescu	sat POIENĂREI; comuna CORBI		1928
35	AG-II-m-B-13767	Casa Gheorghe Popescu	sat POIENĂREI; comuna CORBI		1934
36	AG-IV-m-A-13986	Cruce de piatră	sat POIENĂREI; comuna CORBI	"Dealul Crucii"	1660 - 1673
37	AG-IV-m-A-13987	Cruce de piatră	sat POIENĂREI; comuna CORBI	La troiţa Liliana Nanu	1660 - 1673
38	AG-IV-m-A-13988	Cruce de piatră	sat POIENĂREI; comuna CORBI	Lângă casa Aritina Rizea	1776
39	AG-II-m-B-13790	Biserica "Sf. Voievozi"-Pârâieşti	sat STĂNEŞTI; comuna CORBI		1816
40	AG-II-m-B-13791	Biserica "Sf. Treime"	sat STĂNEŞTI; comuna CORBI		1834
41	AG-II-m-B-13792	Şcoala primară	sat STĂNEŞTI; comuna CORBI		1930
42	AG-II-m-B-13793	Căminul cultural	sat STĂNEŞTI; comuna CORBI		1930

43	AG-II-m-B-13794	Casa Dr. Victor Mărtoiu	sat STĂNEŞTI; comuna CORBI		înc. sec. XX
44	AG-IV-m-A-14002	Cruce de piatră	sat STĂNEŞTI; comuna CORBI	În faţa casei lui Gh. Vitan	1725
45	AG-IV-m-A-14003	Cruce de piatră	sat STĂNEŞTI; comuna CORBI	Pe şoseaua Domneşti-Corbi, la 300 m mai jos de şcoală	1802
46	AG-I-a-A-13363	Ansamblul curţilor boiereşti de la Domneşti, punct "Silişte”	sat DOMNEŞTI; comuna DOMNEŞTI	"Silişte”	Epoca medievală
47	AG-I-m-A-13363.01	Ruine biserică	sat DOMNEŞTI; comuna DOMNEŞTI	"Silişte”	sec. XVI Epoca medi evală
48	AG-I-m-A-13363.02	Zid de incintă	sat DOMNEŞTI; comuna DOMNEŞTI	"Silişte”	sec. XVI Epoca medi evală
49	AG-II-m-B-13673	Casa F. Proca	sat DOMNEŞTI; comuna DOMNEŞTI		sf. sec. XIX
50	AG-II-m-B-13674	Primăria Domneşti	sat DOMNEŞTI; comuna DOMNEŞTI		1930
51	AG-IV-m-A-13947	Cruce de piatră	sat DOMNEŞTI; comuna DOMNEŞTI	Pe drumul spre Slănic	1753
52	AG-II-a-B-13675	Ansamblul Bisericii "Intrarea în Biserică”	sat DOMNEŞTII DE SUS; comuna DOMNEŞTI		1831
53	AG-II-m-B-13675.01	Biserica "Intrarea în Biserică”	sat DOMNEŞTII DE SUS; comuna DOMNEŞTI		1831
54	AG-II-m-B-13675.02	Poartă	sat DOMNEŞTII DE SUS; comuna DOMNEŞTI		1831
55	AG-II-m-B-13675.03	Zid de incintă	sat DOMNEŞTII DE SUS; comuna DOMNEŞTI		1831
56	AG-II-m-B-13676	Casa Ion Hirică	sat DOMNEŞTII DE SUS; comuna DOMNEŞTI		1806
57	AG-II-m-B-13619	Biserica "Sf. Nicolae”	sat COSTEŞTI-VÂSLAN; comuna MUŞĂTEŞTI		1804
58	AG-II-m-B-13747	Ateneul Popular	sat MUŞĂTEŞTI; comuna MUŞĂTEŞTI		1920
59	AG-II-a-A-13778	Schitul Robaia	sat ROBAIA; comuna MUŞĂTEŞTI		sec. XVII - XIX
60	AG-II-m-A-13778.01	Biserica "Sf. Gheorghe”	sat ROBAIA; comuna MUŞĂTEŞTI		1644
61	AG-II-m-A-13778.02	Stăreţie	sat ROBAIA; comuna MUŞĂTEŞTI		sec. XX
62	AG-II-m-A-13778.03	Zid de incintă	sat ROBAIA; comuna MUŞĂTEŞTI		sec. XVII - XIX

63	AG-II-m-A-13778.04	Turn clopotniţă	sat ROBAIA; comuna MUŞĂTEŞTI		sec. XVII - XIX
64	AG-II-m-A-13779	Biserica de lemn "Sf. Nicolae”	sat ROBAIA; comuna MUŞĂTEŞTI		înc. sec. XIX
65	AG-II-m-A-13829	Biserica de lemn "Sf. Voievozi”	sat VALEA FAURULUI; comuna MUŞĂTEŞTI		1727
66	AG-II-m-B-13846	Biserica "Adormirea Maicii Domnului”	sat VÂLSĂNEŞTI; comuna MUŞĂTEŞTI		1840
67	AG-II-m-B-13847	Casa Ban	sat VÂLSĂNEŞTI; comuna MUŞĂTEŞTI		1820
68	AG-II-m-B-13848	Casa Oniţoiu	sat VÂLSĂNEŞTI; comuna MUŞĂTEŞTI		1920
69	AG-II-m-B-13752	Biserica "Intrarea în Biserică”	sat NUCŞOARA; comuna NUCŞOARA		1890
70	AG-IV-m-A-13979	Cruce de piatră	sat NUCŞOARA; comuna NUCŞOARA	În gradina Mariei Banu	1729
71	AG-IV-m-A-13980	Cruce de piatră	sat NUCŞOARA; comuna NUCŞOARA	Lângă dispensar	1760
72	AG-II-m-B-13691	Biserica de lemn "Naşterea Maicii Domnului”	sat GĂNEŞTI; comuna PIETROŞANI		mijl. sec. XIX
73	AG-II-m-B-13759	Primăria	sat PIETROŞANI; comuna PIETROŞANI		1920
74	AG-II-m-B-13760	Şcoala veche	sat PIETROŞANI; comuna PIETROŞANI		1909
75	AG-I-a-A-13373	Ansamblul curţilor boiereşti de la "Silişte” - Retevoieşti, punct "Silişte"	sat RETEVOIEŞTI; comuna PIETROŞANI	"Silişte”	sec. XV - XVI Epoca medievală
76	AG-I-m-A-13373.01	Biserică	sat RETEVOIEŞTI; comuna PIETROŞANI	"Silişte”	sec. XV - XVI
77	AG-I-m-A-13373.02	Incintă	sat RETEVOIEŞTI; comuna PIETROŞANI	"Silişte”	sec. XV - XVI Epoca medievală
78	AG-I-s-A-13374	Situl arheologic de la Retevoieşti, punct "Cotul Mătuşii"	sat RETEVOIEŞTI; comuna PIETROŞANI	"Cotul Mătuşii”	
79	AG-I-m-A-13374.01	Aşezare	sat RETEVOIEŞTI; comuna PIETROŞANI	"Cotul Mătuşii”	Epoca bronzului
80	AG-I-m-A-13374.02	Aşezare	sat RETEVOIEŞTI; comuna PIETROŞANI	"Cotul Mătuşii”	Eneolitic
81	AG-II-m-B-13776	Biserica "Sf. Treime”	sat RETEVOIEŞTI; comuna PIETROŞANI		1795
82	AG-II-a-B-13777	Ansamblul culei Drugănescu	sat RETEVOIEŞTI; comuna PIETROŞANI		1822

83	AG-II-a-B-13777.01	Culă	sat RETEVOIEŞTI; comuna PIETROŞANI		1822
84	AG-II-a-B-13777.02	Parc	sat RETEVOIEŞTI; comuna PIETROŞANI		1822
85	AG-IV-m-A-13991	Cruce de piatră	sat RETEVOIEŞTI; comuna PIETROŞANI	Pe drumul spre Vărzăroaia	1740
86	AG-IV-m-A-13992	Cruce de piatră, "a lui Tudor"	sat RETEVOIEŞTI; comuna PIETROŞANI	În grădina lui Bucur Sârbescu	1791
87	AG-II-m-B-13473	Biserica "Sf. Nicolae", "Cuvioasa Paraschiva", "Sf. Filofteia"	sat BĂDEŞTI; comuna PIETROŞANI		1896 - 1902
88	AG-II-m-B-13786	Biserica "Sf. Nicolae"	sat SĂLĂTRUCU; comuna SĂLĂTRUCU		sec. XVI, ref. sec. XVIII
89	AG-II-m-B-13787	Biserica "Sf. Nicolae", "Sf. Gheorghe"	sat SĂLĂTRUCU; comuna SĂLĂTRUCU		1892
90	AG-IV-m-A-14001	Cruce de piatră	sat SĂLĂTRUCU; comuna SĂLĂTRUCU	În curtea bisericii Biserica "Sf. Nicolae", "Sf. Gheorghe" din fostul sat Sălătrucu de Sus	sec. XVIII
91	AG-II-m-A-13842	Mănăstirea Văleni	sat VĂLENI; comuna SĂLĂTRUCU		ante 1682
92	AG-II-m-A-13842.01	Biserica "Sf. Treime"	sat VĂLENI; comuna SĂLĂTRUCU		1810
93	AG-II-m-A-13842.02	Stăreţie	sat VĂLENI; comuna SĂLĂTRUCU		sec. XVII
94	AG-II-m-A-13842.03	Case monahale (9 clădiri)	sat VĂLENI; comuna SĂLĂTRUCU		1875 - 1925
95	AG-II-m-A-13842.04	Bolniţă	sat VĂLENI; comuna SĂLĂTRUCU		1875 - 1925
96	AG-II-m-A-13842.05	Atelier	sat VĂLENI; comuna SĂLĂTRUCU		1935
97	AG-II-m-A-13842.06	Fântâna	sat VĂLENI; comuna SĂLĂTRUCU		1875 - 1925
98	AG-II-m-A-13842.07	Zid de Incintă	sat VĂLENI; comuna SĂLĂTRUCU		1875 - 1925
99	AG-I-s-A-13383	Necropolă tumulară de incineraţie	sat TIGVENI; comuna TIGVENI	"Babe"	Hallstatt târziu
100	AG-II-m-B-13478	Biserica "Sf. Voievozi" (Capela Băltenilor)	sat BĂLTENI; comuna TIGVENI		1816
101	AG-II-m-B-13482	Biserica "Sf. Nicolae"	sat BÂRSEŞTII DE SUS; comuna TIGVENI		1884
102	AG-II-m-B-13810	Biserica "Sf. Voievozi"	sat TIGVENI; comuna TIGVENI		sf. sec. XVIII
103	AG-II-a-A-13811	Ansamblul conacului Teodor Brătianu	sat TIGVENI; comuna TIGVENI		sec. XVIII
104	AG-II-m-A-13811.01	Conacul Teodor Brătianu	sat TIGVENI; comuna TIGVENI		sec. XVIII
105	AG-II-m-A-13811.02	Anexe	sat TIGVENI; comuna TIGVENI		sec. XVIII

106	AG-II-m-A-13811.03	Grajduri	sat TIGVENI; comuna TIGVENI		sec. XVIII
107	AG-II-m-A-13811.04	Zid de incintă	sat TIGVENI; comuna TIGVENI		sec. XVIII
108	AG-II-m-B-13812	Casa Gabriel Marinescu	sat TIGVENI; comuna TIGVENI		1939
109	AG-II-m-B-13813	Casa Elisabeta Stanciu	sat TIGVENI; comuna TIGVENI		1938
110	AG-II-a-B-13828	Ansamblul bisericii "Sf. Filofteia", Sf. Nicolae”- Ciureşti	sat VALEA DANULUI; comuna VALEA DANULUI		1811
111	AG-II-m-B-13828.01	Biserica "Sf. Filofteia", "Sf. Nicolae” - Ciureşti	sat VALEA DANULUI; comuna VALEA DANULUI		1811
112	AG-II-m-B-13828.02	Turn clopotniţă	sat VALEA DANULUI; comuna VALEA DANULUI		1811
113	AG-II-m-B-13828.03	Zid de incintă cu turnuri	sat VALEA DANULUI; comuna VALEA DANULUI		1811
114	AG-II-m-A-13480	Biserica de lemn "Sf. Ioan Botezătorul”	sat BĂRBĂLĂTEŞTI; comuna VALEA IAŞULUI		1801
115	AG-II-m-B-13830	Biserica "Adormirea Maicii Domnului”	sat VALEA IAŞULUI; comuna VALEA IASULUI		1855
116	AG-II-m-B-13831	Sanatoriu, azi Sanatoriul TBC nr. 1	sat VALEA IAŞULUI; comuna VALEA IASULUI		1940
117	VL-II-m-B-09901	Biserica "Sf. Voievozi”	sat RUNCU; comuna RUNCU		1577, ref. 1855

Anexa III. Planul financiar

Numele teritoriului : **Făgăraşul de Sud-Ţinutul Posadelor**

Data întocmirii planului : 10.06.2014

Sume în €

Denumirea măsurii	Ponderea măsurii în planul de finanţare		Cost total		Contribuţii publice FEADER		Contribuţii naţionale		Contribuţii private	
	% din costul total	% de contribuţie FEADR	Suma	%	Suma	%	Suma	%	Suma	%
1.Instalarea tinerilor fermieri(nou introdusa)	9,7%	11,22%	320,000	100%	256,000	80%	64,000	20%	0	0%
2. Încurajarea activităţilor turistice	30,5%	31,11%	1,007,480	100%	710,140	70%	177,535	18%	119,805	12%
3. Valorificarea obiectivelor de patrimoniu cultural	16,28%	18,81%	536,700	100%	429,360	80%	107,340	20%	0	0%
4. Creşterea valorii adăugate a produselor agricole	7,58%	4,38%	250,000	100%	100,000	40%	25,000	10%	125,000	50%
5. Sprijin pentru creşterea valorii economice a microfermelor	4,03%	2,57%	132,495	100%	58,641	44%	14,660	11%	59,194	45%
6. Sprijin pentru crearea de microîntreprinderi din sectoare non-agricole	14,28%	11,57%	471,177	100%	263,859	56%	65,965	14%	141,353	30%
7. Cooperare	0,38%	0,44%	12,500	100%	10,000	80%	2,500	20%	0	0%
Asistenta tehnica (Masura 431.2, cheltuieli de functionare a GAL)	17,25%	19,9%	569,268	100%	455,414	80%	113,854	20%	0	0%
TOTAL	100%	100%	3,299,620	100%	2,283,414	70%	570,854	17%	445,352	13%

Zone de calcul automat

Anexa IV. Tabel cu partenerii Grupului de Acţiune Locală

NR. CRT.	NUME, PRENUME	FUNCŢIE	ORGANISMUL REPREZENTAT	NATURA ORGANISMULUI[50]	DOMENIU DE ACTIVITATE
1.	BEREVOIANU CORNELIU	PRIMAR	COMUNA NUCŞOARA	PUBLIC	ADMINISTRATIE
2.	SMĂDU NICOLAE	PRIMAR	COMUNA DOMNEŞTI	PUBLIC	ADMINISTRATIE
3.	UNGURENUŞ MIHAI/MOISESCU MIHAIL	PRIMAR/IMPUTERNICIT	COMUNA CORBI	PUBLIC	ADMINISTRATIE
4.	PĂTRU EUGEN/CAVESCU MARCELA	PRIMAR/IMPUTERNICIT	COMUNA PIETROŞANI	PUBLIC	ADMINISTRATIE
5.	PĂUNA MIRCEA	PRIMAR	COMUNA MUŞĂTEŞTI	PUBLIC	ADMINISTRATIE
6.	SIMION EMIL	PRIMAR	COMUNA BRĂDULEŢ	PUBLIC	ADMINISTRATIE
7.	STOICAN GHEORGHE	PRIMAR	COMUNA AREFU	PUBLIC	ADMINISTRATIE
8.	DINCUŢĂ DANIEL	PRIMAR	COMUNA CORBENI	PUBLIC	ADMINISTRATIE
9.	SAVA VASILE	PRIMAR	COMUNA ALBEŞTI DE ARGEŞ	PUBLIC	ADMINISTRATIE
10.	IONESCU ION	PRIMAR	COMUNA CICĂNEŞTI	PUBLIC	ADMINISTRATIE
11.	SLATINEANU DUMITRU DORU	PRIMAR	COMUNA TIGVENI	PUBLIC	ADMINISTRAŢIE
12.	DINA MARIA	PRIMAR	COMUNA RUNCU	PUBLIC	ADMINISTRAŢIE
13.	LANGER NICOLAE	PRIMAR	COMUNA SĂLĂTRUCU	PUBLIC	ADMINISTRAŢIE
14.	HIRU MARIAN	DIRECTOR	SPITAL TERIT. DR.TEJA PAPAHAGI	PUBLIC	SĂNĂTATE

[50] Precizaţi dacă este vorba: de sectorul public, privat, societate civilă (ONG)

NR. CRT.	NUME, PRENUME	FUNCŢIE	ORGANISMUL REPREZENTAT	NATURA ORGANISMULUI	DOMENIU DE ACTIVITATE
15.	ACHIM ADRIAN	ADMINISTRATOR	S.C.DANIKI COM IMPEX 94 SRL	PRIVAT	PRODUCŢIE
16.	VASILE NICA	PRIMAR	COMUNA VALEA DANULUI	PUBLIC	ADMINISTRAŢIE
17.	BARBU NICOLAE	PRIMAR	COMUNA VALEA IASULUI	PUBLIC	ADMINISTRAŢIE
18.	SORESCU PAUL	PREŞEDINTE	ASOCIATIA VALEA SOARELUI	SOCIETATE CIVILĂ (ONG)	TURISM
19.	BEREVOIANU CONSTANTIN	IMPUTERNICIT	S.C. CARPATICA TURISM SRL	PRIVAT	TURISM
20.	UNGURENUŞ MIHAIL	IMPUTERNICIT	ASOCIATIA HORTICOLA 2009	SOCIETATE CIVILĂ (ONG)	AGRICOL
21.	HIRU ION	PREŞEDINTE	FUNDAŢIA ,,PETRE IONESCU MUSCEL	SOCIETATE CIVILĂ (ONG)	SOCIAL
22.	MOROIU GHEORGHE	PREŞEDINTE	S.C. CONSUM COOP SA	PRIVAT	COMERŢ
23.	POPA GHEORGHE	PREŞEDINTE	AS.Cresc.de Ovine si Caprine	SOCIETATE CIVILĂ (ONG)	AGRICULTURĂ
24.	PANTILICA NICOLETA	ADMINISTRATOR	S.C.PANTIS SRL	PRIVAT	COMERT
25.	BUCELOIU PETRUTA	IMPUTERNICIT	S.C. VYPE PROD TRADE SRL	PRIVAT	COMERŢ
26.	SMEU CONSTANTIN	IMPUTERNICIT	AS,,ŞOIMII TIGVENI,,	SOCIETATE CIVILĂ (ONG)	SPORT
27.	RADU ELENA	ADMINISTRATOR	C.M.I.DR.RADU ELENA	PRIVAT	SĂNĂTATE
28.	STOICA DANIELA	ADMINISTRATOR	P.F.A. STOICA DANIELA	PRIVAT	COMERT
29.	VASILE ION	ADMINISTRATOR	SC MARITZA SRL	PRIVAT	COMERT
30.	RETEVOI VALENTIN	PREŞEDINTE	AS.SALVAMONT NUCŞOARA	SOCIETATE CIVILĂ (ONG)	TURISM

NR. CRT.	NUME, PRENUME	FUNCŢIE	ORGANISMUL REPREZENTAT	NATURA ORGANISMULUI	DOMENIU DE ACTIVITATE
31.	ŞERBAN DUMITRU	ADMINISTRATOR	S.C.DRACULA PRODIMPEX	PRIVAT	ENTERTAINMENT
32.	SLĂTINEANU LILIANA	ADMINISTRATOR	S.C.AMADEUS PARK S.R.L.	PRIVAT	COMERŢ
33.	BOLOVANEANU FLORENTINA ANISOARA	ADMINISTRATOR	C.M.I. BOLOVANEANU FLORENTINA ANISOARA	PRIVAT	SANATATE
34.	BUCELOIU PETRUTA	PRESEDINTE	GRUP COMUNITAR MIXT PENTRU EGALITATE DE SANSE DOMNESTI	PRIVAT	SOCIAL
35.	BĂRBUCESCU ELENA	ADMINISTRATOR	ASOCIAŢIA PARASCHIVA	SOCIETATE CIVILĂ (ONG)	SOCIAL
36.	ŞUŞALĂ GHORGHE	ADMINISTRATOR	I.I. ŞUŞALĂ GHORGHE	I.I./PRIVAT	PRODUCŢIE
37.	NICOLESCU CONSTANTIN	PRESEDINTE	CONSILIUL JUDETEAN ARGES	PUBLIC	ADMINISTRATIE
38.	SAVESCU ION	PRESEDINTE	ASOCIATIA CORBII DE PIATRA	SOCIETATE CIVILĂ (ONG	AGRICOL
39.	STANILOIU ION	PRESEDINTE	ASOCIATIA MAGURA	SOCIETATE CIVILĂ (ONG	AGRICOL
40.	BACIU VIRGIL	PRESEDINTE	ASOCIATIA ARGESUL DE NORD	SOCIETATE CIVILĂ (ONG	AGRICOL
41.	BOLOVANEANU FLORIN	PRESEDINTE	S.C.ANY FLOR BOLOVANEANU IMPEX SRL	PRIVAT	COMERT
42.	BEZDEDEANU MIRCEA	PRESEDINTE	ECO-MONTAN 2000	FUNDATIE	TURISM/MEDIU
43.	COMANESCU COSTIN-CONSTANTIN	PRESEDINTE	A.S. SPORTING STANESTI	ASOCIATIE SPORTIVA	SPORT
44.	SANDA MARIA	REPREZENTANT	SANDA MARIA	SOC. CIVILA	LEADER
45.	TITA MIHAI	REPREZENTANT	TITA MIHAI	SOC. CIVILA	LEADER
46.	HIRU ANGELA	REPREZENTANT	HIRU ANGELA	SOC. CIVILA	CONTABILITATE
47.	DUMITRU MIHAI	PRESEDINTE	OBSTEA POJARNA	SOC.CIVILA-OBSTE	SILVIC
48.	RADU TUDOR	REPREZENTANT	RADU TUDOR	SOC. CIVILA	LEADER
49.	GHEMEREZ PAULA CRISTINA	REPREZENTANT	GHEMEREZ PAULA CRISTINA	SOC. CIVILA	LEADER

Centralizator explicativ privind parteneriatul.

Nr. crt.	**Partener public/*privat***	**Domeniul de activitate**	**Reprezentant**	**Act identitate**	**Statut/ sentinţă/ alte**	**C.I.F.**	**Face dovadă reprezentare**	**Tânăr Da/Nu**	**Data Naşterii**	Femeie **Da/nu**	**Natura org. repr.**
1.	Com. Nucsoara	Adm. publica	Berevoianu Corneliu	AS 410933	Sent. Civilă	4469442	DA	NU	10.07.1957	NU	public
2.	Com. Corbi	Adm. publica	Ungurenus Mihai/ Moisescu Mihail-imputernicit	AS 092016 AS 340779	Sent. Civilă Imputernicit	4318296	DA	**DA**	18.06.1971	NU	public
3.	Com. Domneşti	Adm. publica	Smădu Nicolae	AS 283707	Sent. Civilă	4971960	DA	NU	25.08.1958	NU	public
4.	Com. Pietroşani	Adm. publica	Pătru Eugeniu /Cavescu Marcela	AS 692204 AS 345282	Sent. Civilă/ Imputernicire	4469450	DA	NU	11.03.1956	**DA**	public
5.	Com. Muşăteşti	Adm. publica	Păuna Mircea	AS 597929	Sent. Civilă	4318318	DA	NU	24.01.1948	NU	public
6.	Com. Sălătrucu	Adm. publica	Langer Nicolae	AS 229572	Sent. Civilă	4122027	DA	NU	26.04.1958	NU	public
7.	Com Tigveni	Adm. publica	Slătineanu Dumitru-Doru	AS 165915	Sent. Civilă	4121951	DA	NU	22.08.1955	NU	public
8.	Com. Cicăneşti	Adm. publica	Ionescu Ion	AS 419438	Sent. Civilă	4121960	DA	NU	03.01.1962	NU	public
9.	Com. Arefu	Adm. publica	Stoican Gheorghe	AS 293908	Sent. Civilă	4583950	DA	NU	27.07.1958	NU	public
10	Com. Brăduleţ	Adm. publica	Simion Emil	AS 280905	Sent. Civilă	4318326	DA	NU	09.03.1956	NU	public
11	Com. Valea Iaşului	Adm. publica	Barbu Nicolae	AS 196158	Sent. Civilă	4121986	DA	NU	29.10.1956	NU	public
12	Com. Albeştii de Argeş	Adm. publica	Sava Vasile	AS 171394	Sent. Civilă	4121978	DA	NU	01.02.0967	NU	public
13	Com. Corbeni	Adm. publica	Dincuţă Daniel	AS 071376	Sent. Civilă	4122051	DA	NU	08.11.1957	NU	public
14	Com. Runcu-jud. Vâlcea	Adm. publica	Dina Maria	VX 015339	Sent. Civilă	2541029	DA	NU	17.10.1954	**DA**	public
15	Com. Valea Danului	Adm. publica	Nică Vasile	AS 326187	Sent. civila	4122035	DA	NU	01.01.1952	NU	public
16	Consiliul Judeţean Argeş	Adm. publica	Constantin Nicolescu	-	Hot. Cons. Judeţean/		DA	NU	-	NU	public
17	Spitalul Dr. Teja Papahagi	Servicii medicale	Hiru Marian	AS 260210	Decizie	4971952	DA	NU	12.10.1959	NU	public
18	*AS. Şoimii Tigveni*	Asociatie sportiva	Smeu Constantin	AS 400558	Statut	Certif. de Identitate Sportivă	DA Imputernicire	NU	12.10.1961	NU	privat
19	*C.M.I. Radu Elena*	Servicii medicale	Radu Elena	AS 588876	Certif. de Înregistrare	19710246	DA	NU	18.05.1945	**DA**	privat
20	*Asociaţia "Măgura Nucşoara"*	Asociatie agricola	Stăniloiu Ion	AS 513080	Act Constitutiv	26864469	DA	NU	26.05.1959	NU	privat
21	*Asociaţia Cresc. De Ovine "Corbii de Piatră"*	Asociatie cresc.animale	Săvescu Ion	AS 651503	Statut	21725206	DA	NU	30.08.1954	NU	privat
22	*Any Flor Bolovăneanu Impex SRL*	Comert	Bolovăneanu Florin	AS 550650	Statut	27374830	DA	NU	25.02.1967	NU	privat
23	*C.M.I. Bolovăneanu Florentina-Anişoara*	Servicii medicale	Bolovăneanu Florentina-Anişoara	AS 706262	Certif. de Înregistrare	25817736	DA	**DA**	07.10.1979	**DA**	privat
24	*Asociaţia "Paraschiva"*	Servicii sociale persoane cu handicap	Bărbucescu Elena	AS 646073	Statut	25442512	DA	NU	27.12.1968	**DA**	privat
25	*Asociaţia Agricolă a Fermierilor "Argeşul de Nord"*	Asociatie agricola	Baciu Virgil	RD 575832	Statut	2648287	DA	NU	26.02.1967	NU	privat
26	*I.I. Şuşală Gheorghe*	Comert	Şuşală Gheorghe	AS 481796	Certif. Constatator	20351189	DA	NU	16.04.1970	NU	privat
27	*Asociaţia Crescătorilor de bovine, ovine şi caprine Sălătrucu*	Asoc. cresc. animale	Popa Gheorghe	AS 342488	Statut	22801816	DA	NU	10.03.1960	NU	privat
28	*Fundaţia Culturală "Petre Ionescu Muscel"*	Cultura	Baciu Gheorghe	AS 126125	Statut	18612649	DA	NU	06.11.1962	NU	privat
29	*S.C. VYPE PROD SRL*	Comert	Buceloiu Petruţa	AS 257869	Certificat de Înregistrare	8726050	DA	**DA**	29.04.1975	**DA**	privat
30	*Asociaţia Salvamont Nucşoara*	Activitati salvamont/ turism	Retevoi Gheorghe-Valentin	AS 618050	Statut	20662614	DA	**DA**	22.03.1972	Nu	privat

31	*SC Carpatica Turism Company SRL*	Comert	Berevoianu Constantin	AS 462032	Statut/ Imputernicire	18316945	DA	**DA**	14.02.1972	NU	privat
32	*Grupul comunitar mixt pentru egalitate de şanse*	Asociatie femei	Buceloiu Petruţa	AS 257869	Acord parteneriat	-	DA	**DA**	29.04.1975	**DA**	privat
33	*Asociaţia Horticola Corbi 2009*	Pomicultura	Ungurenuş Mihail	AS 381705	Statut/ Imputernicire		DA	**DA**	02.07.1975	NU	privat
34	*Asociaţia "Valea Soarelui Nucşoara"*	Turism	Sorescu Paul	AS 296770	Statut	24137391	DA	NU	18.12.1951	NU	privat
35	*SC Dracula Prodimpex SRL*	Comert	Serban Dumitru	AS 232961	Statut	6828160	DA	NU	24.09.1967	NU	privat
36	*SC Consumcoop Râul Doamnei*	Comert	Moroiu Gheorghe	AS 139965	Act constitutiv	17760086	DA	NU	03.03.1956	NU	privat
37	*SC Pantis*	Comert	Pantilica Nicoleta	AS 128960	Statut	3733626	DA	**DA**	28.05.1971	**DA**	privat
38	*SC Daniki Com Impex '94 SRL*	Productie	Achim Adrian	AS 129268	Statut	7396426	DA	NU	03.11.1966	NU	privat
39	*PFA Stoica Daniela*	Servicii	Stoica Daniela	AS 505396	Certificat constatator	24736560	DA	**DA**	22.08.1972	**DA**	privat
40	*Asociaţia Sportivă Sporting Stăneşti-Corbi*	Asoc. sportiva	Comănescu Costin-Constantin	AS 464247	Statut	22301268	DA	**DA**	21.03.1972	NU	privat
41	*SC Maritza Cominstal SRL*	Comert	Vasile Ion-Stejerel	AS 503032	Satut	17929739	DA	**DA**	30.09.1974	NU	privat
42	*Fundatia Eco-Montan 2000*	Mediu	Bezededeanu Mircea	AS 410352	Statut	-	DA	NU	03.05.1958	NU	privat
43	*Sanda Maria*	Leader	Sanda Maria	AS 710250	Copie CI	-	DA	NU	01.08.1968	**DA**	privat
44	*Hiru Angela*	Leader	Hiru Angela	AS 372759	Copie CI	-	DA	NU	09.03.1964	**DA**	privat
45	*Tita Mihai*	Leader	Tita Mihai	AS 440554	Copie CI	-	DA	**DA**	04.02.1976	NU	privat
46	*SC Amadeus Park SRL*	Comert	Slatineanu Liliana	AS 189633	Statut	7116828	DA	NU	19.04.1961	**DA**	privat
47	*Obstea Pojarna*	Silvicultura	Dumitru Mihai	BG 284501	Statut	21769237	DA	NU	12.08.1939	NU	privat
48	*Radu Tudor*	Leader	Radu Tudor	AS 500153	Copie CI	-	DA	**DA**	20.06.1974	NU	privat
49	*Ghemerez Paula Cristina*	Leader	Ghemerez Paula Cristina	AS 717733	Copie CI	-	DA	**DA**	19.05.1978	**DA**	privat

1.Parteneri :

- 17 publici - 34,70 %
- 32 privati - 65,30 %
- 14 tineri - 28,57 %
- 13 femei - 26,53 %

2.Parteneri economici = 11

3. Societatea civila = 21

4. Parteneri publici = 17

TOTAL = 49

ANEXA 5.

ACORDUL DE PARTENERIAT PRIVIND PARTICIPAREA LA PROCESUL DE SELECTIE A GAL

8. ANEXE SI FORMULARE SUPLIMENTARE

Anexa VI. Fişa de culegere de date
Anexa VII. Agende întâlniri cu partenerii
Anexa VIII. Procese-verbale ale intalnirilor cu partenerii si minute ale acestora.
Anexa IX. Fisa pista de audit pentru proiecte.
Anexa X. Adresa Agentia pentru protectia Mediului zone sit-uri Natura 2000.
Anexa XI. Nota explicativa privind cooptarea unor persoane fizice in GAL.
Anexa XII. Procesul verbal al sedintei de organizare a GAL .
Anexa XIII. Copii diplome si certificate formare profesionala.
Anexa XIV. Declaratii referitoarea la asigurarea cofinantarii proiectului.
Anexa XV. Materiale promovare proiect.
Anexa XVI. Copii documente justificative parteneriat

Anexa VI
Fişa de culegere de date

Plan de Dezvoltare Locală
Fişe culegere de date

Comuna / Localitatea
Operator
Data completării

CUPRINS

1	Geografie şi patrimoniu de mediu
2	Patrimoniu arhitectural şi cultural
3	Economie locală
4	Agricultură
5	Servicii şi infrastructură
5.1	>> Educaţională
5.2	>> Medico socială
5.3	>> Recreaţională
6	Administraţie locală
7	Organizaţii neguvernamentale
8	Politici de dezvoltare
9.1	Protecţia mediului
9.2	Protecţia mediului
9.3.	Protecţia mediului

1. Geografie şi patrimoniu de mediu

COMUNA / LOCALITATEA	
Operator	
Data Completării	
Indicator de urmărit	**Descriere**
Amplasare: -referinţe cardinale faţă de oraşele mari sau alte repere importante din judeţ (centre economice, culturale, râuri etc.) - apropierea de vreun drum naţional sau judeţean (dacă este cazul) - altitudine	
Căi de comunicare: - Drumuri comunale (menţionaţi numărul drumurilor şi ce comune leagă fiecare) - Drumuri naţionale care traversează sau sunt în apropierea zonei dumneavoastră şi distanţa de la centrul comunei până la drumurile naţionale respective - Drumuri judeţene care traversează sau sunt în apropierea comunei dumneavoastră şi distanţa dintre centrul comunei şi drumurile judeţene respective - Căi feroviare - staţii sau halte	
Suprafaţa totală a comunei: Menţionaţi: suprafaţa luciului de apă, suprafaţă fond forestier, suprafaţa teren arabil	
Relief - formă/forme de relief prezente în comună	
Clima predominantă. Temperaturile medii în luna ianuarie şi august. Precipitaţii? Cantităţi /lună	
Tipuri de sol. Este elaborată şi/sau disponibilă la nivelul Primăriei monografia pedologica a localităţii elaborată de OSPA judeţean? Dacă da, precizaţi şi anul.	
Resurse naturale (din sol, apă, aer etc.) existente pe perimetrul comunei.	
Resurse energetice: petrol, gaze naturale, cărbuni etc.	
Vegetaţie: tipuri de vegetaţie, vegetaţie predominantă.	
Fauna existentă în comună. Daţi exemple de specii rare care se găsesc în comuna dvs.	
Flora existentă în comună. Daţi exemple de specii rare care se găsesc în comuna dvs.	
Monumente ale naturii (arii naturale cu valoare peisagistică, arbori seculari, cascade sau alte manifestări ale naturii, cu caracter de unicitate, care au sau pot avea valoare de patrimoniu natural)[1]	
Piscicolă.	
Ce **râuri** traversează comunitatea.	
Lacuri aflate pe teritoriul comunei.	
Peşteri.	
Rezervaţii. Arii naturale protejate.	

Zonele aflate în Reţeaua Natura 2000. Denumire şi suprafaţa.	
Denumirea locaţie/localităţii unde există **situri de importanţă comunitară**[2] potrivit Ordinului 1964/13 dec. 2007 privind instituirea de arie naturală protejată a siturilor de importanţă comunitară	
Atracţii turistice recunoscute sau zone cu potenţial turistic	
Existenţa gospodăriilor care practică **agroturismul.** Număr gospodării şi număr estimativ de clienţi pe an	
[1] În măsura în care este posibil, vor fi ataşate fotografii	
[2] Situri de importanţă comunitară reprezintă acele arii care, în regiunile biogeografice în care există, contribuie semnificativ la menţinerea sau restaurarea la o stare de conservare favorabilă a habitatelor naturale din anexa 2 a O.U.G. nr. 57/2007, sau a speciilor de interes comunitar din anexa 3 a O.U.G. nr. 57/2007 şi care pot contribui astfel, semnificativ, la coerenta reţelei ''NATURA 2000'' şi/sau contribuie semnificativ la menţinerea diversităţii biologice în regiunile biogeografice respective.	

2. Patrimoniu arhitectural şi cultural

COMUNA / LOCALITATEA

Operator

Data Completării

Nominalizaţi monumente de arhitectură din comună şi anume cetăţi, castele, conace, biserici, mănăstiri, case memoriale, castre (roman, dacic) şi altele. Indicaţi în ce localitate sunt situate acestea şi oferiţi câteva detalii cu privire la perioada construcţiei, valoarea istorică şi arhitecturală, elemente de unicitate şi identitate. În acest sens, completaţi tabelul de mai jos. Adăugaţi linii, dacă este necesar.

Monument	Sat	Descriere

Care sunt ocupaţiile şi meşteşugurile tradiţionale specifice comunei? (ex. olărit, cioplitură în piatră, ţesut etc.). Care este situaţia acestora în prezent (câţi meşteri lucrează, care este volumul comenzilor, cum se promovează şi unde sunt localizaţi clienţii)? În acest sens, completaţi tabelul de mai jos. Adăugaţi linii, dacă este necesar.

Meşteşug	Sat	Situaţia Prezentă

Care sunt obiceiurile şi tradiţiile locale, religioase şi nereligioase? (de exemplu obiceiuri legate de Paşti şi de Crăciun, ziua recoltei, ziua comunei etc.). Faceţi o scurtă descriere a acestora (în ce constă obiceiul respectiv, cine îl practică etc.).

Obicei/tradiţie	Sat	Descriere

3. Economie

COMUNA / LOCALITATEA
Operator
Data Completării

Cei mai importanţi 10 agenţi economici din zonă	Tip (AF/PFA/ SRL/SA/ Coop)	Domenii de activitate	Număr de angajaţi	Cifră de Afaceri 2008	Principalele produse comercializa-te	Principalele locuri de comercializare /distribuţie

4. Agricultură

COMUNA / LOCALITATEA
Operator
Data Completării

1. Situaţia terenurilor din comună la finele anului 2009

Tip teren	**Zona de relief**	**Suprafaţa**
Teren arabil		
Teren productiv		
Teren neproductiv		
Păşune		
Viţă de vie		
Livezi		
Teren necultivat		
Drumuri		
Curţi construcţii		
Fâneţe		

Exploataţiile agricole	**Nr. de exploataţii de acest tip**

COMUNA / LOCALITATEA

Operator

Data Completării

Tip cultură	Ha cultivate 2009	Tone producţie 2009
Grâu comun şi spelt		
Secară		
Orz		
Ovăz		
Porumb boabe		
Alte cereale		
Mazăre, fasole de câmp şi lupini dulci		
Linte, năut şi măzăriche		
Alte culturi proteice recoltate uscate		
Cartofi		
Sfeclă de zahăr		
Rădăcini furajere şi napi		
Tutun		
Hamei		
Legume proaspete, pepeni, căpşuni – câmp		
Legume proaspete, pepeni, căpşune – spaţii protejate		
Ciuperci		
Plante furajere – pajişti temporare		
Plante furajere – alte furajere verzi – porumb verde		
Plante furajere – alte furajere verzi – leguminoase		
Rapiţă		
Floarea soarelui		
Soia		
In pentru ulei		
In		
Cânepă		
Alte culturi textile		
Zarzavat de grădină		
Fâneţe permanente şi păşuni		
Plantaţii de pomi şi arbuşti fructiferi		
Plantaţii de pomi şi arbuşti fructiferi – nuci		
Viţă de vie – soiuri nobile pentru vin		
Viţă de vie – alte soiuri pentru vin		
Viţă de vie – struguri de masă		
Pepiniere		
Flori şi plante ornamentale – în câmp		
Flori şi plante ornamentale – în spaţii protejate		

COMUNA / LOCALITATEA
Operator
Data Completării

Tip animal	**Număr capete**	
	Anul 2002	**Anul 2009**
Ecvidee (cai, măgari, catâri etc.)		
Bovine sub 1 an		
Bovine sub 2 ani – masculi		
Bovine sub 2 ani – femele		
Bovine de 2 ani şi mai mari – masculi		
Juninci, 2 ani şi mai mari		
Vaci de lapte		
Bovine 2 ani şi mai mari – alte categorii de bovine		
Oi – femele pentru reproducere		
Oi – alte categorii		
Capre – femele pentru reproducere		
Capre – alte categorii		
Porci – purceluşi sub 20 kg		
Scroafe pentru reproducere peste 50 kg		
Porci – alte categorii		
Păsări, pui de găina		
Găini ouătoare		
Curcani		
Raţe		
Gâşte		
Alte păsări		
Iepuri, femele pentru reproducere		
Stupi		

Tip exploatare	**Suprafaţa (Ha)**
Arenda	
Privat	
Asociaţie/Cooperativă	
Composesorat	

Se practică agricultura ecologică certificată?
Dacă da, ce anume şi pe ce suprafeţe? Ce cantitate se comercializează?

Există mărci tradiţionale (înregistrată, neînregistrată - produs local, specific locului) pentru produsele agricole? (ex: ţuică, brânză, caş)

5. Servicii şi infrastructură
5.1. Educaţie

COMUNA /
LOCALITATEA
Operator
Data Completării

Tipul unităţilor de învăţământ existente în localitate/comună[1]	1. Număr total de unităţi, pe nivel	2. Din care număr unităţi private	3. Total absolvenţi în anul 2000	4. Total absolvenţi în anul 2005	5. Total absolvenţi în anul 2009	6. Procentul preşcolarilor /elevilor necuprinşi[2] de pe raza localităţii, pe nivel	7. Număr total de cadre didactice, pe nivel	8. Din care, cadre didactice navetiste[3]	9. Procentul elevilor care urmează nivelul superior de educaţie [4]
A. Preşcolar									
B. Primar									
C. Gimnazial									
D. Şcoli de Artă şi Meserii (SAM)									
E. Licee, Colegii									
F. Postliceale						nu se aplică			
G. Universitare						nu se aplică			nu se aplică

[1] Listaţi cele de stat şi cele private
[2] Au vârsta nivelului de şcolarizare, însa nu sunt cuprinşi în procesul educaţional din diverse motive
[3] Nu sunt din localitate şi călătoresc zilnic dus - întors
[4] Elevii care au trecut de la grădiniţă la primar, de la primar la gimnazial, de la gimnazial la liceal ori SAM, de la liceal la postliceal, sau universitar

Tipul unităţilor de învăţământ existente şi **funcţionale** în localitate/comună	Enumeraţi satele din comuna în care există unităţi de acest tip
A. Preşcolar	
B. Primar	
C. Gimnazial	
D. Şcoli de Artă şi Meserii (SAM)	
E. Licee, Colegii	
F. Postliceale	
G. Universitare	

5.2 Sănătate

Servicii de sănătate şi medico-sociale

COMUNA / LOCALITATEA
Operator
Data Completării

Tipul unităţilor existente în localitate/comună	1. Număr total de unităţi, pe nivel	2. Din care, câte oferă servicii gratuite?	3. Număr total personal medical
A. Cabinete medicale			
B. Puncte sanitare			
C. Dispensare			
D. Cabinete stomatologice			
E.. Spitale			
F. Policlinici			
G. Servicii de ambulanţă			
H. Servicii SMURD			
I. Farmacii			
J. Cămine pentru vârstnici			

5.3. SPAȚII PENTRU ACTIVITĂȚI RECREATIVE

COMUNA /
LOCALITATEA
Operator
Data Completării

Tipul unităţilor existente în localitate/comună	1. Număr total de unităţi, pe nivel	2. Câte aparţin de şcoli?	3. Câte permit accesul gratuit	4. Din care X au o stare de funcţionare şi dotare: a) bună b) acceptabilă c) slabă d) nefuncţionale	5. Enumeraţi satele de pe raza localităţii în care există acest tip de unităţi	6. În cazul în care, pe raza **întregii localităţi/comune** nu există nicio unitate de acest tip, menţionaţi distanţa de la centrul de comună până la prima unitate de acest tip din zonă
A. Terenuri de sport				a)		
				b)		
				c)		
				d)		
B. Săli de sport				a)		
				b)		
				c)		
				d)		
C. Parcuri				a)		
				b)		
				c)		
				d)		
D. Spaţii de joacă în aer liber sau în interior				a)		
				b)		
				c)		
				d)		
E. Cămin cultural				a)		
				b)		
				c)		
				d)		

F. Clubul copiilor				a)		
				b)		
				c)		
				d)		
G. Cluburi sportive				a)		
				b)		
				c)		
				d)		
H. Centre comunitare				a)		
				b)		
				c)		
				d)		
I. Alte tipuri de cluburi menţionaţi tipul				a)		
				b)		
				c)		
				d)		
J. Bazine de înot				a)		
				b)		
				c)		
				d)		

6. ADMINISTRAȚIE LOCALĂ / Primăria

COMUNA / LOCALITATEA
Operator
Data Completării

1. Date despre organizarea instituţiei:

DIRECŢII	
SERVICII	
BIROURI	
COMPARTIMENTE	

*Solicitaţi şi copie după ultima organigramă adoptată prin HCL

Total personal angajat	
Din care, funcţionari publici	
Din care, personal contractual	
Din care, altă categorie, (specificaţi)	

Cursuri la care a participat personalul din primărie actual, în ultimii 3 ani:	Numărul angajaţilor participanţi, pe tematici
Scriere de proiecte	
Management de proiect	
Elaborarea de strategii şi planuri de dezvoltare	
Management financiar	

7. ADMINISTRAȚIE LOCALĂ / Primăria

COMUNA / LOCALITATEA
Operator
Data Completării

2. Servicii publice asigurate pe raza localităţii/comunei

Enumeraţi cele existente pe câte un rând din coloana din dreapta	

3. Website, blog, altele

Primăria are pagină de prezentare electronică?	*da/nu*

4. Publicaţii locale

Tipărite	
Electronice	

ADMINISTRAŢIE LOCALĂ / Consiliul Local

COMUNA / LOCALITATEA
Operator
Data Completării

1. Date despre organizarea instituţiei

COMISII	
CONSILIERI LOCALI	

2. Evenimente organizate de CL

Evenimentul	Data	Periodicitatea

3. Apartenenţa instituţiei la asociaţii ale administraţiilor locale din ţară, sau alte structuri asociative
Enumeraţi în tabelul de mai jos:

4. Înfrăţirea cu unităţi administrativ teritoriale din alte ţări

Unitatea administrativ teritorială	Ţara	Acţiuni comune desfăşurate sau planificate	Perioada acţiunii desfăşurate sau planificate

5. Bugetul CL

Anul	**TOTAL**	**Din care, provenind din încasări locale**	**Din care, provenind din finanţări externe**
	Notaţi suma in RON	*Procentul din total*	*Procentul din total*
2008			
2009			

COMUNA / LOCALITATEA
Operator
Data Completării

NUME	
SCOP	
DOMENIUL/DOMENIILE DE ACTIVITATE (maxim 3 domenii)	
ARIA DE ACŢIUNE (Sat, comună, judeţ, regiune)	
WEBSITE, BLOG (notaţi adresa)	
PLAN DE ACŢIUNE PT 2010 - 2012.	
Persoana de contact din organizaţie şi nr. de tel	

Prin organizaţii se înţelege orice formă asociativă de tipul: asociaţie, fundaţie, asociaţie agricolă, asociaţie profesională, orice alte forme legal constituite; prin organizaţie activă definim acea formă asociativă care a întreprins activităţi semnificative pentru beneficiarii săi în ultimul an (2008 – 2009)

[1] Organizaţii care au sediul pe raza teritoriului

[2] Pentru fiecare organizaţie care răspunde DA, solicitaţi un exemplar în format electronic (de preferat)

8. Bilanţul politicilor de dezvoltare

COMUNA / LOCALITATEA
Operator
Data Completării

A. Există strategii/ planuri locale de dezvoltare?

Se transmite o copie electronică (prin e-mail, CD sau DVD) către animator

B.1. Proiecte publice (ale administraţiei locale) implementate sau în curs de implementare, începând cu anul 2004, inclusiv
Pentru fiecare proiect completaţi o fişă separată

Titlul proiectului *(conform contractului de finanţare)*			
Tipul proiectului (bifaţi în căsuţa corespunzătoare)	**Infrastructura/ investiţii**	**Dezvoltare resurse umane/capacităţii**	**Alt tip (cultură, sport etc.)**
Stadiul implementării proiectului (bifaţi finalizat, contractat şi menţionaţi implementat în procent de X (%)	**Finalizat**	**Contractat**	**Implementat în procent de...**
Principale rezultate obţinute *menţionaţi rezultatele concrete obţinute la finalul proiectului (de ex. pentru infrastructura investiţii: reabilitarea 6 km de drum comunal, reabilitarea*			

clădirii în care funcţionează grădiniţa nr. 1 etc.; pentru proiectele de resurse umane – nr. de persoane instruite, nr. de persoane consiliate/ocupate etc.)	
Valoarea proiectului *(la data semnării contractului)*	
Sursa de finanţare (fonduri SAPARD – precizaţi măsura; fonduri PHARE, de ex: PHARE CES, cooperare transfrontalieră, modernizarea administraţiei locale etc.; fonduri ISPA, fonduri Structurale (menţionaţi programul operaţional şi măsura), fonduri PNDR (menţionaţi măsura) fonduri Banca Mondială (ex: Programul de Dezvoltare Rurala, FRDS, Programul pentru Învăţământ Rural, Programul pentru romi, Economia Bazata pe cunoaştere etc.), donori privaţi, buget de stat (ex: ex. OG 7/2006, fondul de mediu etc.), bugetul local etc.	
Rolul în cadrul proiectului (marcaţi cu X răspunsul)	☐ Aplicant ☐ Partener ☐ Beneficiar ☐ Altă situaţie
Localităţile vizate de proiect (enumeraţi **<u>toate</u>** localităţile din comună, care au beneficiat în urma proiectului**)**	
Anul începerii	
Anul finalizării	

B2. Proiecte private (altele decât ale administraţiei, ex: ONG-uri, firme private de la nivelul comunei etc.) începând cu 2004 inclusiv.

Beneficiar	**Titlul proiectului**	**Rezultatele proiectului**	**Sursa de finanţare**	**Valoarea proiectului (în RON şi EURO)**	**Anul finalizării**

9. Protecţia mediului

COMUNA / LOCALITATEA
Operator
Data Completării

1. DEŞEURI

1.1 Există la nivelul localităţii implementat serviciul de colectare a deşeurilor menajere?

1.2 Dacă da, de ce tip este serviciul?:

Serviciu în cadrul primăriei;		*DA*	*NU*	*Altă situaţie (descrieţi)*
Serviciul realizat de către un operator de salubrizare?		*Menţionaţi numele operatorului de salubrizare şi nr. licenţei de operare ANRSC*		

1.3 Localităţi şi populaţie deservită de serviciul de salubrizare

Denumirea localităţii (sat/cătun)	Număr locuitori	Număr locuitori	Care este tariful serviciului?

	deserviţi	care plătesc serviciul	Persoană fizică (lei*/pers.)	Persoană juridică (lei/mc)

*lei, inclusiv TVA

1.4 Dotarea cu recipienţi privind colectarea în amestec a deşeurilor:

Denumirea localităţii	Număr recipienţi			
	Pubele	Containere	Eurocontainere	Altele
	0,1-0,2 mc	4-5 mc	1,1-1,2 mc	

1.5 Există Hotărâri ale Consiliului Local legate de gestiunea deşeurilor (referitor la înfiinţarea sistemului de colectare, delegarea de gestiune privind operarea acestuia, aprobarea taxei sau tarifului, asocierea sau participarea la proiecte legate de acest sector)? Dacă da, rugăm să ataşaţi o copie a acestora.

Protecţia mediului

COMUNA / LOCALITATEA
Operator
Data Completării

2. ALIMENTARE CU APĂ ŞI CANALIZARE

2.1 Există la nivelul localităţii un sistem centralizat de alimentare cu apă? Dacă da, vă rugăm precizaţi:

Denumirea localităţii	Număr locuitori deserviţi	Care este tariful serviciului?	
		Persoană fizică (lei*/pers.)	Persoană juridică (lei/mc)

* Dacă există un alt sistem de plată a serviciului, vă rugăm detaliaţi.

2.2 Există la nivelul localităţii un sistem centralizat de canalizare? Dacă da, vă rugăm să precizaţi:

Denumirea localităţii	Număr locuitori deserviţi	Care este tariful serviciului?	
		Persoană fizică (lei*/pers.)	Persoană juridică (lei/mc)

2.3 Există la nivelul localităţii staţie de epurare a apelor uzate? Dacă da, vă rugăm să precizaţi:

Număr locuitori racordaţi
Capacitate (volum apă uzată epurată)
Starea de funcţionare, (conformă cu autorizaţia / cu deficienţe / nefuncţională)
Cantitate nămol rezultat
Locul de eliminare/valorificare a nămolului
Numele operatorului şi datele de contact ale acestuia

2.4 În ultimii 5 ani au fost semnalate cazuri de poluare accidentală a apei? Dacă da, oferiţi detalii.(data, descrierea evenimentului, modul de soluţionare).

2.5 Există Hotărâri ale Consiliului Local legate de alimentarea cu apă şi canalizare (referitor la înfiinţarea sistemului de distribuţie/canalizare, delegarea de gestiune privind operarea acestuia, aprobarea taxei sau tarifului, asocierea sau participarea la proiecte legate de acest sector)? Dacă da, vă rugăm să ataşaţi o copie a acestora.

Protecţia mediului

COMUNA / LOCALITATEA
Operator
Data Completării

3. CALITATEA AERULUI

3.1 În ultimii 5 ani au fost semnalate cazuri de poluare accidentală a aerului (sesizări ale cetăţenilor cu privire la această problemă, litigii legate de această problemă)? Dacă da, oferiţi detalii.

3.2 Vă rugăm să precizaţi, pentru anul 2009, ponderile tipurilor de combustibil utilizaţi la încălzirea locuinţelor (raportat la nr. total gospodării din localitate; indicaţi valorile procentuale %)

Combustibil solid (lemn, cărbune etc.)
Combustibil lichid
Gaze naturale sau GPL
Energie electrică
Alte surse

4. CALITATEA SOLULUI

4.1 Bonitatea terenurilor

Clasa de bonitate terenuri agricole (extravilan)	Suprafeţele – total localitate (ha)
Clasa I: solurile cu fertilitate foarte bună	
Clasa II: solurile cu fertilitate bună	
Clasa III: solurile cu fertilitate mijlocie	
Clasa IV: solurile cu fertilitate slabă	

Clasele de bonitate ale terenurilor agricole sunt utilizate în vederea impozitării terenurilor aflate în extravilanul localităţilor. Bonitarea se realizează pe baza unui studiu pedologic realizat de Oficiul Judeţean pentru Studii Pedologice şi Agrotehnice. Studiul pedologic constă în delimitarea, inventarierea şi evaluarea solurilor în vederea utilizării terenurilor pentru producţia agricolă.

4.2. Estimaţi suprafaţa medie totală a terenurilor agricole la nivel de localitate nefolosite în ultimul an (pârloaga, terenuri de pe care nu s-a realizat venit agricol, incluzând şi viile, livezile).

4.3 Au fost identificate terenuri degradate? Dacă da, completaţi.

Denumire localitate	Localizare teren degradat	Suprafaţa	Tip degradare*

* ex. sol contaminat în urma desfăşurării activităţilor economice, inclusiv agricultura
alunecări de teren
suprafeţe erodate
suprafeţe inundate
terenuri degradate în urma depozitării neconforme a deşeurilor etc.

4.4 În ultimii 5 ani au fost semnalate cazuri de poluare accidentală a **solului?** Dacă da, oferiţi detalii.

Anexa VII. Agende întâlniri cu partenerii

Întâlnire de consultare pentru realizarea strategiei de dezvoltare a teritoriului „Făgăraşul de Sud - Ţinutul Posadelor"

AGENDA ATELIERULUI DE LUCRU

13-14 mai 2010
Valea Iasului

Joi, 13 mai	
8.30-9.00	*Primirea participanţilor*
9.00–10.30	Sesiune introductivă Prezentarea programului LEADER Recapitularea experienţei franceze Rezultatele aşteptate privind elaborarea Planului de Dezvoltare Locală
10.30-10.50	*Pauza cafea*
10.50-12.30	Analiza teritoriului - SWOT Teme: I. Teritoriu – patrimoniu – protecţia mediului II. Populaţia – medico – social – educaţie III. Economie –agricultura IV. Instituţii locale – ONG – bilanţ politici
12.30-12.50	*Pauză cafea*
12.45-14.30	Prezentări, completări
14.30-15.30	*Prânz*

Vineri, 14 mai	
8.30-9.00	*Sosirea participanţilor*
9.00 –10.30	Priorităţi de dezvoltare a teritoriului – propuneri din partea participanţilor
10.30-10.50	*Pauză de cafea*
10.50-12.30	Măsuri de dezvoltare a teritoriului – propuneri din partea participanţilor
12.30-13.30	Prezentări, concluzii, completări
14.00-15.00	*Prânz*

Întâlnirea de validare a Strategiei de Dezvoltare Locală
a teritoriului „Ţinutul Făgăraşul de Sud - Ţinutul Posadelor"

AGENDA ATELIERULUI DE LUCRU

4 iunie 2010
Valea Iasului

Vineri, 4 iunie	
9.00- 9.30	Prezentarea obiectivelor atelierului şi a programului de lucru
9.30-11.30	Planul final de dezvoltare a teritoriului
11.30- 11.45	*Pauză*
11.45-12.30	Modul de funcţionare a parteneriatului
12.30- 14.00	Organizarea Grupului de Acţiune Locală (GAL)
14.00- 16.00	Procedura de selecţie a proiectelor ce urmează a fi finanţate prin intermediul strategiei

Anexa VIII.

Procese-verbale ale intalnirilor cu partenerii si minute ale acestora

Anexa IX.Fisa pista de audit

PISTA DE AUDIT PENTRU CERERILE DE FINANŢARE AFERENTE STRATEGIEI (FORMAT CADRU)

Teritoriu: Fagarasul de Sud-Tinutul Posadelor
Măsura 1
Cererea de proiecte: 01/11

Număr de înregistrare al cererii de finanţare: .....

Titlul Proiectului: .....
Nume şi prenume/Denumire solicitant: .....

Activitatea	Instituţia	Cine a efectuat Nume şi semnătura Data	Cine a verificat Nume şi semnătura Data	Statut Cerere de finanţare	Documente completate/întocmite
37.	38.	39.	40.	41.	42.
EVALUARE- SELECTARE					
1. Înregistrarea Cererii de Finanţare şi a Dosarului Administrativ si verificarea conformităţii acestora	GAL			conformă	Fisa de înregistrare a CF (electronic) Fisa de conformitate (electronic) Lista cererilor de finantare eligibile Lista cererilor de finantare neeligibile
2.Întocmirea calendarului privind verificarea selectarii Cererii de finanţare	GAL				Calendar de verificare a cererilor de finantare
3.Întocmirea tabelului centralizator privind situaţia Cererilor de Finanţare depuse la nivelul GAL şi transmiterea acestuia către AM judetean	GAL				Scrisoare de înaintare Confirmare de primire
4.Intocmirea fisei cu criteriile de selectie a proiectelor	GAL			Eligibilă	Fisele individuale de evaluare Raportul de evaluare cu ierarhizarea proiectelor propuse spre finantare
5.Verificarea prin sondaj	AM Judetan			Eligibilă/Neeligibila	-
6. Proces –verbal pentru selectia proiectelor	GAL (Comitetul de Selectie)				Raportul de Selectie al Comitetului de Selectie Lista proiectelor propuse spre finantare
7. Transmiterea către AM Judetean Raportului de selectie al proiectelor propus de Comitetul de Selectie al GAL, a Listei cererilor de finanţare eligibile/neeligibile, a cererilor de finanţare originale şi a dosarelor administrative	GAL			Eligibilă / Neeligibilă	Scrisoare de Înaintare Raportul de Selectie al Comitetului de Selectie Lista proiectelor propuse spre finantare Lista cererilor de finantare eligibile Lista cererilor de finantare neeligibile

8. Evaluare/verificare a dosarelor administrative de către AM Judetean	AM Judetean			Selectată pentru finanţare/reportată/ne-finanţată	Lista cererilor selectate pentru finantare/eportate/nefinantate
9. Notificarea beneficiarilor cu rezultatul verificării cererilor de finanţare la nivelul AM Judeţean	AM Judetean			Selectată pentru finanţare/reportată/ne-finanţată	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinantate Notificare
10. Primirea şi soluţionarea contestaţiilor întocmirea şi transmiterea către AM Judetean Situaţiei proiectelor după soluţionarea contestaţiilor la nivelul GAL	GAL			Propuse pentru finanţare/ reportare/ne-finanţare	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinatate în urma contestatiilor
11. Primirea Raportului de contestaţii de la AM Judetean însoţit de Lista proiectelor selectate pentru finanţare, reportare, ne-finanţate în vederea notificării beneficiarilor	GAL			Selectat pentru finanţare/reportat/ne-finanţat	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinantate în urma contestatiilor
12. Notificarea beneficiarilor cu rezultatul verificării cererilor de finanţare stabilit în Raportul de contestaţii	AM Judetean			Selectată pentru finanţare/reportată/ne-finanţată	Lista cererilor selectate pentru finantare/reportate/nefinantate în urma contestatiilor Notificare
13. Finalizarea completării Dosarului administrativ şi transmiterea acestuia către APDRP	AM Judetean			Eligibilă/Selectată pentru finanţare	Dosarele administrative completate
14. Întocmirea borderourilor de transmitere a cererii de finanţare originale şi a dosarelor administrative către APDRP în vedera contractării	AM Judetean				Borderou de transmitere

Anexa X.

Adresa Agentia pentru protectia Mediului zone sit-uri Natura 2000

Anexa XI.

Nota explicativa privind cooptarea unor persoane fizice in GAL.

G.A.L. FAGARASUL DE SUD-TINUTUL POSADELOR

NOTA EXPLICATIVA
privind cooptarea in GAL a unor persoane fizice

La data depunerii candidaturii si in conformitate cu procesul verbal al sedintei de organizarea GAL desfasurata la Domnesti,in data de 16.09.2010,in cadrul parteneriatului au fost coopati ca si parteneri cu drepturi si obligatii depline (membrii asociati),5 persoane fizice si anume:

- Sanda Maria,identificata prin C.I. seria AS 710250, CNP 260801033090;
- Hiru Angela, identificata prin C.I. seria AS 372759,CNP 2640309033091;
- Tita Mihai, identificat prin C.I. seria AS 440554,CNP 1760204033108;
- Radu Tudor, identificat prin C.I. seria AS 500153,CNP 1740620033093;
- Ghemerez Paula Cristina, identificata prin C.I. seria AS 717733, CNP 2780519033085

Justificarea cooptarii in parteneriat se datoreaza implicarii acestora in toate activitatile desfasurate in prima etapa LEADER,submasura 431.1 dar si experientei profesionale dobandite in sensul mentalitatii Leader,prin participarea la cursurile de instruire Leader,prin alte diplome de certificare in diferite domenii de activitate*(aceste persoane se regasesc si in tabelul 34,pag.125-Persoane resursa in teritoriu).*

In acest sens,atasam copii ale diplomelor de certificare in anexa XIV.

Animator GAL

Radu Tudor

Anexa XII.

Procesul-verbal al sedintei de organizare a GAL.

Anexa XIII.

Copii diplome si certificate formare profesionala

Anexa XIV.

Declaratii referitoare la asigurarea cofinantarii proiectului

Anexa XV.

Materiale promovare proiect

Anexa XVI.

Copii documente justificative parteneriat